

ДИКА МАСЛИНА

Якщо Бог не пощадив рідне гілля,
то невже Він пощадить тебе?

ДИКА МАСЛИНА

тлумачення
пророцтв книги
Апокаліпсис

Не пишайся, а бійся!

ББК 346.9(411)
УДК 67.9 (075.8)
П-88

Книга тлумачить апокаліпсичні пророцтва Нового Завіту з історичної точки зору, де кожному конкретному пророцтву відповідають конкретні історичні події, які є загальновідомими та очевидними.

До інших пророцтв, які ще не здійснилися, застосовано прогностичний підхід, тому подається перелік очікуваних варіантів та оцінка їх найбільш вірогідно втілення.

Також у цій монографії здійснюється детальний розбір найпоширеніших помилкових тлумачень книги «Одкровення», вказуючи на їхню безпідставність або хибність.

Редактор: Рудник Олеся Володимирівна.

Охороняється Законом України
«Про авторське право та суміжні права».

ISBN 978-966-97853-1-2

© 2017 Поліщук Анатолій Миколайович

З М І С Т

Передмова	11
Вступ	14
Призначення книги Одкровення	17
Структура книги Одкровення	27
I. Що бачив (розділ 1)?	38
Тема книги та привітання (1:1-8)	39
Ісус Христос у славі посеред Церкви (1:9-20) ..	60
II. Що є (розділи 2 – 3)?	73
Стан служителя єфеської Церкви (2:1-7).....	82
Стан служителя смирнської Церкви (2:8-11).....	92
Стан служителя пергамської Церкви (2:12-17)	97
Стан служителя фіатирської Церкви (2:18-29)	107
Стан служителя сардиської Церкви (3:1-6)....	124
Стан служителя філадельфійської Церкви (3:7-13)	127
Стан служителя лаодикійської Церкви (3:14-22)	131

III. Що буде (розділи 4 – 22)?..... 135

1) Підготовка до Тисячолітнього Царства

(розділи 4 – 19) 143

а) книга запечатана 7-ома печатами

(розділи 4 - 5) 145

б) зняття 7-ми печатей, що стримували

таємницю беззаконня (розділи 6-8)..... 159

– 1-а печать – вершник із луком (щоби перемогти)

на білому коні (6:1-2)..... 165

– 2-а печать – вершник із мечем (щоб забрати

мир) на рижому коні (6:3-4) 174

– 3-я печать – вершник з терезами (щоби шкодити)

на чорному коні (6:5-6)..... 177

– 4-а печать – вершник - смерть на білому коні

(6:7-8)..... 182

– 5-а печать – мученики під жертовником

(6:9-11)..... 217

– 6-а печать – померкли сонце і місяць (6:12-17) 221

– Печатання 144 000 євреїв (7:1-8) 228

– Велике пробудження під час великої скрути

(7:9-17)..... 230

– 7-а печать – мовчання (8:1)..... 237

в) 7 труб вісників наближення воскресіння (розділи

8 - 11) 238

– Ангел із золотою кадильніцею (8:2-6)..... 241

– 1-а труба – град і вогонь змішані з кров'ю (8:7) 243

– 2-а труба – палаюча гора падає в море (8:8-9) 243

– 3-я труба – зірка з неба впала на землю і

зробила води гіркими (8:10-11)..... 245

– 4-а труба – затьмарюється третина сонця,

місяця і зірок (8:12-13)..... 246

– 5-а труба – зірка з неба впала на землю і

відкрила безодню для сарани з хвостами

скорпіонів, щоби мучити нечестивих 5 місяців

(9:1-12)..... 247

– 6-а труба – чотири ангели-губителі з військом

на конях, що мали вогонь і сірку в устах та змії

у хвостах (9:13-21) 251

– Ангел з відкритою книгою та веселкою над

головою (розділ 10) 253

– Служіння і кончина 2-х пророків у

Єрусалимі (розділ 11:1-14) 258

– 7-а труба – царство світу стало Божим

(11:15-19)..... 263

г) походження та провини антихриста

(розділи 12 - 14)..... 267

– Вагітна жінка зодягнена в сонце (12:1-2)..... 270

– Червоний дракон переслідує Дитя і жінку

(12:3-6)..... 275

– Архангел Михаїл скинув дракона на землю

(12:7-12)..... 278

– Божий захист жінки від переслідування

дракона (12:13-17) 281

– 7-иголовий звір виходить із моря (13:1-2) 282

– Зцілення голови звіра і поклоніння дракону

(13:3-6)..... 293

– Звір воює зі святими (13:7-10) 294

– Звір із 2-а рогами ягняти та устами дракона

(13:11-15)..... 296

– Ім'я, накреслення і число звіра (13:16-18).....	305
– Пророцтва книги Даниїла.....	312
– Агнець і 144 000 євреїв на Сіоні (14:1-5).....	337
– 1-й ангел із вічним Євангелієм звіщає про суд Божий (14:6-7)	338
– 2-й ангел звіщає падіння Вавилону (14:8)	339
– 3-й ангел застерігає від поклоніння: звірові і образу його; від прийому мітки звіра; від вічних мук (14:9-12)	339
– Блаженство померлих у Господі (14:13)	342
– Ангели Божі жнуть землю (14:14-20).....	342
г) 7 чаш гніву Божого виливається на землю та царство звіра (розділи 15 - 16)	344
– Переможці у протистоянні зі звіром співають Богу на скляному морі (15:1-4).....	346
– Храм скинії на небі (15:5-8)	346
– 1-а чаша – тяжкі гнійні рани на людях, що прийняли поклоніння звірові (16:1-2).....	347
– 2-а чаша – перетворення морських вод на кров мерця (16:3).....	348
– 3-я чаша – перетворення вод річок та джерел у кров (16:4-7).....	348
– 4-а чаша – сильна спека (16:8-9).....	349
– 5-а чаша – царство звіра покрив морок (16:10-11).....	350
– 6-а чаша – пересохла річка Євфрат (16:12).....	350
– Підготовка до армагедонської битви (16:13-16).....	350
– 7-а чаша – найбільший землетрус за всю історію існування землі (16:17-21).....	351

д) походження великої блудниці її провини та суд над нею (розділи 17-18)	352
– Велика блудниця (17:1-6)	353
– Таємниця великої блудниці і звіра (17:7-15).....	356
– Звір спалює велику блудницю (17:16-18)	358
– Розтління великої блудниці (18:1-3)	359
– Повеління народу Божому вийти із міста-блудниці бо буде суд (18:4-8)	360
– Прочитання царів земних і купців за знищеним Вавилоном (18:9-19).....	360
– Радість святих на небі через знищення Вавилону, який проливав кров святих (18:20-19:6).....	361
2) Становлення 1000-літнього Царства (розділи 19-20)	362
а) Одруження Ісуса Христа і Церкви (19:7-10).....	363
б) Зішестя Ісуса Христа з небес на землю для армагедонської битви (19:11-16).....	364
в) Знищення: звіра, лжепророків і нечестивих (19:17-21)	366
г) Сатана закутий у кайдани (20:1-3).....	366
г) 1-е воскресіння для праведників (20:4-5)....	367
д) 1000-літнє Царство (20:6).....	367
е) Спокушання народів (20:7-10)	369
є) 2-е воскресіння – для нечестивих, 2-а смерть у вогняному озері (20:11-15)	370
3) Вічність після 1000-літнього Царства	375
а) Нове небо і нова земля (21:1)	375

б) Новий Єрусалим (21:2-22:21).....	376
Висновки	378
Духовні питання	379
Матеріальні питання	384
Додаток 1. Що таке пророцтво?	389
Додаток 2. Походження ікони «Спас нерукотворний»	392
Додаток 3. Історія виникнення туринської плащаниці	395
Додаток 4. Які є види гріха?	399
Додаток 5. Становлення культу хреста	408
Додаток 6. Лжецеркви	414
Додаток 7. Лжесвятий дух	422
Додаток 8. Імператор Костянтин	427
Додаток 9. Міланський едикт та його наслідки	436
Додаток 10. Донатисти та інші Церкви	443
Додаток 11. Чому баптисти не протестанти?	457
Додаток 12. Хрестові походи	467
Додаток 13. НАЗ	470
Додаток 14. АР	473
Додаток 15. Третій Рим	479
Додаток 16. Відповіді на запитання читачів ..	482

Передмова

«Горе безпечним...»
(Амоса 6:1)

Немає жодного християнина, який би не дорожив Словом Божим. Книга Одкровення не є виключенням, тому до неї прикуті погляди всіх віруючих людей. Її загадковість не тільки не відштовхує від неї, а лише поглиблює цікавість у кожного допитливого розуму та кожної благоговійної душі, яка хоче виконати наказ Самого Ісуса Христа, Який на першій же сторінці книги Одкровення звелів досліджувати і виконувати цю складну для розуміння книгу (Од.1:3).

Мільйони християн, щоби зрозуміти апокаліпсичні пророцтва, старанно досліджують наявні тлумачення, порівнюють їх і класифікують, не дивлячись на те, що вони дуже часто суперечливі і хибні. Не збиває дослідницький запал і те, що вони чомусь подають свої думки відірвано від існуючої реальності, а дехто, навіть, умудряється доводити, що інакше й не може бути, тому що все потрібно розглядати лише теоретично, щоби не помилитися, але навіщо нам пророцтва, якщо розглядати їх тільки відірваними від життя? Для чого Бог дає людям пророцтва? Невже для того, щоби їх ніколи не втілити? Хибність такого підходу

очевидна. Цю мертву середньовічну схоластику потрібно сміливо відкинути і ретельно розглядати оточуючі нас події, щоби не пропустити виконання даних нам пророцтв та ознак, які відіграють для нас роль дороговказу, щоби нам не заблудитися у нетрях спокус, які грядуть на весь всесвіт (Лук.21:26-28,36; Од.3:10).

Якщо хтось не бачить виконання апокаліпсичних пророцтв у сучасній історії, то у нього є почесне право помовчати з даного приводу і послухати інших. А якщо хтось висловить хибну думку, то це не означає, що всі наступні тлумачники теж будуть помилятися при узгодженні пророцтв та історії, що не потрібно чекати одкровення Божого, яке, можливо, прийде з наступним тлумаченням, тому наш інтерес до тлумачень, розуміння і виконання книги Апокаліпсису хай ніхто не зіб'є і надалі, щоби нам зустріти Господа Ісуса Христа з усією готовністю, радісно і з піднятим лицем.

В даному тлумаченні в пророцтвах були виділені ключові слова-ознаки (маркери) і розглянуті питання, які раніше не зачіпалися, але є уточнюючими для розуміння та узгодження тих чи інших подій і пророцтв. При дослідженні історії християн теж були вичленовані події-ознаки (маркери) і твердження із загальнодоступних джерел, які дозволяють встановити наше орієнтовне місце перебування з точки

зору виконання пророцтв книги Одкровення і дозволяють зрозуміти висвітлені нею образи, що раніше були незрозумілими. Накопичений матеріал перевірявся багато років на право існування, але таке бачення і розуміння книги Одкровення не тільки не змінилося, а навпаки – засвідчило свою стійкість, цілісність і переконливість. З огляду на його новизну, важливість теми дослідження, на виявлену близькість другого пришествя Ісуса Христа та багатьох інших визначних апокаліпсичних подій на прохання друзів було вирішено напрацьований матеріал опублікувати, щоби зробити його загальнодоступним на радість усім, хто бажає і надалі ревновати у дослідженні цієї важливої книги, хто полюбив пришествя Славного Месії.

У цій публікації ми розглянемо стисло всю книгу Одкровення, зупиняючись на історичних подіях, особах, місцях пророцтв, які є маркерами для її розуміння. Без таких маркерів розуміння цієї книги буде неможливе.

Буду радий почути відгуки про цю книгу, а особливо підтримку, щоби побачити, що здійснений труд був немарним. Це допоможе прискорити роботу над іншими не менш цікавими духовними книгами.

Вступ

«Вівці Мої слухаються голосу Мого,
і Я знаю їх; і вони слідуєть за Мною»
(Івана 10:27)

Книга Одкровення особлива з багатьох сторін. Найперше, що варто сказати про неї, – це єдина книга пророцтв Нового Завіту, але найголовніше те, що це послання від Бога та Самого Ісуса Христа безпосередньо до нас, що надає їй видатної значущості!

Перші чотири книги Нового Завіту є спогадами про життя Спасителя, п'ята – літопис про труди апостолів і життя Церкви, інші книги – то настановні послання апостолів. Остання ж, двадцять сьома книга Нового Завіту, написана апостолом Іваном, умовно кажучи, «під диктовку» ангела за дорученням Ісуса Христа! Всі попередні книги звіщають: «Покайтеся, бо наблизилося Царство Боже!», а книга Одкровення розповідає про його пришествя в силі, про супровідні суди, ознаки та майбутні випробування, які має пройти Церква. Остання книга Нового Завіту робить його завершеним і повним. Вона була написана приблизно в той же час, коли було зруйновано місто Єрусалим і його храм. Її написання ще більше возвеличило постать апостола Івана. Окрім того, що він по благодаті Божій був улюбленим учнем Ісуса Христа, доглядав Його матір, прожив найдовше життя з

усіх апостолів, додав ще більше до свого славного списку подвижництва, ставши єдиним пророком Нового Завіту, єдиним євангелістом-пророком, єдиним апостолом-пророком. Тобто це єдина людина Нового Завіту, яка була одночасно і апостолом, і євангелістом, і пророком!

Був певний період, коли авторство цієї книги заперечувалося, але історія не знає жодного християнина на ім'я Іван, який у ті часи відбував покарання на острові Патмос, окрім апостола Івана, тому вияснивши всі ці обставини надалі більше ніхто не заперечував її належність до його пера. Згідно історичних свідчень, після заслання апостол Іван повернувся в Єфес, де здійснював своє служіння.

Досить довгий час, аж до середини IV століття, незначна частина християн сумнівалися в достеменності книги Одкровення подібно до того, як частина учнів сумнівалася почувши про воскресіння Учителя, а частина засумнівалася при Його вознесінні, але згодом ці сумніви розвіялися. Так сталося і з цією книгою. Головним доказом її достеменності є те, що зазначені в книзі Церкви прийняли її одразу, не сумніваючись, тому що вони точно знали її автора. Зараз ніхто з християн не сумнівається у достовірності цієї книги, але дехто із них не ревнує в ділі її дослідження. Для них книга Одкровення ніби непотрібна, але це дуже й дуже

хибне ставлення до Слова Божого, адже книга Одкровення є його невід'ємною частиною, що говорить: «Блаженний, хто читає і хто слухає слова пророцтва та дотримується написаного в ньому, бо час близький!» (Од.1:3).

Значення цієї книги буде зростати більше і більше по мірі виконання її пророцтв, тому що вона стане своєрідною настановою для виживання подібно до настанов, які були надані пророками, щоби вижити народу Божому під час виходу з Єгипту. Вона допомагатиме протистояти різноманітним спокусам, лжепророкам і лжевченням, а також допоможе полегшити потрясіння від грядущих катаклізмів та історичних подій, які в ній описані для нас, щоби нам у них розібратися, щоби нам не впасти у зневіру та погибель. Ця книга ставить нас перед лицем майбутньої жорстокої дійсності, якої нам не можна буде уникнути, якої нам не можна буде змінити або відстрочити, тому нашим єдиним і найголовнішим завданням буде лише підготуватися до неї, щоби пом'якшити її безжалюї і суворі удари.

Для багатьох книга Апокаліпсису – це книга судів і гніву Божого, печалі та великої скрути. Так! Безумовно так! Вони в ній присутні, але найголовнішим у цих переживаннях є те, що всі вони – провісники славного пришествя Ісуса Христа.

Жених іде! Вийдіть на зустріч Йому!
(Матв.25:6).

Призначення книги Одкровення

«Тому що Господь Бог нічого не робить,
поки не відкриє таємниці
Своїї рабам Своїм, пророкам»
(Амоса 3:7)

Читаючи заголовок даного розділу, хтось може здивуватися через очевидну простоту визначеної теми і посміятися над нею, але ми зобов'язані її розглянути, щоби уникнути багатьох ускладнень під час розбору апокаліпсичних пророцтв апостола Івана. Не потрібно багато розповідати про те, що через легковажне ставлення саме до найпростіших речей виникає багато людського горя. Достатньо розглянути причини виникнення пожеж, аварій, травм, хвороб і гріхопадіння, щоби побачити, що більша частина їх виникає саме через порушення найпростіших вимог поставлених до людей, якими вони злочинно знехтували, тому ми будемо пильнувати і вияснимо саму головну мету книги Одкровення.

На її призначення Господь Сам однозначно і беззаперечно вказує у перших же її словах: **«щоби відкрити рабам Своїм те, що має бути скоро»** (Од.1:1). Тож, кому відкрити? - Рабам Своїм, тобто Церквам! - Відкрити рабам Своїм що? - Майбутнє! - Майбутнє чие? Невіруючих? - Ні! Віруючих, тобто їхнє!

Отже, головним завданням книги **Одкровення** є опис майбутнього для рабів Божих, а це означає, що вона **призначена насамперед для Церкви і розповідає про Церкву!** Здавалося б, що ці речі є очевидними і лежать на поверхні, але вони не всім зрозумілі, тому їй потрібно ретельно обґрунтувати, щоб усі мали змогу пересвідчитися у сказаному.

Епіграф до поточного розділу із книги Амоса 3:7 розповідає нам, що **Бог вважає Своїм обов'язком повідомляти рабам Своїм про Свої наступні плани і дії!** Зараз, як відомо, рабами Божими є християни, тому Бог попереджає Церкви про свої майбутні дії, тому не можна стриматися від вигуку: «Що є людина, щоби Всемогутній Бог попереджав її про Свої наміри? Яка величезна милість Його до створіння Його! Яка величезна відповідальність лежить на Церквах перед жителями землі за доручене їм Одкровення Боже!».

Ще одним вагомим аргументом є призначення будь-якого пророцтва, бо призначене кожне **«...пророцтво для віруючих, а не для невіруючих»** (1Кор.14:22), тобто кожна рисочка і кожна буква книги Одкровення призначена для християн і Церков. Після наведених аргументів ніхто із дітей Божих не буде сумніватися, що книга Одкровення призначена для Церкви! Залишилося навести приклади того, що вона розповідає про майбутнє християн і Церков.

З формальної точки зору слово «Церква» зустрічається в книзі Одкровення лише у першому, другому, третьому і двадцять другому розділах, але потрібно пам'ятати, що Церква – це не окреме слово, а люди, які зібрані в Ім'я Ісуса Христа (Мт.18:20), тому вони згадуються набагато частіше, але під іншими словами: **«святі»** (Од.11:18, 13:7,10, 14:12, 15:3, 16:6, 17:6, 18:20,24, 19:8, 20:6,8, 22:11), **«раби Божі»** (7:3, 10:7, 11:18, 19:2, 22:6), **«малі і великі»** (Од.11:18, 19:5, 20:12), **«насіння»** (Од.12:17), що зберігає свідчення Ісусове, **«померлі в Господі»** (Од.14:13), **«старійшини»**, як частина Вселенської Церкви (Од.5:11, 11:16, 14:3, 19:4), **«царі і священники»** (Од.5:10), **«одягнені в білій одяг»** (Од.6:11, 7:9,13, 19:14), **«великий натовп»** (Од.7:9), люди із **«печаттю Божою»** (Од.7:3, 9:4), **«ті, хто омили одяг»** Кров'ю Агнця (Од.7:14), **«брати наші»** (Од.12:10), **«викуплені»** (Од.5:9, 14:3,4), **«ті, хто перемогли»** (Од.12:11, 15:12), **«покликані», «вибрані», «вірні»** (Од.17:14), **«свідки/мученики»** (Од.6:9, 11:7, 12:11,17, 17:6, 19:10, 20:4), **«записані в книгу життя»** (Од.20:15), **«народ Мій»** (Од.18:4, 19:1,6, 21:3) і так далі. Ці імена є по всій книзі Апокаліпсис!

Напевно, не варто розглядати всі вище наведені прямі та опосередковані спогади про Церкву, але варто звернути увагу на деякі дуже важливі речі. **Божа путь спасіння незмін-**

на! На неї не вплинуть ні гоніння, ні велика скрута, ні втілення антихриста! Євангеліє залишиться незмінним і вічним (Од.14:6), тому ніхто не зможе спастися своєю праведністю, мучеництвом або будь-яким іншим способом без віри в Учителя! Спасіння душ, як і раніше, буде відбуватися по милості Божій (Рим.5:15-21; Єф.2:8-9), по вірі в Ісуса Христа (Дії 4:10-12) через народження згори (Ів.3:3,5), через покаяння і хрищення, через дар Духа Святого (Дії 2:37-38), тому не варто придумувати якісь інші шляхи спасіння, тому що їх не існує!

Дехто, розглядаючи вище наведені цитати із пророцтва скаже, що частина із них стосується старійшин, частина – ста сорока чотирьох тисяч, а частина мучеників. Так! Все правильно! Але від цього шлях спасіння не змінюється ні для старійшин, ні для ста сорока чотирьох тисяч, ні для величезного натовпу, ні для мучеників! Всі вони спасуться вірою в Ісуса Христа, покаянням і народженням згори, тому що іншого шляху для спасіння не існує! Всі окреслені групи є майбутньою частиною Вселенської Церкви, а точніше її окремих підрозділів, які були виділені Богом для окремого дарованого їм служіння! **Великий натовп** – це назва тієї частини Вселенської Церкви, яка буде виділена Богом і буде служити Йому в особливий час, тобто під час царювання антихриста. Щоб розвіяти всі сум-

ніви потрібно дати відповідь на наступні навідині питання і все стане на свої місця.

Тож варто задавати собі раз-по-раз питання про те, хто є святими у Новому Завіті і як ними стають? Які відносини у святих із Церквою Божою? Хто зберігає свідчення Ісусове? Як його зберігають? Хто є насінням Його? Кого це стосується? Хто є померлими в Господі? Як це можливо? Хто є покликаними та вибраними? Хто є вірними свідками? Які вимоги до вірності? Хто омив свій одяг Кров'ю Агнця? Як це робиться? Хто є царями і священниками? Якщо наведені слова не стосуються Церков, тоді кого? Хто ще інший, окрім християн, може мати в Новому Завіті такі високі характеристики та звання дані Богом? Хто є здобутком Сина Божого? Кого Господь буде зберігати від спокус, як зіницю ока Свого? Як від них беруть? Кого не здолають ворота пекла? Кому дані такі міцні обітниці?

Відповідь напрошується сама! Тут мова іде про Церкву, тому що в Новому Завіті на землі немає нікого святішого та вірнішого, ніж християни, і бути не може, як і не можна бути святим або вірним, ігноруючи Церкву! Ніхто, окрім Церкви, не має права претендувати на вище вказані високі характеристики, імена та обітниці, які будуть реалізовані в повному обсязі під час тих подій, що описує книга Одкровення! Ці

ж з самі імена, за деякими виключеннями, застосовуються апостолами у посланнях до Церков у книгах Нового Завіту, тому мова іде про одне і те ж саме, тобто **про Церкву Божу від самого початку її заснування і аж до опису переможного життя християн останнього часу, себто про нас і наших сучасників!**

Отже, книга Одкровення написана для Церкви і розповідає насамперед про Церкву! Це варто запам'ятати один раз і назавжди, щоби не гаяти наших часу і сил даремно. Проте, книга Одкровення говорить не тільки про християн, але й про Бога, небожителів, про славу Божу, про антихриста, про майбутні події, про суди і ще багато чого іншого.

А тепер нам потрібно поглибити наше розуміння призначення книги Одкровення задавши собі питання: «Навіщо Богу потрібно відкривати нам наше майбутнє?», – і: «Коли це майбутнє розпочалося?». Напевно, саме легше дати відповідь на ці питання через порівняння перебігу історії з дорогою, яку мають пройти Церкви, а пророцтва – із дорожніми знаками. Достатньо розглянути призначення дорожніх знаків і ми краще зрозуміємо призначення пророцтв.

Так само, як дорожні знаки призначені для сприяння безпеці руху та його організації, пророцтва теж сприяють безпеці руху Церков назустріч Господу і організують цей рух для

тих людей, які ними користуються. Це їхнє дане Богом найголовніше призначення.

Цілком очевидно, що потрібно весь час узгоджувати інформацію подану дорожніми знаками з оточуючими дорожніми обставинами. Так же само потрібно весь час узгоджувати існуючі пророцтва з оточуючими нас історичними обставинами. Якщо цього не робити, ми будемо наражати себе на величезні небезпеки.

Уявіть собі таку картину, що хтось «іде по дорозі» і дивиться лише на дорожні знаки, але не дивиться на дорогу, а просто навмання. Чи далеко він проїде? Звісно, що ні. У подібній ситуації опиняється і той, хто прагне розглядати пророцтва лише теоретично без прив'язки до історії, оправдовуючи свою поведінку словами: «щоби не помилитися!» Безглуздя такого підходу є очевидним, тому подібного ставлення до тлумачення пророцтв варто уникати.

Іншим небезпечним підходом є випадок, коли «їдуть по дорозі» і не звертають жодної уваги на знаки, бо вони сповідують підхід «головне бути готовими до раю». Такі їздиці, як правило, злітають на обочину на першому ж крутому віражі або попадають в аварії на перехрестях. В подібну ситуацію потрапляють і ті, хто старається дотримуватися заповідей не звертаючи жодної уваги на пророцтва. Таким чином багато людей «проспали» перший прихід Месії, застрягнувши в

Старому Завіті. Аналогічна ситуація буде для багатьох людей і під час вознесіння Церков на зустріч Спасителю, тому що пророцтва організують нашу зустріч із Ним. Нехтування пророцтвами ставить нас у розряд нерозумних дів зі знаменитої євангельської причти, які мали дуже плачевні і незворотні результати.

Вивчення пророцтв забезпечило спасіння християн під час руйнування Єрусалиму у 70 році. Це історичний факт і приклад вартий для наслідування сучасними християнами, тому не варто нехтувати пророцтвами, тому що вони дані для нас (1Фес.5:20)!

Цілком зрозуміло, що найбільш безпечним і організованим буде рух у тих Церков, які матимуть найбільш точне узгодження історичних обставин з існуючими дороговказами пророцтв євангельської книги Одкровення, яка описує їхній маршрут просування. Так само, як і дорожні знаки, пророцтва можна поділити на: застережливі, пріоритетів, заборонні, приписні, інформаційно-вказівні, сервісні, додаткові, але на цьому ми зупинятися не будемо.

На завершення цього розділу необхідно встановити відлік часу, який описують пророцтва книги Одкровення. Невже він почався відразу ж після написання книги апостолом Іваном? А може він почався лише у наші дні? Чи може він почнеться через кілька тисяч років після нас?

Відповідь лежить на поверхні. Карта маршруту для водія потрібна перед початком виходу на маршрут, а не після завершення. Так і Церквам пророцтва необхідні від самого початку руху в небеса, а не після його завершення. Господь Сам визначив початок виконання пророцтв, словами: «**має бути скоро**» (Од.1:1;22:6), тобто виконання перших пророцтв із книги Одкровення варто шукати відразу ж після її написання і не потрібно їх переносити у далеке «космічне» майбутнє, тому що у Бога безплідним не залишається жодне слово (Лук.1:37; Іс.55:10-11; Мат.24:35), тому що Спаситель не може залишити поза Своєю увагою самі головні віхи в історії християнства, не попередивши про них Своїх учнів.

Не варто також в Одкровенні шукати опис всієї історії всього людства, тому що це для Бога є непотрібним. Опис історії поганих буде здійснений рівно настільки наскільки це буде зацікавити історію християн. Подібний підхід є закономірним та очевидним, тому всі наші наступні тлумачення книги Одкровення варто шукати в даному ключі і не варто шукати іншого.

Іноколи бувають ситуації в житті, коли правильна постановка задачі потребує половину докладених зусиль по її вирішенню. Можна вважати, що перші кроки правильної поста-

новки задачі при тлумаченні книги Одкровення ми вже пройшли, заклавши правильні основи для її розуміння, тому поволі будемо просуватися далі до досягнення нашої нелегкої мети. Потрібно буде весь час пам'ятати, що віднайти правильне тлумачення книги Апокаліпсису є не менш важливим завданням ніж виконати його. У найбільш критичний час наша поведінка і життя буде більше і більше залежати від правильної постановки завдання, тобто від правильного тлумачення пророцтв. Не потрібно буде переказувати всі існуючі хибні тлумачення пророцтв, а потрібно буде діяти відповідно до того тлумачення, в яке вірить кожен із нас сам особисто.

Отже, відкинувши всі існуючі теорії про тлумачення останньої книги Нового Завіту, кожна людина повинна задати собі питання: «А в яке тлумачення книги Одкровення вірю особисто я сам? Що мені особисто варто очікувати в майбутньому?». Задайте собі ці питання і дайте на них шире відповідь, як перед Богом, щоби пройти майбутні випробування в святості і честі відповідно до Його умов та вимог для досягнення славної зустрічі з Ним.

Структура книги Одкровення

«Хто читає, – хай затамить»
(Марка 13:14)

Більшість християн перечитували книгу Одкровення величезну кількість разів, але безрезультатно. Можна здивуватися, дізнавшись, що головною причиною цих безплідних зусиль є те, що вони всього-на-всього не досліджують її структуру. Без цього найпростішого, а тому і знехтуваного багатьма порядку, дослідження пророцтв апостола Івана буде малоуспішним і, навіть, хибним. З цієї процедури варто починати кожне вивчення книги Апокаліпсису і нею завершувати, що дуже скоро призведе до поглиблення її розуміння, а багато хибних тлумачень мало-помалу відійдуть на задній план і зникнуть взагалі. Не потрібно боятися, що структурування цієї книги може бути різним, але його потрібно здійснювати весь час, уточнювати та поглиблювати. При наявності кількох структур їх потрібно буде узгоджувати між собою для отримання цілісної картини.

Найперше і найголовніше структурування книги Одкровення здійснив Сам Господь поділивши її на частини словами: **«запиши те, що ти бачив, що є, і що буде після цього»** (Од.1:19), полегшивши нам розуміння того, як нам ставитися до її різних частин, тому що не варто шукати пророцтва про майбутнє в тому

що описується, як минуле або те, що є. Те, що бачив, описується у першому розділі книги Одкровення; про те, що є, відображено в другому і третьому розділах, а про те, що буде, розповідається у всій решті наступних розділів, що можна подати наочно у вигляді таблиці (див. табл. 1).

№ з/п	Слова Ісуса:	Якого часу стосувалися?	Які розділи описують?	%
1	Що бачив	Минулого	1	5
2	Що є	Теперішнього	2-3	9
3	Що буде	Майбутнього	4-22	86

Таблиця 1. Структура книги Одкровення по часу

Якщо спробувати структурувати книгу Одкровення самостійно по описаних подіях, то найчастіше її структуру поділяють на сім найбільших частин: 1) зустріч апостола Івана з Ісусом Христом; 2) послання до семи ангелів; 3) зняття семи печатей; 4) трубіж семи труб; 5) злиття семи чаш гніву; 6) Тисячолітнє Царство; 7) вічність. Ці сім частин слідує одна за одною і є головною сюжетною лінією книги Одкровення. Опис виникнення царства антихриста є хронологічно самостійною сюжетною лінією, що подається, як і у випадку з описом виникнення великої блудниці, у місцях перетину з основною сюжетною лінією перед початком їхнього пока-

рання, тому що Господь не захотів описувати їхнє покарання не показавши їхні провини. Все це легко побачити при дослідженні відповідних розділів. Отже, ми отримали ще одну структуру книги Одкровення (див. табл. 2).

№ з/п	Події	Які розділи описують	%
1	Зустріч Івана з Ісусом	1	5
2	Послання до семи ангелів	2-3	9
3	Зняття семи печатей	4-8:1	18
4	Трубіж семи труб	8:2-11	18
5	Царство антихриста	12-14	14
6	Злиття семи чаш гніву	15-16	9
7	Велика блудниця	17-18	9
8	Тисячолітнє Царство	19-20	9
9	Вічність	21-22	9

Таблиця 2. Структура книги Одкровення за головними подіями

Із таблиці видно, що в поданій рубрикації книги Одкровення найбільше місця займають частини, що стосуються зняття семи печатей і трубежу семи труб. За ними по розміру слідує частина про царство антихриста, а всі решта – майже однакові. Їхня величина вказує на ту увагу, що їм приділяє Господь, тому це не випадковість. Секрет найбільшого обсягу цих

частин у тому, що вони найбільше стосуються вознесіння Церков, але не будемо забігати наперед, щоб уникнути повторного опису матеріалу в наступних розділах.

Сумістивши обидві попередні структури ми отримаємо ту точку зору з якої тлумачення окремих частин книги Одкровення буде обґрунтованим і вже зараз побачимо хибність

№ з/п	Слова Ісуса	Час виконання	Події	Розділи
1	Що бачив	Минулий	Зустріч Івана з Ісусом Христом	1
2	Що є	Теперішній	Послання до семи ангелів	2-3
3	Що буде	Майбутній	Зняття печатей	4-8:1
			Труб'яз семи труб	8:2-11
			Царство антихриста	12-14
			Злиття чаш гніву	15-16
			Велика блудниця	17-18
			Тисячолітнє Царство	19-20
Вічність	21-22			

Таблиця 3. Зведена структура книги Одкровення за часом та подіями

окремих тлумачень, які, образно кажучи, «заблудилися в часі» (див. табл. 3).

Вже зараз ми можемо побачити помилковість тих тлумачень, які починають розглядати послання до семи ангелів, як пророцтво про майбутнє, описуючи своє тлумачення, як сім майбутніх періодів Церкви, що є повною нісенітницею, тому що послання до семи ангелів розповідає про те, що є, і абсолютно нічого не говорить про майбутнє, тому що там немає жодних відповідних пророцтв або, навіть, натяку на них або натяку на те, що вони дані для нас, як прообрази. Ця помилка, як ланцюг, тягне за собою наступну, яка повністю унеможливорює тлумачення книги Одкровення у закладеному в ній Богом ключі, тому що решта розділів, які вже дійсно розповідають про майбутнє віруючих, уже не можуть трактуватися відповідно до своєї суті, бо історія Церков уже повністю розкладена по хибним полицкам.

Після такого тлумачення виявляється, що розглядати вже немає що, тому горе-тлумачникам не залишається нічого іншого, як «відправляти Церкву на небеса», щоби «не заважала» їхнім наступним тлумаченням, але когнітивний дисонанс між прочитаними тлумаченнями та ознаками останнього часу, які ми бачимо за вікном, настирливо нагадує нам про повну безпідставність застосування такого вільного підходу до пояснення Писання.

Отже, виявивши повну нежиттєздатність теорії про «сім періодів Церкви» та відсутність підстав на її існування, що визнають самі горе-тлумачники, годі й сподіватися на те, що її можна розглядати у серйозних дослідженнях, тому в даній публікації надалі ніхто вже не буде марнувати на неї час і місце, адже ми і так маємо достатню кількість матеріалів для подальшого аналізу книги Одкровення.

Під час вивчення структури книги Апокаліпсису можна підкреслити ще декілька найпростіших спостережень, які допоможуть нам краще її розуміти, і опиратися на них у наступних дослідженнях. Зверніть увагу, що сім труб не затрублять до тих пір, поки не буде знято сім печатей, а сім чаш гніву не можуть бути вилиті поки не зазвучить остання труба. Це нібито дрібниці, але, навіть, не всі служителі їх знають і плутаються у тому, що за чим відбувається, тому запам'ятайте їх, щоби не блукати в найпростішому.

Іншою суттєвою підказкою для розуміння пророцтв є наявність почергової нумерації ангелів, печатей, труб і чаш. Не може сьома печать бути знятою попереду другої, а третя відразу після першої, мінаючи другу, і так далі. Так само строго задана послідовність дії для всіх труб і для всіх чаш.

Фактично це означає, що всі пронумеровані події розташовані в хронологічному

порядку! Це теж дуже важливий висновок, який варто запам'ятати раз і назавжди!

Наступним ключем для розуміння структури книги Одкровення є використані Богом символи, які Він обрав не просто так, а заклав у них для нас велике символічне значення, які ми розглянемо зараз, щоби краще розуміти побудову цієї книги.

Сім ангелів – це служителі семи Церков. На перший погляд може скластися хибне враження, що ця частина книги Одкровення є зайвою. Послання до семи служителів, яке ще називають посланням до семи Церков, можна було б написати, як окрему книгу Писання, щоби не загромаджувати ним книгу Апокаліпсису, але вони розташовані там навмисно, маючи конкретне призначення. Через деякий час дослідження структури цієї книги стає зрозумілим, що, окрім піклування про спасіння душ, послання до семи служителів має за мету попередити і відкрити причини відступу та падіння Церков у руки антихриста, розкриваючи спосіб його проникнення в общини віруючих.

Печаті – це тиснений відбиток особистого персня або герба, яким захищалося майно, накази, листи від стороннього втручання та перегляду, охороняючи певну таємницю від розголошення. Зривати печаті дозволено тільки тим, хто має на це відповідні права і доступи. У книзі Одкро-

вення Христос на небі знімає печаті з особливої книги, а на землі у цей же час відбувається становлення царства антихриста. Зняття печатей на книзі є її підготовкою до вознесіння Церков, але в цей же час книга Одкровення розповідає про дію таємниці беззаконня і про відступ у Церквах, яке має бути перед вознесінням (2Фес.2,8).

Труби – це духовий інструмент, який раніше використовувався серед союзників або побратимів для подачі раніше визначених умовних сигналів. Вороги теж усі ці сигнали чують, але для них вони абсолютно нічого не означають. Це однозначно говорить про те, що ці труби та сигнали призначені не для противників, а для друзів Христових, тобто для віруючих, щоби вони готувалися до вознесіння на зустріч із Господом (Чис.10:1-10).

Чаша – це посудина, яка в даному випадку містить певну міру покарання, що буде вилита після вознесіння Церков на жителів Землі повністю, які вип'ють сім чаш гніву Божого до дна.

Тепер ми знову більш конкретизовано зв'яжемо всі ці символи та частини воедино.

Послання до семи ангелів дає відповідь на питання: «Як і звідки з'явиться відступ? Які служителі з яких причин будуть мати схильність до участі в таємниці беззаконня?».

Зняття семи печатей готує книгу до воскресіння праведників, а на землі у цей час лютує

відступлення в Церквах, втілюється таємниця беззаконня і відкривається антихрист.

Труб'яж семи труб є сигналом для Церков Божих, щоби готувалися до вознесіння, яке відбудеться при останній сьомій труб'ї (1Кор.15:52; Од.11:15, 17-18), відкриваючи гнів Божий на тих людей, які проігнорували Божий заклик спасіння.

Злиття семи чаш гніву – це покарання і знищення всіх нечестивих. Багато християн плутають чаші гніву із великою скрутою, але це різні речі, які ми будемо розглядати тоді, коли дійдемо до них у відповідних розділах.

Всі ці події пронумеровані і розташовані в хронологічному порядку!

Ще одним із видів структурування пророчої книги апостола Івана є короткий опис змісту її розділів у вигляді певних висновків, що дозволяє досліджувати її структуру з різних точок зору, що кожен раз може бути іншою. Нічого страшного, якщо наступний раз зміст розділу буде іншим, але головним досягненням цього методу буде те, що в кінцевому результаті менш важливі думки відійдуть на задній план, а найголовніші займуть своє достойне місце.

Далі зміст кожного розділу можна розглядати на фоні інших, систематизуючи і узгоджуючи їх поміж собою та з іншими наявними структурами книги Одкровення. Після застосування описаного підходу книга Апокаліпси-

Розділи	Короткий опис
1	Видіння Слави Ісуса Христа.
2-3	Освячення пресвітерів і Церков Месією.
4-5	Бог-Отець передає сувій Богу-Сину.
6	Розпечатування шести печатей сувою. Видіння Сина Людського.
7	Опис 144 000 і величезного натовпу.
8-9	Знято сьому печать. Засурмило шість труб.
10	Ангел попереджає про надзвичайне значення сьомої труби. Вона виконає таємницю Божу обіцяну через благовістя.
11	Служіння двох пророків. Прозвучала остання (сьома) труба Бога. Таїна збулася, тому настав час судити мертвих праведників!
12	Видіння жінки і червоного дракона.
13	Дракон передає свою владу звірові, що вийшов із води. Звір із двома рогами примушує поклонятися звірові із води. Він створює образ звіра, що вбиває і накладає тавро.
14	Опис 144 000. Благовістя ангелів. Видіння Сина Людського.
15-16	Чаші гніву Божого зливаються на землю.
17-18	Вавилон і вавилонська блудниця.
19	Слово Боже знищує нечестивих із землі.
20	Початок і завершення Тисячолітнього Царства.
21-22	Нове небо і земля і Новий Єрусалим для синів Божих.

Таблиця 4. Структура книги Одкровення за змістом розділів

су стане доступнішою і не такою тяжкою для розуміння. Приклад подібної структури наведено нижче (див. табл. 4).

Звичайно, що це не остання структура. Вони можуть бути більш деталізовані і набагато складніші. Для любителів головоломок наводимо схему більш складної структури книги Одкровення з елементами тлумачення (див. ілюстр. 1 у кольоровій вкладці).

Подальший розгляд книги Одкровення ми будемо здійснювати виключно у межах вище описаної мети та поданих структур, уникаючи вже розглянутих вище помилкових точок зору.

I. Що бачив (розділ 1)?

«Коли я побачив Його,
то впав до ніг Його, як мертвий»
(Одкровення 1:17)

Перша частина та розділ, як і годиться, встановлюють авторство книги, відкривають її призначення і описують тих, кому вона адресована, але разом із тим наші погляди у них прикуті до постаті Спасителя нашого Ісуса Христа, до Його слави, до Його величі, до Його могутності, які мають надихати нас настільки, щоби пройти разом із Ним усі майбутні випробування. Іван був переповнений благоговінням настільки, що упав перед Господом, як мертвий, щоби віддати Йому належне поклоніння. Те ж саме переживаємо і ми, коли входимо у Його присутність та у присутність слави Його для поклоніння.

Всемогутній Бог захотів у цій частині зосередити нашу увагу виключно на Ісусі Христі, як і під час преображення на горі перед учнями (Матв.17:2,5; Мар.9:2-3,7; Лук.9:29,35), тому що звелів описати не те, що чув, і не те, що йому продиктували, а те, що бачив!

Що ж побачив апостол Іван? – Ісуса Христа Прославленого! Саме Такого Спасителя ми і повинні бачити весь час, а не тільки тоді, коли розбираємо перший розділ книги Одкровен-

ня, але і впродовж дослідження усіх її наступних розділів, а також тоді, коли роздумуємо про цю книгу та про всі грядущі апокаліптичні події, тому що все це теж є проявом слави Його.

Тема книги та привітання (1:1-8)

Ми вже говорили, що головним призначенням книги Одкровення є опис того, з чим повинні зустрітися християни та всі учасники Тисячолітнього Царства Божого, тобто пророцтво про майбутнє спадкоємців спасіння.

Чи знаєте Ви, що не кожен опис майбутнього може називатися пророцтвом, тому що до пророцтв існують чіткі вимоги Божі, які ми тут розглядати не будемо, щоби не відхилитися, але вони дуже важливі, тому були винесені в окремий додаток, який при бажанні може прочитати кожен (див. додаток 1). Всі пророцтва книги Одкровення повністю відповідають усім Божим вимогам до пророцтв про що можна пересвідчитися самостійно.

Головною темою книги Одкровення є спасіння душ людських, яке для одних настане урочисто через вознесіння зі Вселенською Церквою, а для декого, як для відкинутих, але помилуваних через слізні прохання під час зішестя Ісуса Христа на землю із Вселенською Церквою та всіма святими ангелами.

Це ще раз підтверджує, що вся книга Одкровення призначена для всіх віруючих, яких Господь називає рабами Своїми (Од.1:1), які обов'язково «читають», «слухають» і «виконують» всі пророцтва цієї святої і величної книги (Од.1:3). Хто не читає, не слухає і не виконує пророцтва книги Одкровення, той і не є рабом Божим!

Раб Божий – це звання, яке не є чимось прилизливим, тому що це ознака самовідданого і самозреченого дитяти Отця Небесного, тому що це ознака того, хто все своє життя повністю присвятив Йому так, як Христос, Який хоч і був рівний Богу-Отцю, але прийняв образ раба (Фил.2:6-12), щоби відкрити нам дорогу спасіння, щоби стати доступним для нас! Учні Ісуса Христа по прикладу Його теж приймають образ раба, хоч вони і є спадкоємцями Царства Небесного (Лук.12:32), яке зможе наслідувати лише той, хто понизив себе всім своїм еством, як Спаситель, для спасіння ближніх! Раб Божий – це високе звання для тих, котрі були визволені від рабства гріховного, тому що жити святим життям зможе лише той, кого визволив Ісус Христос від рабства гріха і смерті. І тільки раби Небесного Царя названі блаженними (Од.1:3).

Антонімом до слова «блажен» є слово «горе», тому, хто не буде блажен, той буде мати горе. Горе буде тим, хто не буде рабом Божим, хто не

буде читати, слухати і виконувати книгу Одкровення. Кому мало горя, той буде його збирати собі більше і більше, а кому не вистачає блаженства, той теж буде збирати його собі. Наше горе і наше блаженство в наших же руках і напряму залежить від дослідження і виконання Слова Божого, в тому числі і книги Одкровення.

Автором книги Одкровення є Бог-Отець, Який дає згоду Ісусу Христу, щоби послати ангела Свого до апостола Івана і передати Йому одкровення (Од.1:1). Бог Вседержитель, як під час преображення на горі (Матв.17:2,5; Мар.9:2-3,7; Лук.9:29,35), зосереджує всю Свою і нашу увагу на Сині Своїм, Якому Він доручив наше спасіння, і одночасно виявляє нам Свою триєдність через привітання від **«Того Хто Є, Хто був, Хто Гряде»**, тобто від **Бога-Отця**, від **«Ісуса Христа»**, **«Вірного Свідка»**, **«Первенця із мертвих»**, **«Владики царів земних»**, тобто від **Бога-Сина**, і від **«семи духів»**, тобто від **Бога-Духа Святого** (Од.1:4-6).

Можна однозначно побачити, що в першій частині книги Одкровення найбільше місця відведено для опису слави Сина Божого, Якому належить **«слава і держава навіки віків»**, **«Хто полюбив нас»**, **«Хто обмив нас Своєю Кров'ю»**, **«Хто зробив нас царями і священниками»**, тобто Ісусу Христу, Який відкрив нам доступ до Бога-Отця, до спасіння Його і

Царства. Уривок завершується проголошенням Імені Божого, що є своєрідним підписом Божим і Його клятвою, що запевняє нас у точності і достовірності книги Одкровення (Од.1:8).

Цікаво, що одна частина із проголошених Імен вказує виключно на Ісуса Христа, інша частина стосується лише Отця Небесного, а ще одна окрема частина Імен стосується і Бога-Отця і Бога-Сина одночасно, наприклад, Імена «**Є і Був і Гряде**», «**Вседержитель**» у четвертому вірші означають Бога-Отця, а у восьмому вірші означають Бога-Сина!

Якщо розуміти, що у восьмому вірші теж говориться про Бога-Отця, тоді будуть спільні інші Імена: «**А і Ω**», «**Начало і Кінець**», «**Господь**», бо в десятому та одинадцятому віршах вони означають Бога-Сина!

Пророцтво навмисно сказано так, щоби ми не могли відокремити Бога-Отця від Бога-Сина, щоби відкрити для нас нову грань єдності Бога-Отця і Бога-Сина так, як говорив Ісус Христос: «**Вірте Мені, що Я в Отці і Отець в Мені**» (Ів.14:11). Це питання триєдності Божої.

Невігласи зображають триєдність у вигляді статуетки із трьома лицями, але воно має зовсім іншу природу, тому що і Бог-Отець (Дії 15:18), і Бог-Син (Ів.16:30; Кол.1:16-18), і Бог-Дух Святий (1Кор.2:10) знають Один Одного досконало і просочені між Собою. Вони мають

однаковий характер, вподобання, бачення, підходи, плани, раду, відносини, можливості, пошану, честь, премудрість, волю, яку узгоджують між Собою Самими, а також вічність одну на всіх Них та багато-багато всього іншого, що ми не можемо, навіть, і осмислити.

«**Альфа**» та «**Омега**» – це перша і остання букви грецького алфавіту, які разом зі словами «**Начало**» і «**Кінець**» вказують на владу Ісуса Христа і на те, що без Нього нічого не відбувається (Кол.1:15-18; Ів.1:1-3; Матв.28:18; Ам.3:6; Плч 3:37-38).

Боже Ім'я «**Господь**» означає «господар», «повелитель» і нагадує, що все належить Йому і відбувається згідно певного плану, що все суще є Його власністю і має бути покірним Йому, що все буде звітуватися перед Ним і отримає від Нього відплату.

Ім'я Боже «**Є, Був, Гряде**» вказує на Його вічність, а «**Всемогутній**» – дає нам розуміти і не сумніватися у Його можливостях керувати і розпоряджатися всім Всесвітом та у спромозності виконувати Свої плани, досягати мети і дотримуватися сказаного Слова.

Друге пришествя Ісуса Христа

Під час привітання ми зустрічаємо пророцтво, про друге пришествя Ісуса Христа, яке ми не можемо винести в додаток, тому що воно

міститься безпосередньо в книзі Одкровення. Ми будемо розглядати його дуже детально, тому що з цього приводу є дуже багато хибних думок. Отже, запасіться терпінням, щоби можна було з усією старанністю проаналізувати всі існуючі доводи та їхні сильні і слабкі сторони.

«Ось, Він гряде із хмарами і побачить Його кожне око, і ті, хто проколов Його, і всі племена земні будуть плакати за Ним» (Од.1:7).

Окрім того, що пророцтво говорить про пришествя Ісуса Христа, у ньому можна побачити дві ознаки (маркери), які уточнюють його: 1) «**гряде із хмарами**», що вказує нам на місце появи Спасителя; 2) «**і побачить Його кожне око**», що стосується оглядовості цієї події людьми.

Є інші місця з Біблії, які теж описують пришествя Ісуса Христа у славі і силі, тому їх потрібно обов'язково проаналізувати і узгодити їхнє тлумачення із текстом, що ми розглядаємо. Нижче ми їх процитуємо і виділимо подані ними маркери, а потім проаналізуємо їх і узгодимо.

Одкровення 3-й розділ: **«3...А якщо ти не будеш пильнувати, то Я прийду до тебе, як тать, і ти не дізнаєшся часу, коли я прийду до тебе».**

У ньому є маркер другого пришествия Ісуса Христа «**як тать**», що стосується часу перебігу подій, тобто *раптовості*.

1-е Фесалонікійців 5-й розділ: **«2 Бо ви самі знаєте правильно, що день Господній**

прийде так, як тать вночі. 3 Бо, коли говоритимуть: «мир і безпека», тоді зненацька прийде і настигне їх знищення, як потуги вагітну, і не втечуть. 4 Але ви, браття, не в темряві, щоби день схопив вас, як тать».

Ми маємо маркери: «**схопив, як тать**», що говорить про *раптовість* другого пришествия Месії, «**зненацька**» – теж про *раптовість*, «**як потуги**» про *раптовість* і *невідворотність*: «**як потуги вагітну, і не втечуть**».

Луки 17-й розділ: **«23 ...скажуть вам: «Ось, тут!», – або: «Ось, там!», – не йдіть і не ганяйтеся! 24 І як блискавка, спалахує край неба і світить аж до іншого краю неба, – так буде і Син Людський у день приходу Свого!»**

Відмітимо, що маркери: «**як блискавка**», що «**спалахує**», теж говорять про *раптовість*, «**і світить аж до іншого краю неба**» вказує на *оглядовість* другого пришествя Спасителя.

2-е Фесалонікійців 2-й розділ: **«1 Просимо вас, браття, стосовно пришествия Господа нашого Ісуса Помazanого і нашого вознесіння до Нього, 2 Не спішіть так швидко хитатися розумом і не жахайтеся ні від духа, ні від слова, ні від послання, нібито нашого, що начебто настав день Помazanого. 3 Хай ніхто вас ніяк не обмане, бо день той не прийде, якщо спочатку не настане падіння і відступ, поки не відкриться чоловік гріха, син погібелі,**

4 Протівлячись, пишаючись і величаючись над усім, сказаним Богом для поклоніння, так що він сяде в храмі Божому, як Бог, поводячи себе так, ніби він є Бог. 5 Хіба ви не пам'ятаєте, що я, ще будучи у вас, говорив вам про це? 6 І тепер ви знаєте, що заважає йому відкритися у свій час. 7 Бо таємниця беззаконня вже діє, але зараз затримується допоки народжується із середини. 8 І тоді відкриється противник Закону, якого Ісус Господь знищить духом уст Своїх і усуне з'явленням пришествия Свого».

Маркер «усуне з'явленням пришествия Свого» розповідає нам про *наслідок* другого пришествия, вказуючи, що противник Закону буде усунутий лише після появи Сина Божого.

Дії 1-й розділ: «11 ...Ось, Ісус, Який піднявся від вас на небо, так само і зійде, як ви бачили Його, коли Він піднімався на небо».

Маркери: «зійде», «як ви бачили», «коли піднімався» говорять про *маршрут* Месії, коли Він буде опускатися на землю із хмар.

Захарії 14-й розділ: «1 Ось наступає день Господній, і буде в тебе поділена здобич. 2 І зберу всі народи до Єрусалиму для битви, і буде завойоване місто, і розорені будуть доми, а жінки обезчещені. І піде пів міста у полон на заслання, а решту народу із міста не виб'ють. 3 І повстане Господь, і озброїться проти народів, як озброюються на день битви. 4 І ста-

нуть ноги Його того дня на горі Оливній, що попереду Єрусалима на сході, і гора Оливна розділиться на частини, на схід і на захід, на дуже велику долину. І на північ відійде частина гори, а частина її на південь. 5 І ви будете тікати в долину гір Моїх, бо долина гірська буде сьгати аж до Асила. І ви будете тікати, як тікали під час землетрусу за днів Озії, царя юдиного. І прийде Господь, Бог мій, і з Ним усі святі. 6 І станеться того дня, що світла не буде, а буде холод та обмерзання. 7 І буде день той єдиний, відомий тільки Господу; то буде не день, і не ніч, і буде, що під вечір з'явиться світло. 8 І станеться того дня, що потече з Єрусалиму вода жива, половина її до моря східного, а половина її до моря західного. Літом і зимою це буде. 9 І стане Господь за царя над всією землею, того дня Господь буде єдиний, і єдине буде Імення Його».

Маємо маркери: «І стануть ноги Його того дня на горі Оливній», що говорить про *маршрут* руху Спасителя; «І стане Господь за царя над всією землею, того дня Господь буде єдиний, і єдине буде Імення Його», що говорить про *наслідок* появи Сина Людського.

Одкровення 3-й розділ: «10 ... Я збережу тебе від години випробування, що має прийти на весь всесвіт, щоби випробувати мешканців землі».

Тут ми не бачимо жодних маркерів пришествя Ісуса Христа, але наводимо це місце, тому що його часто цитують, як ознаку пришествя Месії і вознесіння Церков.

Хибні тлумачення.

Серед християн існують твердження, що пришествя Ісуса Христа за Церквою буде таємним. Його нібито ніхто не побачить, тому що воно нібито буде мати нульову оглядовість.

Причиною появи цієї помилки є невірне сприйняття ознак, поданих у пророцтвах, тому що маркери раптовості і маршруту сприймаються як маркери оглядовості, а маркери оглядовості і наслідків опускаються повністю так, ніби їх не існує.

Підставою для теорії про нібито таємне пришествя Ісуса Христа є кілька хибних аргументів. Найвагомішим помилковим аргументом є порівняння пришествя Господнього із татем, тобто зі злодієм (2Петр.3:10; 1Фес.5:2,4; Одкр. 3:3,16:15). Іншим «доказом» нібито таємного пришествя є дуже й дуже вільне трактування слів ангела до апостолів під час вознесіння Ісуса Христа **«так само і зійде»** (Дії 1:11), які дехто сприймає за ознаку оглядовості, але, насправді, такого там немає, що ми розглянемо під час аналізу маркерів. Останніми доводами нібито «невидимого» пришествя є викручене

тлумачення обітниці із книги Одкровення 3:10: «Я збережу тебе від години випробовування, що має прийти на весь всесвіт, щоби випробувати мешканців землі», а також вчення про взяття Духа Святого від землі на підставі неточного перекладу (2 Фес.2:6-8).

Чому маркер «як тать» є ознакою раптовості, а не оглядовості?

Перше ж паралельне місце із книги Одкровення 3:3 уточнює, що, згадуючи про тать, Господь говорить про час: **«Я прийду до тебе, як тать, і ти не дізнаєшся часу, коли я прийду до тебе»**. Це означає, що маркер **«як тать»** стосується *часу появи*, але не стосується *видимості*. Маркер **«як тать»** дає відповідь на питання: «Протягом якого часу з'явиться Господь?», тому не може відповідати на питання: «Скільки людей буде свідком Його пришествя?». Останнє задане питання в даному випадку є недоцільним, тому що стосується інших вимірників, які є абсолютно несумісними. Це схоже на спробу виміряти температуру тіла за допомогою ваги. Не допоможе, навіть сама досконала вага. Спробуємо нагадати шкільний курс математики про сумісність вимірників.

Те, що вимірюється днями або годинами не може вимірюватися метрами, градусами, кілограмами, тому що це буде грубою помилкою.

Не можна додавати кілограми, тобто вагу, до метражу, а також до температури повітря і до поточної дати календаря. Якщо додати вагу пасажирів автомобіля до висоти його знаходження над рівнем моря і до наявної температури двигуна та поточної дати, що ми дізнаємося? Це будуть обчислення «ні про що», тому що не можна поєднувати несумісні величини. Так само, дивлячись на годинник, градусник або календар, ми не можемо визначити ваги жодного предмету, тому що вони не призначені для зважування. Ці ж самі закони діють і стосовно поданих нам ознак часу із пророцтв, тому що маркери часу не можуть говорити про місце появи Спасителя або про площу видимості Його приходу.

«Невидиме» взяття Церкви і «раптове» взяття Церкви – це різні речі, які дехто сприймає за одне й те ж. Поняття про «невидиме» взяття Церкви стосується зору і простору, а поняття про «раптове» взяття Церкви стосується часу очікування та перебігу подій. Вони лежать у різних площинах вимірювання, тому є несумісними. У Біблії відсутнє поняття про «невидимий» другий прихід Ісуса Христа, але неодноразово говориться про «раптовість» цієї події.

Друге паралельне місце (1 Фес.5:2-4) теж говорить, що слова «схопив, як тать» мають часовий вимір, бо текст конкретизує, що він стосуються «дня» приходу, тому потрібно ди-

витись на годинник або календар, але аж ніяк не на площу, яка вимірюється в гектарах, і не на ту оглядовість, яку можна виміряти числом душ, які побачили появу Спасителя.

Поруч подається розгорнутий паралельний опис словами: «зненацька», – і «як потуги», що теж стосується раптовості і невідоротності, але аж ніяк не стосуються оглядовості.

Очевидно, що ці слова говорять про час очікування, а не про питання видимості-невидимості чи оглядовості, тому ознака другого приходу Месії «як тать» не протирічить іншій ознаці другого приходу Господа «як блискавка» і «побачить Його кожне око», яка вже дійсно говорить про оглядовість, запевняючи нас, що Ісуса Христа побачать всі люди – і мертві, і живі.

Чому друге пришествя Ісуса Христа не може бути невидимим?

Сам Ісус Христос попереджав учнів Своїх (Лук.17:23-24), що невидимого пришествия не може бути ні: «Ось, тут!», – тобто на землі, ні: «Ось, там!», – тобто на небі, а також Він додатково сказав (Матв.24:23; Мар.13:21), що «не вірте» тоді, коли будуть говорити про таємне, тобто невидиме, друге пришествя нашого Учителя або взяття Церкви: «**Бо, як блискавка, що спалахує край неба і світить аж до іншого краю неба, – так буде і Син Людський**

у день приходу Свого!» (Лук.17:24). Сказано чітко і зрозуміло «в день приходу Свого» (Лук.17:24)! Навіщо мудрувати щось інше?

Також у Писанні викривається заблудження про «невидиме пришествя» (2 Фес.2:2) і говориться, що обов'язковим наслідком «з'явлення пришествия» Спасителя буде знищення «чоловіка гріха» і «сина погібелі», тобто антихриста. Також сказано в Захарії 14:9: «І стане Господь за царя над всією землею, того дня Господь буде єдиний, і єдине буде Ймення Його», тобто: «царство світу сталося Царством Господа нашого і Помazanого Ним, і зацарює на віки віків» (Од.11:15). Підкреслимо ще раз: обов'язковим наслідком «з'явлення пришествия» Спасителя буде знищення «чоловіка гріха» і «сина погібелі», що говорить про повне завершення часу його царювання. Чи можна таке не помітити? Не думаю.

Що стосується маркера оглядовості або видимості цієї події, то Писання говорить однозначно без будь-яких інших варіантів: «...як блискавка, спалахує край неба і світить аж до іншого краю неба, – так буде і Син Людський у день приходу Свого!» (Лук.17:24), а також сказано: «побачить Його кожне око» (Од.1:3)!

Як зрозуміти слова ангела «зійде, як ви бачили» (Дії 1:11)?

Ці слова дехто сприймає, як підтвердження «невидимого» для світу пришествия Ісуса Христа за Церквою. Давайте прочитаємо їх ще раз і спробуємо виділити суть сказаного ангелом, щоби відокремити його від надуманих теорій. Дослівно сказано так: «Ісус, Який піднявся від вас на небо, так само і зійде, як ви бачили Його, коли Він піднімався на небо» (Дії 1:11).

Що тут найголовніше? Яка послідовність подій? Що сталося з Ісусом? – Стояв на горі Оливній! – А потім? – Піднявся! – Куди? – На небо! – Що було далі? – Його «забрала хмара» (Дії 1:9).

Само собою зрозуміло, що мова тут іде про *маршрут, напрямок, траєкторію* руху Спасителя, а не про щось інше. Слова ангела: «зійде, як ви бачили», – стосуються виключно *послідовності дій*, що відбувалися з Учителем, тому Його пришествя буде зворотнім: «з'явиться на хмарах», потім зійде на землю і стане на «гору Оливну».

Це саме сказано і в пророка Захарії 14 розділ: «І стануть ноги Його того дня на горі Оливній, що попереду Єрусалима на сході, і гора Оливна розділиться на частини, на схід і на захід, на дуже велику долину. І на північ відійде частина гори, а частина її на південь...».

Тепер давайте розглянемо відмінності, які будуть між вознесінням і другим пришестям Ісуса Христа:

1. Де відбулася Його розлука із учнями? – **На землі.** – А де буде зустріч? – **«Вознесемося на хмари для стрітіння з Господом у повітрі»** (1 Фес.4:17).

2. Який був у Нього вигляд під час вознесіння? – Звичайний, тому що після воскресіння Марія переплутала Його із садівником (Ів.20:15), а учні не впізнали Його по зовнішності (Ів.21:6-7). – Який вигляд буде мати Месія під час другого пришестя? – **«Тоді побачать Сина Людського, грядущого на хмарах із великою силою і славою»** (Марка 13:26).

3. Чим була обмежена видимість Його вознесіння? – Можливостями людського зору. – А чим буде обмежена видимість другого пришестя Ісуса Христа? – Нічим! Бо сказано: **«Ось, Він гряде із хмарами і побачить Його кожне око, і ті, хто проколов Його, і всі племена земні будуть плакати за Ним»** (Од.1:3).

4. Скільки учнів супроводжувало Спасителя при вознесінні? – Біля однієї сотні (Дії 1:15). – Скільки учнів буде супроводжувати Його під час другого пришестя? – **«Величезний натовп людей, якого ніхто не міг перерахувати»** (Од.7:9).

Ви уявляєте собі наскільки це буде грандіозна і панорамна картина? Всі небеса довкола всієї

землі будуть сяяти від слави Господа, Церкви і ангелів Його, як сказано в 1 Фесалонкійців у 1 розділі: **«7...з'явиться із неба Господь Ісус із ангелами сили Своєї, 8 У вогні полум'яному...»**. У Захарії в 14 розділі сказано: **«6 І станеться того дня, що світла не буде, а буде холод та обмерзання. 7 І буде день той єдиний, відомий тільки Господу; то буде не день, і не ніч. І буде, що під вечір з'явиться світло. 8 І станеться того дня, що потече з Єрусалиму вода жива, половина її до моря східного, а половина її до моря західного»** (відкоригований переклад Огієнка). Не будемо наводити усіх цитат, але цього буде достатньо, щоби доповнити картину другого пришестя Ісуса Христа.

Що означають слова «... Я збережу тебе від години випробовування» (Од.3:10)?

Коли ми читаємо: **«... Я збережу тебе від години випробовування, що має прийти на весь всесвіт, щоби випробувати мешканців землі»** (Од.3:10), варто задати собі кілька навідних питань і подумати. Що тут говориться про вознесіння Церкви? – Жодного слова! Невже слова «збережу» і «вознесу» синоніми? – Ні! – А чи можна «зберегти» і не «вознести»? – Можна! Згадайте пророка Іллію, який думав, що залишився сам. Він ходив, страждав, поневірявся, а Бог зберіг 7 000 праведників, яких

годували чиновники царські без якихось особливих поневірянь. Бог сильний зберегти нас і в майбутньому, тому Ісус навчав: **«пильнуйте весь час і просіть у молитві, щоби вам удостоїтися уникнути всього того, що приготовлене, і встояти перед Сином Людським!»** (Луки 21:36). Слова **«Я збережу тебе від години випробовування»** (Од.3:10) говорять про такий самий спосіб збереження, який був задіяний для 7 000 праведників за днів пророка Іллі.

Чи буде забраний від землі Дух Святий?

Ще одним прикладом поверхневого дослідження Писання є теорія про взяття Духа Святого від землі разом із Церквою, яка виникла на основі неточного перекладу грецького тексту Писання (2 Фес.2:6-8). Наведемо кілька цитат різних перекладів і проаналізуємо їхню точність та причини появи подібних перекладів.

На жаль у нас не має можливості сфотографувати і розмістити манускрипт із цим уривком, але ми розглянемо загальноприйнятий тип грецького тексту Нового Завіту на основі якого були зроблені переклади на європейські мови у XVI-XIX століттях, що називається Текстус Рецептус.

Наводимо цитату із 2-го Фесалонікійців 2-го розділу 7-го вірша згідно Текстус Рецептус:

Το γαρ μυστηριον ηδη ενεργεїται της ανομїας μочов ο κατεχων αρτι εως εκ μεσου γενηται.

А ось так буде виглядати її дослівний переклад (див. табл. 5).

Το γαρ	μυστηριον	ηδη	ενεργεїται	της ανομїας	μочов
Бо	таємниця	вже	діє	беззаконня	лише
ο κατεχων	αρτι	εως	εκ	μεσου	γενηται
затримується	зараз	поки	із	середини	народжується

Таблиця 5. Дослівний переклад 2Фес.2:7 з грецької мови

Перефразуємо отриманий результат більш доступно для нашого розуміння і отримаємо: **«Бо таємниця беззаконня вже діє, але зараз затримується, поки народжується із середини»**.

Просто і зрозуміло. Тепер наведемо цитату із російського синодального перекладу, тому що він вплинув на всі наступні українські переклади:

«Ибо тайна беззакония уже в действии, только *не совершится* до тех пор, пока не будет взят от среды удерживающий теперь».

Зверніть увагу, що деякі слова цитати написані курсивом. Що це означає? Якщо відкрити Біблію синодального видавництва, то на перших її сторінках можна прочитати пояснення її перекладачів, що слова написані курсивом – це слова, що відсутні в оригіналі, але перекладачі доставили їх на власний розсуд для полегшення тлумачення, тому ми маємо повне право їх опустити. Тоді ми отримаємо:

«Ібо тайна беззаконія уже в дійстві, тільки до тех пор, пока не будет от среды удерживающий теперь».

Чи змінилося від цього значення тексту? Навіть дуже! Кожен дослідник синодальної Біблії може побачити різницю між оригіналом і текстом перекладу. **Навіть, з наявного синодального перекладу можна побачити, що тут немає жодного натяку на те, що Дух Святий буде колись і звідкись забраний, а говориться про середовище, що стримує таємницю беззаконня.** Як можна говорити про щось інше?

У випадку з українськими перекладами ситуація багатократно погіршилася у зв'язку із тим, що в українській мові не допускаються активні дієприкметники. Слово «удерживающий» відповідно до контексту можна перекласти так: «те, що утримує», але переклали так: «Той, Хто утримує» та ще й з великими літерами. Ми чітко бачимо вплив особистої думки перекладача на його працю, що робить такий переклад необ'єктивним.

Але, навіть при такому перекладі варто задати питання: «А що тут сказано про Дух Святий?» або: «Невже тільки Дух Святий може стримувати таємницю беззаконня адже сагану скував лише один ангел?» (Од.20:1-3). М'яко кажучи, теорія про взяття Духа Святого від землі – це дуже й дуже вільне тлумачення, а якщо говорити прямо – це безпідставна видумка, яка стає грубою помилкою, а врешті решт, навіть, ерессю.

Безумовно, що з вознесінням християн дія Духа Святого на землі зменшиться, але **це не означає, що не буде інших способів для Його впливу** (Чис.22:30; Лук.19:40; Од.14:6-7).

Отже, про взяття Духа Святого від землі у Біблії нічого не сказано, а що стосується таємниці беззаконня – то вона буде утримуватися від введення в дію (2 Фес.2:6-7), навіть, нерозкритими печатями на книзі (Од.5-8), але головною причиною її затримки є недостатня внутрішня зрілість для народження.

Варто всім згадати раз і назавжди, що немає жодного місця Писання, яке говорить про непомітне, таємне вознесіння Церкви або таємне друге пришествя Ісуса Христа. Також немає жодного місця зі Слова Божого, яке твердило б, що Дух Святий буде забраний від землі, що земля буде забороненою територією для Духа Святого. Подібні твердження є нісенітницею.

Потрібно перестати проповідувати безпідставні теорії поверхневих тлумачень, але і не потрібно дивуватися тоді, коли вище вказані пояснення комусь не допоможуть. Заспокойтеся і згадайте причту про десять дів (Матв.25:1-13), тому нам, як мудрим, потрібно готуватися до величної зустрічі із нашим любим Спасителем. Нам не потрібно сперечатися, а потрібно готуватися разом із однодумцями.

Стисле тлумачення пророцтва

Отже, Ісус Христос з'явиться на хмарах раптово. Його побачать всі, навіть, ті, хто прокололи Йому ребра, руки і ноги на хресті. Його побачать всі народи і будуть плакати за Ним. Згідно наведених вище паралельних місць, до Нього на хмари піднімуться всі Його справжні учні і Він зійде із ними на землю на гору Оливну.

Ісус Христос у славі посеред Церкви (1:9-20)

Перше ніж перейти до розгляду зазначеної теми ми повинні розглянути ще одне місце Писання об яке спотикаються багато дослідників книги Апокаліпсису. Текст книги Одкровення повідомляє, що апостол Іван отримав її у день Господній (Од.1:10) на острові Патмос, куди він був засланий «за Слово Боже», «за свідчення Ісуса Христа» (Од.1:9).

Деякі переклади зразу говорять: «був я в душі в день недільний», але в першоджерелах сказано: «був я в душі в день Господній». У зв'язку з цим різного роду суботники намагаються сказати, що це був день суботній, а ще дехто тлумачить, що це був день воскресіння мертвих, але ці всі твердження не витримують критики.

Ніде в Біблії жодного разу субота не називалася днем Господнім, тому це бажання видати свої фантазії за дійсність. Це однозначно не субота! Якби це було б і в суботу, то це ні про що не говорило б. Пророцтво могло бути дане і в

п'ятницю, і в понеділок... Заради об'єктивності, ще раз підкреслимо, що ніде в Біблії жодного разу субота не була названа днем Господнім.

Поняття, що апостол Іван був у душі в день воскресіння померлих, теж безпідставні, тому що йому було показане все майбутнє Церков, а не лише день воскресіння померлих. Якби він дійсно був у душі тоді, коли воскресатимуть мертві, то починав би свої пророцтва виключно із опису воскресіння мертвих і обмежився б лише ним, але ми цього не спостерігаємо. Про воскресіння, що станеться після сьомої труби, сказано мимохідь лише декілька віршів. Ця версія теж не підходить, бо про воскресіння апостол Іван сказав мало у порівняно з іншими темами чи, навіть, днями, яких стосувалися його пророцтва. Він був у душі – і під час зняття семи печатей на небесах, і під час сигналу семи труб, і під час виливання семи чаш гніву, і під час Тисячолітнього Царства. Тобто, він бачив усі дні життя Вселенської Церкви, які описані у його пророцтвах, а не лише день воскресіння померлих, тому це тлумачення помилкове.

Проте є інше пояснення вислову «день Господній», яке полягає в тому, що це був особливий і пам'ятний день із життя Господа Ісуса Христа, який апостол Іван та перші християни почали називати «Господнім днем». Що це за особливий день? – Може це день Його на-

родження? – Ні! – А може занурення? – Ні! – Смерті? – Ні! – Воскресіння? – Так!

У Діях апостолів у двадцятому розділі в сьомому вірші ми знаходимо першу згадку про те, що учні почали збиратися для спогадів страждань Ісуса Христа в неділю. Тоді першим днем тижня була неділя, а сьомим субота. Вони могли здійснювати євхаристію в четвер, коли вперше було здійснено спомин страждань Спасителя, або в п'ятницю, коли Його катували і замучили до смерті, або в суботу, коли Його тіло лежало мертвим у гробі, але вони почали робити вечерю Господню саме у неділю, коли Він став **«первістком із мертвих»**, тому серед перших християн день воскресіння Ісуса Христа став днем Господнім – днем здійснення найбільшої святині серед християн, тобто днем спогаду страждань, смерті і перемоги Ісуса.

Слова апостола Івана є першим записаним у Писанні випадком в історії Церкви, коли день воскресіння Ісуса Христа і вечері Господньої почали називати «день Господній» (Од.1:10). Історія свідчить, що перші християни день воскресіння Спасителя називали ще восьмим днем творіння Божого, щоби підкреслити, що субота втратила своє старозавітне значення.

Фактично жодна течія перших християн не сповідувала старозавітної суботи.

Якби нам не приходилося б спростовувати хибні теорії, то наше тлумачення книги Одкровення було б уже коротшим аж на шість сторінок, але ми змушені на них зупинятися, щоби побачити їхню безпідставність, щоби мати тверду основу для своєї власної віри.

Слава Ісуса Христа

Врешті-решт ми дісталися до опису самого головного, що побачив апостол Іван, що є сіллю першої структурної частини книги Одкровення, тобто до опису слави нашого Спасителя. І саме перше, що потрібно підкреслити, що Його слава нев'януча, немеркнуча, нетлінна, невмируща, вічна! Він був оточений нею ще до створення світу (Ів.1:3,17:24; Кол.1:15-16). Вона супроводжувала Його і під час усього земного життя, що можна побачити під час преображення на горі (Матв.17:2,5; Мар.9:2-3,7; Лук.9:29,35), але була обмежена, тому що Він прийняв образ раба (Фил.2:6-12). У зв'язку з цим виникає питання: «Чи бачив апостол Іван всю славу Ісуса Христа?». Звісно, що ні! Бог-Отець показав йому славу Сина Свого Єдинородного і Первородного рівно настільки наскільки пророк міг її витримати. Всю решту доступної слави Спасителя Іван буде бачити лише у вічності разом зі Вселенською Церквою, отримавши нове тіло, яке буде присто-

соване, щоби можна було споглядати більше доступної слави Його!

Можна зачепити ще одне питання: «Від чого залежить слава Ісуса Христа?». Щоби дати на нього правильну відповідь і краще зрозуміти його, треба розглянути інші навідні питання: «Чи залежить слава Месії від кількості спасених Ним людей? Чи могли зменшити славу нашого Учителя ті, хто розпинав Його, хто зводив на Нього наклепи, хто пішов прямо у пекло і перебуватиме там вічно, вивергаючи вічні прокльони?». – Ні! Зовсім ні! Слава всього сущого меркне, але тільки не Його (Ів.12:34; Євр.1:3-12)! – Чому? – Тому що Він Є Бог (Рим.9:5; Ів.1:1)! Його слава походить від Його вічної суті, як Бога, тому не залежить від слави людської! Вона не залежить від кількості спасених або загиблих, але разом із тим Господь не робить нічого такого, що може знеславити Його, Отця, Духа Святого, тому що це є невід'ємною частиною Його Божої природи. Весь всесвіт створений для слави Божої. Людина теж і, навіть, фараон єгипетський (Вих.14:4,17,18) і антихрист і все, що буде відбуватися в майбутньому, тому що Ісус Христос Є Начало для існування всього сущого і ніщо не може зменшити славу Його!

Тоді виникає наступне питання: «Навіщо славити Бога?». Відповідь є дуже простою: «Тому що це є істина!». Кожен раз, коли ми від-

даємо славу Богу, ми говоримо істину, бо Він дійсно такий і Є. Він дійсно Є Добрий, Щедрий, Милостивий, Справедливий, Довготерпеливий, Людинолюбний, Незрівнянний, Неперевершений, Вічний, Святий, Люблячий... Це Господній характер! Це все є властивістю Його сутності, ества, природи! Ми пізнали Бога і радісно славимо Його. Віддавати славу Богу – це природній стан Його творіння, яке бачить свого Творця таким, Яким Він Є насправді. Це природна потреба і ознака кожного, хто любить правду, істину, прощення, спасіння, життя, чистоту, святість, доброту, хто наповнений Духом Святим. Кожен, хто користується благами Божими, не може не славити, не хвалити, не дякувати Його. Чи існує хоч одне створіння Всевишнього, яке не користується благами Його? – Не існує! Тому все суще хай славить Бога-Отця, Бога-Сина, Бога-Духа Святого! Амінь!

Тепер, напевно, буде корисним коротенько розглянути значення слів слава, хвала і подяка. **Слава – це визнання чийогось важливого значення, життєвої необхідності, значущості, доленості, влади і сили.** Кожен раз, коли ми віддаємо славу Богові, ми свідчимо, що ми визнаємо, що Він є первопричиною всього того, що сталося! Антонімом до цього слова, напевно, є слово «забуття». Кожен раз, коли ми не прославляємо Бога, Його слава не

зменшується, але це означає, що ми не бачимо в оточуючих обставинах Господньої руки, Його влади або сили.

Хвала – це визнання правильності чийось вчинків, судів, життя та їхньої доцільності і корисності. Схвалюючи когось або щось ми висловлюємо згоду із ним і готовність приєднатися, підтримати, покорятися, наслідувати приклад. Хвалячи Бога та Його вчинки, ми висловлюємо єдність із Ним. Віддавати хвалу – це дуже серйозна і відповідальна справа, яка має величезний вплив на наше бачення, тобто на наше «око». Прикладом цього є «продажна похвала» через сріблολюбство та вигоду (Матв.6:22-24; 2Пт.2:3; Дії 12:20-23). Людина не потерпить шкоди лише тоді, коли віддає щирю похвалу праведним і святим вчинкам, тому що лукава похвала – це гріх (Пр.17:15). Антонімами до хвали є: осуд, ганьба, хула, лихослів'я...

Подяка – це визнання потрібності, корисності, приємності наданої допомоги. Антонімом до цього слова, напевно, будуть слова: свинство, нахабство, безцеремонність, тому нам потрібно дуже пильнувати, щоби не отримати такої неприємної характеристики (1Фес.5:18). Подяка потрібна в першу чергу не тому, хто зробив нам добро, а нам, щоби не бути невдячними, щоби не бути нахабними і безцеремонними, щоби не коїти неподобства.

Складання слави, хвали і подяки Богові-Отцю, Богу-Сину, Богу-Духу Святому є дуже справедливою і дуже потрібною для нас відповідальною справою. Для цього ми відвідуємо Зібрання і складаємо їх безпосередньо Йому, тому що Він присутній там Особисто (Матв.18:26). Хто уникає Зібрання, щоби славити, хвалити і дякувати Бога лише наодинці, – той здійснює старозавітне куріння на висотах, що не подобалося Вседержителю тоді і не подобається Йому й зараз (2Пар.33:16-17; Євр.10:25).

Отже, слава Ісуса Христа є бездоганною. То що ж бачив апостол Іван? Чи він бачив на острові Патмос Його нутро? – Ні! Тілесні очі пророка бачили тільки зовнішність Спасителя! Вся Його внутрішня краса, яка незмірно перевершує зовнішню, була виявлена через приклад жертвовного земного життя Учителя, через Його чисті і бездоганні повчання, через Його гефсиманські молитви, через Його страждання і молитви на голгофській путі, через Його хресні муки, через Його передсмертний зойк, через Його славне воскресіння, через Його подальше піклування за Церквами.

То що ж побачив апостол Іван? – Зовнішність! – А навіщо нам зовнішність? Навіщо нам звертати на неї увагу? Невже внутрішність не саме головне, адже Бог дивиться на серце? – О! Ні! Тут варто уточнити! Люди частіше всього

дивляться на зовнішність, не помічаючи нутра, а Бог у першу чергу дивиться на серце, але і зовнішність не залишає поза увагою (Вих.33:4-6, 20:26). – **То що ж побачив апостол Іван? – Новий святій одяг і нове тіло Спасителя!** На цих двох речах Бог навмисно загострює нашу увагу і ми зупинимося на них.

Під час зустрічі з апостолом неперевершена слава Ісуса Христа мала прояв у всьому: *довга одяга* була така, як у священників, царів і пророків; *голова і волосся* – як біла вовна, як сніг; *очі* – як полум'я; *ноги* – як мідь розжарена в печі; *голос* – як шум багатьох вод; правиця, що тримала зорі; *уста*, що вивергали обосічний меч; *лице*, що сяяло як сильне сонце; *трофейні знаки влади*, тобто ключі від пекла і смерті (Од.1:13-16).

Ми бачимо цілісність образу Месії, що видно і в Його одязі, і в Його новому тілі, і в устах, і в голосі, і в трофеях, і у всій славі Його, тому Він і є прикладом для нас!

Новий святій одяг! Інколи, оглядаючи зовнішність якоїсь людини і побачивши її одяг, нас переслідує думка, що чогось тут не вистачає. Роздумуючи над одягом Ісуса Христа таких думок не виникає. Його одяг бездоганно підходить для виконання всіх священницьких, царських і пророчих обов'язків одночасно. Також одяг Ісуса Христа свідчить про Його духовну

чистоту, незайманість, цнотливість і дівоцтво. Пояснимо що це означає.

Якось доводилося слухати відповіді на питання однієї мирської жінки, яка є досвідченим лікарем-венерологом у багатомільйонному мегаполісі. Вона, читаючи деякі запитання часто обурювалася збоченими поняттями своїх дописувачів про дівоцтво, цнотливість і незайманість, тому була змушена починати їхнє «лікування» саме із виправлення їхніх же перекручених понять, наголошуючи, що дівоцтво, цнотливість і незайманість не обмежується лише якимись тілесними ознаками, але обов'язково супроводжується чистою поведінкою, чистими думками і переживаннями, а також чистим одягом, який не викликав би нищих думок у протилежній статі. Венеролог не раз наголосила, що маючи дівоцтво по тілу, але не маючи дівоцтва у поведінці, думках, почуттях та одязі людина вже є розбещеною, тому не варто обманювати самих себе.

Чи відкрила вона щось нове? – Ні! Ми лише наводимо думку невіруючого фахівця, щоби хтось прислухався і змінив своє життя і одяг. Те ж саме знають і всі служителі Божі, мовознавці та й усі люди, коли оцінюють нашу поведінку і наш одяг. Цього не хочуть знати лише ті, хто втратив своє дівоцтво, цнотливість і незайманість спочатку у серці, потім у думках, потім у

своєму одязі, а, можливо, і тілесно. Ви бачите про що свідчить нескромний одяг? Одяг Ісуса Христа був цнотливим і незайманим! **Ми бачимо цілісність чистого і святого образу Месії**, тому Він і є прикладом для нас! Наш одяг теж не повинен викликати нищих думок і переживань у протилежної статі, а повинен будити всіх ближніх наших до святого життя, як у Ісуса.

Нове тіло Спасителя! Чи міг би Ісус Христос з'явитися апостолу Івану у менш осяйному вигляді? Напевно, так. Тоді Він підійшов би до нього, як звичайна людина. Йому прийшлося б показувати свої рани, як після воскресіння, а всю решту пророцтв Він міг би передати так само без жодних змін. Але ж ні! Господь являється йому у тому вигляді, який не можна зобразити за допомогою пензля, каменя, дерева, позолоти... А все це лише для того, щоб Його ніяк не зображали. Таким же само Ісус Христос явився і апостолу Павлу (Дії 9:3-6), який після своєї зустрічі із Ним зробив дуже важливий висновок: **«якщо ми раніше і знали Христа по плоті, то тепер уже не знаємо!»** (2Кор.5:14). Що це означає зрозуміти не важко, тому що до апостолів неодноразово зверталися із проханням розповісти про зовнішність Ісуса Христа, про колір очей, волосся, лиця, губ, про фігуру і зріст, але апостоли навмисно цього уникали, відповідаючи: **«якщо ми раніше і**

знали Христа по плоті, то тепер уже не знаємо!» (2Кор.5:14), – і: **«Дітки! Бережіть себе від ідолів!»** (1Ів.5:21). Бог навмисно зосереджує нашу увагу не на смертному тілі, а на безсмертній славі, яку не можна зобразити, щоби відвернути нас від ідолопоклонства, тому що як гарно не малюй, але від цього малюнок не перестане бути малюнком і ніколи не стане Живим Ісусом Христом у Його нетлінній славі. У деякого зразу ж виникнуть питання: «А як же зображення Ісуса Христа на нерукотворній іконі і плащаниці?». Ці питання цікаві і дуже важливі, тому відповідь на них подано у додатках (див. додатки 2 і 3).

Ось такого святого і непорочного Учителя описує апостол, розповідаючи, що Він знаходився посеред семи свічників, що символізують сім Церков. Він не дрімає і не спить, а постійно перебуває посеред них і підтримує їхнє світло. Його одяг свідчить про те, що Він освячує Церкви і молиться за них, як священик, що Він здійснює їм суд, захищає їх та дає накази для них, як цар, що Він є їхнім поводитирем, як пророк. У величому жесті до Івана і в словах: **«Не бійся!»** приємно бачити в Ньому надійного і непереможного друга християн, якого не здолали ні смерть, ні пекло.

Особливу увагу варто приділити поклонінню Івана Ісусу Христу, Який проголосив Своє

нове Ім'я (Од.1:17-18). Тут ніхто не сказав апостолу не роби цього, як при поклонінні ангелу (Од.19:10; 22:8-9). Говоримо це для того, щоби розвіяти сумніви тих, хто не знає, що Месія можна і треба поклонитися так, як Богу (Ів.5:23; Матв.1:23; 28:17; Ів.20:28; Дії 7:59; Од.5:8).

Перший розділ книги Одкровення завершується тлумаченням символів застосованих у видінні: сім свічників – це сім Церков, а сім зірок – це сім ангелів. Застосовані символи показують нам, що Господь перебуває посеред усіх Церков-світильників. Він тримає в Своїй руці всіх ангелів-служителів, які повинні випромінювати Істину, тобто Слово Боже. Це означає, що кожна Церква і служитель духовно живі до тих пір, поки випромінюють усю повноту Євангельських Істин (Матв.5:13-16).

Можна задати собі питання: «Чому саме сім?». Називати і розбирати все наявне число Церков було б недоцільною, об'ємною і виснажливою працею, а розгляд названих Церков був найбільш повчальний і корисний. Окрім того це були ті Церкви і ті служителі, які знали апостола Івана особисто, тому що він там здійснював своє служіння ще до заслання, тому вони без зволікання прийняли книгу Одкровення від нього. Можливо це і відіграло вирішальну роль у Божому відборі Церков для розгляду у книзі Одкровення.

II. Що є (розділи 2 – 3)?

«Ось, стою біля дверей і стукаю...»
(Одкровення 3:20)

Частина книги Апокаліпсису із назвою «те, що є» була створена Устами Самого Спасителя (Од.1:19) і стосується тодішньої сучасності. Вона описана у другому та третьому розділах книги Одкровення, що містять звернення до семи ангелів.

Грецьке слово «αγγελος» у перекладі означає «посланець» або «вісник». Його можна вживати при зверненні до людей (Мал.2:7), а також і стосовно духів, які здійснюють служіння Богу, але зроду-віку не чувано, щоби Вседержитель вів переписку із небожителями через пророків, тому що Він може поговорити з ними «віч-на-віч» і на небесах. Тому цілком закономірним буде висновок про те, що Господь через послання звертається до семи конкретних служителів, де викриває їхні цілком земні гріхи, наказуючи їм покаятися, що теж говорить про те, що вони звичайнісінькі люди. Саме в цьому руслі ми і будемо розглядати послання до семи ангелів із книги Одкровення.

Також не будемо забувати, що головним структурним призначенням послання до семи ангелів є відповідь на питання: «Як виникає гріхопадіння і відступництво Церков? Як уник-

нути гріхопадіння і відступництва Церков?», тому при їхньому розборі ця тема буде головною, а всі решта будуть менш важливими, тому мають бути опущеними!

У посланні до семи служителів також є кілька пророцтв, які мають приватний характер, що стосувалися життя тих старійшин, яким вони були адресовані. Ми не маємо змоги простежити пророцтва про десятиденне переслідування, про хворобу лжепророчиці та втрату нею дітей, про зрушений світильник і так далі, тому вони теж будуть опущені.

Загальний огляд послання до Церков

Отже, що ж є, а точніше сказати що ж було, тобто коїлося, зі служителями за часів апостола Івана? У Новому Завіті ми читаємо, що Бог вимагає ставити священнослужителями самих достойних християн (1Тим.3:1-12; Тит.1:5-9). Напевно, всі сім пресвітерів були саме такими, якими їм і потрібно було бути. В книзі Одкровення ми читаємо про багато прекрасних їхніх характеристик. Наприклад, всі вони були відзначені Господом, як великі трудівники, тому ми вже можемо зробити цікавий висновок, що служителем може бути тільки роботяща людина. Ледарям не місце серед священиків.

І саме перше, що робить Спаситель у зверненні до кожного духовного трудівника, – від-

значає його позитивні сторони характеру. Своєю широю похвалою Він виявляє підтримку кожному служителю у розумінні того, які його зусилля є правильними і одночасно ставить їх у приклад для наслідування для кожного християнина. Далі Ісус Христос висловлює їм Своє співчуття у зв'язку з існуючими труднощами у житті й служінні, а лише потім їм усе пояснює про їхні недоробки та гріхи. На цьому робота Верховного Пастуха не завершується. Після гречного викриття Він вказує їм шляхи виправлення та дає обітницю підтримувати їх у разі виправлення. Попутно Господь відкриває їм про Свій Божий Суд у вигляді конкретного покарання.

Поводження Ісуса Христа зі священиками показує нам приклад правильного підходу до всіх служителів, а також і до всіх християн та до людей взагалі. Для їхнього виправлення:

1) нам потрібно завжди бачити праведні риси характеру в кожній людині і відмічати їх у спілкуванні з ними;

2) необхідно відмічати тільки те, що варте похвали, тобто хвалити не на пустому місці;

3) якщо ми не бачимо праведних рис характеру, то можливо причина в нас і ми взагалі нічого не бачимо так, як повинні бачити, тому потрібно виправлятися нам самим;

4) слід не забувати співчувати труднощам у житті та служінні Богу;

5) якщо у нас відсутнє співчуття, не варто нічого говорити далі про чиїсь провини, а слід виправлятися самому;

6) якщо ми нічого не знаємо про життєву ситуацію людини та про її обставини служіння Богу, перш за все належить їх в'яснити і де потрібно поспівчувати, підтримати і надати допомогу;

7) потрібно пам'ятати, що безпідставні звинувачення – це теж гріх (Пр.17:15; Матв.12:7), тому перед викриттям потрібно чітко знати зміст закону, що порушений;

8) після дотримання попередніх вимог належить доступно, обачно і ласкаво (Гал.6:1) пояснити людині про її можливі упущення та порушення законів порядності (1Тим.5:1-2), законів совісті (Дії 15:20), законів любові (Матв.7:12) та про порушення Слова Божого (2Ів.9; 1Ів.2:6);

9) після викриття провин обов'язково слід вказати на те, в чому потрібно каятися і вказати на шлях виходу із падиння;

10) підтримувати виправлення людини молитвою (1Ів.5:16).

Проте, всі найбільші чесноти семи ангелів не змогли перекрити або заглидити перед Суддею Праведним ніяку їхню ваду, навіть, найменшу, тому що Він не збирається потурати жодному недоліку: ні їхньому, ні нашому, а вихід з усіх гріхів та недоліків Спаситель пропонує для всіх однаковий – через покаяння і виправлення.

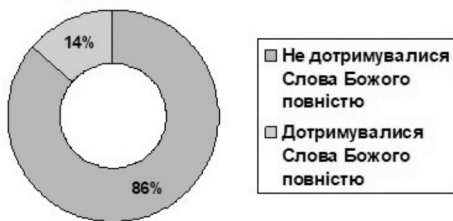
У посланні до семи служителів Спаситель нібито нагадує нам, що всі ми люди і схильні помилятися і падати, тому кожен із нас мусить пильнувати, щоб не впасти і не відпасти взагалі, в тому числі і через них. Це потрібно нам для того, щоби не ліпили зі священників ідолів, щоби не ставили їх врівні з Богом або вище Нього, але при цьому наш Учитель не осуджує їх, а виправляє, і чекає того ж самого від нас. Господь бачить все і дбає не тільки про духовний стан служителів, але і про наш, який може бути ще гіршим ніж у них, тому, читаючи послання до семи ангелів, кожен повинен задати собі питання: «Якби Ісус Христос написав у цьому посланні про мене, то що Він написав би особисто мені?».

Настане такий час, коли всі таємні вчинки кожної людини будуть відкриті на суді Божому перед усіма ангелами і людьми, тому дуже добре, що Ісус Христос викрив священників, коли вони були ще живі, щоб вони мали можливість покаятися, тому що після смерті покаяння немає. Може в нас теж, як і у них, відсутня перша любов до Бога, до Слова Божого, до Церкви, до відвідування служіння Богу, до участі в ньому, до благовістя. Тоді нам, як і їм, потрібно каятися і повернутися до Бога повністю вже зараз, поки живі, бо після смерті покаяння немає.

Головна причина відступу. Ми бачимо плачевний стан служителів першоапостольського

періоду всього-на-всього через 50 років після заснування християнства, а що ж тоді мало спіткати служителів через 1000 років або через 2000 років?

Через якихось пів століття лише один зі згаданих служителів (філадельфійський), зберіг точність дотримання Слова Божого, тобто 14% (див. мал. 1).

Малюнок 1. Відношення служителів до Слова Божого

Самий простий аналіз показує нам саму найпершу і найголовнішу причину відступу – недотримання Слова Божого. Це просто неймовірно! Тільки недавно розіп’яли Ісуса Христа, а згодом зійшов Дух Святий. Ще був живий апостол Іван, який давав особисті настанови цим служителям, і лише 14% служителів дотримувалися всіх заповідей Спасителя. Зачатки відступу є очевидними. 86% служителів теж є спадкоємцями апостольського рукопокла-

дення, але втратили спадкоємність виконання Слова Божого, ставши на ширшій дорозі!

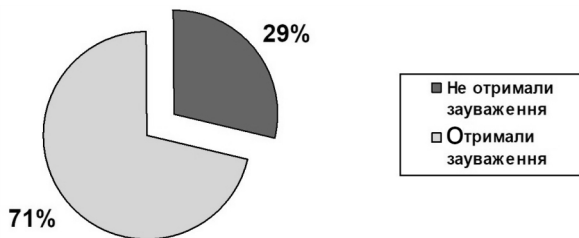
Виявляється, що сучасні відступники теж можуть мати спадкоємність апостольського рукопокладення і мати відповідні історичні записи, але немає жодного із них, хто би тримався заповідей Ісуса Христа не ухиляючись від них! Для зрадників самим неприємним питанням є питання про те, чому вони відступають від тієї чи іншої заповіді Учителя нашого Ісуса Христа та апостолів і не виконують її так, як написано в Слові Божому. Нам потрібно в першу чергу дивитися не на спадкоємність передачі рукопокладення, а на спадкоємність передачі чистого і непошкодженого євангельського вчення Спасителя.

Хтось може сказати, що тоді був трудний стан у служителів і Церков лише тому, що вони тільки-но сформувалися, а в наш час все нібито інакше. Чи дійсно це так? Задайте першому ж перехожому християнину одне простеньке завдання, щоби він перерахував які є смертні гріхи. Не потрібно давати тяжких запитань, але ж поняття про те, що є смертним гріхом, а що ні, – вони ж повинні знати. Більшість опитаних не зможе нічого путнього сказати, тому для всіх бажаючих дізнатися більше ми підготували окремий додаток, що розповідає нам про різні види існуючих гріхів (див. додаток 4).

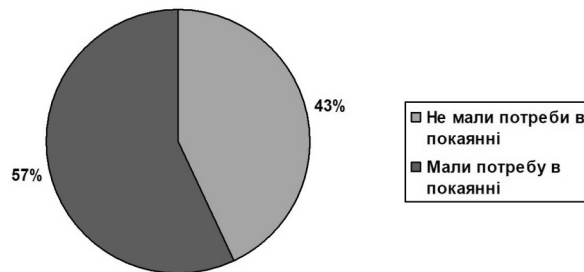
Отже, щоби уникнути відступництва і не по-пасти до зрадницьких Церков потрібно глибоко вивчати Слово Боже (2Ів.9; Гал.1:8-9; Дії 20:27; Ів.5:9; Од.22:18-19) і шукати ті Церкви, які дотри-муються вчення Ісуса Христа так, як написано.

Після такого ставлення до Слова Божого не дивно, що вади у своєму служінні допустили аж **п'ять** служителів, тобто **71%** (див. мал. 2). **Фактично їм було винесено сувору догану!**

Малюнок 2. Стан служіння служителів

Більше ніж половина служителів (57%) мали потребу в покаянні (див. мал. 3). Оцінка Ісусом Христом їхнього духовного стану і служіння Йому завершувалися погрозами конкретних покарань, що мали бути здійсненими у разі відсутності їхнього покаяння та при виявленні подальшої зневаги до заповідей Божих. Вони мали загрозу не тільки втратити священство, а й померти від покарання Божого і потрапити в пекло.

Малюнок 3. Оцінка духовного стану служителів

Напевно, після наведеної статистики, ніхто більше не буде дивуватися, роздумуючи над питанням: «Як виникає відступ?». Ще за часів апостола Івана Церкви терзали ідолопоклонство, любодіяння, мирське життя, миколаїти, лжеапостоли, лжепророки, лжевчителі, попускання жінкам, служіння багатству, відсутність піклування про нужденних, духовна слабкість служителів, які йшли на поводу у відступників, падіння ревності. За таких обставин виникають переживання: «Чи дійдуть Церкви до зустрічі з Господом? Невже тільки одна? Скільки? Як?». Відповідь на ці та інші питання і дає нам книга Одкровення, яку ми розбираємо.

Далі ми зупинимося на особливостях послання до кожного священика та на визначенні деяких термінів, що будуть висвітлювати тему відступу.

Стан служителя єфеської Церкви (2:1-7)

Єфеський старійшина мав багато прекрасних характеристик. Серед них є декілька, які не згадуються у посланнях до інших ангелів, які є дуже важливими для служителя, які варто розглянути детальніше. Це нестерпність до розпусних та уміння дослідити правдивість сказаного, тобто він мав проникливість.

Проникливість – це здатність все уважно розглядати, правильно розуміти і оцінювати згідно Божої точки зору, тобто згідно Слова Божого. Антонімами до слова проникливий є: короткозорий, необачний, обмежений, тупий, недорозвинутий (інфантильний).

Насправді, проникливість – це дуже великий дар Істини, який повинен мати кожен праведник, щоби перемагати всіляку лжу і нечестя, що нав'язуються від лукавого.

Дуже прикро дивитися, коли служителя Церкви відкрито обманюють, але він при цьому обман не тільки не зупиняє, але й сам хоче вірити в неправду і підтримує її, не слухаючи свідків та опускаючи наявні факти, тому що він таким способом нібито хоче «придбати» і «спастися» душу. Це збочене оправдання викрученого мозку.

Слухати і говорити неправду – це дуже огидний стан для кожного християнина, а тим більше – для пастуха Божого (Пр.8:7-8, 12:22, 17:15). У такому стані ніхто нікого не може

спастися, а осквернитися цією гидотою можуть всі учасники, тобто свідки, глуму над Істиною. Це пошкоджене служіння людей пошкодженого розуму, тому що гріх спасати не може, тому що Ісус Христос нікого не спасав неправдою, тому що ніхто не може покласти іншої основи спасіння, яка вже закладена Месією. Слово Боже теж немає жодної неправди і навчає нас: **«Хай відступить від неправди кожен, хто вживає Ім'я Господнє»** (2Тим.2:19).

Багато людей люблять неправду і вся їхня віра складається із неправди. Вони навіть не хочуть перевірити правдивість сказаного або наведеного аргументу на предмет відповідності Слову Божому та наявним історичним свідченням. Віра багатьох «християн» складається із відвертих казок та обману і ніхто і з них над цим не задумується, і не журиться.

Якось довелося свідчити одному чоловікові і викривати відвертий обман. У відповідь на це чоловік задав питання: «Чого ти нападаєшся на мою віру?». Тільки подумайте! З яких пір казати правду стало означати нападатися на віру? З яких пір розкривати обман стало означати розхитувати віру? Що це за «віра» така? Якщо комусь неправильно порахували здачу в магазині, а хтось побачить і підкаже, щоби дали здачу правильно, чому тоді ніхто не каже, що його «віру» руйнують?

Казати і чути правду – це не руйнування віри, а лише її утвердження або спрямування у правильне русло, тому що справжня віра завжди ґрунтується виключно на правді. Ніхто, окрім нерозумних, не хоче вірити в обман і обманщикам. Віра і неправда – несумісні. Всяка лжа підриває справжню віру. Віра Божа теж не може ґрунтуватися на лжі. Там, де обман, не може бути віри Божої, тому що Він Істинний і ніколи не обманює.

В обмані нуждаются лише придумані боги або ж обманом можуть прикривати відсутність справжнього Бога. Наявність потреби обманювати – це ознака поразки людини дияволом. Це ознака того, що вона відкинута Богом і знаходиться далеко від Нього.

Людина, яка не може сприйняти правду, не може сприйняти і Бога, тому той, хто хоче бути з Богом, повинен постійно сприймати правду у всіх її проявах. Це єдиний спосіб знайти Бога і завжди перебувати з Ним.

Сфеський старійшина мав проникливість, тому він міг дослідити правду, тому його не змогли обманути жодні вовки в овечих шкурах, тому що йому допомагав Сам Бог. Відсутність проникливості – це також ознака того, що людина не має пізнання та одкровення від Господа (3Цар.2:19-34, 3:5-28).

Розпусною називають людину лише у двох випадках: 1) якщо вона знаходиться у блуді

(Лев.18:4-30; Вт.24:1-4); 2) якщо вона неслухняна і нікого не хоче слухатися. Якби батьки знали друге значення цього слова, то неслухняних дітей на землі було би набагато менше.

Слова «нестерпний до розпусних» означають, що ефеський пресвітер помічав вчинки розпусних і не залишав їх без уваги. Це означає не тільки те, що він давав настанови носіям розпусного одягу чи поведінки, а набагато більше. Дуже часто під час Зібрання діти віруючих батьків можуть робити шкоду, безчинствувати на подвір'ї або робити збитки сусідам на вулиці. Служитель, який буде «нестерпним до розпусних» буде їх зупиняти під час ходу Зібрання і не пропустить скарги сусідів мимо своїх вух, а поставить чергових на вулиці, щоби слідкували за порядком. Він не дозволить сумісного служіння із лжевченнями, не пропустить неточного цитування Слова Божого на Зібранні, не буде допускати порушення Слова Божого, не буде попускати гріхам членів Церкви.

Коли ми обговорюємо кандидатів у служителя, то можемо говорити про багато найнеобхідніших чеснот служителя, але так і не звернути уваги на те, що він повинен вміти досліджувати і викривати лживість, ненавидіти діла миколаїтів та бути нестерпним до розпусних, тобто до: ідолопоклонства (Вих.20:1-6, Дії 19:16), до блуду (Лев.18:4-30), до шлюбів із невірними,

тому не дивуйтеся, що вся ця гидота наступає на Церкву.

Миколаїти – це єретики. Саме слово у перекладі з грецької, означає «покорителі народів». Ця назва вказує на християн, які були причниками застосування зброї та насилля, яке Ісус Христос відверто ненавидів (Од.2:6,15; Єф.6:12; Рим.12:19-21).

Найперші письмові історичні свідчення про діяльність «воїнів Христа» ми знаходимо у IV столітті. Тоді їх було вже дуже багато і через Августина Іпонійського вони отримали назву «циркумцеліони», що дослівно перекладається «довколоброди». Вони, організуючи лісові «братства», провадили своє життя так само, як Робін Гуд, маючи лише невеличкі відмінності.

Не маючи підтримки Церков, вони ставили себе вище них і діяли самостійно. Вели бродячий, аскетичний спосіб життя, намагаючись не працювати, щоби «віддалитися від мирської суєти». Вони розраховували на подаяння сільських громад, і за допомогою сили боролися проти усіх проявів неправди, окрім своїх власних (Як.1:17, 20; 1Пв.2:6, 1:5-7; Матв.5:44), висуваючи гасла захисту всіх ображених і пригночених Іменем Ісуса Христа.

Єфеський служитель, маючи проникливість, переживав ті ж самі почуття, що були і в Сина Божого, бо ненавидів усі діла миколаїтів так

само, як і Святий Агнець Божий. Він не допустив цю огидну ересь у помісну Церкву, тому отримав похвалу від Небесного Учителя, а пергамський священнослужитель отримав осуд лише за те, що в нього в Церкві були ті, хто симпатизував ученню миколаїтів. Після такої настанови Спасителя не дивно, що ці убивці не мали жодної підтримки в Церквах, тому й отримали згодом назву доволоброди. Проте, їхні діла ворог душ людських почав запроваджувати в Церкви інакше, що ми розглянемо пізніше під час тлумачення про зняття відповідних печатей.

Вони є першопрохідцями для великої кількості всіх своїх послідовників: кафолістів, хрестоносців, гуситів та інших протестантів, які готові були проливати не свою кров, як Ісус Христос та апостоли, а кров ближнього свого. Їм усім загальна назва одна – миколаїти!

У зв'язку з цим виникають закономірні питання: «А Ви знаєте миколаїтів? Може Ви ходите з ними в одну Церкву? А може Ви сидите з ними на одній лавочці? Ви слухаєте їхні проповіді? Здійснюєте разом із ними спомин страждань Агнця Божого?». Якщо так, то прийміть одну пораду: тікайте звідти (1Кор.5:11-13; 2Тим.2:19; Од.18:4) у Святу Церкву Божу!

У посланні до єфеської Церкви зустрічаються деякі маловідомі слова, які ми розглянемо разом з іншими, що мають певну схожість.

Подібні роздуми не трудні, але повчальні. Ми постійно будемо зупинятися і розбирати деякі слова, щоби мати більш точне їхнє розуміння.

Апостол у перекладі з грецької мови означає «посланий». У контексті Нового Завіту апостолами називали людей посланих Ісусом Христом на проповідь Євангелії.

Лжеапостол – це людина, яка видає себе за посланця Божого, але насправді не має із Ним ні найменшої духовної єдності. Таких людей цікавить не проповідь Слова Божого та спасіння душ людських, а щось інше (Дії 20:18-35; 2Кор.11:5-12:14). Лжеапостолом людина може стати сама або бути поставлена іншими людьми. У наш час лжеапостоли найбільш поширені серед різного роду трясунів, наприклад, Ледяєв, якого називали апостолом Америки. Сюди ще варто віднести лжепатріархів і лжепап.

Лжехристос – це будь-яка людина (Матв.24:23-24), яка видає себе за Месію або за Помазаника Божого, тобто за Христа, тому що може бути тільки один справжній Месія і один справжній Христос, а Ним, як відомо, Є Ісус – Син Давидів (Ів.1:18).

Хтось підрахував, що зараз у світі відомо більше двох сотень людей, які на сьогодні претендують на роль Месії, а найгірше те, що у них є послідовники.

Лжепророк – це людина, яка промовляє пророцтва не від Бога по одній із причин: авторство її пророцтв не належить Богу або протирічить Біблії; вона перебуває у гріхах (2 Пт. 1:21); її пророцтва не виконуються або виконуються частково (див. додатки 1, 6). Найбільше лжепророків можна знайти серед трясунів, які частину своїх бажань видають за пророцтва, кажучи, що це сказав їм Бог. Також вони старанно записують свої сни, щоби потім показати свої «пророцтва» (Іер.23:21-28), але Спаситель навчав, що по плодам їхнім пізнаєте їх.

Ісус Христос бачив серце ефеського пресвітера, тому у Своему зверненні до нього, Він відкриває йому його єдиний і найбільший гріх: він залишив свою першу любов до Бога. Дух Божий попереджав ефеського служителя про втрату першої любові і раніше, але був не почутий, тому Спаситель оголосив цей гріх через пророка перед лицем усіх Церков, щоби він не загинув, але виправився.

Любов – це почуття щирої, глибокої, доброї, корисної прив'язаності. Його не побачиш очима, не відчуєш на дотик, нюх або смак. Любов проявляється у тому, що нам хочеться бути поруч із тим, кого ми любимо, хочеться не нашкодити йому і бути потрібними. Перша любов характеризується своєю найвищою зацікавленістю, гостротою сприйняття і завзятою самовідданістю, жертовністю.

Перша любов до Бога виявляється у тому, щоби досліджувати все Слово Боже і виконувати його в точності. Втрата першої любові починається тоді, коли зникає захоплення до вивчення Писання, до виконання заповідей Господніх, до служіння і з'являється байдуже відношення «і так зійде» або «як-небудь», коли духовні справи відкладаються «на потім».

Єфеський служитель перестав прагнути бути найближче до Ісуса Христа і Голгофи. Втратив палку жертвності і завзяття у тому, щоби бути якнайкориснішим для Месії, щоби принести Йому найкращу подяку і найприємніші подарунки (пожертву), щоби належати Богу повністю і безповоротно. Сердечні почуття єфеського пастуха прохололи і притупилися.

Здавалося б, що страшного в тому, що немає першої любові? Але любов, яка втратила палку відданість і щире самопожертву, схожа до сонця, що втратило своє світло. Хто хотів би жити при такому сонці? Так і Господь не хоче бути задоволений любов'ю не першої свіжості.

Втрата першої любові означає втрату інтересу до коханого, притуплення почуттів, падіння завзятості у бажанні бути потрібним, що означає втрату цінності для нас того, кого ми любимо, що інтерес, почуття і бажання служити досягли своєї мети або вичерпали себе, тому почали переключатися на якусь іншу ціль.

Служіння під час першої любові завжди бажане і здійснюється охоче, а коли перша любов відсутня – це стає лише виконанням обов'язку. Спаситель віддав нам Себе всього без будь-якого залишку, тому не хоче ділити нас із кимось або чимось іншим. Він хоче, щоби і ми належали Йому цілком і повністю.

Напевно, найкращим прикладом першої любові є пресвітери смирнської і філадельфійської Церков. Їхньою особливістю є те, що вони не забували у своєму служінні піклування про бідних, що ми будемо розглядати тоді, коли дійдемо до них. Єфеський священнослужитель, якби мав першу любов, міг би отримати похвалу врівні з ними.

Господь вказує для старійшини і спосіб його виправлення: згадати висоту першої любові, покаятися і трудитися так, як раніше. Це єдиний спосіб уникнути відступу або виправити його.

Пресвітеру єфеської Церкви Господь запропонував поновити свої цілі в служінні Господу і підняти їх вище, аж до небесних висот Ісуса Христа, щоби служив Богу так, як Він. Нестачу одного із почуттів Він наказав поповнити спогадами вершин Божих, покаянням і новою поведінкою. Це стосується не тільки першої любові, але і терпіння, миру, радості, доброти, тихості, стриманості, вірності. Всі вони відновні!

Ісус Христос оголосив пресвітеру про покарання, яке чекатиме його у разі відсутності виправлення: його свічник, біля якого він здійснює служіння, буде зрушений. Зрушений свічник – це дуже й дуже ємка тема, навіть у рамках Біблії. Це може бути: і втрата пам'яті та свідомості, як у Навуходоносора; і втрата спасіння; і те, що по роду перестане передаватися віра; і те, що зникне глибина розуміння Писання, але в рамках книги Одкровення свічником є Церква Божа, тому сказані слова означають, що Зібрання може бути забране.

Скоріше всього, слова про зрушений свічник означають не втрату спасіння, а те, що служитель втратить зв'язок із Церквою, наприклад, через відсторонення від служіння Церквою або через хворобу, або через те, що Церква взагалі може розбігтися.

Завершується звернення до єфеського пресвітера обіцянкою, яка дійсна і для нас: «переможець буде їсти від дерева життя, що **в раю Божому**» (Од.2:7).

Стан служителя смирнської Церкви (2:8-11)

Старійшину смирнської Церкви Ісус Христос у привітанні націлює на боротьбу аж до смерті і вказує на воскресіння, зупиняючи відповідні його страхи. Зверніть увагу, що кож-

ному пресвітеру Бог відкривається по-різному. Він дає кожному одкровення Своєї Божої Особи, які найбільше їм потрібні і корисні. Бог Один і Той же Самий, а одкровення різні і всі вони корисні для збудування кожного окремо і всіх Церков у сукупності.

Спаситель, заохочуючи служителя, відзначив для нашого наслідування його чесноти: трудолюбство; стійкість, тому що вміє переносити горе; не стягує багатства, бо сказано, що він: «бідний»; щедрий на допомогу бідним, бо говориться: «але ти багатий», не гордий, бо терпів зневагу від сатанинського зборища.

Зборище сатанинське – це назва, яку дав Ісус Христос іудеям, які є одним із колін народу ізраїльського.

Інколи християни, зустрічаючи євреїв, починають заподадливо захоплюватися ними, забуваючи, що вони теж грішні. І це не пусті слова, тому що Бог вигнав їх із землі прабатьків через тяжкі гріхи, а повернув назад не тому, що вони виправилися, а ради Імені Свого Святого.

Бог у Новому Завіті відкриває нам гріховний стан євреїв набагато більше і називає іудеїв зборищем сатанинським не просто так.

Ми знаємо, що гербом держави Ізраїлю є менора, тобто храмовий семисвічник, але на прапорі зображена шестикінецьна зірка. Євреї приховують її справжнє кабалістичне призна-

чення та єгипетське походження. В Єгипті нею позначався Сатурн, що вважався зіркою поганського бога із головою бика, який називався «гор», тобто «ремфан» (Дії 7:43). Також цією зіркою із головою бика в центрі у Єгипті позначалася «земля душ» (земля мертвих), тобто потойбічний світ духів. На прапорі держави Ізраїль ми бачимо кабалістичний символ, що для простаків старанно маскують під «зірку Давида» або «печать Соломона».

Бог не помиляється. Він називає земний Єрусалим Содомом, що вказує на його блуд (Лев.18:4-30), та Єгиптом, що вказує на його захоплення кабалою, тобто чаклунством (Од.11:8). Що стосується шкіни молоха (Дії 7:43), то євреї використовували її для жертвоприношень дітей, подібні кабалістичні обряди не викорінені і зараз. Сучасний духовний стан багатьох людей, які називають себе іудеями, є оманливим, тому що вони через кабалу відступили від справжнього Бога і в очах Його заслуговують називатися «зборищем сатанинським».

Ще одним із доказів неналежного сучасного стану євреїв перед Богом є те, що свою нахабність вони зробили здобутком національного характеру, якому дали назву «хуцпа». Хуцпа – це не просто нахабність, а супернахабність, про яку інші навіть не наслідують думати. Носіїв хуцпи не повинно хвилювати те, що

вони можуть бути неправими, тобто совість має бути повністю проігнорована. Це свідчить про те, що Бог від них знаходиться дуже далеко, тому що Він перебуває із тими, хто має смиренний, скрушний дух і благоговіє перед Словом Його (Іс.66:2), тому любить ближнього свого, що є несумісним із поняттям хуцпи.

Те, що Писання називає частину іудеїв зборищем сатанинським, нікого не закликає до здійснення єврейських погромів або до антисемітизму, а лише відкриває їхній нинішній стан, застерігаючи нас від подібного гріхопадіння. По своїй природі ми нічим не кращі за них, але можемо опинитися у набагато гіршому стані (Рим.11:21-36).

Насамперед, читаючи опис способу життя смирнського пресвітера, ми розуміємо – це опис самозречного життя служителя великої віри. Те, що він трудолюбивий, але бідний, у сукупності зі словами Ісуса Христа: «але ти багатий», – вказують на багатство ділами милосердя.

У Матвія в 25-му розділі описано діла милосердя: **«35 Бо Я був голодний, і ви дали Мені їсти; був спраглим, і ви напоїли Мене; був подорожнім, і ви запросили й прийняли Мене; 36 Був роздягнутий, і ви одягли Мене; болів, і ви провідали Мене; в темниці був, і ви прийшли до Мене»**. Перед нами образ несірболобного чоловіка безкорисливої вдачі,

який не стягував майна, але ревнував багатіти добрими ділами, щоби пам'ятати про бідних.

Тільки двоє пресвітерів із семи – смирнський та філадельфійський – отримали найвищу похвалу від Господа. Таких служителів було небагато тоді, їх небагато і зараз. Ісус Христос співчутливо вказав і на труднощі смирнського пресвітера: особисте горе, бідність, зневагу, переслідування. Із опису смирнського служителя можна зрозуміти, що в нього було якесь особисте горе. Ми не знаємо, що це було за горе, але варто відмітити, що навіть найдостойніші із дітей Божих не застраховані від будь-якої біди. Не завжди певна скорбота є ознакою гріха, тому завжди варто стримувати уста свої від хибного судження.

Переслідування і зневага часто супроводжує всіх християн, а особливо тих, хто поклав себе на жертвник цілковитої посвяти Господу. Найбільше зневажати будуть ті, чиї гріхи буде викривати праведне життя святих. Цього разу убогого пресвітера, який ревнував у подаянні милостині нужденним, зневажали срібллюбні євреї, бо він своїми вчинками викривав їхню корисливість. Тут не сказано про те, чи вони приймали хрищення чи ні, але варто знати, що і серед охрищених є срібллюбці, плотські християни, які можуть зневажати інших, в тому числі і найдостойніших служителів. Тих,

хто йде вузьким шляхом, можуть ганьбити, переслідувати або висміювати, навіть посеред Церкви. Хай захистить нас Бог від такого занедбаного стану!

У пастуха зі Смирни Ісус Христос не викрив жодної провини, тому йому не потрібно ні в чому каятися, але є особисте побажання від Спасителя, що купує страхи, щоби він не боявся страждань і залишався вірним аж до смерті, після якої він отримає вінець життя.

Головною метою побажання, обітниця та нагороди служителю і нам є зміцнення віри, сил, терпіння і мужності; підготовка до страждань; застереження не сходити з обраної дороги; збереження вірності аж до смерті. Страх страждання і смерті – це теж дуже часта причина для падіння і відступу, яка призвела до погибелі багатьох християн, священників і Церков, що вже неодноразово відбувалося в історії, що ставало причиною перших розколів, які ми будемо розглядати далі під час розбору дії чотирьох вершників апокаліпсису.

Стан служителя пергамської Церкви (2:12-17)

Служителю пергамської Церкви Ісус Христос відкриває Себе, як «Той, Хто має меча обосічного» (Од.2:12). Представлення націлює на суд і точність дотримання Слова Божого.

Згаданий у представленні меч вказує на строгість і застерігає, що може бути поразка.

У характеристиці пергамського пастуха сказано, що він трудолюбивий, мужній, бо не відрисків від Імені Спасителя, і вірний, тому що зберіг свою віру під час переслідувань.

Відречення – це визнання чого-небудь непотрібним або нікчемним та повідомлення про наміри ухилитися від нього у майбутньому. Це може бути якесь право, привілей, зв'язки, вчинки, ставлення, поняття, віра і т.д. Відречення може бути очевидним і неусвідомленим, як у апостола Петра, або таємним і продажним, як у апостола Іуди.

Слово Боже говорить про те, як відбувається зречення від премудрості (Рим.1:22); слави Божої (Рим.1:23); істини Божої (Рим.1:25); поклоніння Божого (Рим.1:25); служіння Божого (Рим.1:25). Багато людей навіть не розуміють того, що вони відрікаються від Бога. Кожен раз, коли люди моляться до мертвих малюнків, вони відрікаються від Живого Нетлінного Бога (Дії 19:26), а, молячись до імені людей (Марії, Матрони, Варвари, Миколи та інших), відрікаються від права звертатися до Святого Імені Божого (Дії 4:10-12).

Коли людину називають «найсвятіший патріарх», тобто «найсвятіший отець», відрікаються від Отця небесного (Матв.23:9) і від

святості Божої (Матв.6:9), тому що Бог – Святий Отець, а людина-священик ще вище, бо він «найсвятіший отець». Чому апостоли не називали один одного або себе найсвятішими і не дозволяли так говорити своїм учням? Чому Бог не називає так людей? Тому що у посланні до римлян у 3-му розділі сказано: **«10 ...Немає праведного ні одного; 11 Немає жодного, хто розумів би; немає жодного, хто би шукав Бога, 12 Усі повідступали і разом стали непотрібні, немає добродійця, нема ні єдиного! 13 Горгань їхня, як розкрита домовина, обманюють язиком своїм, отрута зміїна на губах їхніх, 14 Уста їхні повні прокляття й гіркоти! 15 Ноги їхні швидкі, щоби проливати кров, 16 Руїни та злидні на дорогах їхніх, 17 Вони не пізнали дороги миру! 18 Немає страху Божого перед очима їхніми...»**. Бог говорить, що немає праведного ні одного, але де взялися найсвятіші? Придумали – зробили із людей кумири.

Хтось зробить розумний вигляд і скаже: «Усі грішні!». Якщо це так, то навіщо деяких із них називати «найсвятішими»? Корінь цього гріха такий: **«сяду в сонмі богів»** і **«буду подібним Всевишньому»** (Іс.14:13-14), але це не Євангельська путь, це не дорога Ісуса Христа, апостолів і справжніх християн. Це дорога відступництва, лжепророків та антихриста!

Кожен раз, коли люди називають інших людей «найсвятіший» або говорять «свята Русь», «святий Рим», «святий престол», – вони знецінюють значення слова «святий» і, не розуміючи святості Божої, встановлюють свою особисту святість, відрікаючись від святості Божої і від святості Імені Його, тому що Вседержитель сказав: «**Немає праведного ні одного**» (Рим.3:10-18)! Хто ми такі, щоби перечити Йому? Бог говорить Істину, а ми зберігаємо її у своєму серці!

Що означають слова: «**не відрікся від Імені?»**. Про Івана Хрестителя сказано, що він теж не відрікся (Ів.1:19-27). Що ж тоді зробив Іван? Не величався, не носив звання найсвятішого, хоч мав на це право більше ніж сучасні святі (Матв.11:11; Лук.7:28), а вказав на Ісуса Христа: «**Ось Агнець Божий, Який бере на Себе гріх світу!**» (Ів.1:29).

Кожен раз, коли людина починає величатися і допускати поклоніння собі, як найсвятішому, вона іде шляхом гордості і відречення, бо йде шляхом диявола, який величався і сказав: «**13 ... Зйду я на небо, вище зір Божих і поставлю престол свій, і сяду я на горі посеред сонму Богів, на краю півночі. 14 Підіймуся вище хмар і уподібнюся Всевишньому!**» (Ісаїя 14-й розділ). Сам же Іван говорив про себе дуже і дуже скромно.

Здійснюючи служіння в умовах надзвичайних спокус, пергамський пресвітер зберіг живу

віру в прощення гріхів і спасіння Кров'ю Ісуса Христа, але в умовах поширеного ідолопоклонства, що панувало в Пергамі, він не звертав достатньої уваги на гріховні елементи, які почали проникати в Церкву, порушуючи встановлений порядок Божий, тому стало необхідним втручання Ісуса Христа.

Також Ісус Христос відмітив труднощі пресвітера, що він живе там, де престол сатани.

Престол сатани – це вираз, який означає, що у Пергамі сатана мав дуже велику владу і самореалізацію через різноманітні поганські культу та обряди. У цьому місті було декілька храмів: асклепійон, вівтар зевса, святилище афіни, храм деметри і театр, всі вони могли претендувати на місце для престолу спокусника.

Асклепійон пергамський у свій час був найзнаменитішим храмом. Його колони були прикрашені зміями, в ньому жерці лікували людей, приписуючи лікування по снах пацієнтів після того, як вони ночували в храмі асклепія. Деякі джерела говорять, що в пергамському храмі здійснювалося поклоніння живим зміям. Зображення посоха та змії асклепія використовують і сьогодні – вони прикрашають сучасні медичні установи та їхні автомобілі.

Вівтар зевса – це храм, побудований із білого сніжного мармуру і оздоблений непристойними скульптурами людей зі зміями замість ніг.

Його вважали одним із чудес світу. Зараз він експонується в Берліні у спеціально побудованому для цього пергамському музеї.

Святилище афіни було призначене для вшанування військових перемог та армії. Воно знамените своїми реалістичними і непристойними скульптурами воїнів, які зараз експонуються по всьому світі. У її притворі знаходилася одна із найбільших бібліотек античності, яка була за величиною другою у світі після олександрійської.

Храм деметри – був присвячений давньогрецькій лживій богині родючості деметрі, яка, за їхніми поняттями, уособлювала землю і була покровителькою чаклунства, тому що нібито приймала до себе мертвих.

Погодьтеся, що в Пергамі існувало дуже багато спокус, яким потрібно було протистояти. Хворі християни могли переспати в храмі асклепія, відвідувати його жерців і говорити, що це не гріх (так само, як зараз говорять християни, які відвідують екстрасенсів, цілителів, бабок або використовують акупунктуру, іридіодіагностику, гомеопатію, голкотерапію, замовляння та знахарство). Голодні або ледачі могли споживати шедрі підношення, відвідуючи свята або збираючи недоїдки у будь-якому із храмів так само, як зараз роблять деякі християни на різноманітних святах, на гробках, на поминках або у смітниках.

Юнаки та дівчата могли юрбитися біля розпусних скульптур та людей або переймати поганський одяг, поведінку із магазинів та театрів, як і в наш час, в тому числі – і з інтернету. А хтось міг використати календар землероба, про який почув від сусіда, прочитав у газеті, а цей календар був кимось отриманий від спілкування із якимось духом або по місяцю чи зорям.

Пергамському служителю потрібно було дуже й дуже багато боротися у «глибокому тилу ворога» біля самого престолу сатани, тому кожна його перемога вимагала більшої підготовки, зусиль і була варта більшої слави та нагороди!

Можливо, пергамський пресвітер стомився боротися із гріхами; а, можливо, надіявся на благодать, що вони зникнуть самі, показуючи власний приклад; або вважав їх не вартими уваги, бо це могли бути дрібні і не його гріхи – але жодна причина не виправдала поведінку служителя в Господніх очах тоді і не виправдає нас при наявності відступництва у Церкві зараз, тому нам потрібно пильнувати за собою і за станом наших Церков, щоби Бог не покарав нас.

Пергамському пресвітеру не вистачало кількох рис єфеського служителя: нестерпність до розпусних і вміння перевіряти апостольство.

Головною провинною пергамського старійшини було те, що він попускав ідолопоклон-

ству, укладанню шлюбів з іновірцями і миколаїтам. Він сам не був учасником цих гріхів, але боровся із ними недостатньо результативно, що і було зараховано йому за гріх.

Ідолопоклонство – це здійснення релігійного поклоніння, що прив'язане до будь-якого зображення, що виготовлене людськими руками (Дії 19:26).

Ідоложертовне – це все те, що використовується для ідолопоклонства. Це не тільки матеріальні пожертвування, але і будь-яка частина обряду.

Свідчення про участь деяких християн у ідолопоклонстві ми отримали вже від апостола Івана в книзі Одкровення, тому ідолопоклонство серед християн з'явилося майже одночасно із самим християнством, тому не дивно, що цей гріх серед християн має древнє коріння.

Ідолопоклонство – це дуже тяжкий смертний гріх (див. додаток 4). Його суть полягає в тому, що якусь істоту або предмет наділяють властивостями Справжнього Бога і здійснюють поклоніння їм у вигляді різноманітних підношень, поклонів, молитов, ритуалів і входять перед ним у стан внутрішнього благоговіння.

Чи забороняє Бог робити зображення?

Ні! Перед тим, як побудувати храм, Давид намалював його своєю рукою і передав ці малюнки Соломону (1Пар.28:11-12). Бог наказав

зробити скульптуру мідного змія (Чис.21:6-9); херувимів на ковчезі (Вих.25:17-20) та зображення в храмі плодів гранату, лілії, огірків, волів, левів та херувимів (3Цар.7:17-29). І це все не було гріхом, тому що їм не поклонялися.

Бог лише забороняє поклонятися зображенням (Дії 19:26; Матв.4:10)!

Це видно на прикладі того ж таки змія (4Цар.18:3-4), а також апостолів (Дії 10:25-26; Од.22:8-9), тому що можна поклонятися і служити тільки Богу (Матв.4:10)!

Християни вірять, що Справжнього Бога не можливо зобразити жодним способом (Ів.1:18; Дії 19:26; 17:25, 29; 2Кор.5:16).

Дивлячись на те, як і чому люди кланяються, складається враження, що вони обезуміли (Рим. 1:22-25), тому що готові облизувати трупи, кістки, черепи та мазатися їхніми виділеннями і оскверняти себе ними, тому що труп, навіть святої людини, – це скверна (Чис.5:2-4; 6:6-12). Не дивно, що такі люди вже готові облизувати все підряд і поклонятися всьому підряд, не досліджуючи істинності того, що вони роблять, що видно на прикладі найбільших сучасних святинь лжехристиян: «нерукотворної» ікони, плащаниці, а також хрестів (див. додатки 2, 3, 5).

Для пергамського служителя Господь теж вказує на єдиний можливий спосіб його ви-

правлення – це покаяння. Навіть найтяжчі обставини служіння не передбачають іншого способу виправлення, окрім покаяння. За потакання ідолопоклонству, ересям та за участь у них потрібно каятися.

Не будемо забувати, що Господь призиває до покаяння лише тому, що Він готовий прощати і милувати. Бог не поставив питання позбавлення пергамського пресвітера його служіння, а лише призвав до покаяння, тому що той сам особисто не приймав участі у зазначених вище смертних гріхах (див. додаток 4).

Покаранням пресвітеру в разі відсутності його покаяння і виправлення мало бути враження Церкви, тому що нерозкаяні християни – це теж частина Церкви, яка мала бути вражена із-за нерозкаяного служителя, який недопрацював.

Звернення Господнє до кожної із семи Церков завершується обіцянкою нагороди для кожного із переможців. У пергамському зверненні сказано, що вони будуть їсти сокровенну манну і отримають білий камінь із новим ім'ям, яке ніхто не знає.

Сокровенна, тобто секретна або прихована, манна – це одкровення і сила Слова Божого, тобто «спецпайок» для переможців у битві з ворогом, а ім'я, яке ніхто не знає, – це «секретний пароль» для особистого «каналу» зв'язку із Богом для «оперативного» керівництва Ним.

Стан служителя фіатирської Церкви (2:18-29)

Служителю фіатирської Церкви Ісус Христос відкриває Себе так: «Син Божий», «має очі, як полум'я вогню», «ноги подібні до міді розжареної». Представлення націлює на те, що Христос бачить все і може обпекти. Від Нього ніхто нічого не заховає, навіть, жінки (Бут.18:15).

До труднощів у служінні фіатирського пастиха Бог відніс наявність лжепророків, лжевчителів і непокірних жінок, що ми зараз розглянемо.

Лжеучитель – це людина, яка невірною передає Слово Боже, потакаючи гріхам (див. додаток 4). Якщо є лжевчителі, то значить повинні бути і лжеучні (лжехристияни), лжецеркви і лжесвященики.

Лжецерква – це зібрання, які засновані лжепророками та лжевчителями (див. додаток 6). Лжецерков є багато. Певна частина їх заснована лжепророками, інша частина – лжесвятими патріархами, а решту об'єднує лжесвятий дух (див. додаток 7).

Лжесвященик – це служитель у лжецеркві (Матв.10:8; Од.22:17).

Інколи вони можуть мати записи свого походження аж від апостолів, але це не дивно, тому що самі апостоли попереджали Церкву, що після них у Церкві з'являться «люті вовки» (Дії

20:29-30), тому цілком закономірно, що якийсь «заматерілий вовк» зможе опиратися на древню історію свого рукопокладення, тому це нас не повинно збивати. Потрібно розглядати не спадкоємність рукопокладення і не наявний духовний досвід старців, який мають, навіть, ересі, а потрібно розглядати спадкоємність дотримання Нового Завіту Ісуса Христа (Гал.1:8-9).

Лжехристиянин – це людина, яка називає себе учнем Ісуса Христа, тобто християнином, але насправді не виконує Його заповідей (1Ів.2:4; 2Ів.9-10; Ів.12:26).

Служителям приходиться розпізнавати, наставляти на путь або викривати всіх цих заблудлих людей, які часто хочуть проникнути в Церкву без покаяння. Це дуже складна, кропітка і відповідальна справа.

А ще фіатирський пастух виявився недолугим по відношенню до жінок. Він виявився перед ними безпорадним і попустив їм учити. Також попустив ідолопоклонству та любодіянняю.

Любодіяння – це гріх наявності статевого стосунку до одруження. У наш час його різновидом є цивільний шлюб.

У Біблії поняття любодіяння, перелюб і блуд можуть вживатися і в переносному значенні, означаючи втрату духовної вірності Богові. У посланні до фіатирської Церкви термін «любодіяння» може мати і переносне, і пряме значен-

ня. В прямому значенні воно могло означати, що лжепророчиця оправдовувала або добидалася направити на відповідальне служіння членів Церкви, які допустили любодіяння. Всі, хто це підтримував, також стали учасниками їхнього гріха.

У переносному значенні любодіяння означало би, що «група підтримки» лжепророчиці, послідувавши за нею, забула про вірність Господу, що є застереженням для сучасних груп підтримки їхніх лідерів, які використовують плотські способи сприяння, що не є по волі Божій.

Попускання жінці означає, що жінка не навчена поводитися перед чоловіками по заповідям Божим і знаходиться у духовно запущеному стані. Непокірність дружини стосовно свого чоловіка ще називається віроломством і **привірюється до подружньої зради**.

Віроломство – це гріх невиконання своїх обов'язків взятих на себе по вірі.

Писання говорить чітко і однозначно: «... дружина хай боїться свого чоловіка!» (Єф.5:33); «Дружини, коріться своїм чоловікам, як Господу» (Єф.5:22); «Нехай жінка навчається мовчки у повній покорі, а жінці навчати я не дозволяю, ані керувати мужем, але перебувати у мовчанні» (1Тим.2:11-12); «...нехай жінки ваші у Церкві мовчать! Бо їм говорити не дозволено, а тільки корити-

ся, як і Закон каже. Якщо ж вони хочуть чогось навчитися, нехай питають вдома своїх чоловіків, бо непристойно жінці говорити в Церкві!» (1Кор.14:34-35); «Так само й дружини, коріться своїм чоловікам, щоби деякі з них, які не покоряються слову, приєднались без слова через поводження дружин, коли побачать вашу чисту і трепетну поведінку. А окрасою вашою хай буде не зовнішнє, заплітання волосся та навішення золота або вбирання одерж, але захована людина серця в нетлінні ласкавого та мовчазного духа, що дорогоцінне перед Богом. Бо так само колись прикрашали себе святі жінки, які поклали надію свою на Бога і покорялись своїм чоловікам. Так Сара покорялася Авраамові, і називала його повелителем. А ви її діти, якщо робите добро і не лякаєтесь жодного страху» (1Петр.3:1-6).

Такі Божі вимоги до жінки, яка перебуває у шлюбі. Коли вона виходить заміж і одружується в Церкві, то дає згоду на те, щоби її чоловік був для неї повелителем і навчав її Слова Божого, навчав життя і слухняності. Якщо жінка нікого не хоче називати своїм господарем (паном) або не хоче слухатися свого чоловіка, бо це їй тяжко, то хай не виходить заміж так само, як говорили апостоли, коли Ісус оголосив їм їхні обов'язки перед жінками (Матв.19:10).

Іншим виходом із цієї ситуації є попередження сватів і жениха, що майбутня наречена зовсім або у деяких питаннях не збирається слухатися свого майбутнього чоловіка. Це буде чесно і не віроломно, Але чи буде цей шлюб християнським і благословенним Господом? Звісно, що ні! Такий шлюб буде мирським.

Якось одна жінка-християнка відреагувала на Слово Боже так: «А що? Жінки не люди?». Чесно кажучи, така реакція християнки є дивною, тому що всім людям без виключення потрібно десь комусь коритися, а особливо Богові! В чому ця жінка побачила призначення бути людиною? У неслухняності? У свавіллі? У примхах? Хіба це не розплата за гріх Єви? А хіба Адам не був покараний? Бог покарав за перший гріх і чоловіків, і жінок так, як найкорисніше для них, відповідно до провини, тому що Він Благий. А якщо ця жінка мала на увазі, що вона стомлюється або відчуває перенавантаження, то потрібно більше смиратися і завчасно просити свого чоловіка про допомогу. Навіщо допускати себе до нервового зриву? Поділіться зі своїм чоловіком тим, що Вам важко або заважає, попросіть його допомогти, щоби була рівномірність (2Кор.8:13-14). Люблячий чоловік, навіть невіруючий, бачучи старання своєї дружини, допоможе їй із радістю, але не втомлюйте його своїми невпинними балачками.

Якщо жінка, почувши, що чоловік є голова жінки, у відповідь починає говорити, що вона – це шия, що буде так, як вона поверне, то ця жінка запущена, а винні в цьому чоловіки, які її виховували, тобто батько, чоловік, пресвітер. На них лежить гріх її запущеності. Їм потрібно виправлятися, тому що буде біда.

Ще однією ознакою запущеної жінки є те, що вона не боїться свого чоловіка. Дідусь-християнин ділився своїми невтішними думками зі своєю дружиною бабусею-християнкою і говорив їй наступне: «Коли я був невірний, то ти мене боялася, а зараз – ні! Якби я зараз хоч би на пів години став невірним, то ти мене боялася б знову, але ж я не хочу бути невірним, бо я хочу бути вірним. Для чого мені така біда: бути невірним? Я такого не хочу!». Якщо жінка почула подібні слова від свого чоловіка, то вона дуже й дуже запущена.

Відстоюючи свою думку, літній християнин намагався довести, що жінка не повинна боятися чоловіка. При цьому він навіть приклад: «У військовому містечку на другий день після завершення весілля у невірних молодят виник діалог: «Я піду на рибалку! – Не підеш! – Піду! – Не підеш! – Я рибак! Збирай мені сумку!». Чоловік стукнув кулаком по столу і жінка почала зі сльозами і страхом збирати йому сумку». Розказавши свою історію, він зробив підсумок:

«Жінка не повинна так боятися!», – але почув зустрічне питання: «Чи було б краще, якби вона не збрала сумки?». Згодом ми дійшли до єдиного висновку, що дружина, зібравши зі страхом сумку, зробила правильно, лише погано, що вона пробувала керувати чоловіком і послухалася його аж за третім разом. Якщо чоловік повторює по декілька разів і піднімає голос, а потім стукає кулаком по столу – це означає, що жінка його не чує, що не має страху Божого.

В описаному вище прикладі жінка нічого не просила і нічого не пропонувала, а перечила і забороняла, що є недопустимим! Їй краще було б відправити його на рибалку, а, коли б він прийшов би, тоді поділитися із ним своїми думками та переживаннями.

Проте, залякування кулаками – це не найкращий метод. У таких випадках необхідно навчати чоловіків, яким Господь каже: «**Чоловіки, любіть своїх дружин, і не будьте до них суворі!**» (Кол.3:19); «**Чоловіки! Поводьтеся зі своїми жінками розумно, як зі слабкою посудиною, і виявляйте їм честь, бо і вони є правонаступницями благодаті життя, щоб ви не мали перешкод у молитвах**» (1Петр.3:7); «**покоряючись один одному зі страхом Божим**» (Єф.5:21).

Стосовно страху жінки перед чоловіком дехто прокоментував його так: «Чоловік, прочитавши місце Писання про взаємний страх

один перед одним, зрозуміє, що він повинен боятися жінку зі страхом Божим, а жінка не розуміє, що їй потрібно боятися чоловіка, тому жінці сказано персонально «...дружина хай боїться свого чоловіка!».

Служитель, даючи настанову жінкам-християнкам говорив так: «У мене є мотоблок. Для чого його боятися? Але в ньому є обертальні механізми із пасами, які можуть захопити мене або мій одяг, коли мотор заведений. Заведений мотоблок може на мене наїхати, впасти на мене, коли я веду його по крутому боковому схилу, захопити ногу фрезою під час роботи та ще багато чого. Мені нібито й не страшно, але, якщо я перестану його боятися, то забуду себе остерігати і можу нашкодити своєму або чужому життю чи здоров'ю, тому я шукаю до нього підхід і захожу до нього з безпечної сторони, дотримуючись усіх наявних правил безпеки».

Ознакою того, що жінка боїться чоловіка є наявність у неї внутрішнього застереження. Вона повинна мати постійне прагнення уважно слухати все, що каже їй чоловік, щоби не забути, щоби все виконати, і прагнути побільше мовчати, а якщо говорити, – то тільки ласкаво, тому що то її чоловік, тому що може втратити спасіння Боже вона або її діти!

Жінка, яка боїться чоловіка, буде шукати до нього підхід, коли він заведений, а особливо тоді,

коли він працює «на великих обертах», щоб нічого не попало в оборот, а тим більше язик! Вона не буде вести з ним круті розмови, а буде ласкавою і трепетною. І тільки тоді, коли він буде на «нейтральній передачі» і відпочиває, жінка може заспокоїтися, але не заводити його своїми балачками і тримати в спокої. Ось що означає боятися чоловіка! Ціна такої жінки вище найкоштовніших перлин (Пр.31:10). Якщо жінка хоче, щоб її так високо цинив чоловік – хай боїться свого чоловіка!

Отже, жінка може побачити, що вона боїться свого чоловіка лише тоді, коли дасть собі відповіді на питання: 1) чи застерігає вона сама себе від порушення заповідей Божих стосовно чоловіка? 2) чи шукає вона до нього підхід? 3) чи утримує вона його в стані спокою? 4) чи вона пам'ятає його накази і заповіді чи ні? 5) чи вона дотримується їх? 6) чи перечить вона йому?

Шановні жінки! Вивчіть заповіді Божі стосовно свого поводження зі своїм чоловіком на пам'ять, частіше повторюйте їх у своєму розумі, пильнуйте над їхнім виконанням і будете мати благословення Боже.

Щастя і самореалізація дружини повною мірою залежить від щастя чоловіка.

Питання для роздумів: Чи може мати спасіння жінка, яка не боїться чоловіка і не покоряється йому? Чи має вона Духа Божого? Дайте відповідь самостійно.

Інколи жінки щось клянчать у чоловіка, але він їм забороняє. Дружина не відступає раз, другий, третій, то на інших покаже пальцем, а чоловік втомившись скаже їй: «Та роби вже що хочеш!». Тоді жінка робить все те, що тільки їй завгодно. Чоловік, згодом побачивши результат, каже: «Що ти накоїла?». Яку він почує відповідь? – Дуже просту: «Ти ж сам мені дозволив!». Чоловіку не можна виявляти малодушність і дозволяти жінці або дітям робити те, що вони самі захочуть, бо він уособлює для них владу Божу, тому що у всіх їхніх провинах, що він їм дозволив скоїти, винен буде він.

Жінці теж не можна просити у чоловіка абичого, а тільки корисного. Бажання взяти кермо сімейної влади у свої руки – це бажання Іезавелі (3Цар.21:5-25; Од.2:20).

Під час спілкування із багатьма, навіть, дуже розумними жінками-християнками було виявлено, що вони дуже й дуже бажають, щоби їхній чоловік допомагав їм у їхній роботі, а якщо він не може їм допомагати, то щоби хоч сидів поруч. В очах жінки такою має бути ідеальна сім'я, але самі того не помічаючи у ній чоловікові відводиться роль лошати на прив'язі біля кобили, тобто збоку на повідку, але дуже часто жінки самі ж і зневажають таких чоловіків.

Що це означає? Якщо кобила благополучно ожеребилася і лошатко підросло, то, запряга-

ючи лошицю у віз, до неї прив'язують і жереб'ятко, щоби воно не скакало деінде, а навчилося ходити по дорозі рівно, не лякаючись машин. В даному випадку кобилка є ведучою, а лоша веденим. Ідеальна картина, чи не так?

Малюючи собі картину ідеальної сім'ї, жінки підсвідомо ставлять себе в її центр, а чоловіків поруч себе, виділяючи їм місце «жереб'ятка», але це невірно, тому що саме жінка має бути тим веденим лошатком, що прив'язане до свого чоловіка, який має бути для неї ведучим, а не навпаки. Господар дому і є тим конем для своєї дружини, що тягне воза і її. Чоловік має визначати своє і жінчине місцезнаходження, а не жінка. Якщо жінка і хоче тримати когось біля себе на прив'язі, то це мають бути її діти. Чоловік теж повинен тримати їх на прив'язі біля себе.

Він має бути прив'язаним, як лоша, але не до дружини, а до Ісуса Христа. Так нас навчає Писання (1Кор.11:3,9), а Бог не помиляється. Хазяїн дому не повинен бути гульцем або п'яницею, а повинен навчати дружину і дітей Слова Божого. Він повинен бути зайнятим ділом Божим, тобто служінням Господу неба і землі, а також залучати до цього всю свою сім'ю і дбати про них, як про спадок від Всевишнього, полегшуючи їхні матеріальні умови існування теж.

Якось одна християнка прийшла на Зібрання сама. Передаючи привіт народу Божому від сво-

го господаря, вона багато не думала, тому сказала: «Прийміть привіт від мого помічника!». Дуже приємно, що чоловік їй дуже добре допомагає. Так і має бути, що в сім'ї всі один одному допомагають, але дружина не повинна бути ведучою. Муж не повинен бути підкаблучником.

Горе тій сім'ї, де чоловік відчуває себе лосатком на прив'язі, а ще гірше, якщо він буде прив'язаним до конов'язі, не маючи жодної можливості рухатися по путі Христовій. В такому випадку часто говорять приказку: «Був брат, але одружився...». Чому такій сім'ї горе?

В такій сім'ї чоловік буде засмиканим і роздратованим, тому що дуже часто жінка є більш витривалішою ніж чоловік. Чому? Візьмемо приклад із природи. Бог створив чоловіка і жінку так, що в середньому чоловіки крупніші за жінок, тому лише для підтримання повноцінного фізичного стану їм потрібна різна кількість калорій. Під час виконання тяжких фізичних робіт ці витрати значно зростають, тому працюючи на повну потужність чоловіки швидше ослабнуть. У них має бути дещо інший режим праці і відпочинку ніж у жінок, які не беруться виконувати важкі чоловічі роботи в кузні на шахті та інші, але разом із тим не хочуть, щоби мужі «простоювали».

Щоби краще це зрозуміти наведемо приклад на автомобілях. Уявіть собі, що одну тону ван-

тажу перевозять легкотонажним автомобілем і ваговозом на однакову відстань. Вантаж буде перевезений в обох випадках, але витрата палива у великотоннажного автомобіля буде в 2-3 рази більшим в залежності від його вантажопідйомності. ГАЗель витрачає приблизно 13-15 л палива на 100 км пробігу у змішаному режимі, а КраЗ до 60 л на ту ж саму відстань. БелАЗ вантажопідйомністю 360 тон витрачає 300 л палива за 1 годину роботи, не проїхавши і 100 км.

Також буде значно складнішим його обслуговування, тому, що, навіть, поміняти колесо буде нелегко. У чоловіка і жінки різна фізіологія, тому праця і відпочинок мають бути різними. Жінка, будучи більш бадьорою, буде весь час підштовхувати чоловіка, тому він не матиме спокою та часу на роздуми. Така дружина буде безжалісно загонити свого благовірного в могилу в прямому значенні цього слова, використовуючи нав'язані феміністичним суспільством стереотипи, що жінка нічого не має робити, що чоловік повинен забезпечити її всіма розкошами. Проте, у всьому має бути рівномірність (2Кор.8:13).

Подолати оточуючі нас стереотипи дуже тяжко, тому що з пелюшок дітям закладається, що праця для жінки – це подвиг, а смерть чоловіка ради неї – це нічого особливого, а лише виконання ним своїх обов'язків. Так побудована

мирська пропаганда, нав'язуючи перекручені цінності. Якось приходилося від одного проповідника чути, що жінка або дівчина не повинна носити речі тяжчі від 3 кг. Що це за нісенітниця? Де таке написано? Хто їй має носити дітей? Яка вага портфеля, що діти носять в школу? Якщо жінка хвора, то це інша справа, тому що хворими можуть бути і чоловіки, але чи варто в такому випадку говорити, що чоловікам не можна піднімати вагу більше 3 кг? Проте, у всьому має бути рівномірність (2Кор.8:13).

Ми ще не зачепили дану від Бога чоловікові природну потребу стратегічного мислення, бажання зрозуміти цей світ (Єкл.1:13) і наявний у ньому творчий потенціал, що є відмінним від жіночого, що в неї має більш прикладний і меркантильний характер. Наведених вище примітивних прикладів буде достатньо, тому не варто на цій темі зациклюватися.

Щоби вивести віруючу жінку зі стану запущеності, інколи потрібно виховувати її десятки років, поки вона змириться (Вт.21:10-14), особливо тоді, коли її не смиряли батьки і виховали її поганкою. Чоловік не має права здаватися, тому що йому не дано такого права. Він повинен, як і Христос, витерпіти все і весь час невпинно й старанно доносити до своєї дружини всю високу волю Божу і показувати приклад святого життя.

Якщо жінці здається, що її працю не помічають, то Господь у таких випадках дає пораду почати поступати з іншими так, як вона бажає, щоби поступали з нею. Почніть дякувати чоловіку і дітям за те, що піднесли сумку, принесли закрутку, прибрали в хаті, здійснили покупку в магазині, принесли додому гроші. Дякуйте за кожне виконане прохання, не дивлячись на те, що воно призначене для них же самих, як і їжа, яку жінка теж готує і для себе. Дякуйте за те, що вони послухалися! І тоді самі отримаєте багато подяки за слухняність.

Інколи дружині здається, що її чоловік робить щось неправильно. Тоді вона має право сказати про це своє бачення чоловікові один раз, а щось дуже важливе – два рази, але не більше, тому що це буде вже спроба керувати ним. При цьому потрібно благати його так, як Естер (Ест.5:1-8, 7:1-7) і ніколи не поводитися віроломно так, як цариця Астинь (Ест.1:1-21).

Якщо чоловік не сприймає слів своєї дружини, тоді їй залишається право молитися про це Господу і Він йому підкаже, тому що молитва до Бога має величезну силу.

В жодному разі жінці не можна виявляти в присутності чоловіка невдоволення або сваритися. Дружина в сім'ї – це приклад слухняності для дітей. Принципи її поведінки з чоловіком закладають основи поведінки дітей

з обома батьками. Авторитет жінки в очах дітей підтримує її чоловік. Всі члени сім'ї повинні всіма силами підтримувати авторитет (честь) один одного перед іншими людьми, а особливо перед Богом (Матв.1:19; 1Кор.7:14; 4Цар.5:3,13-17).

Глибини сатанинські – це хибний підхід у боротьбі з гріхом, коли замість того, щоби відсторонитися від гріха, починають осквернятися ним, змальовуючи всі його непристойності.

Часто молоді проповідники хочуть розказати про всі види гріхів більше, ніж Слово Боже і починають проповідувати «глибини сатанинські». Наприклад, якщо Писання говорить про природне єднання (Рим.1:26-27), то проповідники починають описувати всі можливі способи злягання (Євр.13:4), що теж можна назвати «глибинами сатанинським». Також не можна описувати існуючі чаклунські ритуали, замовляння, лайливі слова і тому подібне, щоби ніхто їх не повторив, щоби ніхто не осквернився.

Природне єднання – це статеві стосунки, які зумовлюють народження дітей.

Не дивлячись на те, що Ісус Христос висловив догану служителю фіатирської Церкви, Він не закликав його до покаяння, що можна пояснити тим, що він уже покався раніше до написання послання і почав краще трудитися. Також можливо, що пресвітер, розв'язуючи пи-

тання лжепророчиці, ще не мав достатнього матеріалу для прийняття рішення. Він попусткав її повчанням, можливо, через те, що вона почала претендувати на служіння пророчиці, і, можливо, чекав явного лжепророцтва, щоби її викрити із найменшою шкодою для Церкви.

Ісус Христос висловив догану служителю, тому що навіть заявка на служіння пророчиці не дає права жінці повчати Церкву і закликати її до вивчення «глибин сатанинських».

За попусткання лжепророчиці фіатирян чекала велика біда, тому що вони стали учасниками в її гріхах. Інколи члени Церкви можуть нести покарання, але при цьому не розуміти, за що саме, а причиною може бути попусткання жінці. Ще може бути причиною те, що вони стали учасниками у чужих гріхах (Еф.5:3-7,11; 1Кор.5:11-13; 1Тим.5:22; 2 Ів.8-11). Всі члени кожної Церкви несуть перед Богом відповідальність за хід кожного служіння і поведінку кожного члена Церкви. Кожен, хто став свідком скоєння гріха, якщо змовчить, стане його учасником і буде нести за нього покарання (Лев.5:1; Еф.5:3-7,11; 1Кор.5:11-13; 1Тим.5:22; 2 Ів.8-11).

Частина Церкви, яка не стала учасником вивчення «глибин сатанинських», мала в очах Ісуса Христа цілком задовільний стан. Їм дане було повеління тримати те, що вони мають, а також обітниця, що вони не зазнають великої

біди (у пер. Огієнко). Ці обітничі стосуються лише частини Церкви, тому що Бог не помиляється і Його суд праведний.

Переможцям у битві з гріхом та спокусами була обіцяна влада над поганами і можливість пасти їх жезлом залізним, як глиняний посуд. Вони отримують досвітню зорю, тому будуть готові до пришествя Дня Господнього. Досвітня зоря означає розуміння Писання і того, що відбувається, а також вказує на Ісуса Христа і на тісне спілкування з Ним.

Стан служителя сардиської Церкви (3:1-6)

Спаситель не помітив жодної із чеснот сардиського пастуха, на які сподівався. Йому не заважали жодні труднощі, а головною провиною було те, що він був духовно мертвий і мав недосконалі вчинки, а носив своє ім'я, ніби живий.

Зверніть увагу, що духовна смерть служителя настала без будь-якого очевидного гріха, бо, якби він був, то Господь обов'язково вказав би на нього. Найвірогідніше сардиський служитель втратив сенс свого служіння, що могло трапитися в разі протистояння членів Церкви його служінню, які підступно перешкоджали йому, як Іуда Ісусу Христу та інші (Іуд.1:3-21).

В таких випадках опускаються руки і повністю зникає бажання нести своє служіння далі, що означає духовну смерть пресвітера. Він міг

від усього відмовлятися і здійснювати лише те, що не міг перекласти на інших. У його служінні була відсутня іскорка життя Божого. Сардиський старійшина перестав наслідувати приклад самовідданого життя Ісуса Христа і апостолів. Він перестав дотримуватися в точності всіх заповідей Божих. Кожна із вказаних причин вказує на наявність недосконалих вчинків. Спаситель хоче, щоби всі наші вчинки були досконалими.

У перекладі Огієнка більше прослідковується думка про те, що сардиський служитель відмовлявся відвідувати когось із тих, які малися померти, що вказує на загрубіння його серця. Подібна ситуація могла бути у випадку натяжок, які могли бути односторонніми і не повині пресвітера, або у випадку багаторазових безплідних старань виправити і наставити людину, яка була при смерті. Йому не вистачало співчуття і бажання спасати душі.

Носити своє ім'я – це дотримання лише однієї форми при відсутності змісту. У випадку духовної смерті нічого не залишається, окрім імені. Скільки є людей, які називають себе християнами або священиками, але не виконують Слова Божого. Існують Церкви, де нібито кипить духовне життя, а насправді, – там немає Бога! Ним там лише прикриваються (2Ів.9).

Ісус Христос вказує служителю, що він повинен згадати основи християнського вчення і

берегти їх, покаятися, бути чуйним, підтримувати інших (Од.3:2).

Духовну смерть можна перемогти, повернувшись до витоків християнства, пом'якшенням серця сльозами покаяння і відновленням змісту служіння, щоби зміцнювати інших (1Кор.13).

Ісус Христос поставив перед пастирем питання про оновлення служіння (Ів.10:12-13). Це питання не позбавлення служіння, а його оновлення, щоби він не втрачав головної мети – спасіння душ людських, навіть ціною свого життя (Ів.10:11; 21:15-17).

Отже, ознакою правильного духовного життя християн є їхня активна участь у спасінні людей, тобто у житті Церкви і у благовісті.

Господь повідомив сардиському старійшині про можливе покарання, якщо він не виправиться. Прихід його Судді буде раптовим, що є натяком на раптові удари долі або на раптову смерть. Якщо духовно мертва людина помирає тілом, то вона попаде у пекло.

Переможцям у посланні до сардян обіцяно білий одяг, а також те, що їх імена не будуть змиті із книги життя і будуть прославлені перед Отцем та всіма Ангелами Його.

Білий одяг – це праведність від Ісуса Христа. Для спасіння потрібне не самооправдання, а прощення гріхів Спасителем.

Обіцянка, що ім'я «не буде змите» з книги життя, вказує на можливість того, що воно може

бути змите. Тобто може бути так, що ім'я людини спочатку в книзі життя було, а потім Бог зробив так, що його там не стало. Отже, можливі такі випадки, що людина спочатку мала життя вічне, тобто спасіння, а потім втратила, тому що Бог не буде обіцяти того, чого не може бути.

Стан служителя філадельфійської Церкви (3:7-13)

Служителю філадельфійської Церкви Ісус Христос називає Себе: «Святий», «Істинний», «Хто тримає ключ Давида», «Який відчиняє – і ніхто не зачинить, зачиняє – і ніхто не відчинить».

Слова «ключ Давидів» говорять про успадкування обітниць даних царю Давиду. Представлення говорить, що Спаситель непримиримий у боротьбі з гріхом, що у Нього немає помилок, неправди або нещирості, що Він відкриває або закриває двері можливостей, тому має повноту влади, що Він Є Спадкоємець благословення.

Ісус Христос відмітив, що філадельфійський пресвітер трудолюбивий, точний, уважний та пильний, тому що зберігає все вчення, вірний, бо не відрікся, любимий, терплячий і не впадає в паніку, бо трудиться (хоч роботи багато), скромний і не величається, бо має небагато сили.

Унікальність філадельфійського пастуха у тому, що він єдиний із семи служителів, кому сказано, що зберіг Слово Ісуса Христа повністю. Він точно дотримувався євангельського вчення

і кожної заповіді Спасителя, тому Учитель полюбив цього старійшину за найбільшу вірність, давши надзвичайні обітниці. Господь дуже возвеличив філадельфійського трударя і поставив його нам у приклад, щоб усі робили як він.

Після побажання йти і надалі правильним шляхом, тобто тримати те, що він має, щоби ніхто не забрав його вінця, Ісус пообіцяв цьому святому чоловікові, що від його проповідей будуть каятися іудеї, а його послідовників Він буде оберігати аж до самого кінця світу. Ця обітниця є найбільшою і показує нам, що приклад і труд філадельфійського служителя будуть продовжуватися аж до другого пришествя Ісуса Христа.

Через те, що дехто хибно вважає, що Ісус Христос прийде спочатку за філадельфійською Церквою, а потім за іншими Церквами, тобто декілька разів – спочатку невидимо для всіх, а потім видимо для всіх, радимо ще раз перечитати матеріал, який був розглянутий у розділі «Тема книги та привітання», де розібрано ширше питання другого приходу Господа, а зараз ми лише стисло повторимо те, що означає обітниця, дана філадельфійському служителю.

Коли ми читаємо: «... **Я збережу тебе від години випробовування, що має прийти на весь всесвіт, щоби випробувати мешканців землі**» із книги Одкровення 3:10, варто задати собі питання: «Чим відрізняється слово «вознесу» від слова «збережу»?»

Значення слова «вознесу» обов'язково передбачає зміну місця перебування по вертикалі, тобто по висоті, а значення слова «збережу» означає відсутність кількісних і якісних втрат. Ці поняття лежать у різних площинах і ніяк не перетинаються. Плутати їх не можна, тому що це буде повне неумцтво.

Згадайте Іллю, який подумав, що залишився сам. Він ходив, страждав, побивався, а Бог зберіг 7 000 праведників, яких годували чиновники царські без якихось особливих поневірянь. Бог сильний зберегти і нас у майбутньому, тому Ісус навчав: **«пильуйте, і кожного часу моліться, щоб ви змогли уникнути всього того, що має відбутися, і стати перед Сином Людським!»** Луки 21:36. Слова: **«Я збережу тебе від години випробовування»**, – із книги Одкровення 3:10 говорять про такий же самий спосіб збереження, який був використаний для 7 000 праведників за днів пророка Іллі і ні про яке вознесення не говорять.

Ключ успіху філадельфійського служителя був у точності виконання всіх заповідей Ісуса Христа і апостолів. Про філадельфійського священика не сказано, що він був бідний, а тільки те, що він зберіг усі євангельські настанови, що вказує, що він пам'ятав про нужденних і про діла милосердя у достатній мірі, хоч і не так само, як його співробітник у Смирнах.

Якщо смирнський служитель міг продати все своє майно і роздати убогим, то філадельфійський міг користуватися ним, а також і ділитися з бідними хлібом та одягом. Обидва варіанти правильні і святі.

Ісус Христос відмітив труднощі пресвітера, тому що він був немічний, а праці було дуже багато, тому що були «відкриті двері» для служіння.

Можливості служителя були оцінені, як мало-сильні, що вказує на його тактику «малих діл», тобто служитель весь час брався за найменші і найлегші вчинки там, де він перебував, і не відкладав їх на пізніше. Філадельфійський пастух розумів своє безсилля і бачив, що через нього діє Бог, тому і віддавав Йому належну славу.

Філадельфійські нагороди переможцю теж особливі, тому що вони безповоротні. Переможцю сказано, що він буде стовпом у храмі Божому, що не буде виходити з храму, буде мати на собі надпис Імені Божого, нового небесного Єрусалима і нового Імені Ісуса Христа.

Один християнин задав собі питання: «Що потрібно робити, щоби процес навернення до Бога став незворотним, щоби до Нього прийти і більше не відходити?». Після цієї обітничі відповідь стає очевидною: «Перемагати, щоби стати стовпом у храмі Божому».

Імена на стовпі вказують на його власника і призначення.

Стан служителя лаодикійської Церкви (3:14-22)

Служителю лаодикійської Церкви Ісус Христос відкриває Себе так: «Амін», «Свідок Вірний і Правдивий», «Начало творіння Божого». Представлення націлює на кончину, на безсумнівний суд і на витоки творіння, тому що «амін» кажуть вкінці, а свідки потрібні на суді.

Найбільшими труднощами пресвітера було його багатство, тобто служіння мамоні. Його любов до матеріального багатства притупила його жертовність і любов до ближнього, тому що він не здійснював подаяння милостині бідним.

Чи можуть християни бути такими скупими або жадними, як відомий нам лаодикієць? – Ще й дуже. – Чи гріх бути багатим? – Ні. – А що тоді гріх? – Гріх не бачити нужденного (Матв.25:31-46), гріх не нагодувати голодного, не напоїти спраглого, не відвідати хворого та ув'язненого, не одягнути роздягненого. Гріх не позичати бідному гроші на прожиття і гріх видирати позичене назад (Лук.6:30). Тут мова не йде про позику великих коштів на машину, хату, курорти (Пр.22:16)...

Головною провинною пресвітера було те, що він нічого не знав або не хотів знати про себе, що він не холодний і не гарячий, що відсутні духовні труди, що має духовну убогість, наготу

і сліпоту. Не бажання знати про свій духовний стан у Божих очах – це теж гріх.

Що стосується характеристик, які дані словами «не холодний і не гарячий», ми можемо поговорити про користь гарячих температур або холоду, але мова тут іде не про температуру довкілля, а про духовний стан людини.

Ми можемо відмітити собі, що високі температури використовують для обігріву, для очищення металів і надання їм форми при охолодженні, для роботи двигунів, а також для пастеризації продуктів, щоби уникнути їхнього псування. Холод теж є джерелом зберігання від псування і захисту від перегріву, але, заради об'єктивності, скажемо, що тепла температура необхідна для життя всіх живих організмів. У теплі проростають, цвітуть, плодоносять усі рослини, які є основою для харчування людини і всіх тварин, в тому числі і тих, які харчуються рослиноїдними тваринами, тому для життя потреба у теплі має більше значення ніж потреба у холоді і в гарячих температурах.

Словами «не холодний і не гарячий» описують огидний стан душі байдужої людини. Вона може вірити або не вірити в Бога і Слово Боже або погоджуватися з усіма заповідями, але вона абсолютно нічого не хоче знати і робити, тому що їй все це байдуже. Їй зараз байдуже те, чи буде вона в майбутньому вічно в муках горіти і не згорати, що є ознакою великого гріховного

розтління, яке в даному випадку зумовлене системою лаодикійського пресвітера.

Якби він був холодним, то щось би заперечував або із чимось не погоджувався. Його можна було би переконати, тому що в Ісуса Христа є достатньо правди, щоби переконати будь-яку людину, яка щиро шукає істину. Якби він кипів духом, як Аполос або Павло, то залишалося б лише радіти за нього і підтримувати, але все його духовне життя було вбите бажаннями насолоди і комфорту, які були головною метою його життя.

Ми маємо тут приклад парникового або тепличного християнства, яке не трудиться на ниві Божій, а зайняте своїми ділами: їжею і комфортом (Лук.21:34). Він знає про все, що потрібне йому для тіла або про духовний стан інших, але нічого не знає про свій духовний стан.

Між іншим, варто нагадати, що здійснення служіння за гроші – це служіння мамоні, тобто багатству, тому що духовні дари Бог дав даром і дав заповіді роздавати їх даром (Матв.10:8-9). **Служіння за гроші – це хриstopродавство.**

Всім, хто продає святині Божі за гроші, назва одна – хриstopродавці!

Кого Спаситель любить, того викриває і наказує. Викриття лаодикійського служителя є ознакою любові до нього. Потрібно любити того, хто нас викриває, тому що бажає нам добра.

Ісус Христос вказує і на спосіб виправлення лаодикійського пастуха – купити духовні багатства, почати ревно трудитися для Господа, покаятися, впустити в своє серце Спасителя.

Із послання ми бачимо що той, хто служить мамоні, не має єдності із Господом, тому що Учитель знаходиться за духовними дверима серця. Служіння мамоні – це теж гріх, у якому потрібно каятися. Найкращим способом покаятися у служінні мамоні є щедрі подаяння бідним.

Обіцанням покаранням пресвітеру в разі не виправлення є те, що він буде виплюнутий із уст Учителя. Застосований образ вказує на те, що Ісуса нудить від таких християн. Виплюнути із уст означає, що Спаситель перестане Своїми устами визнавати лаодикійського горе-пастуха за Свого, що вказує на втрату служіння, «виліт» із членів Церкви та на втрату спасіння.

У лаодикійському посланні обіцяною нагородою для всіх переможців буде можливість сидіти на престолі Ісуса Христа разом із Ним і «вечеряти». Сидіти на престолі Ісуса Христа із Ним – означає сидіти поруч від Його престолу на престолі, який Він дав, що вказує на успадкування Царства (Лук.22:29). Сумісна вечеря може означати спомин страждань Ісуса Христа в Царстві Божому.

III. Що буде (розділи 4 – 22)?

«...і, ось, Я з вами у всі дні аж до кончини віку. Амінь!»
(Матвія 28:20)

Багато хто, читаючи книгу Одкровення і не розуміючи її, думає, що вона говорить про події, які будуть відбуватися десь далеко-далеко у майбутньому, але Сам Ісус Христос через неї попереджає нас, що **«час уже близький»** (Од.1:3), що час виконання пророцтв **«має бути скоро»** (Од.1:1;22:6), тому варто пильнувати над спостереженням їхнього виконання уже в перших століттях після написання книги Одкровення.

Дехто скаже, що 2000 років тому теж говорили, що Ісус Христос прийде скоро, тому не варто переживати, із-за швидкості виконання пророцтв, але чи знаєте Ви різницю між одними й тими ж словами Сина Божого **«скоро»** у книзі Одкровення в двадцять другому розділі і в другому розділі? Яка різниця між словами Спасителя **«скоро»**, коли Він говорить про Свій другий прихід, і коли говорить про час виконання пророцтв?

Щоби краще зрозуміти значення слова **«скоро»** стосовно другого пришествя Сина Божого, буде корисно розглянути діалог по даній темі із читачами цієї книги попередніх видань, який конкретизує час пришествя Месії і значення досліджуваного нами слова.

Діалог про друге пришествя Ісуса Христа і вознесіння

Питання. Який зв'язок другого пришествя Ісуса Христа з моментом вознесіння Церкви? Це буде в один проміжок часу чи в різні? Які вірші Писання конкретно на це вказують?

Відповідь. Одного такого місця не існує, але є декілька віршів, які, при поєднанні їхнього змісту, вказують на те, що всі ці події відбудуться в один і той же проміжок часу, тобто при звучанні однієї і тієї ж труби (1Фес.4:16-17, 1Кор.15:52).

Питання. В 1Коринфян у 15 розділі в 52 вірші вказано, що це остання труба, а в 1Фесалонікійців у 4 розділі в 16-17 віршах не сказано про те, яка це труба. Там просто сказано, що труба Господня. На підставі поєднання цих віршів, я не можу зробити висновок, що мова йде про одну і ту ж саму трубу. Невже труба Господня має протрубити лише один раз? Тоді де про це написано?

Відповідь. У 1Коринфян у 15 розділі в 52 вірші говориться, що мертві воскреснуть при останній трубі. Якщо мертві воскреснуть при останній трубі, то при якій трубі має зійти Месія, адже Він теж прийде при звучанні труби, але після воскресіння мертвих?

Скільки труб ще має прозвучати після останньої труби? – Ніскільки! Остання труба

через те й названа останньою, що після неї ніякі інші труби трубити вже не будуть!

Після звучання останньої труби більше ніяких труб не буде, а у 1Фесалонікійців у 4 розділі в 16-17 віршах говориться, що Господь зійде при трубі після воскресіння мертвих, а через те що мертві воскреснуть при останній трубі, тому і Господь зійде при останній трубі!

Описана у вище вказаних місцях Писання хронологія подій говорить, що їхня послідовність буде наступною: 1) почала звучати остання труба; 2) воскресають мертві праведники і піднімаються на хмари; 3) Ісус Христос миттєво зустрічає їх там; 4) живі праведники, перемінившись, піднімуться на хмари назустріч Господу; 5) і тільки потім завершиться звучання останньої труби (1Кор.15:52).

Уточнюючи далі з іншими читачами питання про те яка труба буде останньою, було сказано, що це буде сьома труба, і весь **десятий розділ книги Одкровення призначений лише для того, щоби попередити нас про останню сьому трубу Господню, а воскресіння мертвих, переміна живих і вознесіння названі у цьому розділі тасмницею Божою**, що буде більш детально розглянуто при тлумаченні відповідних розділів. Ми не будемо зараз розглядати більш ґрунтовну аргументацію сказаного, як і не будемо розглядати різні хибні теорії з дано-

го приводу, але діалог було наведено для того, щоби дати зачатки розуміння того, як і коли прийде Христос, щоби зрозуміти про те, що **«скоро»** по відношенню до другого пришествя Месії наступить миттєво, як тільки зазвучить остання сьома труба Господня!

Отже, коли Ісус Христос говорить про Свій другий прихід, то слова **«скоро»**, означають, що Він прийде відразу ж, як виконаються усі попередні пророцтва про печаті, про антихриста, про труби. **І, як тільки зазвучить остання сьома труба Господня (1Кор.15:52; Од.11:15-19), Він відразу ж явиться! Месія не замешкається! Але для цього попереду повинні бути зняті всі печаті і протрубити всі труби! Це означає, що пророцтва про них мають збутися раніше.** – Наскільки раніше вони виконаються? За день? За місяць? За рік? За століття? – Ні! Набагато раніше! Вони почали збуватися відразу ж після написання книги Одкровення!

Те **«скоро»**, що сказано у другому розділі книги Одкровення, збулося вже на рубежі I-II століть, тому що стосувалося життя і служіння тогочасних священнослужителів, а те **«скоро»**, що стосується початку виконання пророцтв про печаті і труби (Од.1:1,3,22:6) варто шукати вже у наступних століттях. Слово **«скоро»** у різних місцях має різне значення, що ми побачимо далі під час тлумачення відповідних пророцтв.

«Скоро» для чаш буде означати відразу ж після трубежу труб, а **«скоро»** для труб означатиме незабаром після зняття семи печатей і так далі.

Тепер ми можемо більш детально розглянути пророцтво із першої частини книги Одкровення, яке звучить так: **«час уже близький»** (Од.1:3).

Для тлумачення будуть використані паралельні місця із Біблії, які теж прямо або опосередковано говорять про близький час виконання пророцтв:

Луки 13-й розділ: **«32 ...Підіть і повідомте цій лисиці: «Ось, Я виганяю бісів і зцілюю сьогодні і завтра, а на третій день завершу».**

Матвія 24-й розділ: **«32 Визначайте так, як визначаєте по смокві: коли гілки її стають уже ніжні і розпускається листя, – то ви вже самі знаєте, що вже близько літо; 33 Так і ви, коли побачите все сказане, знайте, що близько, при дверях. 34 Істину говорю вам: не зникне рід сей, як все це станеться; 35 Небо і земля пройдуть, але слова Мої не пройдуть».**

Єзекіля 38-й розділ: **«8 Після багатьох днів ти будеш потрібний при кінці років і прийдеш до краю, що буде повернений від меча, що зібраний від численних народів, на гори Ізраїля, що завжди були руїною, що був виведений від народів, які сидять безпечно».**

Тлумачення:

Перше паралельне місце із Луки 13:32 є цитатою слів Месії переданих Іроду, але виникає питання: «Хто такий Ірод, щоби Ісус говорив йому про Свої плани?», – тим більше, що далі Господь, уточнюючи, дає зрозуміти, що Він буде трудитися рівно стільки, скільки Йому потрібно. Напевно, Він через три дні вирушив у дорогу, а потім повернувся знову, але багато дослідників вбачають у вказаних словах натяк на інакомовність, яка означає, що Христос буде вести Церкву протягом першого і другого тисячоліття, а в третьому забере (2Петр.3:8). Якщо зрозуміти цей текст у вказаному руслі, то «третьій день», тобто третє тисячоліття від початку проповіді Нового Завіту, настане у **2030** році. Це тлумачення наведено тут, тому що зараз його ніщо не може спростувати, тому воно має повне право на своє існування.

Наступне пророцтво із Матвія 24:32, де в попередніх віршах говориться про кінець світу, а потім розповідається про смокву і завершується словами **«не зникне рід сей, як все це станеться»**. Відомо, що дане пророцтво відповідало зразу на три запитання: про час руйнування храму, про друге пришествя Ісуса Христа і кінець світу, тому воно багатозмісьове і паралельно вказує на різні часи. Ознаки часу про руйнування храму перші християни зрозуміли

точно і врятувалися втечею від меча під час облоги і руйнування Єрусалиму в 70-му році. Тоді той рід, який слухав це пророцтво у 30-х роках застав його виконання, але ці слова про рід стосуються і того часу, коли розпуститься смоква, яка означає Ізраїль. Як відомо, після руйнування Єрусалиму та храму Ізраїль, як держава, перестав існувати. Протягом тисячоліть ніхто, окрім християн та євреїв, не вірив, що вона відродиться. Для євреїв її створення означало наближення приходу іншого месії, тобто антихриста, а для християн знаменувало близькість кінця світу і друге пришествя Ісуса Христа, тому самі пильні із них уважно спостерігали за ізраїльським народом, знаючи, що Бог під кінець світу збере ізраїльтян до купи і спостерігають за ним зараз, очікуючи будівництва храму для антихриста, але, щоби побудувати цей храм, антихрист повинен загнуждати мусульман, які перешкоджають його будівництву.

14 травня 1948 року було створено держава Ізраїль. Рід цей – означає людей, які застали вказану подію. Вік людей складає 70 – 80 років, а довгожителі живуть приблизно до 120 років, тому явлення антихриста, прихід Ісуса Христа і кінець світу має бути в цьому діапазоні часу. 70 років минає у **2018** році. 80 років минає у **2028** році. Проміжок часу між **2018-2028** роками є найбільш вірогідним, тому до його

завершення мають здійснитися всі пророцтва, які передують другому пришестю Ісуса Христа і кінцю світу, але 120 років минає аж у **2068** році, що теж потрібно мати на увазі і не забувати, тому можлива затримка на 40 років, адже багато причт попереджають християн про те, що Господар може забаритися.

Потрібно також зауважити, що точні дати цих подій не може знати ніхто, тому що це не наша справа (Дії 1:7). Нам дати не вказані, але даються ознаки, які ми повинні не пропустити, що відкриваються по мірі їхнього наближення. Це пояснює причину того, чому довгий час багато пророцтв були незрозумілими.

Останнє наведене паралельне місце із Єзекіїля 38:8 розповідає, що антихрист прийде після того, коли євреї будуть зібрані з усіх народів, які будуть «**безпечні**», а інші старозавітні пророцтва вказують, що між цими подіями пройде зовсім небагато часу.

Поєднання попередніх пророцтв разом створює картину, що з **2018** року почнуться фундаментальні і кардинальні глобальні зміни, які призведуть до царювання антихриста та завоювання ним четвертої частини землі. Згідно пророцтв, його царювання має тривати **3,5** роки, тобто **42** місяці або **1260** днів, які повинні початися і завершитися на рубежі **2030-х** років падінням його режиму з приходом Господа на-

шого Ісуса Христа. **Всі печаті повинні бути розкриті до цього часу. Всі сурми теж повинні прозвучати до цього часу, тому що Син Божий з'явиться під час звучання останньої труби Божої** (1Кор.15:52; Од.11:15, 17-18). В наступних розділах ми будемо розглядати ознаки, які вказують на виконання пророцтв.

Уявіть собі, що, можливо, через якихось **10-15** років настане обітоване Царство Боже. І ми будемо бачити Ісуса Христа у славі, як апостол Іван, і ми будемо разом із ним поклонятися Люблячому Богу і Святому Спасителю нашому у страху, трепеті і незрівнянному блаженстві.

1) Підготовка до Тисячолітнього Царства (розділи 4 – 19)

Необхідною умовою становлення на землі Тисячолітнього Царства є його підготовка. Для цього потрібно зробити чотири речі: **1) підготувати книгу** із сімома печатами; **2) підготувати, воскресити і вознести Церкву** при останній Господній трубі (1Кор.15:52); **3) підготувати залишки народів**, тобто вилити чаші гніву; **4) підготувати землю**, очистивши її від скверни.

Щоби розпечатати книгу із сімома печатами ніяких додаткових умов не потрібно, тому вже в наступному розділі ми будемо спостерігати, що Господь Ісус Христос буде зайнятий саме розпечатуванням книги запечатаної сімома печатами.

Для того, щоби здійснити воскресіння і вознесіння Церкви, Богу потрібно було усунути ряд перешкод, тому що люди в Едемському саду, скоївши гріх, змінили своє духовне підпорядкування, тому що ввійшли в союз із дияволом і пристали на його умови, тобто обрали його своїм духовним ватажком. Через те, що людям була віддана Творцем у володіння вся земля, сатана отримав право претендувати і на всю землю, через те в Писанні він названий князем світу цього. Також він претендував і на порох кожної померлої людини, що теж створена із землі, що теж утруднювало воскресіння.

Ісус Христос Своєю смертю на хресті відстояв перед Богом права на ту частину людства, яка буде слухняна Йому і позбавив диявола права претендувати на них, тому справжні християни цілком і повністю визволені від претензій з боку диявола на покарання разом із ним у геєні вогнєній, але земля ще буде належати йому до часу виконання всіх раніше даних прощень, поки всі люди на землі не зроблять свій остаточний вибір і не розмежуються на Божих і на тих, які приймуть поклоніння антихристу, його іконі, тобто образу, і приймуть тавро його. Лише тоді земля буде проголошена Божою і лише тоді воскреснуть праведники і настане Тисячолітнє Царство, що потребуватиме очистки землі від залишків царства антихриста.

А.) Книга, запечатана сімома печатами (розділи 4 – 5)

Четвертий і п'ятий розділи книги Одкровення описують небесних мешканців та їхню діяльність. **Головним предметом уривку на якому зосереджується увага небожителів є книга запечатана сімома печатами.** Вона настільки важлива, що Бог-Отець тримає її в Руці. Ніхто недостойний її відкрити або заглянути в неї, окрім Сина Божого (Од.5:9). Ця книга є Його надбутком і спадщиною. Він отримав на неї право, викупивши Своєю жертвою душі людські.

Без розпечатування цієї книги неможливий подальший розвиток подій, неможливе і воскресіння Церкви. Ми знаємо, що ангелам для воскресіння мертвих і вознесіння живих із числа Церкви потрібно буде знати спасених, а їхні імена будуть записані в книзі життя (Од.20:15), тому є підстава думати, що це і є та сама книга життя, яка має особливе значення для вознесіння всіх спасених душ.

У будь-якому випадку перше воскресіння і вознесіння спасених не можуть відбутися до розпечатування семи печатей, бо при знятті печатей Ісус Христос перебуває на небі, знімаючи печаті Особисто, нікуди не відлучаючись, що говорить про надзвичайну важливість цієї події.

Зміст усіх наступних розділів книги Одкровення Ісус Христос коротко окреслює словами:

«підніміся сюди, і покажу тобі те, що має бути», прямо вказуючи на початок пророчої частини книги Апокаліпсису про майбутнє, яке варто очікувати Церквам по дорозі додому.

Дехто вбачає в словах **«підніміся сюди»** вознесіння Церков, виключаючи повністю будь-яку можливість їхнього існування у тому майбутньому, яке звіщають пророцтва. Невже про таке майбутнє хотів повідомити Бог? Невже після послання до семи ангелів майбутнє для Церков завершилося? Невже після послання до семи ангелів Церкви повинні були зникнути? Як таке можна стверджувати? На підставі чого? Чому прихильники такого тлумачення забувають, що вознесіння апостола Івана відбулося десь у 70 році? Невже тоді ж і вознеслися Церкви Божі? Звісно що ні, тому що вознесіння апостола Івана – це лише прообраз майбутнього вознесіння Церков, але, якщо це лише прообраз, то яке має право хто-небудь видавати цей прообраз за факт вознесіння Церков перед розпечатуванням семи печатей? Подібні бачення є результатом помилки при тлумаченні структури книги Одкровення, що ми вже розглядали раніше у відповідному розділі, що змушує її прибічників «блукати у часово-просторовому континуумі».

Немає жодного місця Писання, яке б говорило про вознесіння Церков до розпечатування семи

печатей та трубежу семи труб, але є інші місця пророцтв, які звіщають протилежне (1Кор.15:52; Од.11:15,18), що разом із хронологічно-локаційним аналізом повністю заперечує вознесіння Церков до розпечатування семи печатей.

Після отримання пророцтва апостол Іван повернувся на землю. Невже разом із ним на землю опустилися після вознесіння і всі Церкви? Це абсурд. Ось до чого призводить видавання, навіть, найпрекраснішого прообразу за факт. Бути часткою, представником, прообразом або уособленням Церкви не означає бути відразу всією Церквою. Якщо апостол Іван перебував на острові Патмос, то це не значить, що там перебували всі Церкви одночасно.

Він, як представник усіх Церков, піднявся отримати пророцтва, тому що вони були призначені для християн і стосуються їх як безпосередніх учасників їхнього виконання, але це представництво було тимчасовим і нічого не говорило про вознесіння інших.

«Підніміся сюди» – це технічна частина процесу пророкування апостола Івана, яка не передбачає якогось прихованого змісту. Ці пророцтва не можна було передати йому на землі, тому що він повинен був бачити величезну кількість подій, що відбувалися на небесах, з тієї локації, де він перебував, що слід зрозуміти і не потрібно нічого більше вигадувати.

Подібним чином приходилося чути тлумачення, що Церква вже возноситься на небеса через смерть її членів. Це теж повна нісенітниця, тому що при вознесенні обов'язково має бути одночасне воскресіння всіх раніше померлих праведників і переміна живих. Вознесення Церкви через смерть – це ересь, яка може обернутися у майбутньому невідомо чим. Воскресіння при вознесенні – дає душі тіло, а смерть розриває зв'язок між тілом і душею. Смерть і воскресіння – це антоніми, як світло і темрява. Вознесення Церкви через смерть – це абсолютна ересь.

Воскресіння Церкви передбачає активне повноцінне її життя і служіння Богу, але душі після смерті до часу вознесення знаходяться в певній ізоляції у пасивному і обмеженому стані.

Подальший розвиток цієї теми немає сенсу, тому що людина повинна розуміти найпростіші речі, а якщо вона їх не розуміє, то більше не поясниш, але потрібно просити у Бога милості, щоб Він дав розуму.

Також потрібно назавжди запам'ятати, що вознесення Церкви відбудеться при останній трубі (1Кор.15:52), а не на початку книги Одкровення. Тоді ж і Господь зійде з небес на хмари і буде видимим для всіх людей (1Фес.4:16-17).

Ми вже говорили, але знову повторимо, що Сам Ісус Христос поділив зміст книги Одкровення на три частини (Од.1:19): опис того, що

було (**початок видіння**), що є (**послання до семи Церков**), і те, що буде (**пророцтва про майбутнє**).

У першому вірші четвертого розділу Іванові сказано: **«покажу тобі те, що має бути»**. Ці слова не тільки додатково підтверджують даний Учителем зміст книги (Од.1:19), але і вказують на початок пророчої частини книги Одкровення.

Бог-Отець на престолі (4:1-3)

Під час опису Отця Небесного ніхто не назвав Його Імені, а лише було вказано, що Він сидить, тобто знаходиться в стані спокою. Вигляд Отця Небесного описується за допомогою яспіса (яшми) і сардиса (сердоліку або рубіну), Який оточений веселкою подібною до смарагду. Отець Небесний сидить на кріслі і з любов'ю спостерігає за Своїми слухняними дітками – це приємна домашня картина, що наповнена миром і затишком.

Яшма – це здебільшого непрозорий строкатий камінь широкого спектру забарвлення. Він може бути червоним, сірим, зеленим, білим, синім або чорним. Його головною особливістю є строкатість у вигляді полосочок або цяточок, що й дало назву цьому каменю. На грецькій мові слово «яспис» означає строкатий.

Сердолік (рубін) – це напівпрозорий камінь із оранжево-червоним відтінком.

Смарагд – це напівпрозорий камінь зеленого кольору.

Описи Небесного Отця в оранжево-червоних строкатих тонах стосуються кольору Його одягу (риз), а не лица і рук, тому що Його лице сяє (Пс.4:7) не менше ніж лице Ісуса Христа під час преображення на горі (Матв.17:2; Од.1:16).

Старійшини на престолах (4:4-5)

Далі деякі переклади говорять про старців, але тут мова не йде про дідусів із паличками. Грецькі тексти у цьому місці використовують знайоме нам слово «пресвітери», тобто старійшини, що говорить про їхнє духовне старшинство, чин або відповідальність. Дев'ятий вірш п'ятого розділу книги Одкровення дає зрозуміти, що це старійшини над усією Церквою.

Отже, старійшини на престолах – це найдостойніші представники Церкви з усіх часів і народів, які говорять перед Богом від її імені (Матв.27:52-53; Євр.11:5; 4Цар.2:11; Іуд.1:9), що буде ретельно розглянуто під час розбору п'ятого розділу книги Одкровення, де описується їхнє особливе поклоніння Богу, яке відкриває про них дуже багато цікавих моментів.

Між іншим, Церква у перекладі з грецької дослівно означає «Зібрання», як і «Синагога» з єврейської. У книзі Одкровення Зібрання складають всі старозавітні і новозавітні учасники воскресіння (Од.20:6). Вони всі є спадкоємцями

Царства Небесного, тому цілком можливо, що в числі цих двадцяти чотирьох старійшин можуть бути Адам, Єнох, Іов, Ной, Авраам, Ісаак, Яків, Мойсей, Давид, Даниїл, Ісаїя, Ієремія, Ілля, Іван Христитель та інші праведники (Дії 15:8-9, 14-18). Бог не помиляється і Він знає тих, кого Він вибере бути в Церкві старійшинами.

Їхній білий одяг вказує на наявну в них праведність Христову, а золоті вінці – на особливі заслуги перед Ісусом Христом і Церквою.

Сім свічників – це видимий прообраз Духа Святого, Який освітлює Церкву.

Блискавки, голоси і громи з однієї сторони – це ознака потужності, а з іншої – це звичайна обстановка в небесному домі, яка допомагає орієнтуватися всім жителям небес у поточних обставинах життя та отримувати одкровення волі Божої (Од.10:3-4).

Чотири істоти, які невинно славлять Бога (4:6-8)

Це серафими (Іс.6:1-3). Вони шестикрилі і мають вигляд подібний до лева, бика, орла та людини. Їм властива неабияка пильність, тому що вони спереду і ззаду переповнені очей. Серафими мають особливе розташування: посеред престолу і довкола нього, що дуже схоже на розташування волів, які тримали мідне море (3Цар.7:23-25), що наводить на думку про їхню схожість зі сфінксом.

В цьому уривку ми зустрічаємо опис небесного кристалоподібного скляного моря. У п'ятнадцятому розділі в другому вірші книги Одкровення розповідається, що воно ніби змішане з вогнем, що на ньому стоять переможці звіра і образу його, і накреслення його, і числа його. На ньому вони прославляють Бога Вседержителя, тому скляне море є своєрідним жертвником і місцем, де прославляють Святе Боже Ім'я.

Істоти і старійшини здійснюють поклоніння вічному Богу (4:9-11)

Єдиним заняттям цих істот є невпинне нагадування про святість Вічного Отця Небесного. Під час їхнього нагадування двадцять чотири старійшини здійснюють поклоніння Богу-Отцю як Творцю всього суцього.

Книга запечатана сімома печатами (5:1-4)

На початку розділу ми вже розглядали важливість цієї книги. Можна лише сказати, що це був сувій, що двадцять чотири старці знали раніше від Івана, що його може відкрити тільки Ісус Христос і ніхто більше.

Агнець Божий бере книгу в Свої Руки (5:5-7)

В цьому уривку ми бачимо необмежену владу і свободу Ісуса Христа, Який діє у повній єдності з Небесним Отцем. Він повстає перед нами у вигляді нібито Заколеного Ягняти із сімома рогами і сімома очима, які означають повноту

Духа Святого. Роги вказують на силу Духа Святого, очі на повноту Його Всевидющості і Всевідання. Те, що Ісус Христос взяв у Свої Руки книгу запечатану сімома печатами, вказує, що вона перейшла у Його повне розпорядження.

Істоти і старійшини здійснюють поклоніння Агнцю (5:8-10)

З того моменту, коли Син Божий взяв у Своє розпорядження книгу, запечатану сімома печатами, на небі розпочинається нове поклоніння. Воно переключилося на Нього.

Перед Ним впали і поклонилися Йому серафими та двадцять чотири старійшини з молитвами святих, з новими піснями, які проголошують викуп, нове священство і царювання, фактично визнавши, що вони є частиною Вселенської Церкви, але не всією Церквою, як де-хто тлумачить, тому що на це вказують чаші, спів і текст пісні.

Чаші, які знаходяться в руках старійшин містять фіміам, що символізує молитви святих, а не їхні особисто. Молитви зібрані від усіх християн на певну тему, що виражена у псалмах пресвітерів, які їх оспівують. Отже, завданням двадцяти чотирьох описаних праведників є кадіння фіміамом із чаш, тобто доводити до відома всіх присутніх молитви, прохання, бажання і волю всіх святих на певну тему. Вони інформують небожителів про них і підносять їх Богу.

Спів теж є особливим способом поклоніння, коли проголошуються не свої особисті думки, а думки інших, які накладені на мелодію. В даному випадку спів містить святі і праведні думки із якими всі згідні, але вони теж мають своєрідне представницьке призначення, бо автори пісень прикладають всі зусилля, щоби вони якомога довше жили в серцях їхніх прихильників. Співаки представляють думки, творчість і поклоніння авторів пісень, погоджуючись із ними.

Кому належать слова і мелодія пісні двадцяти чотирьох пресвітерів із п'ятого розділу книги Одкровення зараз ми вяснити не зможемо, як і не зможемо встановити час того, коли вони її вивчили або звідки її взяли, тому залишимо ці питання без відповіді, відклавши їх до нашого небесного майбутнього. Запам'ятаємо лише єдиний висновок, що вони теж можуть співати не свою власну пісню, що не належить до їхнього авторства.

Текст пісні ще більше підкреслює представницьке призначення двадцяти чотирьох старійшин, тому що пісня співається від імені **«всякого коліна, язика, народу і племені»**, тому що вони, навіть, з точки зору математики не можуть належати відразу до всіх народів, які лише у сучасному світі розмовляють більше ніж **на п'яти тисячах мов**. Отже, цілком очевидно, що їм де-

леговані права підносити молитви, славу, хвалу і подяку від імені Церкви, що формується.

Наступним суттєвим питанням, яке варто розглянути, буде проблема про те в якому стані знаходяться ці двадцять чотири пресвітери, тобто чи мали вони тіло чи ні? Дехто може здивуватися самій постановці питання, але його потрібно зачепити, тому що в книзі Одкровення ми знаходимо опис людських душ до їхнього воскресіння. Також не можна достеменно сказати про те в якому стані перебував на небі під час пророкування апостол Іван! Хоч і сказано, що він був у **«дусі»**, але чи в тілі чи без тіла, напевно, він і сам цього міг не знати, як і апостол Павло (2Кор.12:2-3). Про стан тіла двадцяти чотирьох описаних чоловік теж нічого не сказано. Отже, не все так однозначно, як може здаватися.

Проте, цілком можливо, що вони могли мати тіло, тому що при воскресінні Ісуса Христа було і воскресіння багатьох праведників (Матв.27:52), які **«явилися»**, але не сказано, що жили або поселились між людьми, щоби померти, тому цілком можливо, що вони були забрані на небеса. Цьому можуть заперечити декотрі люди, які звикли підводити все під одну планку, забуваючи, що Бог має суверенну владу і ніхто не має права вказувати Йому про те, як діяти.

Наприклад, слова: **«людям призначено один раз померти, а потім суд»**, – (Євр.9:27)

видають за непохитну обітницю Божу, яку нібито Він завжди буде неухильно виконувати без жодного виключення, тому всі люди мають померти один раз! Проте, насправді, цей текст говорить про загальний порядок речей земного життя, як у Єклезіаста, котрий розповідає, що **«мертві нічого не знають»** (Єк.9:5), але це виключно у контексті твору, тобто **«на землі»**. Але, якщо всі люди без виключення мають померти один раз тоді виникає питання про те скільки разів помирав Лазар, якого воскресив Ісус Христос? Якщо він не помирав перед воскресінням то і не міг бути воскреслим через Месію. Тоді це означає, що чуда не було, але це явне заблудження, тому що сказано, що він **«вже смердить»** (Ів.11:39). Бог має владу, як і воскресити, щоби померли двічі, а не один раз, так і підняти на небо живими (1Кор.15:51), щоби зовсім ніколи не помирали, як це було з Іллею (4Цар.2:11/2Цар.2:11) та Єнохом (Бут.5:24), що потрібно прийняти за факт і не придумувати безпідставні, а тому і повністю надумані теорії про те, як всі підняті на небо живими зійдуть на землю, щоби померти, щоби виконати описаний існуючий на землі порядок речей **«один раз померти»** (Євр.9:27). Це абсурд!

Якщо описати існуючий земний порядок, який встановлений Богом, що люди по пові-

трі ходити не можуть, бо впадуть на землю, то це не може заставити падати з небес усіх, кого Творець законів тяжіння всупереч поставлених Ним же законів світобудови підняв до Себе по Своему благоволінню. Це примітивний приклад дії суверенної влади Всемогутнього Владики.

Аналогічним чином хочуть підвести всіх без виключення до одного воскресіння, що буде теж нав'язливою теорією. Так! Загальне воскресіння всіх не воскреслих раніше праведників буде одне, але це не накладає заборону на Бога воскрешати і забирати на небо окремих людей тоді, коли Він захоче когось воскресити, що можна побачити на прикладі воскресіння і вознесення двох пророків останнього часу (Од.11:12) та інших святих (Матв.27:52). Він нікому не обіцяв, що нікого не буде воскрешати до першого воскресіння праведників. Не варто зазіхати на Божий суверенітет, тому що це погано закінчиться. Потрібно завжди пам'ятати про самодержавність Божу, щоби не приписувати текстам більше ніж сказано і не вимагати від них того, чого не обіцяно, тому що подібні покладання на них приречені на провал і падіння, що завершуються безпідставними звинуваченнями Бога та Писання, тому що будуть винні у цьому самі ж тлумачники (Мт.20:10-11; 4Цар.5:11/2Цар.5:11). **Треба обов'язково назавжди запам'ятати, що воскресіння і возне-**

сіння окремих людей не передбачають зішестя з небес Ісуса Христа, як при загальному і всеохоплюючому воскресінні праведників!

На завершення розгляду теми про двадцять чотири праведники необхідно навести цитату із перекладу Огієнка: **«І нову пісню співають вони, промовляючи: Ти достойний узяти цю книгу, і розкрити печатки її, бо Ти був заколений, і кров'ю Своєю Ти викупив людей Богові з усякого племені, і язика, і народу, і люду. І Ти їх зробив для нашого Бога царями, і священниками, і вони на землі царюватимуть!»** (Од.5:9-10). У цьому перекладі стає очевидним, що вони співають не про себе, а про майбутню Церкву.

Чому виникла така різниця в перекладах? Справа в тому, що Огієнко при перекладі враховував більш древні Олександрійські кодекси, а більш звичні нам переклади були здійснені із більш молодших Візантійських кодексів. Зрозуміло, що ми не будемо аналізувати причини виникнення цих розбіжностей, тому що ми не маємо таких можливостей, але інформація подається для збільшення нашого загального кругозору.

Між іншим, не варто протиставляти існуючі переклади між собою, а необхідно сприйняти їх за факт, щоби не відкидати наявність іншого значення поданих текстів. Проте, самі допитливі можуть опрацювати окреслену пробле-

матику самі, дослідивши та проаналізувавши відповідні джерела мовою оригіналу, поділившись із нами результатами своїх напрацювань для нашої взаємної радості і збудови, але надалі ми продовжимо розгляд книги Одкровення.

Отже, нашим висновком розбору тексту про двадцять чотири старійшини буде те, що в досліджуваному тексті немає жодної підстави стверджувати, що на небі перебуває вся Вселенська Церква, тому що вони є лише її можливою частиною, а решта християн у цей же час перебувають на землі, очікуючи виконання решти пророцтв книги Апокаліпсису про них.

Ангели прославляють Агнця (5:11-12)

Єдиною особливістю ангельської слави було те, що вони не могли славити Його на правах Церкви, тому що Ісус Христос за них не вмирав, тому вони не можуть успадкувати із Нею нове священство, царювання і царство.

Все творіння поклоняється Творцю (5:13-14)

Все живе прославляє Бога-Вседержителя єдиною та рівноцінною хвалою – і Отця, і Сина.

Б.) Зняття семи печатей, що стримували таємницю беззаконня (розділи 6-8)

Ми наблизилися до найзагадковішої частини пророцтв, яка розповідає нам, що, разом із зняттям семи печатей на небі, на землі відбуваються страшні події.

Відомо, що, з однієї сторони, зняття печатей необхідне для воскресіння Церкви, а з іншої сторони – воно відкриває шлях до здійснення таємниці беззаконня, відступу і втілення антихриста для здійснення суду над ним та його послідовниками.

Печаті, що відкриваються, призводять на землі до подій, які можна згрупувати на печаті вершників, на печаті з невидимою на землі дією, на печаті, що призводить до надзвичайного катаклізму. З усіх цих груп самою загадковою є група невідомих і сильних вершників, яких потрібно проаналізувати детальніше.

В Старому Завіті ми знаходимо дещо подібний опис, але не вершників, а чотирьох колісниць із упряжками коней рудого, чорного, білого і строкатого кольорів (Зах.6:1-5). Там же дається і пояснення до них, що це «**духи небесні**», тому ми вже нібито й маємо ключ до розуміння значення вершників, але застосовані образи мають певні особливості, які незначні, але дещо відрізняються між собою, що мають уточнююче значення.

Наприклад, у колісниці могли запрягати багато коней, а вершники із книги Одкровення їхали лише на одному коні, що вказує на застосування однієї рушійної сили. Таку саму відмінність можна побачити і у кількості можливих їздців, які символізують керівника рушійних сил. Опи-

сана різниця вказує на різну кількість джерел виконання пророцтв. У пророка Захарії події могли зароджуватися через людей у кількох місцях одночасно, виливаючись у певних рух, маючи масовий і стихійний характер, а в книзі Одкровення виконання пророцтв зводиться до більш конкретного єдиного керівника та рушія, тобто до більш конкретних історичних осіб.

У будь-якому подібному випадку і Святий Дух, і злі духи шукають тих людей, які стануть їхнім знаряддям для втілення їхніх задумів, що неодноразово можна побачити в Біблії (3Цр./1Цр.22:22; Мт.8:29; Іон. 1:1-2; 2Пт.1:21). Наявність одного джерела виконання пророцтв лише спрощує пошук конкретних людей, які втілили віяння описаних у пророцтві книги Апокаліпсису духів на історію християнства.

Ще однією різницею у використаних образах є спосіб прикладання зусиль кіньми по відношенню до своїх візників та спосіб взаємодії між ними, тому що колісниця є своєрідним посередником для організації руху, а вершники можуть взаємодіяти із кіньми напряму без жодних посередників, що вказує на спосіб впливу керівного центру на рушійну силу.

Існує багато різних версій тлумачення чотирьох апокаліпсичних вершників, які бувають дуже цікаві, оригінальні і красиві, але хибні. Дуже гарним є порівняння вершників із політи-

ко-релігійними течіями та устроями, але на превеликий жаль воно не витримує хронологічного аналізу. У ньому колір коней трактується так: білий – католицизм, червоний – комунізм, чорний – капіталізм, а блідо-зелений – іслам. Порівняння красиве і захоплююче, але невірне, тому що іслам зародився у VII столітті попереду капіталізму та комунізму, а капіталізм виник раніше за комуністичну ідеологію, тому виходить, що в історії людства порушена послідовність знімання печатей, тобто вони нібито були зняті не згідно нумерації, а хаотично: перша, четверта, третя, друга. Хибність такого підходу очевидна, тому не потребує подальшого обговорення.

Інші тлумачення подають значення кольорів і вершників так, рижий – війна, чорний – голод, блідий – смерть, не привівши жодного історичного обґрунтування, але ми цей недолік надолужимо, розглянувши пророцтва з історичної точки зору. Що стосується вершника на білому коні, то є думки повністю протилежні, тому що одні тлумачать його, як Ісуса Христа, а інші як антихриста, але у цій книзі далі буде запропоновано ще інший – третій варіант, маючи неабиякі історичні підстави, тому набравшись терпіння будемо рухатися далі.

Взагалі-то історично кінь символізував багатство і силу. Він характеризується доблестю і сміливістю (Пр.30:29-31; Єр.8:6; Пс.32:17).

Його використовують для боротьби (Іов.39:19-25). Не кожного коня можна осідлати, тому що він «чує **вождя**». Ця тварина була обов'язковим атрибутом триумфальної ходи царя вулицями міста на війну або після перемоги на війні. Саме ця картина і змальована при знятті перших чотирьох печатей (Од.6:2). Перед нами повстає образ чотирьох земних полководців, які мали найбільший вплив на християнство.

Загальною спільною рисою цих чотирьох царів є те, що не описується їхній колір. Їхні інструменти ведення війни описуються, а колір одягу – ні! Неуважний читач приписує їм колір коня, але це невірне. Це означає, що вони всі будуть ховати свою справжню сутність, нібито допомагаючи Церквам, але, насправді, будуть розтлівати їх, що є проявом звичайної мімікрії.

Дехто думає, що першим вершником був Ісус Христос, але там, де описується Господь, як вершник, вказується на Його Ім'я та колір одягу (Од.19:11-16), тому що Спасителю не потрібно ховатися від Своїх овець та пастухів. Таке тлумачення є проявом звичайного дежавю. При цьому упускається з виду те, що справжній Ісус Христос під час появи першого вершника перебуває на небі і знімає печаті, не виявляючи жодних ознак роздвоєння особистості. Подумайте над цим: «Невже апостол Іван бачив одночасно двох Ісусів: одного із

книгою в руках, а другого на коні?» – Абсурд очевидний! Але через поширеність цієї думки ми будемо зупинятися на ній більш детально у відповідному розділі.

Ще одним дуже важливим прообразом, що присутній у всіх цих вершників, є образ коня, що символізує християн, які втратили вірність Богу і були «приборкані й загнудані» царями земними. Їхній колір теж є глибоко символічним, тому що відображає глибину падіння всіх відступників, які вийшли і йдуть назустріч антихристу.

Дехто може сказати, що це тлумачення є суб'єктивним, що Слово Боже не дає нам жодних підстав для подібного тлумачення, але чи дійсно це так? З чим порівнює Слово Боже наречену, яку часто використовують, як головний прообраз Церков (Матв.25:1-13; 2Кор.11:2)? Образ телиці (Суд.14:18) та кобили (П.П.1:8) не є чимось новим, диким або принизливим. Упереджене ставлення до цих прекрасних образів та порівнянь є результатом стереотипів нав'язаних сучасною системою цінностей, що дуже сильно звужує розуміння Слова Божого. Тому тлумачення образу коня, як сукупності християн, тобто Церков, що сприйняли закваску іродову (Мар.8:15), не є чимось гріховним або забороненим, але є цілком закономірним, тому і буде використаним при тлумаченні образу та дії вершників на Церкві.

Перша печать – вершник із луком на білому коні (6:1-2)

Пророцтво: **«і ось, кінь білий, а на ньому вершник з луком, і йому дано було вінок; і він вийшов переможно, щоби перемогти»**

Відмічаємо, аналізуємо та запам'ятовуємо маркери-ознаки для розпізнання:

1) **«білий»** – це колір свята, весілля, радості; 2) слова **«щоби перемогти»** говорять лише про мету вершника, а не про наявний результат; 3) невідомий колір вершника – розповідає про таємність його справжніх намірів; 4) **«луку»** – це зброя далекого враження; 5) **«вінець»** – вказує на його визнання і славу.

Для тлумачення пророцтва будуть використані наступні паралельні місця із Біблії:

Івана 16-й розділ: **«33 ... будьте мужніми і бадьорими, тому що Я переміг світ».**

Одкровення 3-й розділ: **«21 Переможцю дам сісти зі Мною на Моєму престолі, як і Я переміг і сів з Отцем Моїм на престолі Його».**

Одкровення 5-й розділ: **«5 ...ось, лев із коліна Юдиного, корінь Давидів, переміг, і може розкрити цю книгу і відкрити сім печатей її».**

Марка 13-й розділ: **«22 Тому що піднімуться лжепомазані і лжепророки, і дадуть знамення і чудеса, щоби збити з дороги, якщо можливо, і вибраних».**

2-е Коринфян 11-й розділ: «14 ... тому не дивно, що сатана теж приймає вигляд ангела світла».

Тлумачення:

Серед багатьох читачів книги Одкровення побутують хибні твердження, що першим вершником невідомого кольору, який з'являється після зняття першої печаті, є Ісус Христос. Причиною помилки є накладання кольору коня на колір вершника, а проголошення мети сприймається за результат і одночасно упускається те, що Ісус Христос вже переміг.

Головними доказами цієї хибної версії є нібито наявність білого коня, вінця і переможної ходи, але для подібних тверджень цього недостатньо, тому що існують деякі протиріччя.

Чи є вінець притаманною ознакою Ісуса? Ні, вінець є символом слави. В далеку давнину ним нагороджували видатних поетів, музикантів, науковців, полководців, царів та імператорів, тому він був не тільки небесною нагородою, але і земною. Вінки із різних порід дерева і металів мали різноманітне значення. Його використовували для прикраси та нагороди. У книзі Одкровення написано, що дракон теж носить вінці на своїх головах (Од.12:3), тому не варто кожного, хто має вінець, називати Ісусом Христом.

Чи є білий кінь виключною ознакою Месії? Ні! Останнє наведене паралельне місце свідчить, що сатана теж приймає вигляд ангела світла, тому сісти на білого коня для нього теж не проблема. Білий колір коня тут вказує на його святковість і радість, але не вказує на праведність вершника, як дехто може подумати, тому що праведність Богу символізує наявність білого одягу, а не білого коня. Зверніть увагу, що білий кінь, а не вершник. Колір вершника не вказано, що свідчить про його скритність.

Отже, жоден із розглянутих аргументів не вказує на Сина Божого однозначно, але є достатньо доказів того, що це точно не Він.

Чому вершник на білому коні не може бути Ісусом Христом?

Для цього достатньо розглянути декілька наступних питань.

Хто і де зриває печаті з книги, запечатаної сімома печатями? Відповідь: Ісус Христос! Він у видінні апостола Івана зриває печаті (Од.6:1-8:1), тому буде весь час перебувати на небі поки не познімає всі печаті, а їх, як відомо, аж сім. Вершник на білому коні, який виник після зняття першої печаті не може бути Сином Божим, тому що тоді вийде, що у видінні Спасителя з'являється у двох місцях одночасно і спостерігає Сам за Собою, показуючи Іванові

Самого Себе десь там у далині, тому що нам сказано точно, що Він тримає сувій із печатями (Од.5:7; Од.6:1,3,5,7,9,12; Од.8:1) і одночасно нібито з'являється в іншому місці на коні і скаче невідомо куди. Якщо запам'ятати, де в момент виникнення вершника на білому коні знаходиться Агнець Божий і чим Він зайнятий, то стає цілком зрозуміло, що це не Він.

Пам'ятаючи місце перебування Спасителя при знятті семи печатей, варто зробити ще один дуже важливий висновок про те, що Його друге пришествя та вознесіння Церков неможливе, як мінімум, аж до зняття останньої сьомої печаті, тому що Він знімає печаті ВЛАСНОРУЧНО, не доручаючи нікому цієї важливої процедури і не сходячи з місця.

Наведеної аргументації цілком достатньо, але розберемо ще декілька доказів того, що вершник на білому коні не може бути Ісусом Христом.

Що ще не переміг Син Божий? Про вершника на білому коні сказано, що **«вийшов переможно, щоби перемогти»**. Кого він мав перемогти, але так і не переміг?

Про Ісуса Христа сказано, що Він вже здійснив перемогу на Голгофі. Перші три наведені вище паралельні місця є цьому підтвердженням. Йому вже немає що перемагати. Потрібно буде лише здійснити фінальну зачистку землі

від залишків уже переможених банд антихриста (2 Фес.2:8) і його слуг у майбутньому, яка має статися при зішесті Сина Божого на землю, але однозначно зрозуміло, що у пророцтві про вершника на білому коні про це не говориться. До того ж, Спаситель вразить антихриста Духом Уст Своїх, але аж ніяк не луком. Це ще один доказ того, що вершник на білому коні не Ісус Христос.

Що нам скаже хронологія? Якщо розглянути наявну послідовність подій, то ми отримаємо ще один доказ того, що вершник на білому коні не може бути Агнцем Божим. Ми достеменно знаємо із Писання, що Він зійшов у тілі на землю і здійснив усе потрібне для нашого спасіння. Потім піднявся на небеса і буде перебувати там аж до Свого другого пришествя, яке наблизилося, але ще не настало. Вершник на білому коні фігурує після слів: **«покажу тобі те, що має бути»** (Од.4:1), тому пророцтво про вершника говорило про тодішнє майбутнє і не могло стосуватися першого перебування Спасителя на землі, як і не стосується другого Його пришествя, яке має бути не раніше сьомої печаті, тому що Він знімає всі печаті власноручно і, згідно пророцтва, переривати цей процес не буде.

Хто є вершником на білому коні?

Ми маємо опис славного земного царя, який перше приручив і загнуждав християн. На це вказує вінець, переможна хода і зброя. Він повинен був започаткувати масовий відступ Церков.

З історичної точки зору є тільки один беззаперечний кандидат на місце вершника на білому коні – **це імператор Костянтин** (див. додаток 8), який мав перший в історії прецедент сумісної діяльності з Церквою, тому повністю відповідає всім описаним характеристикам. Він перший із земних царів, хто проник у Церкви, з'єднався зі значною їхньою часткою і підкорив їх собі (Од.17:1-2; 18:1-9; 1Цар. (1Сам.) 12:16-18; Мар.8:15). Його луком можна назвати міфічний катехумен (див. додаток 8), а першою стрілою – Міланський едикт (див. додаток 9). Офіційно початок союзу земного царя і кафолістів, які стали його прибічниками, почався із римського собору у 313 році (див. додаток 10).

Це був медовий період єднання імператора Костянтина і його прихильників (Од.17:1-2; 18:1-9; 1Цар. (1Сам.) 12:16-18), які перестали бути гнаними і отримали не тільки привілеї, але і частину судової влади від імені імператора (див. додаток 9).

Ніхто із них і не думав, що його стріли, тобто накази про привілеї від імператора, закладуть фундамент для майбутнього втілення антихри-

ста, досягнувши своєї смертельної цілі для відступників. **Білий кінь символізує християн заражених закваскою іродовою** (Мар.8:15), які нібито ненавиділи діла стихійних миколаїтів, тобто циркумцеліонів, але в майбутньому самі стали в урядових військах вишколеними миколаїтами, маючи і сіючі одні і ті ж самі плоди – смерть (Матв.7:12-23). Стихійні миколаїти сіяли смерть згідно своїх примх, а вишколені – за примхами свого уряду, що теж є ненависним Ісусу Христу (Од.2:6,15; Од.21:8).

Не всі християни схвалили братання зі світом, себто царем, тому назрівало перше величезне розділення християн, яке вилилося у рух донатистів, що досягло і нашого часу (див. додатки 10, 11). Для боротьби з ними кафолісти залучили імператора і весь його вплив.

Питання для роздумів: Хто із пресвітерів, яких ми розглядали у посланні до семи Церков, погодився б на союз із імператором Костянтином і на яких умовах, а хто б не погодився зовсім? Дайте відповідь самостійно.

З моменту написання книги Одкровення апостолом Іваном до Міланського едикту минуло якихось **250** років, а до народження імператора Костянтина – **200** років, що цілком сходиться з пророцтвами книги Одкровення, яка відкриває те, «**що має бути скоро**» (Од.1:1), бо «**час уже близький**» (Од.1:3). Після завершен-

ня життя й служіння апостола Івана і семи ангелів, які були описані у другій частині книги Одкровення, до Костянтина минуло лише якихось 150 років!

Питання для роздумів: В який момент історії була знята перша печать сувою, запечатаного сімома печатами? При народженні майбутнього імператора Костянтина? Під час його першої битви? З моменту коронації? Після підписання Міланського едикту?

Найвірогідніше, що перша печать була зірвана перед самим зачаттям майбутнього імператора Костянтина, подібно до зачаття Івана Христителя та Ісуса Христа, що відбулися відразу ж після звістки відомих нам ангелів (Лук.1:13, 31).

Чи був Ісус Христос противником війни і військових дій? На це питання повинні були дати відповідь Церкви періоду правління Костянтина, тому що служителів примушували прийняти рішення відлучати від Церков тих, які ухилялися від служби в армії та дезертирували (див. додаток 10). Тоді це питання захопило багатьох зненацька, але воно захоплює зненацька багатьох і зараз, і буде для багатьох неочікуваним і під час приходу антихриста, для якого ворожнеча та осуд – це рідна стихія.

Якось довелося слухати одну проповідь. Під час неї вияснилося, що проповідник був колись військовим льотчиком, тому довелося після зі-

брання поставити йому через перекладача декілька уточнюючих питань. Вияснилося, що він приймав участь у бойових діях, будучи християнином! Коли його запитали: «Чи доводилося йому там стріляти у людей?», – він сказав: «Ні! Я скидав бомби!». Далі льотчик почув наступне питання: «Чи може він уявити собі Ісуса Христа за штурвалом літака, що скидає бомби?». Він не відповів, а засміявся і почав вигукувати: «Пацифіст! Пацифіст!». Довелося свідчити йому, що його руки в крові, і призивати до покаяння.

Чи можна собі уявити, що Ісус Христос перед тим, як іти на Голгофу, на хрест, почав скидати бомби з літака, запускати ракети, стріляти з танка, гранатомета, кулемета? Можна сказати, що тоді не було такого озброєння, але тоді було інше – мечі, ножі, луки, списи. Чи скористався б Він ними хоча би для самооборони? Чи скористалися ними хоч раз апостоли після зішестя на них Духа Святого? Відповідь однозначна: «Ні!». Християни – це продовжувачі Його вчення і життя. Наше завдання не губити, а спасати. Звичайно, погибель буде (2Фес.2:8), але тільки після суду! Хто навчає інакше, той не християнин (Матв.5:43-48; 10:16; Лук.6:26-36; 9:54-56; Єф.6:12; 2Ів.6-11). **Хто закликає братися за зброю, є миколайтом, ненависним Ісусу Христу** (Од.2:6,15). Миколайти не знають дороги, не знають правди, не знають життя, не

знають Учителя і залишилися без Спасителя! Вони обкрадені, бо їхню святиню викрали (Рим.1:4), а вони і не помітили. Їх запрягли, як сліпого Самсона, і заставили крутити жорна війни (Суд.16:21).

Друга печать – вершник з мечем на рудому коні (6:3-4)

Пророцтво: **«І вийшов інший кінь, вогняно-червоний, а тому, хто сидів на ньому, дано було взяти мир із землі, щоб убивали один одного; і було дано йому великий меч».**

Відмітимо наявні маркери і запам'ятаємо їх: 1) кінь **«вогняно-червоний»** – це кольори, що означають кров та вогонь; 2) **«взяти мир»**, **«щоб убивали»** – прямо говорять про війну; 3) **«великий меч»** – вказує на протяжність і масштаби війни.

Для тлумачення пророцтва будуть використані наступні паралельні місця із Біблії:

Матвія 5-й розділ: **«39 ... не протився злому...».**

Матвія 10-й розділ: **«16 Ось, Я посилаю вас, як ягнят посеред вовків...»**

Івана 10-й розділ: **«10 ... злодій приходить для того, щоб украсти, вбити і погубити...».**

Івана 18-й розділ: **«36 ... Царство Моє не від світу цього...».**

Марка 8-й розділ: **«15 ... Остерігайтеся за кваски фарисейської і кваски Іродової!».**

Тлумачення:

Пророцтва книги Одкровення дані для Церкви (1Кор.14:22), тому пророцтво про війни не говорить нам про звичайні збройні конфлікти між мирськими царствами, а розповідає нам про нібито християнські війни нібито заради Господа.

Беззаперечними претендентами на перші нібито християнські війни були хрестові походи (див. додаток 12), які вирували з 1096 року по 1291 рік. Можна вважати, що перший хрестовий похід організував французький король Філіп I на заклик голови римської Церкви Урбана II, але, через наявний між ними конфлікт, похід очолював його брат Великий Гуго I, який був сином київської княгині Анни Ярославни, тобто внуком Ярослава Мудрого. Урбан II був головою коня, а французький король – вершником. Невідомо хто із них мав більший запал до бою і хто кого вів: вершник чи кінь, але у коня очі аж палахкотіли жагою до наживи.

Меч, залишений вершником, був дуже довгим і воював аж 195 років. Дуже багато людей загинуло, думаючи, що вони воюють «заради Господа», але Спаситель їх на війну не посилав, тому що ягнята вбивати і губити не можуть (Ів.10:10-11; Матв.10:16).

Ми бачимо християн, які не знають дороги Ісуса Христа і апостолів, які замість того,

щоби нести любов, мир і спасіння, пішли сіяти смерть, ненависть і прокльони. Їхні пастухи-кафолісти на чолі із Урбаном II перебували у повній темряві і займалися не своїм ділом (Матв.5:39-48; Лук.6:26-36; 2Ів.6-11), а політикою (Ів.18:36; Мар.8:15). То були вже не пастухи, а злодії (Ів.10:10-11; Матв.10:16) і козли (Матв.25:32-46), тому що вони вели своє стадо на загибель.

Під час хрестових походів Спаситель ридав над загиблими душами, а Його Святе Ім'я Агнца-Мученика топтали у грязюці, виставляючи Його губителем.

Під час хрестових походів виникли перші таємні ордени із числа хрестоносців, які здійснювали різноманітні таємні ритуали. Таємниця беззаконня серед християн, що були обмануті, набувала все більшої і більшої сили. **Хрестоносці – це вовки у овечій шкурі.** Після хрестових походів поняття «християнські війни» для лжехристиян стали нормою, тому **кінь недаремно має кривавий колір, символізує Церкву миколаїтів**, які готові вбивати інших.

Перша печать була зірвана приблизно через **200** років після пророцтва, а друга – приблизно через **800** років після попередньої.

Третя печать – вершник з терезами на чорному коні, щоби нашкодити (6:5-6)

Пророцтво: «...і ось, кінь вороний, а на ньому вершник, який тримав у руці своїй терези. І почув я голос посеред чотирьох істот, що промовив: денну мірку пшениці за срібник, і три мірки ячменю за срібник, а оливи та вина не пошкодужуй».

Його маркерами є: 1) **«вороний»** – це колір коня, що вказує на його повне розтління; 2) **«терези»** – означають точність; 3) **«шкодити»** – відкриває призначення і дію вершника.

Для тлумачення пророцтва будуть використані наступні паралельні місця із Біблії:

Марка 4-й розділ: **«14 Сівач сіє слово».**

Матвія 44-й розділ: **«11 І підніметься багато лжепророків, і багатьох, відвівши в сторону, змусять заблукати».**

1-е Тимофія 6-й розділ: **«10 Бо в грошолюбстві паростки всякого зла...»**

Тлумачення:

Під час зняття третьої печаті на арену битви з Церквами виходить вершник із дуже специфічною зброєю – терезами. Це дуже точні ваги із малими чашечками, тобто аптечні ваги із аптечною точністю. Його призначення – не вбивати, не зваблювати, а підступно шкодити ячменю і пшениці. Пошкоджувати оливу та вино йому заборонено.

Що це означає? Дехто відразу ж подумав про ГМО або голод, але мова тут іде не про продукти харчування, а про прообрази, які використовує Бог у Біблії. Зверніть увагу, що тут мова йде не про відсутність зерна, а про його пошкодження. Терези ж використовуються для його протруєння так само, як це зараз роблять для шкідників. Використані символи означають: **олива** – Духа Святого; **вино** – Кров Спасителя; **пшениця** – Слово Боже, а **ячмінь**, згідно аналогії, – це вірвання, тому призначення терез і вершника – це пошкодження Слова Божого та догматики за допомогою грошей. Напевно, ніхто з нас не зможе простежити державні фінансові потоки, щоби побачити те, що пошкоджено, але ми можемо підійти з іншої сторони і відстежити події, які вказують на результат подібних «заходів».

Відомо, що переклади на європейські мови здійснювалися у XVI-XIX століттях під началом кафолістів і містять у собі певні неточності. Наведемо найбільші п'ять із них у порядку спадання їхньої значущості та продемонструємо, як вони повинні були б звучати при більш точному перекладі:

1) Дії 15:21 **«Як рід Мойсея проповідує по містах із давніх-давен і читає в синагогах по суботах».**

Згідно контексту, даний вірш вимагає від християн переймати поняття про ідолопоклон-

ство, блуд, утримання від крові та задушеного від євреїв, які на дух не переносять ікони, трупи, хрести та молитви до святих, тому не дивно, що кафолісти приклали всіх своїх зусиль, щоби позбавити цей текст сили Божого змісту.

2) 2Фес. 2:7 **«Бо тасмниця беззаконня вже діє, але зараз затримується, поки народиться із середини».**

Результатом невірного перекладу стало виникнення заблудження про те, що Дух Святий нібито буде забраний від землі, що призвело до зниження пильності християн стосовно великої скрути та приходу антихриста.

3) 2 Пет. 1:8 **«Якщо це у вас є і переповняє, то ви будете єдиними, плідними і не ледачими пізнанням Господа нашого Ісуса Помазаного».**

Вірш відкриває основу справжньої єдності християн, тому його опустили навмисно або не помітили, що зумовило можливість пошуків єднання будь-яким іншим способом.

4) Кол. 2:18 **«Хай ніхто не обманює вашу завзятю любов до смирення служінням ангелів».**

Текст містить застереження від лживих духовних дарів у служінні ангелів.

5) 1 Пет. 3:19 **«Яким Він під охороною душами прийшов і проповідував неслухняним тоді, як колись».**

Остання цитата у інших перекладах давала підстави думати, що нібито після смерті мож-

ливе благовістя, але всі християнські течії визнають, що після смерті покаяння неможливе, тому і відповідна проповідь немає змісту.

Всі вище вказані неточності не дотягають до роботи чорного вершника і бліднуть на фоні «досягнень» мормонів, вайтівців і раселітів (див. додаток 6).

У **1831 році** відбулося зародження мюл-леризму, яке раптом отримало своє продовження через започаткування нових лжевчень лжепророками (див. додатки 1, 6), тому разом із мормонами ми отримуємо рівно три мірки пошкодженого ячменю, тобто три пошкоджені віровчення: вайтівці (**1847 рік**), раселіти (**1879 рік**) і мормони (**1830 рік**). Історія чітко зафіксувала їхні вади, які варто знати достеменно (див. додаток 6), як і масонське коріння.

Із 1829 року по 1837 рік президентом США, де з'явилися зазначені ересі, був Ендрю Джексон, тому з формальної точки зору, його можна вважати вершником на чорному коні, але вплив на них із боку держави міг початися дещо пізніше.

Пошкодження Слова Божого, тобто зерна, раселіти почали здійснювати у **1946 році**, започаткувавши власний переклад Біблії, що не визнається ніким, окрім них самих.

Отже, **ми маємо одну мірку пошкодженого зерна.**

Це переклад «нового світу», який базується не на грецьких текстах мови оригіналу, але на підставі джерел із маркуваннями J, якими позначають переклади на єврейську мову. Тобто, вони зробили переклад Нового Завіту із перекладу на єврейську мову, але навіть цей переклад, при об'єктивному дослідженні контексту, вказує, що в Новому Завіті проповідували виключно Ім'я Ісуса Помазаного, як основу спасіння (читайте послання до римлян 10 розділ 9-11 вірші, Дії посланих 4 розділ 12, 17-18 вірші, 5 розділ 28, 40-41 вірші, 8 розділ 12 вірш).

Також очевидна Божа вимога мати помазання Духом Святим. Їхні послідовники, щоби триматися їхнього перекрученого вчення, не можуть вивчати їхні ж переклади самостійно без їхніх журналів, які вони ставлять вище Біблії. Між іншим, література раселітів має малюнки з елементами впливу на підсвідомість, що доведено різноманітними експертизами. Якби не було підтримки «кесаря», то подібні видання просто не могли б існувати. **Чорний кінь символізує Церкви засновані лжепророками (див. додаток 6, 7).**

Перша печать була зірвана приблизно через **200** років після пророцтва, друга – майже через **800** років після попередньої, а третя – орієнтовно через **700** років після другої.

Четверта печать – вершник на блідому коні (6:7-8)

Пророцтво: «...і ось, кінь блідо-зелений, а на ньому вершник, якому ім'я «смерть»; і пекло слідувало за ним; і дана йому влада над четвертою частиною землі – винищувати мечем, і голодом, і мором, і звірами земними».

Потрібно запам'ятати маркери: 1) «блідо-зелений» – означає смерть і плісняву; 2) ім'я «смерть» вказує, що він є її носієм; 3) «пекло» вказує на вічні муки; 4) «влада над четвертою частиною землі» розповідає про площу його держави; 5) винищення людей мечем, голодом, мором, звірами говорить про його характерні способи убивств.

Для тлумачення пророцтва будуть використані наступні паралельні місця із Біблії:

Одкровення 14-й розділ: «9 І третій вісник слідував за ними, кажучи сильним голосом: «Хто поклоняється звірові та образу його і прийме тавро на лоб свій, або на руку свою, 10 Той питиме вино лютості Божої, нерозведене, приготовлене в чаші гніву Його, і буде катований у вогні та сірці перед святими ангелами і перед Агнцем; 11 і дим катування їхнього буде підніматися на віки вічні, і вони не будуть мати спочинку ні вдень, ні вночі, хто поклонився звірові та образу його, хто прийняв тавро імені його».

Одкровення 13-й розділ: «І дано було йому вкласти дух в образ звіра, щоби образ звіра і говорив і діяв так, щоби був убитий кожен, хто не буде поклонятися образу звіра. 16 І він зробить так, що всім, малим і великим, багатим та убогим, вільним і рабам, покладуть тавро на праву руку їхню або на їхній лоб, 17 І ніхто не зможе ні купувати, ні продавати, окрім того, хто матиме тавро або ім'я звіра, або число імені його. 18 Тут мудрість. Хто має ум, той хай вичислить число звіра, бо це число людське. Число його шістьсот шістьдесят шість».

Езекіїля 38-й розділ: «1 І було до мене слово Господнє: 2 «Сину людський! Поверни лице твоє до Гога, що в землі Магог, князя Роша, Мешеха і Тувала, і промов про нього пророцтво. 3 І скажи: «Так говорить Господь Бог: «Ось, Я – проти тебе, Гоге, князю Роша, Мешеха і Тувала! 4 І поверну тебе, і вкляду вудила в щелепи твої, і виведу тебе і все війсьсько твоє, коней і вершників, всіх у повному озброєнні, величезне полчище, в бронях та зі щитами, всіх озброєних мечами, 5 Персів, ефіопів і лівійців із ними, всіх зі щитами та в шоломах. 6 Гомера з усіма загонами його, дім Фогарма, від окраїн півночі, з усіма загонами його, і багато народів із тобою. 7 Готуйся і споряджайся, ти і всі полчища твої, що зібралися до тебе, і будь їм вождем».

Езекіїла 38-й розділ: «14 Отже, сину людський, промов пророцтво і скажи Гогу: «Так говорить Господь Бог: «Хіба не так? Тоді, коли народ мій Ізраїль буде жити безпечно, ти дізнаєшся. 15 І рушиш із місця свого від окраїн півночі, ти і багато народів із тобою, всі вершники на конях, зборище велике і військо багаточисельне. 16 І піднімешся на народ Мій, на Ізраїль, як туча, щоби покрити землю: це буде в останні дні, і Я приведу тебе на землю Мою, щоби народи пізнали Мене, коли Я над тобою, Гоге, відкрию святість Мою перед очами їхніми».

Одкровення 17-й розділ: «11 Звір, який був і якого немає – це восьмий, і з числа семи, і піде в погибель. 12 А десять рогів, які ти бачив, це десять царів, які ще не отримали царства, але захоплять владу зі звіром, як царі, на один час. 13 Вони будуть мати одні думки і передадуть всю силу і владу своєю звірові».

Матвія 24-й розділ: «4 Ісус сказав їм у відповідь: «Стережіться, щоби вас ніхто не збив, 5 Тому що багато придуть під Моїм Ім'ям, і скажуть: «я помазаний!», – і багатьох змусять заблукати, вивівши в сторону. 6 Також почуєте про війни і про воєнні чутки. Дивіться, не вжахайтеся, бо цьому всьому належить статися, але це ще не кінець: 7 Бо підніметься народ на народ, і царство на царство; і місцями

наступить голод, пошесті і землетруси. 8 І все це – тільки початок потуг. 9 Тоді віддадуть вас на утиски, і будуть вбивати і ненавидіти вас усі народи за Ім'я Моє; 10 І тоді багато відступлять, і будуть видавати і ненавидіти один одного; 11 І підніметься багато лжепророків, і багатьох, вивівши в сторону, змусять заблукати; 12 І, через посилення беззаконня, в багатьох прохолоне любов; 13 Хто витримає до кінця – спасеться. 14 І будуть проповідувати це Благовістя Царства по всій землі, на свідectво всім народам; і тоді настане кінець. 15 Отже, коли побачите скверну занедбаності та спустошення, сказану через пророка Даниїла, встановлену на святому місці, – хто читає, – хай збагне, – 16 Тоді ті, хто в Юдеї, – хай тікають в гори; 17 Хто на покрівлі, – той хай не спускається в хату свою що-небудь взяти; 18 Хто на полі, – той хай не повертається назад підняти накидку свою. 19 І горе вагітним та годувальницям за днів тих. 20 Тож моліться, щоби втеча ваша була не взимку і не в суботу, 21 Бо тоді настане велика скрута, якої не було від початку світу аж до цих пір, і не буде. 22 І якби не скоротилися ті дні, то не спаслася б ніяка плоть, але ради вибраних дні ті скоротяться. 23 Тоді, якщо хтось скаже вам: «Ось тут Помазаний!», – або: «Там!», – не вірте. 24 Бо піднімуться лжепомазані і лжепророки, і

подадуть великі знамення і чудеса, щоби збити з дороги, якщо можливо, і вибраних. 25 Ось Я наперед сказав вам. 26 Отже, якщо скажуть вам: «Ось Він у пустині!», – не виходьте; «Ось Він у сховищах!», – не вірте; 27 Бо, як блискавка спалахує на сході і сяє аж до заходу, – так буде і пришествя Сина Людського».

Матвія 25-й розділ: «1 Тоді уподібниться Царство Небесне десяти дівам, які, взявши смолоскипи свої, вийшли назустріч нареченому. 2 Із них п'ятеро були обачними, а п'ятеро було не розсудними. 3 Необачні, взявши смолоскипи свої, не взяли з собою оливи. 4 А мудрі зі смолоскипами своїми взяли з собою оливу у посуд свій. 5 Через те, що жених забарився, всі задрімали і заснули, 6 Але посеред ночі пролунав крик: «Жених іде! Вийдіть зустріти його!». 7 Тоді всі діви ті встали і привели в порядок смолоскипи свої. 8 А нерозсудливі сказали розсудливим: «Дайте нам оливи вашої, тому що смолоскипи наші гаснуть». 9 Тоді мудрі відповіли: «Щоб не було недостаті ні у нас, ні у вас, – підіть ліпше до продавців і купіть собі». 10 Коли вони пішли купувати, – то прийшов жених; і готові пішли з ним на весільний банкет, і двері замкнулися; 11 А потім приходять і решта дів, і кажуть: «Господи! Господи! Відкрий нам!». 12 Він же сказав їм у відповідь: «Говорю вам істину: я не знаю вас».

Одкровення 13-й розділ: «4 І поклонилися звірові, кажучи: «Хто подібний цьому звірові? Хто зможе воювати з ним? 5 І дано йому уста, що говорили багато і глузливо, і дана йому влада діяти сорок два місяці... 7 І дано було йому вести війну зі святими і перемогти їх; і дана була йому влада над всяким коліном, і народом, і язиком, і племенем».

Тлумачення:

Нарешті ми підійшли до тієї межі, коли потрібно дивитися не в минуле, а в сучасне і майбутнє, тому нам потрібно буде деталізувати пророцтва, щоби найточніше зрозуміти те, що нас чекає, і не пропустити поданих для нас ознак часу.

Хто є вершником на блідому коні? Четвертий вершник настільки соблививий, що, навіть, назване його ім'я – «смерть», що перекалькається з іншим його ім'ям «людина гріха, син погибелі» (2Фес.2:3). Не важко зрозуміти, що дитям погибелі є смерть, тому вони належать одній і тій же особі, але мова тут іде не про звичайну смерть, а лише про ту, яка буде вести його послідовників у пекло. Головною рисою вершника на блідому коні буде те, що він буде нести вічну смерть. Він також буде мати нерозривний союз із пеклом, яке буде всюди невідступно «слідувати за ним». Стає очевидним, що четвертий вершник – це антихрист

і кожен, хто прийме його верховенство над собою, що описане у перших двох наведених паралельних місцях, той отримає «прописку» в пеклі і більше не буде мати прощення гріхів та спасіння, успадкувавши його вічну спадщину – вічні муки, тобто другу смерть (Од.20:6,14-15). Хтось, читаючи про блідого вершника, може подумати, що тут мова йде про Наполеона, Гітлера або Сталіна, але жоден із них не завоював четвертої частини світу, тому це не вони.

На момент появи антихриста падіння і відступ Церков повинні досягти певного необхідного мінімуму, тому відразу ж після заснування держави Ізраїль відбулася їхня підготовка. **23 серпня 1948 року в Нідерландах була організована «всесвітня рада Церков»**, яка запровадила єкуменічний рух, що ставить за мету об'єднання всіх відступників в одне. Нагадуємо, що Церкви-відступники є тим конем, які везуть на собі вершника, тому вони активно просувають прихід антихриста. Він приїде на їхніх спинах. Різноманітні відступники об'єдналися в одну силу з єдиним центром управління. Їхня молодь почала навчатися в єкуменічних підконтрольних коледжах та семінаріях.

Зміна поведінки ересей та відступників вказує на наявний зовнішній скоординований вплив, а проведення масштабних заходів наводить на думку про наявність деякого срібника.

Відступ священнослужителів став можливим через те, що члени їхніх Церков попускали їхньому відступу так само, як у свій час це робили кафолісти (див. додаток 10).

Існують і інші єкуменічні рухи, тому кожен християнин повинен чітко знати відношення до них своєї общини. Церква, яка є учасником єкуменічного руху, відступила від Господа і приймає безпосередню участь у підготовці до приходу антихриста. Потрібно шукати ті Церкви, які не є учасниками єкуменічних союзів. **Блідо-зелений кінь символізує всіх учасників єкуменії.**

Їхні священники будуть запроваджувати дух і поклоніння антихристу в Церквах.

Графічно вплив вершників Апокаліпсису на Церкви та на формування відступу можна зобразити у вигляді дерева вір розмальованого у колір відповідної печаті (див. ілюстр. 2 у кольоровій вкладинці). Подане зображення є дуже спрощеним, тому що, навіть, павликіани були виключені з опису по технічним причинам через відсутність можливості вмістити у схему.

Для приходу до влади антихриста духовні питання вже були вирішені. Залишилося завершити підготовку невеличкої частини технічних, політичних та економічних питань. Технічну сторону ми вже можемо розглянути зараз. Політичну базу розглянемо частково зараз, а

частково тоді, коли будемо досліджувати походження дракона і звіра. Економічні передумови розберемо тоді, коли будемо говорити про накреслення звіра. **Без їхньої реалізації втілення антихриста просто неможливе, тому що він не отримає достатньої сили і влади!**

Технічна сторона дозрівання таємниці беззаконня

Можна було б говорити про багато найпростіших заходів, які сприяли спрямованій світовій глобалізації, синхронізації, уніфікації всього, що є в суспільстві, починаючи від винайдення першого годинника і розбивки земної кулі на паралелі, меридіани аж до GPS-навігації через супутники і завершити уніфікацією історії, освіти, науки, але зупинимося на тих із них, які мають надзвичайний вплив на свідомість і совість суспільства.

У 1888 році було знято перший кінофільм. Можна сказати, що в цьому немає жодної диковинки, але суть не в новизні чи повсякденності, а в тому, що з моменту його винайдення, почався контрольований і ціленаправлений вплив на свідомість суспільства, який збільшувався по мірі його поширення, розтіваючи, молодь, яка почала переймати не батьківські настанови, а копіювала ту поведінку і одяг, що бачила з екранів, тому що кіно для свідомості і

совісті має таку саму дію, як і проказа на тіло, підточуючи духовні сили.

Контролюючи кіностудії, вже можна було програмувати свідомість суспільства і керувати ним, що раніше не було доступним або дієвим через газети, книги та радіо (Бут.3:6), тому що кіно технічно дуже впливає на підсвідомість. Згадайте лише можливості впливу прихованого кадру, але є ще технологія спалахів та інші.

2 листопада 1936 року почали транслювати перші регулярні публічні телепередачі. Перші кабельні телевізійні передачі відбувалися ще в гітлерівській Німеччині, допомагаючи фашистам прийти до влади, створюючи загальну ілюзію суспільного ренесансу, але доступ до них був дорогий та обмежений. З моменту безкабельного телебачення електронна проказа через телевізори ввійшла в будинки і стала домашньою, полонячи всю увагу та весь вільний час крепко-на-крепко зациклюючи людей на земному, відриваючи їх від Бога, від Істини і від спасіння душі. Через поширення телебачення духовне зубожіння набирає шалених темпів. Керування свідомістю суспільства стало більш оперативним, варіативним і різноплановим.

16 липня 1945 року було винайдено першу ядерну бомбу. Дехто скаже: «А при чому тут ядерна зброя?». Справа в тому, що вона дозволяє контролювати весь світ. Лише 9 кра-

їн ядерного клубу заправляють усім світом, які фактично мають повну владу над ним, що теж дуже впливає на людську свідомість і допоможе антихристу покорити весь світ. Під страхом загрози застосування ядерної зброї суспільство стає керованим і покiрним.

Між іншим, активізацію НЛО експерти пов'язують саме з випробуванням ядерної зброї, яка була своєрідним сигналом для духів злоби піднебесних, щоби прискорити прихід антихриста, щоби створити державу Ізраїль. НЛО – це лживі чудеса і знамення антихриста (2Фес.2:9).

15 лютого 1946 року було винайдено першу електронно-обчислювальну машину. Через комп'ютер електронна проказа стала доступною за викликом, утримуючи душі людські за самі вразливі місця. Окрім того, для становлення і забезпечення царства антихриста необхідно мати засоби для обробки величезної кількості масивів потокової інформації із відеокамер в автоматичному режимі, для побудови рейтингового суспільства, що неможливо без ЕОМ!

Зараз 70% китайських провінцій обладнані камерами моментального розпізнавання лиця.

29 липня 1958 року було засновано NASA. Це національне управління з авіонавтики і дослідження космічного простору США, що розробляє і контролює різноманітні космічні програми та існуючу мережу супутників. Саме за

допомогою неї були розроблені технології, що заклали основи контролю жителів землі з «небес», що почалися ще за часів президентства Рональда Рейгана під назвою програми «Стратегічна оборонна ініціатива». Від цієї програми не відмовилися, як це стверджують, а лише змінили вивіску, згодом перейменувавши її на «Організацію захисту від балістичних ракет» та інші «моніторингові» програми.

Космічні агенції США розробили і встановили космічну систему враження цілей на земній поверхні за допомогою вузьконаправленого і невидимого лазерного променя, спалюючи їх.

У 1961 році були винайдені перші окуляри віртуальної реальності. Що таке віртуальна реальність? Це вигадана дійсність створена за допомогою пристроїв. Її не існує, але вона видима і відчутна, навіть, тактильно. Людина знаходиться у себе вдома на кріслі, але бачить, що вона нібито у літаку або на кораблі, в автомобілі у майбутньому або минулому, на Місяці або на дні океану, а можливо в такому місці, якого взагалі не існує. Віртуальний простір безмежний, тому що видуманий, але його не існує, бо спроектований окулярами та комп'ютером. Це псевдореальність або антиреальність, яка створена нібито навмисно для антихриста, тому що це ілюзія, омана. Це осередок його царства. По суті – це безодня.

Науково-технічний прогрес іде так, що віртуальна або доповнена реальність буде ставати необхідністю, як сьогоднішні мобільні телефони, але більш захоплюючою, об'ємною, більш цікавою, тому залежність від неї буде ще сильнішою. Настане такий час, що у магазинах ціни, знижки та розрахунки будуть віртуальними, тому звичайна людина не зможе скористатися ними, тобто не зможе ні купити, ні продати. Вже зараз існують цілі віртуальні світи надзвичайних розмірів. Віртуальні ігри удосконалюють їх, а штучний інтелект вивчає гравців.

Дуже скоро віртуальну реальність не можна буде відрізнити від реального світу!

Кожній людині буде створено віртуальний двійник у програмі «дзеркало світу», яка вже є!

3 1 вересня 1969 року почав існувати інтернет. Чи знаєте Ви, що жодна імперія не може існувати без доріг? Чим більша імперія, тим більш швидкісні мають бути дороги і не тільки для війська та товарів, але й для швидкісного зв'язку для негайного реагування. Інтернет – це інформаційні дороги надзвичайної пропускну здатності.

З моменту винайдення інтернету виникли основи для «електронної демократії», тобто «е-демократії», та «електронного уряду», тобто «е-уряду», та всіх його складових із «електронним голосуванням». Як тут не пригадати слова

І. В. Сталіна, який сказав: «Немає значення, як проголосують! Головне те, як ці голоси підраховують!», – використавши цей підхід для свого приходу до влади за допомогою фальсифікації у підрахунках. «Е-голосування» відкривають величезні можливості для маніпуляції суспільством, які антихрист і його десять царів використають для свого одночасного приходу до влади.

Сьогодні інтернет набув такого поширення, що мало-хто ним не користувався напряму або опосередковано через банкомат і ощадкаси. Кожна його наступна версія надає нові можливості. 5G має надати доступ до віртуальної реальності всім бажаючим. Зв'язок стає, всеоб'ємним і всеохоплюючим, щоби забезпечити тотальний контроль над усіма людьми.

Приватне життя зникне, навіть, у думках, тому що вже розроблені технології читання думок і можуть, навіть, побачити візуальну картину в уяві людини. Також можуть технічними пристроями індукувати будь-які звуки у вуха людини так, що інші люди не почують, а ще згадайте ілюзії різноманітних лазерних шоу і отримаємо повний набір для створення лживих чудес антихриста, тому його царювання має бути дуже неймовірним і тяжким.

Залишається додатково повідомити про те, що за допомогою техніки можна спричинювати самовільне скорочення будь-яких м'язів

на відстані, примушуючи смикатися руки або ноги без волі людини, а також вже давно розроблена психотропна зброя та психотропні генератори, що впливають на свідомість людини, спричинюючи дискомфорт, розлади психіки та, навіть, смерть. Це означає, що можна підробити одержимість та її зцілення. Це лише ті розробки, що отримали певний розголос, а скільки їх є ще повністю невідомих?

У майбутньому планують підключити мозок кожної людини до інтернету напряду, об'єднавши всіх людей через нейрону мережу в один мозок.

Яка шкода від інтернету? Поведінку інтернету можна порівняти із поведінкою хижих рослин: росинки, венериної мухоловки та інших. Ми звикли бачити звичайні рослини і нам здається, що всі рослини однакові, тому про яку їхню поведінку може йти мова?

Але, навіть, у наших місцевостях у рослин теж є своя поведінка, тобто реакція, на сонце, вологість, температуру повітря та інші чинники. Соняшник повільно і непомітно для нас повертає свою квітку за сонцем, а квіти матіоли відкриваються на ніч, розпросторюючи у сутінках свій розкішний аромат. Верба «плаче» на дощ. Це явище почали вивчати вчені і назвали його алелопатією, вияснивши, що воно є і в інших рослин, впливаючи на сумісність їх-

нього вирощування. Хижі рослини теж мають свої особливості і, навіть, полюють на тварин.

У росинки на листі є волосинки, які на своїй верхівці мають крапельки липкої рідини, що має дуже приємний запах для приманювання здобичі, і одночасно є травним соком, щоб її переварювати. Комахи летять на запах і приліпають до цих крапель. Борсаючись, вони подразнюють волоски, які дають сигнал для листочка, щоби обвивав свою жертву і споживав її. Комахи перетравлюються не в якійсь камері, а прямо на відкритому просторі, маючи можливість любоватися прекрасним пейзажем зі «зручностями» на екологічно свіжому повітрі.

Венерина мухоловка вміє рахувати кількість дотиків своєї жертви, щоби не закривати своєї пастки даремно, щоби не затрачати попусту своєї дорогоцінної енергії. А спроби її живого і натурального харчування вирватися, дають сигнал стискати свої смертельні обійми ще сильніше і виділяти побільше травного соку, щоби прискорити її погибель. Вона спроможна розрізняти поживну їжу від не поживної, що теж економить затрати соку і сили.

А ще є така рослина, яку називають вівцеїдом, але хибно, бо в дійсності вона ними не харчується. Це пуйя чилійська. Вона прославилася тим, що має довгі колючі батоги, які обплутують овець і призводять їх до голодної

смерті, як і нетрі будь-яких інших колючих кущів, де неодноразово знаходили рештки цих та інших тварин. Смерть настає від голоду та спраги через те, що вівця заплуталася і не може звільнитися. Це жахлива смерть. Ця рослина небезпечна і для дітей, тому в місцях її проростання попереджають про це всіх батьків.

Інтернет теж має механізми поведінки, як у хижих рослин, яких є сотні різноманітних видів, що мають свої специфічні можливості, а ми розглянули лише декілька. За допомогою таргетованої реклами, соціальних мереж та штучного інтелекту він «активізується» довкола цікавої для нас теми або повідомлення, непомітно «оповиваючи» нас своєю турботою, щоби полонити, «перетравити» або «пропалити» хоча би трохи нашого часу, тобто життя, відриваючи нас по шматочках від роздумів про Боже, від питання спасіння душі та від інших питань совісті, тримаючи нас, а тим більше молодь і дітей, у суетному колі життя, спричинюючи голодну духовну смерть без Слова Божого, без Зібрання і без спілкування з Богом.

Інтернет живе і розвивається за рахунок своїх споживачів. Якби у нього не було б відвідувачів, він не мав би такої сили і розвитку! Чому інтернет розрісся так, що без нього вже важко обійтися? Чому він отримав таку силу, що контролюватиме світ? – Бо цією силою його наділили ми!

Кожне наше відвідування мережі лише зміцнює його! Це своєрідна вавилонська башта! Він почав конкурувати з Богом за наше життя!

Статистика вказує, що в деяких країнах середній час перебування користувачів у мережі становить вже більше десяти годин! Це означає, що відбувся перехід і занурення, тобто хрищення, в інтернет, в комп'ютер, в мобілку! І чим бідніша країна, тим більше занурення, щоби тікати від існуючої реальності, як при наркоманії і п'янстві, тому майбутня світова економічна криза буде ще одним зі способів для сильних світу цього, щоб загонити людей у комп'ютерний, тобто віртуальний простір, в інтернет-стійло.

Варто нагадати, що іншим ім'ям інтернету є: «всесвітня павутина», що теж є глибоко символічним. Кількість відвідувань сайтів, лайків або переглядів є маленькою павутинкою і нічим свідком убитого нею часу її відвідувачів, яких інтернет старанно замотує і пакує в кокони-алькови для майбутнього використання антихристом!

Що нам робити? Як протистояти впливу інтернету та іншому впливу останнього часу? – Ніяк! Це часи спокуси, що грядуть на весь всесвіт (Од.3:10)! Це попущено від Господа! Спокуси зупинити неможливо! Їх зупинить тільки Бог! Нам просто необхідно не приймати в цьому ніякої участі, даючи приклад для отари

(1Петр.5:3; Матв.18:7), і перебувати під захистом Божим!

Потрібно просто заохочувати тих, хто готовий відмовитися від інтернету, сенсорних телефонів і комп'ютерів, хто готовий обмежити їхнє використання добровільно по мірі своєї сили, яку хто має, і не осуджувати їх. Дітей Божих, які відмовилися від телефонів, як назореї, потрібно ставити в приклад, бо вони нарешті дійшли до того стану, який має бути у всіх.

На землі є багато погибельних місць: Долина смерті на Камчатці, гора Еверест, Лощина чорного бамбука в Китаї, Мертве озеро в Казахстані, острів Енвайтенет в Кенії та інші, що теж створені Богом. Ніде не існує жодної заповіді в Біблії, що заперечувала б їхнє існування або забороняла б їхнє відвідування, але там постійно щезають без жодного сліду або гинуть люди і тварини. В таких місцях не співають птахи, не водиться риба, а інколи, навіть, не росте трава.

Чому так відбувається? – Дуже часто знайти відповідь на поставлене питання не під силу самим маститим ученим. Але поруч із цими місцями живуть люди, які всіляко попереджають та утримують від їхнього відвідування усіх зайшлих людей, знімаючи з себе всю відповідальність за їхню загибель. Розумні дослуховуються, а самогубці йдуть далі на свій страх і ризик.

Щось подібне відбувається з інтернетом! Його давним-давно потрібно оголосити згубним місцем, що погубило багато християн або покалічило їх. Він в багатьох убив першу любов і бажання говорити людям про Боже спасіння і суд, позбавивши духовної сили. Ця павутина міцно утримує від молитви, від відвідування Зібрання і духовної праці величезне число душ. Багато людей не чули вістки спасіння і не мали особистого спілкування з християнами, і не спаслися, бо їхні проповідники і молитви застрягли в коконах і не можуть вибратися звідти.

Якщо в пастуха загине чиясь корова, то він заплатить її господарю за неї сповна, тому жоден пастух не дозволить жодній скотині підійти до загиблого місця! Він вимагатиме від хазяїв, щоб вони загородили такі місця, щоб зробили їх недоступними для корів або пасли їх самі. Корів, навіть, не будуть пасти там, де знижуються їхні надрі, тому відповідь на питання про ставлення християн до інтернету стає цілком очевидною.

До того ж, настає такий час, що саме відвідування інтернету буде актом поклоніння антихристу і нестиме другу смерть, тому чим раніше ми звільнимся від його впливу, тим краще буде для нас, тому варто позбавлятися від сенсорних мобілок і комп'ютерів уже зараз.

Кіборги – це біологічний організм, що містить механічні або електронні компоненти.

ти. Це своєрідний симбіоз людини і робота або тварини і робота. Вважається, що це значно розширить людські можливості, означаючи перехід науково-технічного прогресу через точку математичної сингулярності, але ніхто не думає, що таку людину можна буде вимкнути лише однією кнопкою або так же само легко вимкнути її свідомість. Хтось може сказати: «Що за муть? Що за жахи? – Це фантастика!». А чи знаєте Ви що існує спілка тих, хто хоче стати кіборгами (бóр-гами) і їхнє число постійно зростає.

З 2004 року людям почали вшивати антени в голову. Першим таким чоловіком став Ніл Харбісон. Уряд Англії офіційно визнав його першим кіборгом. Антена дозволяє йому приймати Wi-Fi і супутниковий зв'язок. Він може нею приймати телефонні дзвінки, слухати музику, сприймати відео, чути теплове та ультрафіолетове проміння.

У 2009 році агентство передових оборонних дослідницьких проєктів США продемонструвало радіокерованих жуків, у нервові вузли яких були імплантовані електроди. Середня тривалість керованого польоту становила 45 секунд, але один з примірників був керованим близько 30 хвилин. Де протести захисників тварин? – Відсутні!

У 2010 році Харбісон заснував асоціацію для кіборгів, яка захищає їхні права і допомагає

людям стати кіборгами. Черга людей, бажаючих стати кіборгами становила біля **10 000** чоловік, які чомусь не розуміють, що їх можна буде вбити, натисканням лише кількох клавіш так само, як вимкнути звичайного електрочайника. Як таке можливо? Чому ніхто не усвідомлює загрози? – Тому що на суспільство впливають і будуть впливати через хіттрейли, побутову хімію, медицину, культуру, щоби притупити свідомість, спричинюючи «заспокійливий ефект» від дебілізації суспільства, купуючи абстрактне (узагальнююче) мислення, залишаючи лише фрагментарне, щоби «перепрошивати» людей на «прилади».

1 серпня 2017 року можна вважати часом винайдення штучного інтелекту, що самовдосконалюється. Соціальна мережа Facebook вимкнула систему штучного інтелекту через те, що боти винайшли свою мову, якою вони почали спілкуватися між собою. Випробувачі алгоритму схильні вважати, що фрази і їхнє повторення представляли собою спроби ботів самостійно «зрозуміти» принципи спілкування. Чи можуть люди опрацювати і контролювати величезні обсяги інформації вручну? Ні – це нереально! Це під силу лише ШІ (штучному інтелекту)! Це і є той дух, який мають вдихнути в образ звіра.

Влітку 2017 року почали існувати нанороботи (наноіди, наніти, наноботи). Це дуже маленькі невидимі мікроскопічні механізми

або роботи, яких планують вводити людині в кров. Команда вчених створила «нанодриль», який легко «пробурується» крізь мембрану ракової клітини та залишає у ній пори, що призводить до її загибелі.

За планами вчених наніти зможуть самі розмножуватися і передаватися через кров від одного організму іншому, підтримуючи їхнє життя, здоров'я і молодість. Ну прямо райські перспективи для нерозкаяних грішників.

Отже, ми бачимо, що сучасні технічні засоби вже підійшли до тієї межі, що можуть забезпечити не тільки контроль суспільства в цілому, але і повний контроль кожної окремої людини по всьому світу.

Політична сторона дозрівання тасмниці беззаконня

Де має бути царство антихриста? В одному із наведених вище пророцтв про нього сказано, що це «**Гог, що в землі Магог, князь Роша, Мешеха і Тувала**». Всі перераховані імена розповідають про нащадків Яфета, який став прабадьком багатьох народів: слов'ян, кельтів, германців, прибалтів, романців, греків, албанців, вірменів, дев'яноста шести індійських народів, народів іранської групи, у тому числі тюрків.

Гог – це ім'я царя на колишній території Магога, який вважається батьком скіфів і кель-

тів. Останні були асимільовані європейськими народами. Земля скіфів – це територія слов'ян і простягається аж до Монголії та північного Китаю, а кельтів – це майже вся Європа разом з Англією, окрім Португалії, Італії та Греції.

Рош. Деякі переклади Біблії перекладають його словом «головний», тому цілком можливо, що Бог тут не називав жодного імені, а дехто вважає, що він є прабадьком русичів, тобто скіфів.

Тувал – це п'ятий син Яфета. Дехто відносить до його нащадків частину європейських народів Іспанії, Італії і Сицилії.

Мешех – це шостий син Яфета. Вважається, що його нащадками були народи, які проживають на території сучасної західної Туреччини.

У Єзекіїля 38:5 сказано, що в союзі з ними будуть діяти Іран (перси), Лівія та Ефіопія.

Варіантів тлумачення пророцтв може бути багато, але всі вони сходяться до того, що антихрист повинен володіти територіями ЄС, України, Росії, Білорусії, Туреччини, що охоплює всі країни півночі по відношенню до Єрусалиму. У книзі Одкровення сказано, що антихристу дана буде влада над четвертою частиною землі, що становить 37 мільйонів квадратних кілометрів і включає колишній СРСР, ЄС, Туреччину і Китай всі разом узяті. Звичайно, що площа суші може змінюватися, але царство антихриста буде займати не менше

ніж її четверту частину від наявної на той час площі суходолу. Не помітити виникнення такої величезної держави буде неможливо.

На описаній території існує кілька держав, які можуть претендувати на трон антихриста, – це нащадки Британської корони, ЄС, Китай та країни, що утворилися від розвалу Російської імперії, тому існує думка, що в ході європейських війн за допомогою ООН на крилах перемоги повинен прийти до влади антихрист, але потрібно пам'ятати, що йому будуть підконтрольні всі держави світу без виключення (Од.13:7).

Між іншим, слова пророцтва «**восьмий із числа семи**» (Од.17:11) теж дають підставу думати, що антихрист буде володіти територіями колишньої Римської імперії, а також вести не розпусний спосіб життя, як і вище згадані римські імператори, що цілком узгоджується з усіма попередніми тлумаченнями.

Коли буде знята четверта печатка? Розглядаючи час зняття печатей, які передували появі попередніх вершників, була висловлена думка, що печаті були зірвані перед самим зачаттям вершників. Вершник не може царювати одразу після пелюшок. Проходив деякий час, щоби кожен із них дозрів до влади, а потім вони заволоділи нею. Що стосується антихриста, то йому потрібно буде ще завоювати четверту частину світу. Враховуючи час очікуваного кінця

світу, що був розглянутий на початку пророчої частини книги Одкровення, четверта печатка повинна була бути зірвана орієнтовно десь у 1950-80-х роках, тобто майже одразу після заснування Ізраїлю. Під час четвертої редакції цієї книги з'явилися додаткові відомості, що дозволяють попередньо датувати час зняття четвертої печатки у 1982 році, але ця дата не є остаточною аж до самого дня коронації. Проте, її вже можна прийняти за певну точку відліку.

На кого він буде опиратися? У вище наведених паралельних місцях (Од.17:12-13) описуються цікаві обставини приходу антихриста до влади. Очевидно, що його керівництво і просування до світового панування буде зустрічати величезний опір, але він буде зламанний наступним способом: у державах, ядерного клубу, тобто у G-10, до влади придуть його однодумці, які зроблять все, щоби привести антихриста до влади з найменшими втратами.

Вони спровокують штучні небезпеки, наприклад, величезну всевітню фінансову кризу, що буде супроводжуватися голодом і хворобами у багатьох країнах, щоби ввести єдину світову валюту; війни і тероризм, щоби залякати людей, щоби вони втратили здатність думати, щоби ніхто нічого не міг розібрати, щоби потім за допомогою засобів масової інформації, різноманітних відео, аудіо та інших пристроїв

контролювати їх і запропонувати їм «найкращого царя» – антихриста, який нібито зможе розв'язати всі їхні проблеми і згодом буде накладати своє тавро на їхнє чоло або правицю.

Скільки царюватиме? Пророцтва відкривають, що його влада триватиме 1260 днів = 42 місяці = 3,5 роки, але виникає питання: «З якого часу починати відлік царювання антихриста?». Відлік можна починати з того часу, коли він сяде на римський престол або заволодіє чвертю суходолу. Проте, найбільш точною датою початку відліку його кінця є початок пророкування в Єрусалимі двох пророків Божих, які, можливо, почнуть пророкувати на 3,5 дні раніше від початку відліку царювання антихриста і теж будуть пророкувати 1260 днів (Од.11:3-15) аж до самого воскресіння із мертвих і вознесіння. Вони будуть Божою противагою антихристу.

Ці числа є маркерами, які вказують на період царювання антихриста. Там, де вони згадуються, говориться про період повної влади антихриста.

Здійснення решти пророцтв про печаті, труби і чаші гніву відбудеться повністю під час панування антихриста, тобто протягом 3,5 років його панування.

Як він буде виявляти свою злобу? Четвертий вершник буде особливо талановитим у питаннях обману, викрадення святинь, перекру-

чування фактів, цькування, посіву ворожнечі та в інших гріхах. Він має ім'я «смерть», тому його співчуття теж буде руйнівним. У нього буде влада убивати чотирма різними способами: мечем, голодом, мором і звірами земними.

Убивати будуть кожного, хто не прийме влади антихриста, але уб'ють не всіх (Од.13:15)! Дехто не звертає уваги на значення слів: «**щоби був убитий кожен**», які мають незавершену дію і говорять лише про наміри, тому багато, навіть, нехристів доживуть до приходу Ісуса Христа, не поклонившись звірові та образу його, не прийнявши тавра його.

Голодувати буде кожен, хто не прийме влади антихриста (Од.13:17). Найбільший голодомор для всього світу буде ще попереду. Його Біблія називає «велика скрута» або «велика скорбота» (Дії7:11; Од.7:14,13:17). Це буде найбільший голодомор за всю історію світу.

Нам доводилося чути про винищення аборигенів колонізаторами за допомогою подарунків, заражених віспою. Цей спосіб знову буде задіяний, тому у майбутньому варто бути більш обачним, щоби не потерпіти подібної шкоди, навіть від безпілотників та інших технічних засобів доставки інфекції, але як уберегтися від комарів, яких зараз генетично модифікують?

Звірами вбивали християн у амфітеатрах, у в'язницях, при облавах. Історія із убивствами

за допомогою звірів буде повторюватися знову. Єдиною відмінністю із древніми днями може стати наявність роботів-убивць та кіборгів.

Чи готові християни до приходу антихриста? Скоріше всього, що ні. Цю неготовність можна побачити, навіть, у теоретичних питаннях, тому що подібні питання не піднімаються. Потрібно буде відразу відповісти на величезну кількість питань. Буде величезна колотнеча по всьому світові, між народами, у Церквах та сім'ях (Лук.21:16).

Проте, головна готовність до приходу антихриста полягає в тому, щоби бути готовим страждати і померати ради Імені Ісуса Христа, Його святих заповідей та заповідей апостолів (Єф.2:20). Хто не готовий іти вузьким шляхом, той і сприйме поклоніння антихристу та образу його.

Зверніть увагу на важливість того, що необхідно точно знати тих, хто має право виступати у ролі законодавця для всіх християн та Церков, якими в Новому Завіті є Христос та апостоли (Єф.2:20), тому що дехто вказаний список розширює, додавши до нього собори, рішення священників, синоду або голови римської Церкви та різноманітні писання старців, які у своїх трактатах видають прихід антихриста за царя-заступника останнього часу, тому готують для людей підступну пастку. **Саме**

вони канонізують антихриста і введуть у себе в храмах поклоніння йому та його іконі, спричинюючи погибель решти кафолістів. Хто не бачить правильної основи християнського вчення (Єф.2:20), той буде приречений на вічну погибель.

Чи потрібно готуватися до приходу антихриста? Дехто скаже, що ми чекаємо не антихриста, а Ісуса Христа, а інші скажуть, що нам треба молитися, щоби Господь забрав Церкву раніше, ніж прийде антихрист, але виникають сумніви: «Чи відповідають заявлені питання дійсності поданій у пророцтвах, тобто волі Божій?».

Так! Дійсно, ми чекаємо не антихриста, а нашого дорогого Спасителя, але Бог попередив нас через пророцтва, що день той не прийде, аж поки не прийде відступ і не відкриється людина гріха, син погибелі (2Фес.2:3), тобто Церква застане той момент, коли не можна буде без тавра антихриста ні купувати, ні продавати. Хіба це не є попередженням? А під час виходу євреїв із Єгипту хіба не сказано було підготуватися до далекої дороги? Це таке ж саме попередження, але вже для нас. Кому сказано «**хто в іудеї, хай тікає в гори**» (Матв.24:16; Мар.13:14; Лук.21:21)? Хіба вони були не християнами? А що робити нам? Як готуватися?

Був час, коли Ісус Христос забороняв своїм учням брати в дорогу із собою посох, сумку,

гроші, хліб або переміну одягу (Лук.9:3; 10:4), але згодом Він дав наказ, щоби взяли з собою сумку і, навіть, мішок та меч (Лук.22:35-36). – Навіщо? Вони ж віруючі!

А тепер уявіть собі багатодітного християнина на тридцятому поверсі багатоповерхового будинку у той момент, коли не можна буде ні купувати, ні продавати, а діти будуть хотіти їсти не менше від нього самого. Ось тоді і повстане брат на брата, а діти проти батьків. Це буде нечуване протистояння (Лук.21:16). Так почнеться велика скрута! Що тоді робити?

Кожен буде шукати допомоги у своїх служителів і будуть брати їх за барки, але вони і самі будуть у тій же пастці (Чис.11:11-15). І знову й знову буде стояти невгамовне питання: «Що робити?», яке буде загострюватися риданнями дітей та причитаннями жінок, бо збудуться слова: **«Блаженні неплідні: сосці, що не годували і утроби, що не родили»** (Лук.23:29).

Набагато легше перенести перший голодний шок зможе той, хто житиме у далекому від міста селі і триматиме господарство. Він не буде застрахований від грабежу, але у нього буде деякий час прийти до тями і зорієнтуватися у поточних складних обставинах життя, тому варто подумати про переїзд заздалегідь, який краще здійснювати не самому, а з певною групою віруючих (Лук.21:36). Старші покоління, які пе-

реживали голод, свідчать, що легше було переносити голод тим, хто тримав корови або кози, які багато хто намагався викрасти, тому їх тримали прямо у хатах. Деякі подібні рекомендації містить і Слово Боже (Пр.27:23-27; Єф.4:28).

Балачка про те, що ми не чекаємо приходу антихриста, схожа до балачки нерозумних дів, які не чекали, що жених затримається, що їхні світильники почнуть гаснути (Матв.25:5-9). Ніхто нікого не закликає чекати антихриста, але підготуватися до того, що не можна буде ні купити, ні продати, ми зобов'язані, навіть, заради наших дітей, щоби не виявитися перед ними злочинно безпечними. Подібна підготовка не тільки не є гріхом, але є ознакою обачності та мудрості, тому, пропускаючи повз вуха інфантильні балачки нерозумних дів, як мудрі, будемо готуватися до зустрічі нашого Спасителя через майбутні випробування із найменшими втратами, щоби по милості Божій нам уникнути всі майбутні лиха (Лук.21:36).

Якось у приватній бесіді зі служителями довелось задати одне із таких питань: «Що робити із роботом-убивцею або кіборгом, коли він буде загрожувати моєму життю, життю дружини або дітей? Чи маю я право оборонятися, адже у нього можуть бути технічні збої або можуть діяти програмні віруси?». Питання було задане двом різним служителям, які дали пов-

ністю протилежні відповіді. Це про щось говорять? Так! Про повну новизну поставлених перед ними питань і неготовність дати єдину відповідь на них, але це лише початок питань, тому що далі виникатимуть інші: «Чи можна при цьому буде застосувати лом або кувалду? А коктейлі молотова? Де межа протидії?». Напевно, до роботів потрібно буде ставитися, як до звичайнісіньких тварин, тому до них можна буде застосувати будь-які засоби, але що робити з кіборгами, які наполовину будуть людьми або матимуть лише їхній мозок? Хто вони? Вважати їх людьми чи віднести їх до роботів? Можливо, дійсно їх потрібно віднести до роботів, бо вони відмовилися від даної Богом свободи вибору?

Окрім того, суспільство повинне вимагати обмеження руху роботів і кіборгів межами промзони або житла їхніх господарів, що мають бути обладнані попередженнями, як про злу собаку. Всі вони несуть потенційну небезпеку бути використаними хакерами, терористами, як зброя, тому повинні бути обмежені у своїх правах і поведінці. Порушення цих вимог повинне вважатися резонансним злочином. Такий підхід має стати нормою життя суспільства.

Проте, найбільш болючими для християн за умов гоніння та голоду будуть дещо інші пи-

тання, які будуть найтяжчими у перші місяці великої скрути, тому потрібно буде підготувати **НАЗи** та **АРи** (див. додатки 13, 14).

Писання навчас, щоб святі Божі люди поводити себе, як мандрівники і прибульці (Євр.11:13-15), але чи готові ми давати відповіді на повсякденні питання мандрівників і прибульців: «Як розвести вогонь? Що найнеобхідніше потрібно тримати при собі весь час, а що найнеобхідніше брати із собою при втечі (Лук.21:21; Іс.13:14)? Як і за допомогою чого заночувати в лісі? Як переправитися через річку без мостів і човнів? Як рослини їстівні? Чи можна під час заборони антихристом рибалити в річці? Полювати? Як це все робити нічого не маючи? Як виживати взимку (Мат.24:20-22)?». Дайте собі відповідь на ці та інші питання вже зараз і навчіть відповідати на них своїх дітей. Відпрацьовуйте їх на природі недалеко від дому і готуйтеся до переїзду в села, враховуючи наявність питної води, річки, лісу... Хай вони навчаються довіряти Господу і виживати на природі.

Це не покладання на свої сили, як дехто тлумачить, а звичайнісінька обачність. Чому почувши прогноз погоди християни беруть із собою парасольку або відповідний одяг і ніхто не говорить про те, що: «ми віруючі і не покладаємося на людські сили»? Чому, як починається злива ніхто з християн не стає на коліна,

покладаючись на те що вони залишаться після молитви сухими? Цілком очевидно, що це буде лжедуховністю і лжемудрістю! Чому християни не бачать лжедуховності і лжемудрості у набагато важливіших питаннях? Чому сказано **«хай тікає в гори»** (Матв.24:16; Мар.13:14; Лук.21:21), а не сказано, щоби падали на коліна і молилися? Молитися потрібно до того, як настане час тікати, а, коли потрібно буде тікати, тоді Господом дається наказ не зволікати, як Лотові (Бут.19:12-17)!

Всі вище поставлені питання не суперечать нашій довірі до Бога, тому що ми опираємося на Його пророчі попередження! Ці дії не суперечать довірі Спасителю, як не суперечать їй і обробка городу, саду або будівництво дому, тому не потрібно ці питання протиставляти одне одному, а потрібно більше молитися і отримувати від нашого Господа відповіді на все, що нас турбує, і проходити всі труднощі разом із Ним згідно дарованої віри.

Перша печатка була зірвана приблизно через **200** років після пророцтва, друга майже через **800** років після попередньої, третя – орієнтовно через **700** років після другої, а четверта через **200** років після третьої.

Інтервал часу між наступними печатами буде лише скорочуватися (Матв.24:22).

П'ята печатка – мученики під жертвником (6:9-11)

Пророцтво: **«...І коли Він відкрив п'яту печатку, я побачив під жертвником душі убитих за Слово Боже і за свідчення, яке вони мали. 10 І заговорили вони сильним голосом, кажучи: «Допоки, Владико Святий та Істинний, не судиш і не карася жителів землі за кров нашу? 11 І дано було кожному із них білі шати, і сказано їм, щоб вони заспокоїлися ще на малий час, поки співробітники їхні і брати їхні, яких збираються вбити, як і їх, доповнять число.»**

Тут ми маємо маркер: **«доповнять число»** убитих, що говорить про переслідування.

Для тлумачення пророцтва будуть використані наступні паралельні місця із Біблії:

1-е Фесалонікійців 5-й розділ: **«2 Бо ви самі знаєте правильно, що день Господній прийде так, як тать вночі. 3 Бо, коли говоритимуть: «мир і безпека», тоді зненацька прийде і настигне їх знищення, як потуги вагітну, і не втечуть. 4 Але ви, браття, не в темряві, щоби день схопив вас, як тать».**

Матвія 24-й розділ: **«6 Також почувте про війни і про воснні чутки. Дивіться, не вжахайтеся, бо цьому всьому належить статися, але це ще не кінець: 7 Бо підніметься народ на народ, і царство на царство; і місцями наступить**

голод, пошесті і землетруси. 8 І все це – тільки початок потуг. 9 Тоді віддадуть вас на утиски, і будуть вбивати і ненавидіти вас усі народи за Ім'я Моє; 10 І тоді багато відступлять, і будуть видавати і ненавидіти один одного; 11 І підніметься багато лжепророків, і багатьох, вивівши в сторону, змусять заблукати; 12 І, через посилення беззаконня, в багатьох прохолоне любов; 13 Хто витримає до кінця – спасеться. 14 І будуть проповідувати це Благівістя Царства по всій землі, на свідцтво всім народам; і тоді настане кінець».

Одкровення 12-й розділ «17 І розлютився змії на жінку, і пішов, щоби переслідувати інших від насіння її, які пильнують заповіді Божі і мають свідчення Ісуса Помazanого».

Одкровення 13-й розділ: «7 І дано було йому вести війну зі святими і перемогти їх; і дана була йому влада над всяким коліном, і народом, і язиком, і племенем».

Тлумачення:

Під час зняття п'ятої печаті ми знаходимо, що душі убитих людей бесіднують із Богом ще до їхнього воскресіння. Ці душі померли праведно, як Стефан, зі словами прохання про помилування убивць: «Прости їм, бо не знають, що творять», – і разом із ним, знаючи справедливість Божу, дивуються довготерпінню Бо-

жому і запитують: «Допоки буде відкладений суд?». Далі Вседержитель повідомляє, що до суду залишилося ще зовсім мало часу.

А тепер давайте розглянемо ще одне питання: «Чи міг апостол Іван записати те, чого не було?». Звичайно, що ні! Він бачив і чув душі убитих, які дійсно говорили з Богом! У зв'язку з цим виникають наступні питання: «Чому ж тоді дехто говорить, що душі після смерті не існують? Чому дехто говорить, що не існує загробного життя?». Напевно, тому що слухають лжепророків, адже подібні вчення поширені лише серед вайтівців та раселітів, які засновані лжепророками та сповідують неосадукейське вчення (див. додаток б).

Слова «доповнять число» однозначно свідчать, що на період зняття п'ятої печаті, ще відбувається процес спасіння душ, які будуть учасниками першого воскресіння, а значить і будуть мати спадщину, як «ангели на небесах» (Лук.20:35-36), тому будуть наслідувати єдину участь із Церквою, що побічно теж вказує на її присутність у цей час на землі.

Згодом убитим за свідчення Ісусове було дано білі шати, тобто святкове вбрання спеціального призначення, яке могли носити і царі, і священники. Даний опис мучеників, ще раз нагадує нам про те, що Творець кожній людині дав вічну душу, яку ніхто не може вбити, що

праведники, віруючи в Ісуса Христа, перемогли смерть і успадковують царствене вічне життя.

Після розпечатування п'ятої печаті ми не знаходимо, щоби було щось сказане про які-небудь події на землі, але є певний натяк на них. Слова: «...і сказано їм, щоб вони заспокоїлися ще на малий час, поки співробітники їхні і брати їхні, яких збираються вбити, як і їх, доповнять число», – побічно вказують не тільки на початок масових гонінь на християн, але і на їхні масові страти, які будуть супроводжуватися багатьма зрадами.

Паралельні місця говорять, що спочатку будуть війни, а потім антихрист прийде, як примиритель і зажадає поклоніння від євреїв і, зустрівши непокору, нападе на них (Од.12:17), тому пророцтво про оточення Єрусалиму і про втечу в гори знову стане актуальним (Лук.21:20-21). І лише тоді по всій землі повинне початися поголовне переслідування християн, які будуть невинно благовістити (Матв.14:6-14).

У скрутні часи кожному потрібно буде мати при собі **НАЗи** і **АРи** (див. додатки 13 і 14). Це те, про що кожен християнин повинен подбати вже зараз (Вих.12:11; Лук.12:35).

Скрутні часи почнуться раптово, коли будуть говорити «**мир та безпека**» (1Фес.5:3).

Перша печать була зірвана приблизно через **200** років після пророцтва, друга майже через

800 років після першої, третя – орієнтовно через **700** років після другої, четверта лише через **200** років після третьої, а п'ята очікується десь через **40-50** років після четвертої.

Шоста печать – померкли сонце і місяць (6:12-17);

Пророцтво: «...і ось, стався великий землетрус, і сонце померкло, як веретище із волосяниці, а місяць став наче кров. 13 І зорі небесні впали на землю, як смоква, обтрушувана могутнім вітром, розкидає незрілий інжир свій. 14 І небо відокремилось, звившись як сувій; і всяка гора і острів зрушилися із місць Своїх. 15 І царі земні, і вельможі, і багаті, і тисячники, і сильні, і всякий раб, і всякий вільний поховалися в печери, стрімчаки і бескиди, 16 І кажуть глибам, горам, скелям та урвищам: **впадїть на нас і захочайте нас від Лиця Того, Хто сидить на престолі і від гніву Агнця; 17 Бо прийшов великий день гніву Його, і хто може встояти?».**

Виділимо наступні маркери: 1) «**всяка гора і острів зрушилися із місць**» говорять про величезний землетрус; 2) «**сонце померкло**» у прямому значенні; 3) «**місяць став наче кров**», тобто змінив колір; 4) «**зорі впали на землю**» – означають падіння метеорів.

Для тлумачення пророцтва будуть використані наступні паралельні місця із Біблії:

Ісаї 13-й розділ: «9 **Ось, наступає день Господа лютий, із гнівом і роз'ярений, як полум'я, щоби зробити землю пустинею і знищити з неї грішників. 10 Зорі небесні і світила не випромінюють від себе світла; сонце меркне при сході своєму, і місяць не сяє світлом своїм. 11 Я покараю світ за зло, і нечестивих – за беззаконня їхні, і покладу кінець зарозумілості гордих, і понижу пихатість переслідувачів; 12 Зроблю так, що люди будуть дорожче чистого золота, а чоловіки дорожче золота офірського. 13 Для цього потрясу небо, і земля зсунеться з місця свого від ярості Господа Саваофа, в день палаючого гніву Його. 14 Тоді кожен, як переслідувана серна і як покинуті вівці, повернеться до народу свого, і кожен побіжить до краю свого».**

Матвія 24-й розділ: «29 **І раптом, після скрути днів тих, сонце померкне, і місяць не дасть сяйва свого, і зорі счезнуть із неба, і сили небесні захитаються**».

Тлумачення:

Події після зняття попередніх печатей були відносно спокійними і не впливали на природу. Їх ніхто із невіруючих людей не сприймав за провидіння Боже, але зняття шостої печаті та супровідні ознаки всі люди на землі приймуть за наближення судів Божих.

Зняття шостої печаті не можна не помітити, тому що відбудеться не тільки землетрус, а величезне стихійне лихо, яке закрие небо, як сувій. Зверніть увагу, що сонце і місяць залишаться на небі, лише потьмяніють, що буде супроводжуватися настанням глобальної похолодання, можливо, і глобальної зими.

Подібні наслідки можуть статися після падіння астероїду або після ядерної війни, але найбільше подані ознаки підходять під виверження супервулкану. Всього їх є близько двадцяти, які вчені знають по іменах. Назвемо п'ять із них у порядку спадання їхньої небезпеки: Йеллоустон, Везувій, Нїрагонго, Попокатепель, Мірапі. Кожен із них може спричинити подібні наслідки, але, можливо, їх вибухне декілька одночасно. Вже зараз зафіксоване поступове пробудження йеллоустонського супервулкану, Везувію та інших. Вчені прогнозують, що ці виверження стануться найближчим часом.

Їхній вибух спричинить небувалий за всю історію людства землетрус, а дим закрие землю від сонячного проміння протягом двох тижнів і спричинить пониження температури на 15-20°C, а найбільші морози охоплять землю аж по тянь-шанський хребет, наступить вулканічна зима.

Від виверження супервулканів уламки земних порід будуть розкидані у різні сторони по

всій землі, як смокви під час обтрушування дерева, і будуть мати вигляд метеорів. Цунамі накриють значну частину земної суші і пройдуть по землі декілька раз, як і землетрус, а тих людей, які залишаться, будуть убивати найдрібніші частинки попелу, що цементуватимуть легені. Їх не зупинить ні марля, ні респіратор, а лише протигаз, який варто покласти до АРУ.

Скільки часу буде тривати вулканічна зима? Сказати що-небудь достовірне із цього приводу майже неможливо, тому що людство за часів своєї пам'яті із таким явищем ще не стикалося, але, якщо опиратися на пророцтва, вона буде тривати не довше ніж 3 роки, але і цей час буде перенести нелегко, тому що вибух супервулкану спричинить вимирання худоби і величезні неврожаї. У той час буде дуже багато мародерів та крадіїв.

Можливо, вулканічна зима буде тривати лише пів року, але за пару місяців виверження супервулкану за прогнозами вчених вимре приблизно третина людства і становитиме біля п'яти мільярдів чоловік. Задумайтеся! **За пару місяців вимре третина людства!**

Пророцтва розповідають, що наступить величезна міграція народів, тому що **«кожен ... повернеться до народу свого, і кожен побіжить до краю свого»**. Чи готові будуть батьки у такий скрутний час приютити всіх своїх дітей? Чи варто виїжджати за кордон або засиджуватися

там, щоби потім стрімголов повертатися додому? Над цим потрібно думати вже зараз і готуватися до виконання пророцтв заздалегідь!

Після зняття шостої печаті звичний для всіх світовий устрій повністю зміниться. Наявна інфраструктура буде зруйнована повністю і відбудеться перехід до примітивних знарядь праці, які раптом стануть затребувані всіма, дефіцитними і стануть набагато дорожчими ніж зараз, тому що стануть необхідно умовою виживання. В історії описані випадки, коли людей насильно переселяли серед зими у глуху тайгу. Виживали ті із них, які мали при собі сокири, лопати та інші інструменти, що дозволили спорудити землянки, корчувати дерева, обробляти грядки та розводити вогонь. Цей досвід варто знати і враховувати для власного виживання у майбутньому, яке може повторитися знову.

«Земля зсунеться» через всесвітнє переслідування християн, тому що Бог повстане для здійснення суду над безбожниками, але це ще не весь суд, а лише серйозне попередження про його наближення. Суд почнеться тоді, коли ангели будуть виливати чаші гніву Божого.

Після шостої печаті варто очікувати появу знамення Сина Людського (Матв.24:30). Це буде не пришествя Господа нашого Ісуса Христа, а лише Його знамення, яке однозначно вкаже людям на **«гнів Агнця»** (Од.6:16).

Що люди могли сприйняти за знамення Сина Людського? Наявність величезного землетрусу, падіння зірок, потемніння сонця і почервоніння місяця вже є величезним знаменням, але цього недостатньо, щоби зрозуміти, що вони виникли із-за «гніву Агнця». Ці явища неодноразово подаються у пророцтвах Старого і Нового Завітів, як провісники грядущого Дня Господнього! (Дії 2:20-21; Іоїль 3:14-17, 2:30-32; Іс.13:6-13, 24:19-23; 2Петра 3:10; Матв.24:29), але вони не вказують на Особистість Ісуса Христа!

Їхня сукупність є знаменням грядущого Суду Божого, тобто Дня Господнього!

Проте, саме у цей же час посеред неба має відбутися благовістя трьох ангелів, які будуть: 1) благовістити вічне Євангеліє; 2) викривати падіння Вавилону; 3) застерігати від поклоніння антихристу. До зняття шостої печаті їхня проповідь була б завчасною, тому що на землі була відносно мирна обстановка і благовістя відбувалося через християн. Відкладена звістка про згубний вплив поклоніння антихристу після шостої печаті була б дещо запізнілою, тому поява трьох ангелів під час або перед зняттям шостої печаті є найбільш доцільною, що підтверджується описом печатання 144 000 євреїв у сьомому і чотирнадцятому розділах.

У чотирнадцятому розділі після благовістя ангелів додатково описується, що його супро-

воджує видіння Сина Людського на хмарах під час жнив, який жне землю (Од.14:14-20). Можливо, саме це видіння і маєтсья на увазі в Євангелії Від Матвія у двадцять четвертому розділі в тридцятому вірші, яке має бути показаним перед самим приходом Ісуса Христа, що має відбутися пізніше, тобто під час подій поданих у одинадцятому розділі книги Одкровення.

Але головною складовою видіння Сина Людського має бути благовістя трьох ангелів, які, окрім Бога-Отця, вкажуть всім жителям землі і на гнів Агнця (Од.14:6-11), бо вони будуть ховатися від Бога-Отця на престолі і безпосередньо від гніву Агнця (Од.6:16-17).

Отже, знамення Сина Людського (Матв. 24:30) має відбутися у супроводі благовістя трьох ангелів посеред неба (Од.14:6-11), які зроблять особливий наголос на гнів Агнця, що й стане за основу бажання всіх людей заховатися від гніву Його (Од.6:16). Після такої проповіді ніхто вже не буде сумніватися у причинах виникнення описаного глобального катаклізму, тому це і буде головною частиною знаменням Сина Людського на небі (Од.14:14-20), яке не можна буде спростувати і буде очевидним для всіх народів.

Шоста печать буде зірвана орієнтовно через 1 рік після зняття п'ятої печаті і за 2-3 роки до завершення царювання антихриста.

Печатання 144 000 євреїв (7:1-8)

Як не дивно, але зняття шостої печаті зумовить велике пробудження серед людей. Буде велика спрага на те, щоби чути Слово Боже. Залишки християн, яких Бог залишить в живих не дивлячись ні на що, будуть свідчити про спасіння і по милості Всевишнього багатьох спасуть.

Шоста печать буде саме тим знаменням, що відкриє, навіть, євреям, що Ісус Є Христос, що книга Одкровення – це пророцтво Істинного Бога, тому серед них настане пробудження.

У тексті, що ми розглядаємо, сказано, що Бог відзначить своєю печаттю чоло 144 000 євреїв із дванадцяти колін Ізраїлю, яка є печаттю Ісуса Христа (Од.14:1-5). Пропечатане Богом чоло говорить про зміну думок носія печаті, тобто про наявність покаяння. Їхньою нагородою буде можливість прославляти Спасителя так, як ніхто інший (Од.14:3).

Вони не мали печаті Всевишнього від народження, але отримали її згодом, тому це означає, що у них відбулися якісь зміни. У свій час ці євреї мали свої думки, де не було місця Ісусу Христу, але після розпечатування шостої печаті вони повірили, що Ісус Є Христос, і стали християнами, отримавши печать Духа Святого (Еф.1:13; 4:30). Печать Божа – це знак Його власності, що вказує на повну приналежність Господу і повну посвяту Йому.

У вказаному переліку по якійсь причині відсутнє коліно Данове, а замість нього ми знаходимо ім'я Манасії сина Йосипа. Данове коліно чимось завинило перед Господом, а коліно Йосипа отримало подвійну милість. Можливо, це тому, що у коліна Данового було мало дівчів, які зберігали свою чистоту, а в коліні Йосипа настанови юнаків по збереженню цнотливості були на найбільш високому рівні.

Ми бачимо, що і в найтяжчі часи і юнаки, і дівчата по милості Божій можуть зберігати свою непошкодженість. Це велике втіха і надія для всіх праведників, тому всім батькам-християнам потрібно невпинно наставляти дітей з усією старанністю, щоби вони зберігали чистоту і непошкодженість своєї віри для найбільшої Слави Божої.

Печатання 144 000 євреїв відбувається лише після зняття шостої печаті, тому це можна використовувати, щоби відкрити раселітам їхнє заблудження.

На початку сьомого розділу описується про ангелів. Дуже цікаво спостерігати за їхньою дружною і завзятою роботою. Вони тримають вітри, щоби не шкодили нічому живому, поки відбудеться покаяння тих, які шукають Бога. Вони спілкуються один із одним, узгоджуючи свою роботу, і накладають печаті Божі на чоло тих, які вже каються щирим покаянням.

Для нас дивно те, що можна якось тримати вітер, але для них це буденна робота. Згідно контексту, вони тримають справжні вітри, що були відпущені відразу ж після того, як були попечатані 144 000 синів Авраама, Ісака та Якова.

Із врахуванням наслідків дії шостої печаті, описані вітри мають бути стратосферного формування, дуже сильні і холодні. Ми бачимо, що всі стихійні лиха знаходяться під повним контролем Божим, тому що без Нього не може статися жодне стихійне лихо.

Велике пробудження під час великої скрути (7:9-17)

Якщо про 144 000 євреїв нічого не сказано про їхні страждання, то про величезну кількість людей з усіх племен, колін і народів, які ніхто не зміг зі смертних перерахувати, які отримують спасіння під час великої скрути, дано зрозуміти, що вони витримають надзвичайні страждання.

По-перше, тому що наголошено, що вони придуть безпосередньо від великої скрути. По-друге, слова про те, що вони омили і вибілили одержі свої Кров'ю Агнця, говорять, що вони стали співучасниками Його страждань, тому що усмирили себе аж до мученицької смерті, яка, можливо, для декого може стати і хресною. По-третє, бережливе і трепетне ставлення до них Ісуса Христа, Який буде поспішати до них, щоби витерти найменшу

їхню сльозинку, теж вказує на їхні надзвичайні страждання, тому що подібне ставлення до них не може виникнути просто так, бо свідчить про надзвичайну повагу до них з боку Спасителя.

Ніхто не може, навіть, уявити глибину страждань, печалі і скорбот, що буде супроводжувати період великої скрути, але за допомогою них вони зможуть більше відчувати переживання нашого Учителя на хресті, тому і зможуть більше співчувати Йому і очищатися.

Терпіти неперервну печаль протягом 1260 днів, що дорівнює 42 місяці або 3,5 роки, і не втратити розуму – це буде вже величезний подвиг, тому що постійні печалі дуже серйозно впливають на роботу мозку. Потрібно буде кожному слідкувати за собою, щоби не зійти з розуму. Без утішання Божого велику скруту пережити буде неможливо. А терпіти цинізм, наругу, голод, холод, спрагу і постійні поневіряння, як Ісус Христос – це ще більший подвиг.

Обставини великої скрути тяжко уявити, а переживати їх буде ще набагато тяжче.

Якою величезною силою у той час будуть християнські співи, проповіді і молитви. Це буде єдиною розрадою та утіхою, тому, згадуючи десять дів, потрібно вивчати псалми і Слово Боже напам'ять. Буде величезна нужда в проповіді Євангелії, що і спричинить величезне пробудження.

Під час великої скрути будуть застосовані різноманітні засоби контролю над свідомістю, видіння лжемесії на небесах та в інших місцях (Лук.17:22-24), величезна кількість лжепророків і лживих чудес, які разом із оточуючою обстановкою зневіри, цькування, божевілья, смерті і біснуватості потрібно буде постійно долати силою Духа Божого і вірою у воскресіння Христове.

Мученики, які перенесли смерть ради Ісуса Христа (Од.6:11), будуть мати найбільшу винагороду серед усіх християн, тому що вони будуть мати найтісніший зв'язок із Самим Богом-Отцем і Спасителем, буде дбати про них Сам власноручно. Величезні страждання, печаль і смуток, що вони перенесли під час великої скрути, будуть нагороджені незрівнянно більшими утіхою, радістю і блаженством.

На фоні описаного подвигу християн, які залишаться вірними Господу, навіть, під час великої скрути, сучасні приклади поширеної невірності заповідям Божим видаються дуже недолугими випробуваннями, але наш Учитель попереджає, що той, хто невірний у найменшому, буде невірним і у великому, а той, хто вірний у найменшому, буде вірним і у великому (Лук.16:10-12; Матв.25:21-23). Тут потрібно зупинитися і пороздумувати детальніше.

Що таке вірність? Розмовляючи із багатьма людьми про вірність, можна побачити, що вони

не розуміють цього слова або розуміють його частково, тому питання було задане не випадково, але із певною метою, щоби збільшилося наше розуміння поняття вірності, що призведе до збільшення нашої вірності Господу.

Вірність це не лише ознака нерозлучних друзів із якими люди постійно проводять разом багато часу, тому часто опускаються разом із ними до того, щоби разом грішити. Вірність має набагато об'ємніше значення.

Вірність, згідно тлумачних словників, – це стан, що набуває людина, яка не помиляється!

Вірним називають також ту людину, яка виконує всі дані розпорядження абсолютно точно, яка досягає поставленої перед нею мети, тому потрібно мати повну єдність думок, переживань із начальником, тобто мати духовну єдність із тим, хто ставить завдання, цілі, мету.

Тільки ту людину, яка не помиляється і виконує з усією точністю поставлені перед нею завдання, можна і потрібно називати вірною. У всіх решта випадках людина буде невірною!

Для того, щоби точно виконувати розпорядження, їх потрібно і точно розуміти, тому перед Богом не може бути вірною та людина, яка невірно розуміє заповіді Слова Божого, яка не проникнута Духом Писання, яка не має єдності з Богом.

Чи може Бог назвати вірною людину, що невірно розуміє Його заповіді? – Ні! – Чи може

Він назвати вірною людиною, що розуміє Його заповіді вірно, але виконує їх невірно? – Ні! – Чи можна назвати вірною людиною, що взагалі не виконує заповіді Спасителя? – Ні!

Кожна людина перед Богом несе особисту відповідальність перед Ним за те, щоби знати всі Його заповіді і виконувати їх з усією точністю, тому не буде виправдана жодна невірність. Невірність – це гріх, що потребує серйозного покаяння. Тут мова не йде виключно про подружню невірність, а говориться в першу чергу про духовну невірність перед Богом.

Невже той, хто соромився своєї сивини і підфарбовувався, зможе не соромитися своєї приналежності до Спасителя під час великої скрути? Тут мова не йде тільки про жінок, тому що підфарбовуються і чоловіки! Невже той, хто жодного разу не постився, зможе без ремствування переносити нестачу їжі під час великої скрути? Невже той, хто соромився молитися, читати Біблію, відвідувати Зібрання Боже, каятися у своїх гріхах і приймати хрищення Спасителя Ісуса Христа під час сьогоднішнього благополуччя, зможе почати служити Господу під час великої скрути?

Невже жінки, що не слухаються своїх чоловіків під час відсутності великих випробувань, зможуть почати жити свято під час великої скрути?

Невже ті жінки, що стрижуться і не хочуть носити покривало для молитви, виявляючи свою невірність сьогодні, зможуть стати вірними звтра під час великої скрути? Невже ті батьки, які не хотіли народжувати дітей, тому що хотіли пожити для себе, зможуть під час великої скрути бути милостивими до інших та один до одного, якщо вони не пожаліли зараз дітей своїх?

Згадайте десятьох дів (Матв.25:1-13)

Можна по різному тлумачити значення оливи для смолоскипів, але про мудрість сказано, що вона має благоговіння (Міх.6:9), тому цілком можна сказати, що олива – це благоговіння перед Господом.

Благоговіння – це почуття страху і трепету перед найбільш дорогоцінним і шанованим, що має Боже походження або призначення. Почуттям протилежним до благоговіння є блюзнірство, тобто стан людини, яка не визнає жодних Божих цінностей або зневажає їх (рос. «кошунство»).

Як багато зараз є людей на землі, які називають себе християнами, але не мають благоговіння Божого, а що ж тоді буде під час великої скрути? Якщо оливи не набрали заздалегідь під час благополуччя вдома, то де її можна буде набрати посеред глухого поля або лісу? Якщо Слово Боже не хотіли виконувати при благополуччі, то хто про нього буде дбати у тяжкий

час при великій скруті? Якщо не йшли вузьким шляхом по рівному, то як підуть по колочках, насту, шурхавиці, пролизням або взагалі по курумам під час морозу, вітру та дощу і при небезпеках від звірини? Якщо не трудилися на ниві Божій під час благополуччя, то як почнуть трудитися під час гоніння та ще й під час великої скрути?

Так! Для Бога немає нічого неможливого, але бути вірним треба вже зараз!

Вірні світильники Йому потрібні вже зараз! Визволятися від лукавого треба вже зараз!

Так! Страждання очищують душу! Але надіятися на виправлення у майбутньому, щоби бути невірним зараз – це самообман!

Схаменіться! Покайтеся! Відплата вже дуже близько!

Згадайте жінку Лотову (Лук.17:32)

Щоби стати стовпом, достатньо було оглянутися лише один раз!

Під час великої скрути, щоби втратити спасіння назавжди, достатньо буде всього лишень один раз схилитися перед антихристом або тільки один раз підставити йому праву руку або чоло і тоді все буде втрачено, бо будуть розірвані всі можливі стосунки із Богом назавжди і залишаться лише вічні муки в геєні вогнений. Не буде жодної надії на порятунок або спасіння.

Сьома печать – мовчання (8:1).

Відкриття сьомої печаті завершує розпечатування книги, що була запечатана сімома печатями, і започатковує новий період. Це період підготовки до першого воскресіння і вознесіння Вселенської Церкви. Це період семи труб і період підготовки до зустрічі із Господом на хмарах.

Агнець Божий зірвав останню сьому печать із книги, яку Він тримав у Своїй руці, тому вже може йти по Своїх наречених, тому ангели будуть готувати на землі всі Церкви за допомогою ознак семи сурм до зустрічі із довгоочікуваним Господом.

Зняття сьомої печаті не матиме жодних інших проявів, окрім короткої тиші, тому земні жителі можуть цього і не помітити. Ті, хто не помітять тиші небес на пів години змушені будуть відразу зустрітися із чудесами та знаменнями, що стануться після звучання першої труби.

Трудно щось говорити про те, як мовчать небеса. А як мовчать розгнівані небеса розповідати ще тяжче. Ми можемо лише здогадуватися. Український переклад Біблії здійснений Огієнком говорить, що сталася «німа тиша». Це не означає, що Бог перестав чути молитви, що небеса закрилися для спасіння. Вказаний короткий час мовчання і тиші говорить про мізерну перерву між зірваною печаттю і наступними подіями книги Одкровення.

В.) Сім труб вісників наближення воскресіння (розділи 8 – 11)

На початку розділу ми бачимо, що ангелам видаються труби. Вони їх раніше не мали і не мали до них доступу, тому вони не могли сурмити раніше визначеного часу, навіть, якби дуже і дуже хотіли б наблизити час виконання пророцтв.

Головним призначенням труб, окрім розважального, є сигналізація для виконання певної дії, яка обумовлена зарані, тому застосований у книзі Одкровення образ труб є не випадковим.

Якби Богу був непотрібний образ труб, то Він міг би використати якісь інші образи, наприклад, образ семи стріл або семи списів, семи молотів, семи арф і так далі. Можна було б застосувати образ семи ангельських обертів або семи ангельських оплесків. Варіантів є величезна кількість, але Владика обрав образ семи труб саме для того, щоби дати нам натяк на певний сигнал для земних жителів (Чис.10:1-10).

Отже, який сигнал подає через ці труби Господь? Кого він стосується? Що він має означати? Яка дія була обумовлена зарані із земними жителями?

Відповідь напрошується сама собою. Усі сигнали труб призначені для всіх Церков, а дією, що була обумовлена раніше, є зустріч із Госпо-

дом на хмарах, якій має передувати перше воскресіння, тобто воскресіння всіх праведників, що, як відомо, має статися під час звуку останньої, себто сьомої, труби (1 Кор.15:51-52).

За допомогою семи труб Господь буде сигналізувати Церквам про Своє друге пришествя і буде готувати їх до зустрічі із Собою. Як буде здійснюватися ця підготовка? Дуже просто. Спостерігаючи за неповторною дією семи труб, можна буде дізнатися, що до зустрічі залишилося вже зовсім недовго, а особливе поєднання описаних знамень безпомилково вкаже нам на Його переможну ходу на фоні інших подій, утворюючи неповторний шифр або пароль.

Дія семи труб з точки зору земних жителів буде раптовою і несподіваною, тому що вони, можливо, і не будуть чути трубний звук від семи труб, а якщо почують, то не зрозуміють його. Вони будуть бачити лише якісь страшні хмари, астероїди та якісь інші прояви, але для ангелів це буде цілком і повністю законотвірний результат від звучання труб. Дію семи труб також будуть чекати всі люди, які будуть вірити у пророцтва, що ми розглядаємо, тому вони, якщо стануть дітьми Божими, зможуть уникнути всі описані стихійні лиха.

Читаючи про дію ознак семи труб чомусь вимальовується аналогія із дією десяти кар еги-

петських при виході із нього євреїв, тому що про деякі із них конкретно сказано, що вони не будуть діяти на християн. І, як єгипетські кари, що були здійснені десь протягом двох місяців, так само і дія семи труб має тривати не тисячоліттями, як у випадку із печатами, а всього лише приблизно рік або півтора перед другим пришестям Ісуса Христа.

Перед тим, як ми перейдемо до розбору дії семи труб, нам необхідно розглянути ще один дуже важливий принцип тлумачення пророцтв. Там, де відбувається опис найменших деталей природи або інша деталізація при відсутності натяків на образність, як правило, не можна застосовувати образне тлумачення пророцтв, а потрібно розуміти їх у прямому значенні.

Наприклад, у пророцтві про печатання 144 000 вказується назва справжніх імен і колін народу ізраїльського, тому до нього не можна застосовувати жодного образного тлумачення.

Зокрема, є хибне тлумачення цього місця на підставі поняття про духовних євреїв, зараховуючи до числа 144 000 всіх підряд, але тільки не євреїв по крові. Так! У Новому Завіті поняття про духовних євреїв існує (Рим.2:28-29), але воно абсолютно несумісне із пророцтвом про накладання печаті на 144 000 євреїв, тому що тут говориться виключно про кровну при-

належність, тобто про спадковість по генах і плоті, тому що на це вказує перелік конкретних родів народу ізраїльського. Інакше виникають безглузді питання: «Хто духовні іудеї та рувимляни, духовні гадяни й асиряни, духовні левіяни і іссахаряни, духовні завулоняни та йосипляни, духовні веніамінетяни й манасіяни, духовні нефалімляни і симеонитяни? Яка між ними різниця? Чому пророцтва їх розділяють?». Абсурдність цих питань змушує нас зрозуміти, що тут мова йде про справжні коліна народу ізраїльського по тілу і крові!

Тут не потрібно фантазувати. Скільки б ми не хотіли потішити своє самолюбство і приписати собі чужі обітниці та нагороди, але не євреї у число 144 000 не потраплять, як і не потраплять туди євреї із коліна Данового.

Під час звучання семи труб ми бачимо опис природних явищ, що теж виключає можливість будь-якого образного тлумачення, тому і дію всіх семи труб ми будемо сприймати у цьому ключі. Наступні тлумачення будуть дуже короткими, як про мовчання на небесах при знятті сьомої печаті, бо що може бути особливого у тлумаченні про падіння граду або гори?

Ангел із золотою кадильніцею (8:2-6)

Перед нами знову служіння ангелів, яке людям, напевно, неможливо збагнути. Ангел поєднує молитви з фіміамом і кладе їх на жертов-

ник. Як таке можна зробити? Невідомо! Але він це зробив так, нібито вони матеріальні. Виконавши доручення, ангел кинув кадильницю з вугіллям від жертовника на землю і сталися голоси, громи, блискавки і землетрус.

Чи були ці голоси чутні на землі? Можливо, але хто не захоче їх почути, той не почує, бо щось подібне вже було, коли Отець Небесний промовив зі Свого святого престолу до Ісуса Христа. Хто не хотів цього визнати, сказав, що це грім (Ів.12:28-30). Вказаний текст злегка відкриває нам тему про силу молитви дітей Божих, описуючи певну частинку небесного служіння, щоби цим самим захопити нас до завзятих молитов, закликаючи нас примножувати труди і подвиги на благословенному молитовному поприщі, щоби ми ніколи не зневажали жодної із молитов і надавали їм повну свободу у житті та служінні, тому давайте завжди будемо рівно молитися на всякому місці за спасіння всіх людей на землі.

Повернення кадильниці із молитвами на землю символізує відповідь Богу на молитви святих, тому дія труб на християн буде заощадливою. Кожен бажаючий зможе уникнути їхньої негативної дії на землі. Для цього достатньо пам'ятати пророцтва і виконувати їх.

Немає жодної дії труби, яку християни не могли б уникнути!

Перша труба – град і вогонь змішані з кров'ю (8:7)

Після звуку першої труби на землю впаде град у супроводі вогню, перемішаний із кров'ю. Напевно, такого граду на землі ще ніколи не було. Про град і вогонь ми вже читали при виході євреїв із Єгипту (Вих.9:18-35). Вони побили людей і худобу, що були під відкритим небом, а там, де жили євреї, граду і вогню не було взагалі. Можливо, дія першої труби буде подібною, але потрібно буде ховатися від граду і вогню всім: євреям, невірющим і християнам також.

У пророцтві сказано, що після звуку першої труби на землі вигорить вся трава і третина дерев, тому град і вогонь будуть набагато більші, ніж при виході євреїв із Єгипту.

Кривавий град із вогнем і його наслідки будуть характерною ознакою звуку першої труби.

Друга труба – палаюча гора падає в море (8:8-9)

Дія, що станеться після звуку наступної труби, схожа на іншу кару єгипетську, коли було перетворено всі води єгипетські на кров (Вих.7:17-25). Після другої сурми вода теж перетвориться на кров, але в інших масштабах, тому що на кров перетвориться третина моря. Можливо, під словом «море» розуміється весь світовий океан, що огортає землю, а якщо ні, то про яке море тут говориться – невідомо.

Палаюча гора, що впала в море, – це не падіння астероїда або супутника, як дехто думає, тому що їхнє падіння Біблія описує інакше, що безсумнівно можна побачити, прочитавши дію наступної сурми.

Падіння палаючої гори – це падіння в море величезної частини суші, яка буде супроводжуватися викидом лави, тому що падіння маленької гори, тобто її зсув, вогнем не супроводжується. Подібне явище цілком можливе. Є достойні кандидати земної суші, що можуть виконати описане пророцтво із легкістю. Вчені давно вже спостерігають за такими розломами земної поверхні як Сан-Андреас, Ново-Мадридський, Каскадія та інші, які цілком імовірно можуть зумовити відколювання значної частини суші, що впаде у світовий океан. Також може відколотися західний схил вулкану Кумбре В'єха Канарського острова Ла Пальма із об'ємом породи 500 кілометрів кубічних, що при падінні буде супроводжуватися великим викидом магми та цунамі, яке за оцінками вчених буде мати висоту біля 40 м.

Для об'єктивності варто ще раз наголосити, що ніхто своїм розумом не може конкретно визначити назву і місцезнаходження тієї гори. Єдине, що потрібно запам'ятати, що після дії першої сурми не потрібно виходити в плавання на кораблях, тому що після другої труби третина їх загине разом із третиною морських тварин. Не варто

забувати і про величезне цунамі, яке обов'язково виникне, тому потрібно буде піднятися вище на материк, подалі від прибережної зони.

Третя труба – зірка з неба впала на землю і зробила води гіркими (8:10-11)

Згідно опису дії третьої труби, ми дійсно можемо встановити, що мова йде про астероїд або якийсь супутник, але, відповідно до масштабів описаних подій, це не може бути штучний супутник. Після падіння астероїду буде отруєна хімічними речовинами або радіацією третина річок і водних джерел, тому при падінні він повинен вибухнути і розлетітися, щоби покрити третю частину суші. Це не аварія на ЧАЕС, як дехто думає, тому що третя сурма не може трубити попереду перших двох, а вони, як відомо і очевидно, ще не прозвучали. Жодна аварія на атомних електростанціях, ще не змогла отруїти третю частину річок і джерел світу.

Стосовно джерела лиха, що станеться після третьої сурми, потрібно чітко вказати, що воно не матиме техногенного походження і прилетить із неба, тобто із космосу. Дехто намагається тлумачити цю подію образно, кажучи, що отруєні води означають поширення якоїсь ересі, але це дуже сумнівно. Протягом тисячоліть було дуже багато ересей, але про яку ересь може йти мова приблизно за пів року до вознесіння? Це якийсь абсурд.

Із-за падіння астероїда теж варто очікувати землетрус і цунамі, а через отруєння вод потрібно буде очікувати міграцію населення, що вижило. Щоби уникнути поразки від отруєння вод, потрібно відразу після падіння вогняної гори, тобто відразу після другої труби, зробити певні запаси води і заховати їх під укриття, а перед тим як пити воду із джерел та рік, потрібно буде перевіряти їх на токсичність.

Четверта труба – затьмарюється третина сонця, місяця і зірок (8:12-13)

Під час зняття шостої печаті і наслідків дії четвертої труби ми в обох випадках бачимо зміну яскравості сонця, місяця і зірок, але між ними є певні відмінності. Після зняття шостої печаті був землетрус і спостерігалися метеори, а після четвертої труби цього всього немає, а пророцтво про наслідки дії четвертої труби конкретизує, що будуть вражені тільки сонце, місяць і зірки, тому причиною їхнього потемніння мають бути явища небесного походження.

Пророцтво розповідає, що сонце, місяць і зорі не будуть світити третю частину дня, тому варто буде підготуватися до ще більшого похолодання. Що це? Затемнення? Чим? Як? Дуже часто падіння небесних тіл та опис затемнення навіює враження, що земля ввійде у потік астероїдів, який буде оточений величезною кількістю космічного пилу, який і зможе спричинити всі вище

описані явища. Хоча можуть бути і якісь інші невідомі нам причини, наприклад, чергове зниження активності сонця. В будь-якому випадку, дію четвертої труби не можна буде не помітити, як і затемнення під час виходу євреїв із Єгипту (Вих.10:21-23). У зв'язку з похолоданням має посилитися міграція на південь.

Завершується опис дії четвертої труби попередженням, що наступні труби будуть мати дуже тяжкі і згубні наслідки для тих людей, які не будуть мати на собі печаті Божої, що можна побачити із подальшого опису дії цих труб.

Отже, ми маємо ще одне підтвердження того, що шкоду від семи труб будуть мати ті, хто не сприйняв Істини Божі усім своїм серцем, усім розумінням своїм, усією душею своєю і всіма силами своїми (Матв.22:37; Мар.12:30; Лук.10:27), хто не став справжнім християнином, тобто справжнім послідовником Спасителя нашого Ісуса Христа.

П'ята труба – зірка з неба впала на землю і відкрила безодню для сарани з хвостами скорпіонів, щоби мучити нечестивих п'ять місяців (9:1-12)

У пророцтві про п'яту трубу ми знову бачимо падіння астероїда, який, як таран, відкриє ворота безодні. Сила його падіння і буде тим ключем, що відкриє глибини землі. Згідно опису він повинен буде проколоти землю як шило,

утворюючи діру у вигляді колодязя з усіма традиційними наслідками – землетрусами, цунами, але і з певними особливостями, тому що буде вирувати дим і з'явиться незвичайна сарана зі світу безодні.

Дехто вважає, що зірка із пророцтва про п'яту трубу – це падіння із небес ангела, але це невірно. По-перше, тому що згідно пророцтва керувати тварюками буде ангел, але не той, що упаде із небес, а той, що вийде із безодні. По-друге, Михаїл архангел та ангели скинули із небес диявола та ангелів його набагато раніше: до появи Римської імперії, тому це тлумачення хибне, бо падати із небес вже немає кому, там вже немає жодного ангела-відступника.

При вознесенні Вселенської Церкви під час другого пришестя Ісуса Христа ми будемо бачити ангелів Божих у всій їхній красі та славі такими, які вони є насправді, тому цілком закономірно, що перед самою погібеллю звірі із безодні теж будуть явлені у всій своїй потворності, але вони зможуть нападати виключно на тих людей, які будуть підвладні їм, які не будуть справжніми християнами, тому що справжніх дітей Божих вони не зачеплять.

Захист Ім'ям Божим. Інколи приходится чути запитання: «Що тобі дає твій Бог?». Після п'ятої сурми подібних питань ні в кого виникати не буде і їх ніхто більше не задаватиме. Зви-

чайно, наш Творець дає нам на багато більше, ніж просто захист, проте він нам дуже і дуже необхідний не тільки від потвор із безодні, але і від потворності, що живе у серці кожної людини. Він допомагає нам у боротьбі з гріхами та злом. Господь відкриває нам Своє прекрасне святе Слово і допомагає нам виконувати всі Його заповіді. Він дав нам прощення гріхів, спасіння, життя вічне та єдність із Ним понад усього того, чим користуються інші люди, які Його не знають, але користуються тим, що Він дає. А як можна описати людям мир, радість і блаженство від того, що через Слово Боже відкривається Сам Бог? Такого вони точно ніколи не знали, як і ми раніше до вірування.

Одна назва не спасе. Ми можемо бачити християн, які відвідують служіння Богу, маючи оманливий набожний вигляд, тому що живуть гріховним життям. Тварюки із безодні будуть дивитися не на зовнішній вигляд або назву, а на приналежність і відданість Богу, на наявність прощення і змиття гріхів по вірі у жертву Спасителя, що була здійснена Ісусом Христом на Голгофі. Вони будуть індикатором нашого внутрішнього духовного стану.

Це буде прекрасний спосіб розвінчування всіх лжеців: лжехристиян, лжецерков і лжепророків, тому що ніхто не зможе обманути звірів із безодні. Все таємне стане очевидним, але чекати, поки

засурмить п'ята труба, щоби здавати екзамен перед сараною із безодні, нерозумно, тому потрібно перевіряти свій духовний стан вже зараз. Ніхто із людей не думає, що ті ж самі страшні тварини будуть зустрічати їхні душі і після смерті, тому кожен буде пожинати відповідно до того, наскільки був відданий Господу нашому Ісусу Христу, наскільки наслідував приклад Його святого життя, що описаний у Слові Божому.

Питання для роздумів: Кого із пресвітерів із послання до семи Церков могли би жалити описані тварюки із безодні, а кого ні? Дайте відповідь самостійно.

Сарана із безодні матиме у своїх жалах такий собі еліксир життя для грішників, який буде перетворювати їх у справжніх зомбі, тому що вони захочуть померти будь-яким способом, але померти у них аж ніяк не вийде. Вигляд звірів із безодні буде страшним, але ще страшнішими будуть муки від них та вигляд людей, що будуть шукати смерті, яким потрібно буде співчувати. Муки триватимуть протягом п'яти місяців.

Це буде своєрідне п'ятимісячне благовістя, яке люди не зможуть пропустити. Вони стануть його учасниками, тому що не хотіли слухати проповідей Слова Божого, яке звучало для них раніше за часів благополуччя. Щоби позбавитися мук, людям потрібно буде всього-на-всього покаятися, але багато із них

цього вже зробити не зможе, тому що прийняли служіння антихристу. А тим людям, які ще зможуть покаятися, достатньо буде підійти до християн, яких вони будуть бачити, що сарана їх жалити не буде, щоби розпитати у них про правильну віру Божу і покаятися не тільки у скоєних гріхах, але і в тому, що любили гріх.

Ми не будемо зупинятися на описі цих тварюк із безодні, тому що тут немає нічого почального, тому будемо просуватися у нашому тлумаченні далі.

Шоста труба – чотири ангели-губителі з військом на конях, що мали вогонь і сірку в устах та змії у хвостах (9:13-21)

Після шостої труби були звільнені чотири ангели-губителі, що керували пекельною кіннотою, що мала величезну вражаючу здатність, тому що погубила третю частину людства за допомогою вогню, диму та сірки, тому на той час населення землі буде становити біля двох мільярдів чоловік. Як не дивно, але головним їхнім призначенням теж було не покарати, а побудити людські серця і душі до покаяння, щоб вони не загинули, але люди за grubіли настільки, що так і не покаялися. Між іншим, ангели знаходилися і діяли біля річки Євфрат, де знаходяться мусульманські країни, тому можливо, що вони будуть знищувати у першу чергу ісламістів, але в цих державах є і інші релігії.

Вони не покаялися, а продовжували кланятися бісам, тобто золотим, срібним, мідним, кам'яним і дерев'яним ідолам, які «не можуть ні бачити, ні чути, ні ходити». Дуже дивний і точний опис іконопоклонства, яке часто прикривають Іменем Божим, що є звичайним святотатством. Не покаялися і в убивствах, чарах, блуді та крадіжках, тому що ніхто із них не хотів жити по заповідях Божих. У кожного було своє оправдання абортів, астрології, гадання, корупції, розлучень, розпусти, іконопоклонства та іншої гидоти.

Дехто вбачає в описі диму вогню і сірки вогнепальну зброю і початок третьої світової війни, що буде здійснювати Китай за допомогою двохсотмільйонного війська. Дуже схоже, але є деякі незрозумілі моменти. Наприклад, сказано, що їхня броня буде із вогню та сірки. Скоріше всього це не опис активної броні або ще невідомої іншої енергетичної броні, а мова йде про справжній вогонь, що пекельним тваринам слугуватиме за броню. Також сказано, що хвости коней подібні зміям із головами. Яка зброя може бути аналогом сказаному?

Не менш важливим є і їхнє призначення, яке полягає в тому, щоби люди бачили їх і каюлися. Якщо коні будуть мати надприродне походження, то це стає зрозумілим, а якщо це звичайна війна, то як вона може побуджувати до покаян-

ня? Як побудила людей до покаяння операція «Буря в пустині», битва за Сталінград, Берлін або будь-яке інше побоїще? Тому подібне пояснення здається малоімовірним!

Ангел з відкритою книгою та веселкою над головою (розділ 10)

Перед нами повстає образ дуже сильного ангела із лицем, що сяяло, як сонце, а над його головою красувалася веселка. Ноги його були, як стовпи із вогню. Він був зодягнений у хмару, як думаємо, поверх звичайного ангельського одягу і однією ногою стояв на морі, а іншою на суші і за таких непевних обставин стояв непохитно. Дехто говорить, що море символізує невіруючі народи, а земля символізує народ Божий. Ангел Божий, опираючись на них, підняв високо руку свою, можливо із книгою, **і зробив для всіх нас дуже важливе оголошення!**

Голоси громів могли звіщати про призначення книги в його руках або про період через який має відбутися вознесіння християн чи щось інше, але Бог захотів заховати це від нас, тому й ми не будемо на цьому зупинятися, а сприйmemo їх так, як є, тобто нічого не видумуючи.

Найбільш дивним у його вигляді є одяг. Як можна одягтися в хмару? Але він був вдягнений саме так і хмара йому не заважала. Можливо, цей ангел є начальником над вихорами, смерчами і торнадо. А ще його одяг може оз-

начати, що його праведність була захована від людського ока, була незрозуміла для людей або була результатом битви з величезним натиском стихії, що символізує народи землі. Якось доводилося бачити маяк, по якому вдарила велетенська хвиля, що від удару розлетілася на хмару бризок і склалося враження, що він дійсно на певну мить зодягнувся у хмару.

Хмара довкола ангела застигла і слідувала із ним, як із євреями у пустині, що може означати, що він буде дороговказом для народу Божого. Опис ангела схожий на опис Ісуса Христа в першому розділі книги Одкровення та під час преображення на горі. Звісно, що перед нами не Ісус Христос, а лише один із ангелів, але опис його слави говорить, що це один із ангелів старшого чину. Скільки у них є чинів? Невідомо, але певна ієрархія існує.

Можливо, що саме він скує сатану на тисячу років (Од.20:1-3), але це все лише здогадки. Головною метою ангела було не передати передачу, щоби нагодувати апостола, а донести дуже важливе повідомлення про сьому трубу, тому що під час її звучання здійсниться довгоочікувана таємниця, яку звіщали пророки. Що це за таємниця, про яку попереджають заздалегідь? Кого стосується ця звістка? Про що звіщали пророки?

Звичайно, звістка стосується Церков, а головною і найбільш очікуваною таємницею,

що має статися під час звуку сьомої, тобто останньої труби (1Кор.15:51-52), є воскресіння мертвих праведників (Іс.26:19; Єз.37:1-14; Ів.5:25; 1Кор.15:22-23) і вознесення християн (1Фес.4:13-17) для зустрічі з Ісусом Христом на хмарах, тому що царство світу стане Царством Господа (Од.11:15,18-19; Зах.14:9,1-8), як звіщали пророки і Сам Ісус Христос (Матв.13:41-43, 24:31; Мар.13:26-27; Лук.17:30, 21:27-28,36). Розгляньте всі місця Нового Завіту про таємницю Божу і побачите, що всі вони до єдиного стосуються вознесення, воскресіння і єднання Церкви з Ісусом Христом! **Іншої таємниці не існує!** Щоб розвіяти всі сумніви наведемо деякі цитати.

«Ось я кажу вам таємницю: не всі ми померемо, але всі перемінімося» (1Кор.15:51).

«... таємниця ... бути спадкоємцями, утворюючи одне тіло, і учасниками обітниць Його у Помазаному Ісусі через благовістя» (Єф.3:3-6,9).

«... відкрив нам таємницю ... щоби при досягненні повноти часу, з'єднати все небесне і земне під головуванням Помазаного» (Єф.1:9-10).

«Це велике таїнство! Я говорю стосовно Помазаного та Зібрання» (Єф.5:32).

«... він благовістив їм Євангелію про Ісуса та воскресіння» (Дії 17:18).

Напевно, після наведених цитат ніхто не буде сумніватися у тому, що під час звуку сьомої, себто останньої труби Божої відбудеться воскресіння мертвих і вознесіння християн назустріч з Ісусом Христом на хмарах! А якщо сумніви не розвіялися, потрібно буде читати наведену аргументацію ще раз і ще раз до тих пір, аж поки очевидні речі не займуть свого гідного місця!

Слова «**часу вже не буде**» означають, що ніхто вже більше не зможе ввійти у число Церкви. Таких можливостей більше не буде. Що стосується книжечки, даної ангелом апостолу, яка була дуже маленькою, тому що так повідомляють грецькі тексти, ми можемо побачити декілька повчальних образів, що стосуються кожного із нас. Апостол її з'їв, показуючи нам приклад того, як точно потрібно вивчати Слово Боже, розговуючи повністю зміст кожного окремого слова, коми і буквочки. Тоді ми теж будемо мати силу проповідувати, як апостол Іван.

Біблія – це духовний хліб для духовного насичення кожної душі. А тим, хто тяжко трудиться на духовній ниві, потрібно споживати її набагато більше.

Ретельне споживання Слова Божого приємне, що ми бачимо по тому, що воно було для апостола солодким на смак та лікувальним і

корисним для нутрошів, бо мало такий же самий смак, як і більшість ліків. Біблія приємна для тих людей, які її розуміють, і зміцнює душу кожного, хто засвоєє усі дані обітници Божі.

Отже, головним призначенням десятого розділу книги Одкровення є не ангельська слава і не його бажання підкріпити апостола Івана, а **дуже важливе повідомлення про сьому трубу!** Опис ангельської слави призначений лише для того, щоби привернути нашу увагу на важливість його повідомлення, а споживання книги апостолом показує нам приклад того, як ретельно ми повинні розжувати його повідомлення, яке дане Іванові у вигляді книги.

Цілий розділ книги Одкровення призначений лише для того, щоби попередити нас про останню трубу Божу! Зверніть на це особливу увагу! Цього хоче Сам Бог!

До речі, під час трубежу сьомої труби сказано конкретно: «**настав час судити мертвих і дати нагороду рабам твоїм!**»! Більш прозорого натяку на воскресіння праведників годі й шукати! Навіщо сперечатися з очевидним! Невже ці слова можуть означати щось інше? Це виконання найголовнішої обітници Божої і її потрібно прийняти так, як діти сприймають найкращі подарунки від своїх любих батьків! Перечитуйте ці місця частіше і тоді все розвидниться!

Служіння і кончина двох пророків у Єрусалимі (розділ 11)

Із самого початку розділу ми читаємо, що протягом царювання антихриста Єрусалим наводнять різноманітні народи, які будуть перебувати у зовнішньому дворі храму, що буде побудований. Можливо, що мова тут іде про християн. Не дивлячись на те, що в ньому захоче посісти антихрист, храм буде побудований для Бога, тому на початку розділу його цілком закономірно названо храмом Божим.

У цей же час почнуть пророкувати двоє пророків-християн одягнуті у мішковину, які будуть убиті в Єрусалимі звіром, що вийде із безодні. Їхнє пророкування має початися десь у той період, коли буде знята п'ята печать. Можливо, трохи раніше або трохи пізніше, але не на багато. Чому ці пророки є християнами? Щоби дати відповідь на це питання потрібно спочатку дати відповідь на інші найпростіші допоміжні питання, які називаються навідними.

Який дух буде їх направляти і побуджувати пророкувати? – Дух Святий (2Пет.1:21). – А чи може в наш час людина мати Духа Святого без віри в Ісуса Христа? – Ні (Гал.3:2)! – Чи може бути пророком людина, яка має непростенні гріхи? – Ні (Єф.4:30). – А чи може людина отримати прощення гріхів без покаяння? – Ні (Дії 2:38; Матв.3:7-8)! – Чи може людина, яка живе

в Новому Завіті, отримати прощення гріхів без Ісуса Христа? – Ні (Дії 4:10-12). – Чи зможуть пророки Нового Завіту, знаючи таємниці Божі, не знати Євангелії і місце перебування Церкви? – Ні! – Чи пізнають вони Бога тільки під час зішестя на престол антихриста? – Ні! – Вони пізнають Істину набагато раніше, себто до воцаріння антихриста!

Із навідних питань стає очевидним, що пророки будуть знати Господа, Істину, Євангеліє, Церкву Божу, покаяння і хрищення ще до початку настання великої скрути. Глибоко помиляються ті люди, які думають, що Бог бере найбільшого грішника, який абсолютно нічого про Нього не знає і ставить його пророком. Це заблудження. Пророками стають лише ті люди, які найбільше наближені до Бога і вірні Йому (2Пет.1:21)!

Щоби когось поставити пророком, Господь готує таку людину заздалегідь. Згадайте як став пророком Іван Христитель, Мойсей, Єлисей, Даниїл. Скільки років вони готувалися? Хто цього не знає, хай упевниться самостійно, зробивши відповідні дослідження. Те, що ці пророки стануть вже готовими до пророкування одночасно із приходом до влади антихриста, однозначно вказує, що вони будуть вірити в Ісуса Христа набагато раніше, тому що вони будуть проповідувати спасіння Ісуса Христа і пророкувати Іменем Спасителя, Який буде да-

вати їм силу і насагу до служіння. Два пророки будуть проповідувати Євангеліє Боже!

Невже хтось думає, що вони будуть проповідувати щось інше? Адже про Євангеліє Спасителя звіщали всі пророки (Дії 3:24; 10:43), тому останні із них не будуть виключенням. А це означає, що при всіх наявних способах тлумачення вознесіння Церков, навіть, і при самих неправильних, два пророки застануть християнство і будуть християнами! Подібні висновки є цілком очевидними, закономірними і справедливими. Наявність двох пророків Божих під час царювання антихриста вщент розбиває і теорію про те, що Дух Святий буде забраний від землі. Подумайте самі, якщо Дух Святий буде забраний від землі, то яким духом будуть говорити ці два пророки, яких Бог називає двома маслинами і двома світильниками? Звісно, що Духом Святим! Якщо вони обоє будуть ведені Духом Святим (2Пет.1:21), будучи християнами, то будуть Церквою, тому що там, де двоє або троє зібрані в Ім'я Ісуса Христа, там посеред них перебуває і Він. Вони будуть не просто Церквою, вони ще й будуть її осередком.

Дві маслини або два світильники будуть осередком Церков останнього часу!

Два світильники будуть порадиниками для всіх Церков!

Дві маслини будуть апостолами останнього часу!

Два пророки будуть щитом Божим для християн, які будуть поруч із ними, тому що будуть виконувати обітницю дані народу Божому, які наводимо нижче.

«І дано було жінці два крила великого орла, щоби летіла від змія в пустиню до місця свого, де будуть її годувати час, і часи, і пів часу» (Од.12:14).

«...Я в пустині дам воду і річки посеред степу сухого, щоби поїти народ вибраний Мій. Цей народ Я зібрав Собі. Він буде звіщати славу Мою, а ти, Якове, не покликав Мене; і ти, Ізраїлю, не боровся за Мене» (Іс.43:19-22).

«... Я збережу тебе від години випробування, що має прийти на весь всесвіт, щоби випробувати мешканців землі» (Од.3:10).

Їх буде супроводжувати величезна благодать Божа, яка проявлятиметься у чудесах так само, як при Мойсеєві та при Аароні, тому до них будуть збігатися євреї та 144 000 пропечатаних, які тікатимуть від переслідування антихриста. Вони будуть ті два крила, що будуть годувати у пустині народ ізраїльський **разом із продовжувачами тієї віри, яку засвідчила філадельфійська Церква.**

Для того, щоби піклуватися про таку величезну кількість людей, їм потрібно буде мати величезне довготерпіння Христове, яке буде їм дано від Господа. Дехто називає їх Снохом

та Іллею. Цілком можливо, але вони повинні будуть народитися так само, як і їхній попередник – Іван Христитель! (Лук.1:13-17; Мт.17:10-13). Цікаво буде почути їх самих, але вони і самі цього можуть не знати. Кожен, хто тільки побажає їх образити, буде спалений вогнем, що вийде із уст їхніх. Зверніть увагу, що антихрист буде зводити вогонь із неба (Од.13:13), щоби обманути тих людей, які не будуть знати пророцтв, щоби довести їм, що він нібито від Бога, але справжні пророки Господні будуть мати вогонь, що виходитиме із уст їхніх.

Два пророки будуть пророкувати усім народам Іменем Бога Отця, Сина і Святого Духа. Вони будуть підкріплювати свої проповіді знаменнями: засухою, перетворенням води у кров та іншими язвами, щоби вони відвернулися від гріхів своїх, покаялися і почали виконувати заповіді Господні. Під кінець їхнього пророкування вони будуть убиті в Єрусалимі. Їх ніхто не похоронить, а будуть радіти їхній смерті, даруючи один одному подарунки, але через 3,5 дні Бог їх воскресить.

Антихрист прийде в Єрусалим, щоби знищити цих двох пророків, тому у цей час потрібно буде завчасно тікати з міста і не повертатися назад, а чекати вознесіння, що буде супроводжуватися землетрусом, який названий другим горем.

Із пророцтв зрозуміло, що сарана із хвостами скорпіонів названа першим горем (Од.9:12), яке буде горем тільки для людей беззаконних, як і два наступні, тому що праведники їх зможуть уникнути, бо, знаючи про землетрус, вони зможуть підготуватися до нього завчасно.

На завершення потрібно сказати, що ці два скромні пророки вже знаходяться поміж нами у наш час, але до них ще не проговорив голос Господній, але у свій час Він до них заговорить і вони відкриються для народу Божого, тому при їхній появі не потрібно насміхатися, тому що така вада спостерігається за багатьма християнами, а потрібно віднестися до них з усією серйозністю і розсудливістю, щоби не загинути.

Сьома труба – царство світу стало Божим (11:15-19)

Третім горем для беззаконних людей можна назвати клич останньої сьомої труби, яка звістила воскресіння мертвих праведників і вознесіння живих для зустрічі із Господом на небі. Хто в цьому сумнівається, хай прочитає слова з уривку: **«18 ...прийшов гнів Твій і час судити мертвих і дати нагороду рабам Твоїм, пророкам і святим, і тим, хто боїться Імені Твого, малим і великим, і погубити губителів землі»**. Напевно, тут потрібно зупинитися детальніше, тому ми знову, щоби полегшити наші роздуми, почнемо із навідних питань.

Як судять мертвих? У Слові Божому ми читаємо лише про два види загального суду над мертвими, які будуть проходити в різний час і будуть відбуватися по-різному. Перший суд відбудеться до Тисячолітнього Царства і буде здійснюватися над праведниками (Од.20:4-5), а другий суд буде після Тисячолітнього Царства над противниками Божими (Од.20:12-15).

Про який суд говориться при сьомій трубі? Після сьомої труби ми знаходимо слова, що констатують факт початку суду Божого над мертвими: «**прийшов... час судити мертвих...**», а потім уточнюється: «**дати нагороду рабам Твоїм...**». Само собою зрозуміло, що тут мова йде про перший суд над праведниками. Це настільки очевидно, що й розглядати немає що, але для тих людей, хто цього не бачить, потрібно надати допомогу.

Нам не приходиться сумніватися у тому, що при трубежі сьомої труби говориться про суд над мертвими. Необхідно лише визначити його черговість, себто перший чи другий.

Достеменно відомо, що немає жодного аргументу на користь того, що тут мова йде про другий суд над мертвими, але є досить доводів, що свідчать, що під час останньої сьомої труби говориться про перший суд над померлими. По-перше, Тисячолітнє Царство ще не завершилося, а, якщо бути точним, воно тільки-но

почалося (Од.11:15), тому воскресіння у цей час можливе виключно для праведників. Хто може сумніватися у тому, що Ісус Христос воцарився над цим світом не раніше сьомої труби (Од.11:15)? Хто може сумніватися у тому, що Тисячолітнє Царство настало не раніше сьомої труби (Од.11:15)? Тому про який суд над мертвими тут може йти мова, як не про перший? По-друге, на суді не тільки карають, як дехто думає, але й присуджують потерпілим компенсацію за понесені збитки або витрати, тому слова «**дати нагороду рабам Твоїм...**» теж стосуються суду та ще й суду виключно над праведниками, як мертвими, так і живими (1Фес.4:15-17), що вказує на воскресіння покійних і на вознесіння живих. По-третє, воскресіння не могло бути раніше, тому що ще не прозвучала остання сьома труба, яку пророцтва визначають, як початок воскресіння святих (1Кор.15:52).

Яка найбільша нагорода може очікувати мертвих праведників? Чи задумувався хтось над тим чого не вистачає мертвим праведникам? У них є спілкування один із одним і з Господом (Од.6:9-11). Чого їм не дістає? Відповідь може бути лише однією: «Тіла». Без нього вони обмежені у своїх можливостях успадкувати нове небо і нову землю (Матв.5:5; Од.21:1-5). Для праведників воскресіння посилить нагороду, а для противників Божих посилить покарання.

Отже, коли прийшов гнів і час судити мертвих та дати нагороду праведникам? Через тисячу років? – Ні, вже зараз під час сьомої труби! І гнів зараз, і судити мертвих праведників зараз, щоби дати їм нагороду зараз, тобто під час сьомої труби!

Підтвердженням цього є слова: **«15 ...царство світу стало Царством Господа нашого і Христа Його і буде царювати навіки віків»**. Вони фактично звіщають початок Тисячолітнього Царства Божого. Невже ці слова можна тлумачити якимось інакше? Чому ж тоді відкрився храм Божий на небі? Чи є якісь інші слова в книзі Одкровення, які могли би претендувати на офіційне проголошення землі Царством Божим? Звісно, що немає, тому які ще можуть бути сумніви? Жодних! Ось і є та таємниця, про яку звіщав ангел із відкритою книгою в попередньому розділі, що ми вже детально розглядали.

До звуку сьомої труби праведники не могли воскреснути раніше, тому що могилами праведників, прахом раніше померлих, судочинством і всією землею Ісус Христос ще не міг розпоряджатися повністю, тому що вони були ще не Його. Як тільки земля перейшла у Його повне володіння, першим, що Він зробив – воскресив праведників і підняв дітей Божих до Себе на хмари, як описано у Писанні (1Фес.4:13-17; 1Кор15:51-52).

Стосовно сьомої труби вкрай необхідно наголосити на ще одну дуже й дуже важливу деталь. Під час звуку сьомої труби брати із собою абсолютно нічого не потрібно. Не потрібно ні НАЗу (див. додаток 13), ні АРу (див. додаток 14). Нічого! Викиньте все із рук та зніміть ношу із плечей! Підніміть ваші голови, славте Господа, моліться і очікуйте вознесіння (Лук.21:27-28)!

Г.) Походження та провини антихриста (розділи 12 – 14)

Особливе призначення має наступна частина книги Одкровення, тому що царство світу стало Царством Божим і антихрист втратив свою владу повністю, а через те, що він не мав здатності виправитися у свої провини і був непримиримим противником спасіння Божого, будучи джерелом всіякого зла, обману та розтління, він підлягав цілком справедливому суду.

Але Суддя Праведний, як і належить під час здійснення справедливого суду, не захотів його осудити без жодного пояснення, тому всі його злочини були відкриті через апостола Івана і стали доступні всякому створінню у вигляді знамення на небі, що описане в пророцтві.

Знамення на небі є одночасно доказом вини антихриста і його обвинуваченням. Вина антихриста очевидна, тому що відбувалося винищення дітей Божих тільки за те, що вони

вірують в Ісуса Христа і не прийняли його беззаконня і не поклонилися йому.

Царювання антихриста буде мати повністю беззаконний характер, тому що він буде приймати рішення і здійснювати суд не по Слову Божому, а виключно по його прихоті, встановлюючи свою власну правду, вважаючи не Біблію, а себе основою для правди. Кого захоче він виправдає, а кого захоче і зможе добратися до нього – осудить.

Чи уявляєте собі, наскільки потрібно бути переповненим хитрості, лукавства і лжі, що правда із уст нашого Учителя стане для нього смертельною, як милосердя Авігеї для Навала, який, дізнавшись про її добре діло, зазімав від злості і помер (1Цар./1Сам.25:37-38). Щось подібне станеться і з антихристом.

Ще однією особливістю наступної частини книги Одкровення, яку ми зараз розглядаємо, є наявність паралельного опису того, що вже відбувалося раніше. Паралельний опис важливих подій у Біблії ми зустрічали і раніше, наприклад: опис життя Ісуса Христа у чотирьох Євангеліях; дублювання опису Закону у книзі Второзаконня; опис історії царств у книзі Параліпоменон та інші випадки паралелізму в Біблії.

Щоби краще зрозуміти необхідність повторного опису одних і тих же подій у різних сюжетних лініях книги Апокаліпсису варто згадати геогра-

фічні карти або карти автомобільних доріг. У них один і той же самий населений пункт або місцевість можуть бути зображені на різних сторінках або сторонах по декілька раз, що допомагає нам зв'язати їх поміж собою, тобто краще зрозуміти.

Аналогічним чином опис одних і тих же подій у різних сюжетних лініях дозволяє їх синхронізувати між собою. Так опис воскресіння праведників ми знаходимо декілька разів: під час сьомої труби (Од.11:18), на початку Тисячолітнього Царства (Од.20:4-6), під час опису жнив (Од.14:14-16) і під час опису весільної вечері Агнця (Од.19:6-9).

Дехто сумнівається в наявності дублюючих пророцтв у книзі Одкровення, не дивлячись на їхню очевидність. У дванадцятому розділі ми знаходимо безсумнівний опис народження Ісуса Христа, Його вознесіння до Отця і воцаріння на престолі, щоби пасти всі народи (Од.19:15). Про кого іншого тут може йти мова? Жодної альтернативи не існує. До того ж, паралельний опис пророцтв є цілком законним і необхідним для забезпечення повноти викладення декількох ланцюгів подій, з точки зору того, що відбувається на небесах, а також із точки зору вчинків дракона. Це два паралельні описи, які сходяться в точці їхньої зустрічі, тобто під час виливання семи чаш гніву Божого перед фінальною зустріччю Ісуса Христа з антихристом.

Повторний опис подій у книзі Одкровення зумовлений екскурсом в історію, щоби відкрити таємницю та історію появи антихриста, щоби відкрити вину диявола, який теж буде підлягати суду та знищенню у геєні вогняній, щоби обвинувачення було повним і завершеним. Єдиною трудностю, що виникає при подібному описі, це узгодження двох хронологічних гілок пророцтв між собою. Цей процес потрібно буде здійснювати за допомогою маркерів, що закладені в них. Визначення цих маркерів і буде найбільш відповідальною частиною тлумачення, що ми спробуємо по милості Божій здійснити далі.

Вагітна жінка зодягнена в сонце (12:1-2)

Для полегшення розгляду образу жінки нам потрібно буде попередньо розібрати декілька питань, забігаючи наперед, тому що цього не можна буде уникнути в жодному випадку. Така послідовність дозволить встановити деякі базові поняття необхідні для розуміння її сутності, тому повернемося до цього дещо пізніше.

Кого переслідував дракон? Кафолісти розуміють, що мова тут іде про імператора Костянтина, тому що він нібито пас народи жезлом залізним, але чи дійсно він пас всі народи? Звичайно, що ні. По-перше, він не пас народи, а володів ними, що вже є різними речами. По-друге, Костянтин володів лише тією частиною народів, які входили до його імперії.

По-третє, навіть, кафолісти не претендують на те, що він був піднятий на небеса, як Христос.

Дехто під Немовлям розуміє вірний залишок християн або Вселенську Церкву, але на підставі чого такі здогадки? У пророцтві точно сказано, що дитя було чоловічої статі, тому виникає закономірне і абсурдне питання: «Яку стать має Вселенська Церква або вірний залишок?». До того ж вознесіння Дитяти на момент показу видіння було описане в минулому часі, як факт, що вже відбувся, а вірний залишок по відношенню до часу його подання має бути ще у майбутньому, тому це однозначно не він. Вірний залишок у цьому видінні називається «**іншим насінням її**», маючи дещо іншу долю ніж доля Дитяти.

Наявність опису статі народженої дитини говорить, що це була якась конкретна Людина, Яка буде пасти всі народи жезлом залізним, тобто успадкує обітницю дані царю Давиду, Яка була піднята на небеса до Бога і до престолу Його, щоби царювати разом із Ним. Хто це може бути? Кого переслідував дракон не тільки дорослим, а ще й у дитячому віці?

Яку Дитину переслідував дракон? Не так то й багато людей були підняті Богом на небеса до престолу Його, ще менше їх претендуватиме на те, щоби пасти всі народи жезлом залізним, але хто із них був переслідуваний ще малим немовлям? Єнох? Ілля? Хто? А може

Мойсей? – Так! Але переслідувачі приютили його, вигодували і виховали, тому щось не схоже на непримиренну ворожнечі між драконом і дитям жінки! – Отже, кого зі святих переслідували ще дитиною? – Нікого, окрім Ісуса Христа! І лише Він має пасти всі народи залізним жезлом (Од.19:15). Тепер ми можемо дізнатися про те, хто такий дракон? Кого він символізує?

Марія і Йосип тікали з Дитям від Ірода I Великого (Матв.2:13) та переховувалися від Архелая (Матв.2:22). Згодом Ісуса Христа переслідували Понтій Пілат та Ірод Антипа. Всі вони є урядовцями Римської імперії, яку й символізує червоний дракон!

Хто є червоним драконом? Писання говорить чітко, що це диявол і сатана (Од.12:9), але сім його голів – це сім пагорбів (Од.17:9), а десять рогів – десять царів (Од.17:12), тобто маємо географічну прив'язку до певної території та прив'язку до конкретного уряду! Ці визначення не мають жодних протиріч. Отже, сатана і диявол були духом дракона, голови – містом, роги – царями, а Римська імперія – тілом дракона, маючи конкретний прояв нарівні із попередніми застосованими образами, тому все стає на свої місця.

Вагітна жінка зодягнена в Сонце. Її образ наповнений символами, що вже зустрічалися раніше і їхнє значення можна легко відшукати

(Бут.37:9-11). Згідно аналогії символи, якими оточена вагітна жінка, можна інтерпретувати так: сонце – Авраам, місяць – Сарра, дванадцять зірок – дванадцять патріархів. Початкове значення цих символів у книзі Буття було таким: сонце – Яків, місяць – Рахіль, дванадцять зірок – дванадцять його синів.

Чому початкове тлумачення символів змінилося? Вони з'явилися у сні Йосипа, який разом із Веніаміном був народжений Рахіллю, а решта його братів були народжені іншими жінками, тому Рахіль для них не була матір'ю. Місяць – означає матір, тому для сну Йосипа цей символ був цілком закономірний, але він не дійсний для його братів, які були народжені іншими жінками, тому для тлумачення потрібно було шукати праматір, яка була би спільною для них і для духовних євреїв, тобто християн.

Найближчими спільними для них усіх прабабками будуть Ісак та Ревека, а наступними Авраам і Сарра. Хоча це особливі ролі не зіграє, але краще вказати на Авраама і Сарру, як перших їхніх прабабків, які отримали обітницю того, що від них народиться Месія, себто Ісус Христос, Який був обіцяний Аврааму, але народився для спасіння всіх народів.

Чому вагітна жінка не може бути Церквою? У видінні ми бачимо, що вагітна жінка народжує Немовля, Яке вознеслося на небо і

буде царювати над усіма народами. Ніхто не зможе бути таким, як говорять про Немовля подані ознаки, окрім Ісуса Христа, що ми вже попередньо розглянули, забігаючи наперед для визначення Його Особи.

Якщо припустити, що вагітна жінка нібито є Церквою, тоді вийде, що вона народила Ісуса Христа, а це неможливо, тому що Господь створив Церкву, а не Церква народила Господа. Таке тлумачення є хронологічно неможливим, помилковим і недопустимим, що є елементарним поняттям, тому не потребує додаткового пояснення.

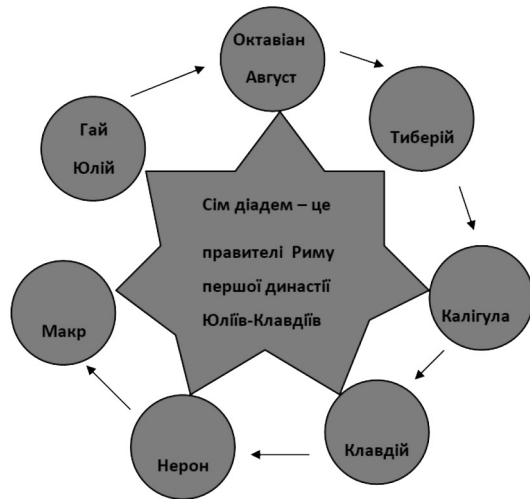
Чому вагітна жінка не є Марією? Можна побачити ще одну важливу деталь у видінні, що жінка, яка раніше була вагітною, дожила до часу царювання антихриста (Од.12:6), а Марія, як відомо, вже давним-давно померла, тому це однозначно не вона.

Кого символізує вагітна жінка? Як відомо, вона народила Ісуса Христа, має прабатька Авраама, праматір Сарру і дванадцять патріархів, тому відповідь очевидна – це народ ізраїльський, який доживе до часів царювання антихриста і буде ховатися від нього в пустині 1260 днів (Од.12:6).

Чому для опису пророцтв були використані прообрази та символи? Напевно, тому, що це єдиний спосіб компактно описати характери персонажів, їхнє правонаступництво, походження та охопити величезний історичний

час. В таких випадках досягнути поставленої мети найпростіше за допомогою певної інакомовності та образності подачі матеріалу.

Червоний дракон переслідує Дитя і жінку (12:3-6) У попередньому розділі ми вже вияснили, що сатана і диявол були духом дракона, голови – Римом, роги – царями, а Римська імперія – тілом дракона, маючи цілком конкретне історичне втілення, яке далі ми повторимо разом зі значенням застосованого у видінні образу змія.

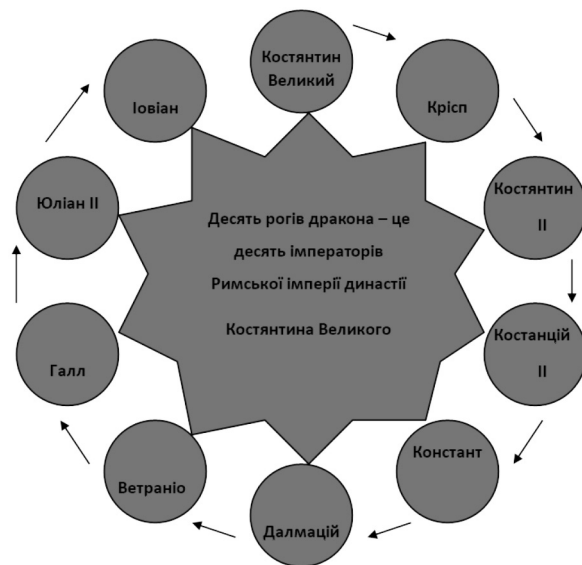
Малюнок 4. Значення діадем червоного дракона

Червоний дракон – це символ кровопролиття і ненажерливості. **Сім діадем** дракона – означають династію царів-засновників Римської імперії, себто Юліїв-Клавдіїв (див. мал. 4).

Гай Юлій Цезар був першим імператором із роду Юліїв, але добровільно обмежив свої повноваження, тому першим імператором вважався його племінник Октавіан Август, який отримав від нього більшу частину спадщини, що допомогла спадкоємцю прийти до влади.

Останній, не маючи рідного сина, привів до влади сина дружини від іншого шлюбу Тиберія із роду Клавдіїв, якого всиновив. Надалі влада переходила у спадок до нащадків. Період правління династії завершив Луцій Колодій Макр, який, хоч і мав невідоме походження, але претендував на трон Юліїв-Клавдіїв після Нерона.

Сім голів – це сім пагорбів, на яких знаходиться Рим (Од.17:9), а **десять рогів** – десять царів династії, що мала найсильніший вплив на християн, тобто імператори Римської імперії династії Костянтина (див. мал. 5). Решта римських імператорських династій не можуть бути десятьма рогами дракона, бо мали невелику кількість імператорів, а інші – більше ніж потрібно.

Малюнок 5. Імператори династії Костянтина Великого

Падіння третини зір вказує на відступ третьої частини священників (Од.12:4, 1:20), яке він зумовить. Хвіст дракона символізує лжепророків та лжевчителів (Іс.9:13-15), які знаходяться у Церквах і видають себе за християн, але руки їхні в крові. Вони жалять народ Божий у п'яту, запроваджуючи верховенство

влади голови змія, тобто царя, над ученням Спасителя (див. додатки 8, 9, 10) з часів імператора Костянтина і аж до нашого часу.

Дехто скаже, що зірки – це ангели у значенні духів. – Цілком можливо! Але у посланні до семи Церков теж фігурують ангели, які виявилися цілком земними служителями, тому тут теж немає жодного протиріччя. Також, якщо тут мова йде про злих духів, то що в цьому повчального? А якщо мова йде про служителів-відступників, то потрібно пильнувати, щоби не впасти самому і не попасти під вплив служителів-відступників, які поклонилися дракону. Це повчально! Ніколи не потрібно забувати про прикладну сторону пророцтв!

Архангел Михаїл скинув дракона на землю (12:7-12)

Іноколи доводилося чути далеку від Істини думку, що Ісус Христос змагається із дияволом або сатаною, маючи рівні сили та можливості. Той, хто так думає, забув, що Ісус Христос давно отримав повну перемогу на віки-вічні і має повну владу на небі і на землі (Матв.28:18), тому про яку рівність сил у боротьбі може йти мова?

Перемога архангела Михаїла над дияволом є яскравим цьому підтвердженням. Ми бачимо, що диявола переміг лише архангел із підпорядкованими йому ангелами, а згодом закує його у кайдани звичайнісінький ангел (Од.20:2).

Описана боротьба змія із дітьми Божими має набагато глибший зміст, аніж може здаватися. Як відомо, ніхто не може прислужити двом господарям одночасно (Матв.6:24; Лук.16:13). Догодждаючи одному із них, відбувається зневага або зречення від інтересів іншого.

Обираючи Царство Боже людина повинна зректись від земного царства, а обираючи земне царство людина відрікається від Царства Божого автоматично (Матв.4:8-11; Лук.4:5-8), тобто ми маємо класичний вибір одного із двох, тому що третього варіанту нам не дано.

Це не тільки боротьба двох царств, які живуть за різними законами, але і особисте протистояння дияволу кожного християнина не кривавим способом, як протистояння ягнят і вовків. Кожна людина будує собі життя, обираючи між Істиною та лукавством; між Добром та злом; між Спасінням та погибеллю; між Любов'ю та ненавистю; між Життям і смертю; між Ісусом Христом та душогубством.

Ким стати? Безжалісним, кровожерливим, злим вовком, який живе сам для себе так аби тільки йому добре було, що може губити, мучити, калічити і принижувати інших, пожинаючи після смерті вічні муки в гесні вогненній, чи невинним добрим і милосердним ягнятком, подібним до Ісуса Христа, надіючись на вічні обітниці Божі і випромінюючи Його любов, не

маючи змоги вбивати або завдавати болю іншим, пожинаючи блаженну вічність зі святими? Перед нами знову повстає питання служби в армії та присяги кесарю, як перед першими християнами за доби імператора Костянтина та арльського і римського соборів.

Той, хто береться за зброю, щоби вбивати інших людей, уже не може називатися християнином або послідовником Ісуса Христа, тому що догоджає не Агнцеві, тому що Спаситель та Його учні нікого не вбивали. Ягнята нікого вбивати не можуть, тому їх і називають невинними. Хто вбиває інших, навіть, ворогів, той втрачає невинність (Ів.18:11; Єф.6:12-18), тому що це означає стати вовком у овечій шкурі, тому що вбивати інших – це означає здійснити душоубство і стати душоубом, а Ісус Христос та апостоли ніколи нікого такого не навчали (Лук.9:54-56, 23:34) і не подавали жодного подібного прикладу.

Християни можуть служити царям, але нікому не присягатися і нікого не вбивати, тому що повна вірність і відданість Господу Богу та Його заповідям має бути завжди на першому місці і не може бути сумісна із присягою та приналежністю будь-кому із людей, тому що християни є дітьми Божими і належать тільки Йому, як царі і священники. Християни несуть мир, а не війну.

Звичайно, лжевчителі будуть навчати іншого, тому що це їхнє призначення, щоби бути

хвостом древнього змія, тобто дракона, щоби жалити дітей Божих у п'яту. На те вони й поставлені Богом, щоби йти у погибель і вести за собою загиблі душі, які зреклися Спасителя.

Кожен християнин повинен особисто перемогти диявола Кров'ю Спасителя, свідченням Його життя і нелюбов'ю до земного (Од.12:11). Ми маємо три великі зброї для нашого захисту від диявола, яким він не може протистояти. Диявола перемагають не тільки ангели та архангели, але кожен щирий наслідувач прикладу життя Ісуса Христа і апостолів.

Божий захист жінки від переслідування дракона (12:13-17)

Можна говорити про багато різноманітних переслідувань євреїв, які впродовж тисячоліть не могли відновити своєї держави, але більш конкретизований опис гонінь пророцтва стосується останнього часу, себто періоду царювання антихриста. Достеменними доказами цього є вказаний час переховування євреїв: «час, часи і половину часу», тобто один рік, два роки і півроку, що дорівнює 1260 днів, які описані у шостому вірші цього ж розділу.

Два крила – це два пророки, які ми розглядали в попередньому розділі. Орлині крила – це символ високого польоту не тільки думок, але і всього життя та духа, що вказує на особливу наближеність до Бога. Вони будуть під

охороною Божою в супроводі чудес і знамень харчувати євреїв та філадельфійську Церкву, як Аарон та Мойсей по дорозі виходу з Єгипту в землю обітовану. У пророцтвах є можливий натяк на їхнє місцеперебування (Од.14:1).

Вода, випущена із уст змія може означати армію антихриста, що буде гнатися за євреями, тому що образ води – це образ великої кількості людей (Од.17:15), а відкриті уста землі – стихійне лихо, яке станеться після розпечатування шостої печаті. Решта із насіння жінки – це християни, яких антихрист почне переслідувати після гонитви за євреями.

Семиголовий звір виходить із моря (13:1-2)

У наступних пророцтвах ми бачимо опис звіра, що з'явиться наприкінці існування світу, якого дракон нагородить всією своєю силою, престолом і владою, тобто естафета від Римської імперії перейде до іншої держави. Дехто вбачає в образі нового звіра із сімома головами символи появи нового Риму. Незважаючи на те, що претендентів на звання нового Риму може існувати дуже багато (див. додаток 15), більшість із них не зможе підійти під ознаки нового персонажу, що подані у пророцтвах, які ми будемо розглядати кожну окремо.

Здійснюючи неупереджений аналіз можливого виконання пророцтв, було отримано несподівані результати, що приголомшили самих

дослідників, які ні на що подібне не сподівалися. Деталізований порядок дослідження буде описаний далі, але спочатку подамо результати дослідження у вигляді таблиці (див. табл. 6).

Ознака із пророцтв	США	Китай	Росія	Англія	Японія
1 Вийшов із моря	+	+/-	+/-	+	+
2 Подібний до барса	+	-	-	+	-
3 7 голів	x	-	x	+	-
4 Зцілена смертельна рана	-	-	-	+	-
5 10 діадем	x	x	+	+	x
6 Богохульні імена	-	-	-	+	+
7 Трон, сила і влада	+	+	+	+	+
Загальна відповідність ознакам	3	1	2	7	3

Таблиця 6. Оцінка відповідності держав опису звіра, що вийшов із води

Вийшов із моря. Дехто говорить, що звір, що вийшов із води, є звіром, що вийшов із поган, але таке тлумачення – це балачки ні про що, бо всі держави, окрім Ізраїлю, є поганськими. Тут пророцтво говорить не тільки про поганську державу, але і про морську теж. Ця ознака може вказувати на сильну морську державу, на острівну державу, на державу, що утворилася в ході морських воєн, на державу, що виникла на суходолі, що був відкритим в результаті мореплавства, наприклад, в Австралії, у Північній або Південній Америці.

Отже, нам варто розглянути найсильніші морські держави із найбільшим військовим флотом, а до них, як відомо, належать: США, Китай, Росія, Англія, Японія. Оцінимо їхні шанси стати описаним звіром з точки зору відповідності ознакам, що подаються пророцтвами.

США. Володіє найбільшим військовим флотом. Ця держава утворилася на континенті, що був відкритим мореплавцями, тому з точки зору ознаки звіра, що вийшов із моря, вона має непогані шанси стати виконавцем досліджуваного нами пророцтва.

Китай. Флот цієї країни розрахований на діяльність у прибережних водах і складається в основному із малих військових кораблів, тому, із врахуванням усіх інших чинників, пророцтва про звіра, що вийшов із моря, не про неї.

Росія. Традиційно вважається сухопутною військовою державою. Наявний у неї застарілий військовий флот дістався їй у спадок від радянського союзу. Нові кораблі будуються дуже повільно і з великими недоробками. Сукупність описаних складових робить дуже низькою ймовірність Росії бути звіром, що вийшов із моря.

Англія. Є традиційною морською державою, що мала величезні морські колонії і перемагала у багатьох війнах за допомогою флоту. Війну між Францією та Англією за часів Наполеона порівнювали з битвою між левом та китом. Не дивля-

чись на свій маленький розмір вона була єдиною європейською державою, яка успішно протистояла Гітлеру. Її сучасний військовий флот переживав тривале скорочення, але у 2018 році поповнився двома найсучаснішими авіаносцями, тому можна говорити про його поступове відродження. Об'єднане королівство Британії має дуже високі показники і розглядається як країна, що може стати звіром, який вийшов із піску морського.

Японія. Її флот є найсучаснішим і кількісно більшим від британського, але з формальної точки зору він не вважається військовим. Однак змінити цивільний одяг на військовий дуже легко. Ця держава теж є острівною і володіла великими колоніями, тому теж має високі можливості стати звіром, що вийшов із піску морського.

З усіх розглянутих держав найвищі можливості втілити пророцтво про звіра, що вийшов із води, мають США, Англія та Японія.

Подібний до барса. Різні переклади по різному дають визначення цього звіра: барс, леопард, пантера, рись. Всі вони, за виключенням останнього, є правильними. Для розгляду цього образу можна розглянути символіку народів, яка, можливо, нам дещо підкаже.

Барс є символом скіфів і гербом Казахстану, а на королівському гербі Англії зображено аж шість штук пантер. Ягуар був божеством багатьох народів Америки.

Оцінюючи символи вказаних країн, що претендуватимуть на звіра, що вийшов із моря, варто виключити Казахстан, тому що він однозначно не вийшов із моря.

По своїй природі гепард має короткі ноги і приземкувату побудову тіла, що робить його стійкішим за інших представників котячих, а наявність ведмежих лап говорить про саму високу стійкість звіра, що вийшов із моря. Лев'яча паша наголошує про його міцну хватку здобичі.

Криланий барс був символом скіфів, що побічно може вказувати на завоювання звіром, що прийшов із моря, скіфських територій. Те ж саме може свідчити і наявність ведмежих лап. З точки зору наявного символу гепарда, ми знову бачимо хороші результати у США, Англії і можливі примарні ознаки Росії, але із поданого списку країн випадають Японія та Китай.

Сім голів. Пояснення про значення символу голови ми знаходимо при описі дракона, де голова означає пагорб або гору, але пророцтво про зцілення голови (Од.13:3) дає зрозуміти, що у цьому тексті мова іде не про звичайні гори, а про царські династії, що керували державою. Царська династія є сукупністю царів окремого роду, тобто є їхнім нагромадженням або горою. В такому разі тлумачення символіки семи голів червоного дракона та звіра, що вийшов із води буде мати інший відтінок, як і питання передачі влади та сили.

В історії США ми можемо знайти лише чотири династії **Адамсів, Гаррісонів, Бушів і Рузвельтів**. Можливо, у майбутньому їх стане більше, але за оцінюваний період, що складає біля 20 років до кінця світу, вони не зможуть набрати необхідну кількість династій, бо не встигають за часом, тому США не зможе стати звіром, що вийшов із моря.

В Росії теж є невідповідність необхідної кількості династій, тому що їх у неї дуже мало: **Рюриковичі, Мономаховичі, Мстиславичі, Годунови, Романови**.

Проте жодних проблем не виникає в Англії, тому що існує загальновідомий перелік її монархічних династій: **Весекська** (Кнютлінги, Годвінсьони), **Нормандська, Плантагенети** (Ланкастери, Йорки), **Тюдори, Стюарти, ГанOVERська, Віндзорська** (див. ілюстр. 3 у кольоровій вкладці). Остання із них продовжує обіймати царський престол і в наш час.

Японія і Китай теж мають свої імператорські династії, але кожна із них має набагато більше десяти, тому ми їх пропустимо.

Згідно розглянутого критерію, кількість монархічних династій найкраще співпадає із пророцтвом у Англії. Можна знайти певну відповідність у Японії та Китаю, а Росія та США взагалі випадають зі списку претендентів на місце семиголового звіра.

Смертельна рана голови зцілилася. При сучасному політичному устрої держав майже всі монархії потерпіли поразку в своїх правах, але в різних країнах по різному.

В Японії імператор Хірохіто відмовився лише від претензій на свою «божественність».

Російського імператора вбили разом із сім'єю, позбавивши решту спадкоємців царського роду можливості успадкувати престол.

В Китаї імператор зрікся від престолу і всі можливі спадкоємці теж були позбавлені можливості його наслідування.

В Англії Віндзорського короля Карла I страшили і скасували монархію, але згодом її реставрували, запросивши його сина Карла II стати королем Англії.

У США подібних проблем не було зовсім, тому що там не було монархії.

Цілком очевидно, що пророцтву про зцілену голову на даний момент історії відповідає лише одна держава – це Англія.

Десять рогів – це десять царів ядерного клубу, що прийдуть до влади у майбутньому під кінець існування світу разом із антихристом, щоби поставити його на престол (Од.17:12). Через те, що ця ознака не вказує на жодну державу, ми її пропустили.

Десять діадем. У пророцтві вони означають, що остання династія буде нараховувати десять

царів, а останній із них буде антихристом. Через те, що антихрист ще не прийшов до влади на даний час їх повинно бути дев'ять.

США із цього списку випадають відразу, тому що вони налічують 45 президентів.

Росія, як правонаступниця СРСР, нараховує від Ульянова по Путіна десять володарів, які не складають жодної династії, тому що всі вони не є родичами. Десятим був Медведев, який, як і Путін, не може бути антихристом, що володітиме всією землею. Вони, як і решта урядів світу, можуть бути лише його васалами, тобто антихристами меншого порядку.

У Китаї від Мао Цзедуна по Сі Цзіньпіна керувало одинадцять володарів.

У Японії число імператорів останньої династії набагато більше дванадцяти, а якщо почати рахувати від усиновленого імператора, то їх із нинішнім буде вісім.

В Англії, не враховуючи жінок, у Віндзорській династії при владі були дев'ять царів, тому цілком імовірно, що після смерті королеви Єлизавети II наступний король, який приїде до влади після неї, може бути антихристом.

За цією ознакою антихрист має всі можливості для приходу до влади лише з Англії.

Богохульні імена. Якщо говорити про імена урядовців, то ми можемо міркувати лише про офіційні імена, звання і титули, які нам відомі.

Про таємні, нікому невідомі імена ніхто не буде говорити. Які можуть бути богохульні імена в урядовців КНР, США та Росії? Вони відсутні. Проте, богохульні імена були у японського імператора та є у англійської корони.

Раніше Японських імператорів називали богом, боголюдиною, втіленим божеством, святим, сином неба і так далі. Всі ці імена і є богохульними, тому що належать виключно триєдиному Богу: Отцю, Сину і Духу Святому, а їх присвоїли грішній людині.

Англійські монархи теж мають богохульні імена. Серед них титули голови Церкви та верховного управителя. Згідно Слова Божого, Головою Церкви Є виключно Ісус Христос (Єф.1:20-22; Кол.1:18), тому кожен, хто привласнює собі Його звання, буде богохульствувати.

Трон, сила і влада. Із усіх держав, що ми досліджуємо, найбільшими територіями володіли СРСР та Англія. Свого часу СРСР володів 1/6 частиною земної суші, але мало хто знає, що Британська імперія до 1919 року володіла територією, що займала 40 мільйонів квадратних кілометрів землі разом із колоніями та Антарктикою, що становило майже 27 % або 1/4 частину земної суші, з населенням 480 мільйонів чоловік, що теж становило на той час 1/4 частину людства. Але це не ті землі, що описані в пророцтвах, які їй належить ще заволодіти,

тому пророцтво про землі скіфів і кельтів має ще збутися в майбутньому.

У наш час англійські монархи теж мають дуже великий світовий вплив. Зараз до країн-членів Британської Співдружності входять 54 держави, тобто 1/4 частина від їхньої загальної світової кількості. Найбільшими із них є Індія, Канада, Австралія, ПАР, Нігерія, Пакистан. У 16 країн британський монарх виступає, як голова держави. Найбільшими із них є Канада та Австралія. З усіх наявних світових держав з часу написання Нового Завіту Британська імперія була найбільшою, що стала своєрідним полігоном для формування її керівної хватки над усіма народами, що необхідна для керування всім світом.

Цікаво також буде дізнатися про заснування її столиці, себто міста Лондону. Історики свідчать, що його заснували римляни всього-на-всього через 10 років після розп'яття Ісуса Христа. Під їхнім началом він почав розвиватися і процвітав. Десь у 200 році тодішній Лондон обнесли муром, який частково зберігся і донині. У V столітті римляни його покинули і він поступово був заселений бриттами та саксами. Древня римська будова стала історичним та фінансовим ядром Лондона, що нині називається Сіті або «квадратною милею», яка має свої власні закони, поліцію та уряд, що обира-

ється за законами середньовіччя. Це своєрідна держава в державі, яку складають найбільші багатії світу. Король Англії не має права, навіть, ступити на територію Сіті без дозволу його уряду. На його гербі зображено два дракони, а один в шоломі, що символізують надані йому Римом трон, владу і силу.

Напевно, кожен мав можливість перевірити неупередженість наших досліджень, які підводять нас до зовсім неочікуваного висновку, відкриваючи, що пророцтва про звіра, який вийшов із води, вказують найбільше всього на Англію, тому скоріше всього її наступний король має бути антихристом. З цієї точки зору ми і будемо розвивати наступні тлумачення.

На сьогодні претендентом на царський престол Англії є принц Чарльз Уельський, який має вік 70 років. Наступним за ним спадкоємцем престолу є принц Генрі (Гарі) Уельський або Вільям Кембриджський, їм 34 і 36 років відповідно. Цікаво, що вони всі є прямими нащадками російського імператора Миколи I із роду Романових, а частина їхніх праотців є канонізованими православними святими, тому майбутні наслідувачі англійського престолу охоче відвідують православні храми і моляться до своїх прабатьків. Вони цілком законно можуть здійснити реставрацію царської влади в Росії, що відкриває нові аспекти у тлумаченні пророцтв.

Що стосується православних священників, то їм абсолютно байдуже якому царю кланятися, цілувати руки або махати кадилом, тому вони із легкістю замінять одного царя на іншого, що має більш древне і знатне походження та ще й від їхніх святих.

Іншим не менш важливим фактом є право англійської корони наслідувати престол і в інших європейських державах: Данії, Греції, Німеччині, Польщі, Румунії, Фінляндії та Франції. Хто і коли буде наступним королем відомо лише Самому Господу Богу, але перспектива наступного короля стати останнім королем не тільки Англії, але і всього світу є дуже високою.

Зцілення голови звіра і поклоніння дракону (13:3-6)

Ми вже говорили, що кожна голова звіра означає певну царську або королівську династію, тому зцілення голови звіра вказує на відновлення права династії на наслідування престолу. З усіх розглянутих вище країн це пророцтво збулося лише в Англії. Віндзорського короля Карла I стратили і скасували монархію, але згодом її реставрували, проголосивши його сина Карла II королем Англії. Проте, ще повинен настати такий час, коли престолонаслідувачі англійської корони зажадають відновити свої законні права на трон в Росії, Україні, Білорусії, Польщі, Данії, Греції, Німеччині, Румунії, Фін-

ляндії та Франції. Володіючи ними та маючи контроль над країнами Британської Співдружності і над країнами ядерного клубу антихрист почне контролювати весь світ. Тоді ми й отримаємо Гога із землі Магог, князя Роша, Мешеха і Тувала. Це і буде остаточне зцілення голови звіра, що вийшов із води.

Поклоніння монархам Великобританії передбачатиме поклоніння і їхнім гербам та прапорам, а також гербу Лондона, де й зображено римські дракони.

Звір воює зі святими (13:7-10)

Причиною війни зі святими буде бажання антихриста отримати повну владу над усім світом і над кожною людиною окремо. Йому дана буде влада від Бога, над кожним коліном, народом, плем'ям і язиком, як Навуходоносору, але не над нутром людини. Господь ніколи нікому не дозволяв панувати в серцях і душах людей, тому що ця влада належить виключно Йому. Всі люди будуть готові віддати антихристу свої серця, душі, дух, розум, силу і совість, але тільки не діти Божі, що і стане причиною для гоніння на них.

Останній вірш цього уривку повторно застерігає нас від збройного протистояння, тому що ми повинні будемо протистояти йому за допомогою терпіння і віри святих. У не святих людей теж може бути терпіння і віра, але їх не вистачатиме, щоби перебувати у святості Божій.

Віра Божа і терпіння від Нього направляють людей на путь слідування за Ісусом Христом, а це шлях не кровопролитної боротьби Агнця проти влади гріха і темряви, проти влади духів злоби і ненависті (Єф.6:12). Спаситель не пролив жодної краплини чужої крові, тому що Він проливав тільки Свою Пресвяту Кров для спасіння грішних душ.

Антихрист буде перемагати всіх, тому найкращим способом протистояння йому буде втеча від нього. Виникає лише одне-єдине питання на яке кожен має дати відповідь самостійно: «Куди?», – що вимагає особистого молитовно-го одкровення від Бога.

Звір із двома рогами ягняти та устами дракона (13:11-15)

Розглядаючи значення образу нового звіра із рогами ягняти ми вже не будемо оцінювати шанси різних країн стати виконавцями пророцтв про двох їхніх нечестивих царів, як у випадку з попереднім звіром, тому що претендентів може бути величезна кількість, але розглянемо ознаки останнього звіра, які повинні дати нам певне розуміння.

Ознаками останнього звіра є: 1) вийшов із землі; 2) наявність рогів подібних до агнчих, 3) говорить, як дракон; 4) наявність вогню, який він буде зводити з неба, 5) діє із владою першого звіра; 6) примушує всіх людей поклоняти-

ся попередньому звірові; 7) вклав дух в образ звіра. Буде зручніше розглянути ці ознаки у зворотному порядку, тому що останні ознаки дають нам більш чітке розуміння того, хто є звіром із рогами ягняти.

1) Вклав дух в образ звіра. В листопаді 2017 року в США компанія IBM представила квантового комп'ютер. Його потужність становила 50 кубіт. Теоретично розраховано, що **512 кубіт може бути еквівалентним мозку 7 мільярдів людей.** Зараз вже є модель 13 покоління потужністю 8192 кубіт. **Це і є факт створення образу звіра! Він вже існує!**

Його головною метою, згідно задуму його творців, є **зламування свідомості людини!**

П'ятнадцятий вірш цього уривку говорить, що будуть убивати тих, хто не буде поклонятися «віртуальному» звірові, тобто е-звірові. Зверніть увагу на те, як там сказано: **«щоби був убитий кожен»**, а не: **«що буде вбитий кожен»**, тому багато християн залишаться живими.

Дехто, опираючись на цей текст, говорить, що там сказано, що всім повідрубують голови, використовуючи це, як аргумент того, що християни не застануть періоду царювання антихриста, але це дуже вільне трактування. По-перше, убивати будуть різними способами (Од.6:8). По-друге, будуть убивати не всіх, а лише тих, які «попали у їхні руки», хто опи-

нівся в зоні їхньої досяжності (Од.11:3-7, 12:14; Матв.24:16; Лук.21:36; Дан.12:12), тому всі аргументи, що наводяться, потрібно ретельно перевіряти по Біблії і не сприймати їх на віру, щоби уникнути пасток, які розставлені лжепророками, лжевчителіями.

2) Примушує всіх людей поклонятися попередньому звірові. Він – примушує, тобто діє з позиції сили. Звір повинен бути впливовим, хитрим та сильним настільки, що буде примушувати не тільки окремі держави, але і весь світ, тому стає очевидним, що звіром із рогами ягняти має бути сама могутня держава у світі. Тому для визначення досліджуваного нами звіра нам достатньо задати питання про те, яка держава є самою могутньою у світі? Хто домінує у світовій міжнародній політиці? Хто визначає світовий міжнародний порядок? Кого називають світовим поліцейським? Хто здійснює найбільше «миротворчих» воєн? Від кого залежать міжнародні політичні організації? Де зосереджена наймогутніша наука, штучний інтелект, зброя? Хто контролює космос? Яка валюта найпоширеніша в світі? Напевно, для кожного відповідь на ці питання є очевидною. – **Це США!**

3) Діє із владою першого звіра. Саме слово влада означає: 1) сила; 2) право керувати; 3) уряд. Розглядаючи значення цього слова, як ознаку звіра з рогами ягняти, варто зробити ще

один висновок, що ця держава виникне і отримає силу завдяки Англії і буде її постійним союзником, тому варто задати питання про те, яка держава, що заснована нею, є її найбільшим і найсильнішим союзником? У якій державі в урядових кланах найбільше родинних зв'язків із престолом звіра, що вийшов із води? **30 листопада 1782 року Великобританія дарувала визнання незалежності США**, що була до цього її метрополією. Вся фінансова, корпоративна та інформаційна еліта США сформована елітами Англії. Все стає очевидним. – **Це США!**

4) Огонь із небес. Ця ознака може мати кілька джерел походження: містичне або технічне. Сучасним містичним варіантом зведення вогню з небес є сходження «благодатного вогню» у Єрусалимі на Пасху, а технічним варіантом є застосування певної зброї.

Сходження «благодатного вогню» можна сміливо опускати, тому що вірменські священики розкрили походження цього «чуда», вказуючи на запалену завчасно «чудотворну» лампадку у тому притворі, де «сходить» вогонь, тому ці «чудеса» є лише черговим обманом кафолістів.

Проте, є достатньо інформації про науковців США, які з 2003 року розробляють і успішно випробували зброю дистанційного спалення об'єктів за допомогою вузьконаправленого,

невидимого мікрохвильового променя, яку успішно винесли на супутникові орбітальні станції. Ми думаємо, що розгортання новітньої супутникової мережі пов'язане лише із глобальним забезпеченням Wi-Fi-зв'язку, але, насправді, цілі можуть бути набагато зловіснішими ніж здається. **До 2024 року США планують запуснути у космос 4425 супутників вагою по 400 кг кожен на низьку навколоземну орбіту, які покриють всю Землю.**

Англія теж розгортає власну супутникову мережу з неабиякою точністю навігації.

Існує багато цікавих фактів, які наводять на думку, що ця зброя вже була застосована при пожежах у Каліфорнії для забезпечення виселення населення із територій заборонених для проживання програмою **Агенда 21**. Головною метою цієї програми є: загнати населення в міста у малогабаритні квартири під приводом екологічної доцільності, що полегшить контроль над населенням і зменшить їхні шанси на виживання. Погорільцям, які залишилися без даху над головою, забороняють відбудувати житло, а стихійні поселення розганяє поліція. Є свідчення, що їм ніхто не виплачує страховок. Що це, як не спланована акція?

Є багато фото і відео, які зафіксували дивні факти пожеж у Каліфорнії, коли автомобілі, що стояли далеко від вогню, плавилися і будинки

згорали до тла, а дерева розташовані поруч залишалися неушкодженими. До того ж температури при лісових пожежах можуть досягати лише 920 °С, а сплави алюмінію, які застосовуються в автомобілебудуванні плавляться при температурі від 1100 °С до 1800 °С. Розжарені диски коліс автомобілів, що виготовлені зі сплавів алюмінію текли струмком, як вода, на кілька метрів, а найближчі дерева залишилися непошкодженими. Подивіться на будь-які автомобілі після згорання. Чи бачив хтось коли-небудь розплавлені диски, які розбризувалися у різні сторони фонтаном? – **Це США!**

Таким чином, за допомогою вогню звір із баранячими рогами буде випалювати всіх противників антихриста по селах і лісах, але самою страшною буде ситуація в містах. Ті, хто залишаться там, невдовзі приймуть поклоніння антихристу і знаки його влади, а непокірні вимруть впродовж 40-60 днів, не маючи змоги що-небудь купити або що-небудь продати, якщо вони не будуть страчені раніше. Дітей у таких батьків будуть відбирати. Горе вагітним і тим, хто буде годувати дітей у ті дні. **Це і буде початком великої скрути!**

До речі, єдиним місцем Біблії, яке пояснює значення терміну «велика скрута» є Дії 7:11, де розповідається, що вона є результатом голоду «прийшов голод і велика скрута ...

і батьки наші не знаходили харчування». Інші місця його не пояснюють (Матв.24:21-29; Мар.13:19-24; Од.7:14).

5) Говорить, як дракон. Напевно, тяжко що-небудь сказати про цю ознаку. Можливо, тут іде мова про велич держави. Це щось на зразок поширеного сьогодні в США гасла: «Ми зробимо знову Америку великою». Але, скоріше всього, тут мається на увазі те, що дракон передав усю владу звіру, що вийшов із води, тому звір, що вийшов із землі говоритиме про необхідність відновлення римської ідеології, права і монархії (Од.13:14). А ще він вміло буде застосовувати девізи римських імператорів: «Розділяй і владарюй!», «Хліба і видовищ!», що ми бачимо у сучасній політичній обстановці, тому й буде досягати у всьому успіху.

6) Роги подібні до агнчих – це ознака, що вказує на 2 царів, які зовні будуть простими, що не мають пихатого вигляду, навіть, можуть мати християнське походження і прикриватися християнським вченням та матимуть підтримку Церков, але це буде звичайним лицемірством, тому що їхні розмови будуть подібні до розмов дракона, що символізує сатану та диявола, тобто спокусника і наклепника. Вони будуть говорити дуже лукаво, облесливо і спокусливо, вивергаючи наклеп за наклепом. Вони будуть все робити лише з однією ціллю,

щоби люди прийняли владу звіра, який вийшов із води, що вказує на таємну домовленість між ними.

7) Вийшов із землі. Ця ознака може говорити про їхнє обрання від народів землі, вказуючи на устрій країни або на походження її населення від народів землі, як у США.

Розглянувши пророцтва про звіра із двома дуже закрученими рогами ягняти, ми можемо зробити висновок про те, що ним є США. Встановивши його особу, нам також потрібно хоч кількома словами конкретизувати його найголовніші цілі, завдання і труднощі, які частково вже зачіпалися, але тільки загальною без тієї деталізації, яка потрібна для орієнтації в сьогоденні.

Пророцтва розповідають, що кінцевим результатом дій звіра з двома рогами ягняти буде підкорення і поклоніння всього світу звірові, що вийшов із води. Головними перешкодами поставленим перед ним завданням на даний момент є дві держави: Китай і Росія. Якщо будуть підкорені ці дві країни, то решта із них при підкоренні не будуть виявляти такого по силі спротиву, як вони, тому що країни Британської Співдружності вже частково підкорені Англії, як і ЄС, що активно згуртовується і направляється Ватиканом до відродження Священної Римської імперії заснованої Карлом Великим.

Підкорення Китаю і Росії не може бути моментальним, тому воно почалося не сьогодні і почеться не завтра, а ведеться вже давно непомітними для звичайного обивателя темпами. Дехто, наводячи певну аргументацію, говорить про те, що революція 1917 року в Росії відбулася не сама по собі, а була таємно профінансована через треті особи для знищення місцевих спадкоємців трону, щоби єдині його нащадки залишилися в Англії. Розпад СРСР теж був спланований і запрограмований, а не випадковий. Розхищували трон і китайських імператорів, але все це досить-таки далекі події, а що відбувається зараз?

Активна фаза покороення Китаю звіром почалася з моменту російсько-китайського конфлікту на острові Даманський у 1969 році, а після приїзду президента Ніксона в Китай на зустріч із Мао Цзедунем призвела до руйнування тодішньої біполярної політичної системи світу. У 1979 році США визнали КНР і підписали угоди про торгівлю і науково-технічне співробітництво. Почалося завоювання Китаю капіталом США, що почав будувати в ньому підконтрольне цифрове рейтингове суспільство, підтримуючи жорстку внутрішню дисципліну. Сучасні американсько-китайські торговельні війни призначені для отримання додаткових переваг для США.

Що стосується Росії, то її активно припрошують «загнуздати дракона» через економічний союз, що фактично означає стати сировинним придатком Китаю, що має всі шанси на успіх. Після розпаду СРСР Росія не може бути повноцінною імперією без України, а останні події з томосом перетворюють колишню імперію зі світового центру православ'я на Золоту Орду, тому вона має або повернути Україну або піти під Китай. Проте, можуть відбутися обидва варіанти, але з іншого і зовсім неочікуваного боку.

Для більш точного опису поточної ситуації в світі варто нагадати, що Росія втратила свою самостійність і вже тривалий час є маріонеткою Заходу через наявні за кордоном заощадження капіталу російської еліти. Маючи зовнішнє керування, вона успішно виконує роль городнього страхопуда та гучка-загонича на полюванні, паралельно виконуючи завдання по ослабленню своєї потужності. Сіючи анархію у світі, вона не тільки підриває демократію, але й готує міцний фундамент для майбутньої всесвітньої монархії антихриста, що має бути побудована на руїнах Росії силами інших держав.

Україні на даний момент пропонують зайняти місце і роль Київської Русі з усіма відповідними аналогіями і, згідно пророцтв про Гога із землі Магог, зіграти провідну роль у становленні майбутнього царства антихриста. Побу-

дова в ній єврейської держави в Криму та на Донбасі має принести їй «мир і безпеку»!

Аналізуючи сучасні результати діяльності двох попередніх звірів стає очевидним, що ними контролюється майже весь світ: 1) через країни Британської Співдружності; 2) через ЄС, що відроджується на ідеях Священної Римської імперії; 3) через «цифрову» колонізацію Китаю; 4) через економічну експансію Китаєм нових земель за допомогою глобальних проектів «Один пояс – одна путь», що має охопити 60 країн, а також через проект «Три півночі, чотири моря», що передбачає мирну перемогу над США, НАТО і над Росією (див. ілюстр. 4 у кольоровій вкладці).

Також на карті є ще не позначені і інші країни, наприклад, Японія, Південна Корея, що фактично знаходяться під протекторатом США.

Ім'я, накреслення і число звіра (13:16-18)

Наступне поточне місце Писання розповідає нам про настання глобального тотального контролю, тому що благами цивілізації зможуть користуватися лише ті люди, які прийняли владу антихриста. Після найбільшої в світі економічної кризи буде запроваджено тотальний контроль усього людства через новостворену фінансову систему, тому що грошима зможуть користуватися лише прибічники антихриста.

Економічна сторона дозрівання таємниці беззаконня

Для забезпечення тотального контролю антихристу потрібно буде здійснити ряд заходів:

1. За допомогою економічної кризи підірвати довіру до готівки в усіх валютах світу. Антихрист і його союзники повинні будуть зробити всі золоті і срібні гроші недоступними для обігу, а всі паперові гроші перетворити на купу нікому непотрібного сміття.

Знадобиться досить багато часу поки люди зрозуміють те, що відбувається. Всі наявні паперові гроші будуть обезцінені: і долари, і євро, і всі інші. Щоби спасти свої збереження, противникам антихриста потрібно буде за короткий час перевести всі свої гроші у необхідні в майбутньому речі, що не підлягають псуванню.

2. Запропонувати віртуальні гроші і зробити їх загальнодоступними. Щоби всі фінансові операції зробити підконтрольними антихристу по всьому світі, йому потрібно буде зробити їх тільки електронними, щоби їх можна було відстежити за допомогою суперкомп'ютерів та штучного інтелекту, що буде орієнтований на захист Англії.

Буде всім запропонована можливість перевести всі свої готівкові гроші у віртуальні гроші антихриста, тобто електронні, а всі товари купувати і продавати виключно за них.

3. Забезпечити всі можливі операції купівлі-продажу платіжними терміналами зі штучним інтелектом. Для торгівлі віртуальними грошима антихриста необхідно буде всім людям мати при собі електронні пристрої, які вони мають вже зараз: мобільні телефони, планшети та інше.

4. Зробити інтернет загальнодоступним. Щоби забезпечити торгівлю своїми віртуальними грошима, антихрист повинен буде за допомогою супутників провести всюди швидкий інтернет, навіть у найнепролазніші екваторіальні хащі, в гірські ущелини, пустелі і в усі безлюдні місця. Тільки тоді його система зможе бути прийнята всіма людьми на землі.

5. Забезпечити авторизацію за допомогою мітки. Для здійснення купівлі-продажу кожному учаснику торгівлі потрібно буде проходити реєстрацію та кожен наступний раз ідентифікацію в торговій електронній системі через поклон, себто аудієнцію, антихристу або його віртуальному образу, навіть, через окуляри та перчатки віртуальної реальності, а також автоматично за допомогою його мітки, яка буде отримуватися на праву руку людини або чоло. Без цього ніхто не зможе ні купити, ні продати.

6. Зробити неможливими всі інші способи торгівлі. Всі барахолки, базари будуть закриті і переслідуювані, щоби ніхто не зміг здійснювати бартерний обмін товарів.

Найбільш небезпечним у розглянутих процесах є те, що всі учасники торгівлі в системі антихриста після прийому його влади, втрачуть можливість спасіння і будуть приречені на вічні муки разом із ним (Од.14:9-10).

Всіх жителів землі Бог дуже строго попереджає, що потрібно уникати поклоніння звірові, поклоніння образу його і прийому тавра його на праву руку або чоло, тому що це буде означати свідомий перехід на бік диявола та на вічний осуд разом із ним.

Саме слово поклоніння має декілька значень: 1) нахилити голову або верхню частину тулуба на знак привітання або поваги; 2) висловлювати найкращі побажання, привітання; 3) просити чого-небудь; 4) здійснювати відвідини, щоби засвідчити своєю присутністю пошану і відданість; 5) шанувати, як божество, святиню.

Потрібно ухилитися поклоніння антихристу жодним способом.

Розглянемо розставлені диявольські пастки поклоніння антихристу детальніше.

Поклоніння звірові. Раніше ми вже розглядали, що звір із сімома головами і десятьма рогами, що вийшов із води, символізує державу, а точніше кажучи Лондон, тому потрібно уникати поклоніння державі та усім державним символам звіра – прапору, гербові і самому антихристу, як уособленню звіра, що вийшов із води. Христия-

ни і так їм не поклоняються, але варто пильнувати, щоб уникати цього і надалі, навіть, жартома.

Зверніть увагу, що до певного часу нахил голови перед прапором або гербом і привітання монарха або голосування на виборах не були смертним гріхом, а почнуть нести погибель лише після воцаріння антихриста, але мудрі люди будуть остерігатися погібелі значно раніше.

Поклоніння образу звіра. Під образом звіра скоріше всього варто розуміти віртуальну державу, яка займатиме весь віртуальний простір.

Це зараз інтернет, мобільні телефони, планшети, ПК і тому подібне є, умовно кажучи, «нічиєю» територією, але згодом брати їх у руки буде означати взяти в руки запрошення в царство звіра, тому що весь їх внутрішній простір буде належати виключно антихристу, а вийти в операційну систему або інтернет буде означати вхід в царство антихриста.

Це здається дивним, але подібні напрацювання вже здійснюються і почалися вони не сьогодні. Вже існують цілком реальні віртуальні держави, наприклад, Асгардія, що, можливо, є тестовим прототипом віртуальної держави антихриста. Її символи переповнені шістками, тому знайти на них три шістки та символи єгипетських ідолів дуже легко. Ніхто не ховається.

Нанесення тавра звіра на праву руку або чоло. Тавро на праву руку або чоло будуть на-

носити різними способами у вигляді накреслення, імені або числа, які ми зараз розглянемо.

Накреслення. Це може бути будь-яке символічне зображенням. Щось на зразок державного або родового герба антихриста, його прапора, штрих-коду, QR-коду, татуювання, портрету або іконки (піктограми), що будуть наносити на праву руку або чоло кожної людини.

На момент царювання антихриста можуть розробити окремий новий вид зображення або кодифікації, що на сьогоднішній день є невідомим, але не варто підставляти свої руки та чоло для жодного таврування, яке зможе здійснюватися і через гаджети віртуальної реальності. Між іншим, травмування тіла, нанесення малюнків або написів на тіло людини це гріх (Лев.19:28).

Ще одним із варіантів накреслення може стати символ одного із древніх єгипетських ідолів, наприклад, «всевидюще» око бика-гора або його шестикінечну зірку ремфана, себто Сатурна, яку ще для простаків називають зіркою Давида або Соломона. Ці символи присутні і в сучасній віртуальній «космічній» державі антихриста Асгардія.

Ім'я. Його будуть наносити на праву руку, чоло у повному вигляді або як монограму. Це може бути назва держави, роду, імені антихриста, його титул, псевдонім або щось подібне, наприклад, Чарльз Король Англії або ЧКА.

Число імені антихриста. Це число 666 (Од.13:18). Існує багато імен, які пробують описувати за допомогою цифр, які сумують, і в кінцевому результаті виходять на число 666, але ми цього робити не будемо, тому що справжнє ім'я звіра ще не відоме, адже підрахунки можна підлаштувати під будь-що. Наведений приклад імені, Чарльз Король Англії, у підсумку букв буде складати 666, але на інших мовах подібне обчислення не підійде, тому буде наноситися саме тією мовою, що буде цілком відповідати числу 666.

А може це взагалі буде дата приходу його до влади, наприклад, 06.06.2022/06.06.33? А може це координати його престолу або місця його коронації в одному із поганських храмів Ісландії, що буде додано до його імені? – Невідомо! Але невдовзі відкриється.

Справжнє ім'я звіра буде очевидним тоді, коли його будуть наносити на праву руку або чоло кожної людини, але, разом із тим, це не заважає використовувати число звіра вже зараз у штрих-кодах товарів, що є вже доведеним, тому ми не будемо на цій темі зупинятися.

На завершення цієї теми варто сказати, що будь-яка чіпізація, кіборгізація та віртуалізація людини буде супроводжуватися міткою звіра. Прийняття тавра звіра людиною буде вказувати, що вона є власністю антихриста. Це

буде мітка для рабів антихриста, як для звичайнісінької скотини.

Потрібно уникати поклоніння звірові, його образу та прийому тавра усіма можливими Божими способами, не дивлячись на те, що будуть убивати кожного, хто їх не прийме. Нам же убивати не можна, тому що Господь-Бог Є наш Месник, Він помститься за нас.

Опис наявних убивств людей, які не прийняли влади звіра, вказує на початок гонінь, що в раніше розглянутих паралельних пророцтвах відповідає періоду зняття п'ятої-шостої печаті.

Пророцтва книги Даниїла.

Книга пророка Даниїла, що є частиною Біблії, дуже цікава і повчальна. Вона описує його життя з 600 року по 533 рік до народження Ісуса Христа, коли він жив і здійснював своє служіння у Вавилонському та мідяно-персидському царствах.

В ній є багато масштабних пророцтв про майбутнє, що збувалися впродовж наступних 374 років, описуючи царювання Дарія III, Артаксеркса V, Олександра Македонського, Клеопатри, Селевкідів та інших історичних осіб, які народилися і жили через кілька сотень років після смерті пророка Даниїла. Вони є яскравим свідченням того, що Бог знає все наперед, що Він Є Господарем над цим світом і тримає історію людства в Своїх Всемогутніх Руках, направляючи її так, як Сам

захоче, і панує, як ми пануємо над вівцями, домашньою птицею, над городами овочами, садками, визначаючи кому і де рости, кого поливати, а що зрубати (Дії 17:24-31).

Існують згадки про пророка Даниїла вже в книзі Єзекіїля (Єз.14:14,20, 28,3), яку дослідники датують V-VI століттям до народження Ісуса Христа. Про книгу пророка Даниїла згадують книги Макавеїв. Її уривки знайдено в Кумранських печерах. Всі спроби дискредитувати книгу пророка Даниїла є грубими спробами приховати від людей очевидні факти її правдивості.

Йосип Флавій у своїй книзі «Іудейські старожитності», опираючись на більш древні історичні джерела розповідає, що книга Даниїла була урочисто вручена особисто Олександром Македонському. Євреї, знаючи пророцтва Даниїла, не стали воювати з ним, а вийшли назустріч у святковому одязі, відкривши йому ворота міста, прикрасивши їх вінками. Вони опиралися саме на книгу Даниїла, яку піднесли йому, як подарунок, що й було записано літописцями, тому великий полководець помилював місто і, навіть, приніс жертву в храмі.

Найбільше в пророцтвах Даниїла вражає дуже точно вказаний час приходу Месії, що зійшовся неймовірно точно, що ми будемо розглядати далі.

У тлумаченнях будуть пропущені видіння Сина Божого (Дан.3:1-33), сон про дерево (Дан.4:1-34), видіння руки, яка писала на стіні (Дан.5:1-31), що відбулися за життя пророка Даниїла, маючи короткотерміновий характер і були пояснені та записані ним же самим, але ми не пропустимо тих пророцтв, що зачіпатимуть наш час.

Видіння статуї.

Царю Навуходоносору приснився сон особливого значення, що був ним забутий. Він вимагав від усіх мудреців розтлумачити його, не маючи змоги переказати суті того, що приснилося. Даниїл успішно виконав усі поставлені царем завдання (Дан.2:31-45). У сні Навуходоносор побачив статую із золотою головою, срібним погруддям, мідними стегнами, залізно-глиняними голінками, що був розбитий нерукотворним каменем, що заповнив весь світ. Наводимо стисле пояснення сну.

Золота голова – це Вавилонське царство (1895 – 539 роки до народження Ісуса Христа).

Срібне погруддя – це імперія Ахеменідів (550 – 331 роки до народження Ісуса Христа).

Мідні стегна – це імперія Македонського (808 – 30 роки до народження Ісуса Христа).

Залізно-глиняні голінки – це Римська імперія, яка існувала від 27 року до народжен-

ня Ісуса Христа по 495 рік після народження Ісуса Христа, а як Священна Римська імперія існувала ще з 962 року по 1806 рік після народження Ісуса Христа. Візантійська імперія (західна частина Римської) проіснувала з 395 року по 1453 рік. Фактично Римська імперія в тій чи іншій формі проіснувала аж до 1806 року, але не щезла зовсім, перемістившись у засновану нею цитадель у Лондонському Сіті (Од.13:3), де продовжує існувати аж до сьогоднішнього дня в обмеженому, тобто законсервованому, вигляді, очікуючи свого майбутнього «зоряного» часу.

Вона займає особливе місце у пророцтвах Біблії, тому що за часів її панування в Ізраїлі народився Месія і відбулося зародження та поширення християнства. Ми повернемося до неї ще в наступних пророцтвах книги Даниїла, а у видінні апостола Івана в книзі Одкровення Римська імперія зображена, як червоний дракон (Од.12:3-13:3), що переслідував Немовля.

У пророцтвах про антихриста сказано, що він буде восьмим із числа семи її засновників (Од.17:10-11), що вказує на її відродження у майбутньому.

Нерукотворний камінь – це християнство, яке невпинно зростає, що завершиться становленням Тисячолітнього Царства на чолі з Ісусом Христом.

Між іншим, колишня Римська імперія і досі має величезний вплив на сучасність. Сучасні держави поділені на два ворогуючі табори: Схід і Захід, але як з'явився цей поділ? Ви будете здивовані, але це результат поділу Римської імперії у 395 році на Східну і Західну частини (див. ілюстр. 5 у кольоровій вкладинці), що спричинило поділ кафолістів на католиків і православних.

Дивлячись через призму описаних подій, бажання України перейти в ЄС та НАТО є надзвичайною подією, тому що один із найбільших православних осередків переходить до католиків. Частина Сходу із під його впливу переходить під вплив Риму та Заходу, тому частина православ'я, що має історичне походження від Київської Русі потерпає ідеологічну кризу, перетворюючись на Золоту Орду. Створюються релігійні засади для об'єднання Сходу і Заходу в єдину Римську імперію, тому що Константинополь теж прагне вступити в ЄС.

Що ж ми бачимо? Князівство Роша (Україна), де хочуть побудувати Єврейську Автономну Республіку Крим, що буде охоплювати і частину Донбасу, переходить в ЄС до Туvalu (Італії), куди вже скоро мають допустити і Мешеха (Туреччину). Залишиться тільки приєднати Китай і посадити на престол паросток Британії, який принесе «мир і безпеку» всьо-

му світові разом із економічним підйомом, що раптом для декого стане недоступним.

В даний час Китай активно покорають за допомогою фінансів представники Лондонського Сіті та США, а в Росії, згідно свідчення православного єврея Ходоса Едуарда Давидовича, на владу активно впливають хабадисти, які є іудейською сектою антихриста. Вони також активно впливають і на президента США. Згідно свідчень Ходоса Едуарда Давидовича вони прийшли до влади і в Україні. Все активно готується до об'єднання. Залишилося лише спалити за допомогою вогню з небес мечеть і допустити до будівництва потрібних людей.

Це означає, що через кілька президентських виборів може наступити царство антихриста, якого поставлять до влади його васали, що будуть обрані народом через голосування, а потім буде кінець світу цього через прихід Ісуса Христа, Тисячолітнє Царство і страшний суд в геєні вогненній. Ось така вимальовується картина на даний час.

Що пророцтво говорить про наш час? Пророцтва книги Даниїла про статую (Дан.2:31-45) чітко описують зародження християнства і говорять, що настане такий час, коли воно «**наповнить всю землю**» і стане «**вічним**», що вказує на Тисячолітнє Царство під правлінням Ісуса Христа, тобто на землі настане Царство Боже.

Події, що стосуються становлення християнства, відбуватимуться на фоні існування залізно-глиняного царства, тобто Римської імперії, що передасть свою владу Англії, що відродить Священну Римську імперію, яку замінить Тисячолітнє Царство християн. Це означає, що Римська імперія в залізній або глиняній формі буде існувати аж до другого пришествя Ісуса Христа, тому вона не зникла повністю, що ми вже розглядали раніше, а лише передала свою владу звірові, що вийшов із води, і має відродитися перед самим кінцем світу.

Видіння чотирьох звірів.

Воно подібне до попереднього, описуючи ті ж самі царства, але царства і царі на цей раз подані у вигляді звірів із рогами, крилами та зубами (Дан.7:2-27). Звірі мають характер, що описує поведінку тих царств, що вони символізують.

Лев із крилами – це те ж саме халдейське, тобто Вавилонське, царство (1895 – 539 роки до народження Ісуса Христа), що й у попередньому видінні. Те що лев став на ноги і отримав людське серце символізує зміни, що відбулися із Навуходоносором (Дан.4:1-34).

Ведмідь із трьома кликами – це мідяно-персидське царство засноване Ахеменідами (550 – 331 роки до народження Ісуса Христа) із його царями.

Барс із чотирма крилами та чотирма головами – це грецьке царство засноване Олександром Македонським (808 – 30 роки до народження Ісуса Христа), що розділилося на чотири царства і протрималося аж до завоювання римлянами.

Звір із залізними зубами та десятьма рогами – це вже знайома нам Римська імперія, що вже відроджувалася, як Священна Римська імперія, і відродиться ще наприкінці світу.

Можливо, що Даниїл, говорячи про десять рогів та один маленький ріг четвертого звіра із залізними рогами, звіщав про одного із грецьких або римських царів, але тоді потрібно буде дати відповідь на питання: «Хто царював 3,5 роки? Хто повстав після десяти царів? Хто принизив трьох своїх попередників? Хто воював зі святими і перемагав їх? Чиє царство або місто було спалене? Після кого наступило вічне царство святих?».

Переглядаючи списки римських імператорів та царів із роду Селевкідів, котрих дехто бере за основу тлумачення даного пророцтва, не можна знайти жодного із них, що співпадали б хоча б як-небудь по вказаному строку царювання та по спаленню столиці, тому у пророцтві про звіра із залізними зубами говориться не про колишніх царів, а про майбутніх!

Пророцтво про десять рогів і одного, що повстане після них, повністю співпадає із

пророцтвами про антихриста апостола Івана (Од.17:12-13). Співпадає і час його царювання «час, часи і пів часу», тобто 42 місяці або 3,5 роки (Дан.7:27; Од.12:6,14, 13:5). Всі подані ознаки вказують на майбутню відроджену Римську імперію останнього часу, що теж буде мати десять царів, окрім антихриста (Од.17:12), що має принизити трьох царів і буде восьмим із числа семи її засновників (Од.17:10-11). Він буде переслідувати святих і після нього наступить Тисячолітнє Царство, а його столиця Рим буде спалена (Од.17:16, 18:8-19).

Нагадуємо, що саме за часів Римської імперії і на її території в Ізраїлі народився Месія і відбулося зародження та поширення християнства, тому у пророцтвах Біблії їй виділено одне із найбільших місць. У книзі Одкровення апостола Івана вона зображена, як великий червоний дракон (Од.12:3-13:3), що переслідував Немовля. Про антихриста сказано, що він буде восьмим із числа семи (Од.17:10-11), що вказує на ще одне відродження Римської імперії.

При знятті семи печатей цар із Римської імперії поданий, як вершник на білому коні. Цар Священної Римської імперії показаний, як вершник на червоному коні. Президент звіра, що вийшов із землі, виступає як вершник на чорному коні, а антихриста, який має бути царем Британії і майбутньої відродженої Рим-

ської імперії, змальовано, як вершника на білому коні.

Що пророцтво говорить про наш час?
Пророцтва книги Даниїла про чотирьох звірів (Дан.7:2-27), стосуються нашого часу так само, як і попередні пророцтва про статую та камінь. У пророцтвах Даниїла про чотирьох звірів ми бачимо опис приходу до влади антихриста і його поразку (2Фес.2:8) духом уст Месії через повернення у геєну вогненну живим (Од.19:20).

У цьому ж пророцтві ми знаходимо опис Сина Людського, Який гряде із хмарами небесними (Дан.7:13). У книзі Даниїла ми бачимо опис другого пришествя Ісуса Христа та становлення Його Тисячолітнього Царства ще за часів Старого Завіту, що книга Одкровення описує більш детально, описуючи те, що раніше було недоступним. Ми бачимо дивну єдність Біблії та всіх Одкровень Божих.

Видіння про барана і козла.

Далі ідуть пророцтва, що пояснюють історію частини вище описаних царств та стосунки з Ізраїлем. Вони подані у вигляді інших звірів, що б'ються між собою. Там же у Даниїла дається їм часткове пояснення (Дан.8:3-26), що вони стосуються «кінця певного часу» (Дан.8:19), тому не варто їх тлумачити, як пророцтва про антихриста.

Баран із двома рогами – це два останні мідяно-персидські царі, що воювали з Олександром Македонським, який переміг їх, тобто «зламав». Це Дарій III і Артаксеркс V Бес, що був більш гордовитим, тобто вищим, за свого попередника, хоч і мав менше царство.

Козел із великим рогом – це Греція зі своїм найзнаменитішим царем Олександром Македонським, що зламався сам, тобто захворів і помер, а його імперія розпалася на чотири царства, що у пророцтві зображені чотирма рогами, що з'явилися після великого рогу. Один рік, тобто Селевк I Никанор, заволодів Ізраїлем. Його нащадок, що названий малим рогом, – це цар Антиох IV Єпіфан, який зупинив жертвоприношення в храмі і осквернив його.

Період осквернення храму тривав 2300 вечорів і ранків (Дан.8:14). Пророцтва не подають точних прикмет для однозначного розуміння і для точного відстеження описаної події, тому є декілька версій їхнього тлумачення, що ускладнює відсутність детальної хронології подій осквернення храму в Єрусалимі, що різні джерела подають по-різному.

Якщо розуміти, що вечір і ранок означає день, тоді $2300 = 6 \text{ років } 109 \text{ днів} = 6 \text{ років } 3 \text{ місяці } 18 \text{ днів}$. Прибічники цього тлумачення починають обчислювати вказаний період не з початку принесення в жертву свиню Єпіфаном у 167 році і

не з моменту пограбування храму у 169 році, а з часу убивства первосвященика Онії III у 171 році до народження Ісуса Христа. Очищення храму відбулося в 164 році того ж періоду.

Інші обчислення, коли вечір і ранок розуміють, як окремі жертвоприношення, дають іншу цифру, бо потрібно ділити навпіл. Тоді $2300 : 2 = 1150 \text{ днів} = 3 \text{ роки } 55 \text{ днів} = 3 \text{ роки } 1 \text{ місяць } 25 \text{ днів}$. Євреї свідчать, що з моменту принесення свині в жертву у храмі до його очищення пройшло рівно три роки, але храм осквернився дещо раніше, тому що там були встановлені ідоли та атрибути військової перемоги Аполлонієм на півтора місяці раніше.

Відсутність точних дат і цифр, у даному випадку, не говорить про помилку в пророцтвах, а відкриває прогалини в історичному описі відкритих Богом наперед подій. Сам факт виконання пророцтв про осквернення святини в Єрусалимі конкретним царем є приголомшуючим доказом їхньої правдивості, бо точно вказане те царство, що його здійснив, і період осквернення є не спростованим або хибним, а лише недостатньо задокументованим, що не дає змоги назвати точні історичні дати. Три роки періоду осквернення храму не спростовують пророцтва з книги Даниїла, а лише підтверджують їх, бо воно відбувалося не 1 рік і не 10 років, а лише так, як вказано в пророцтві,

тобто три роки, плюс не задокументовані події часу встановлення ідолів та репетицій кількох попередніх місяців.

Обидва варіанти тлумачення пророцтв можна вважати вірними, тому що перше тлумачення стосується осквернення духовного храму, тобто народу Божого, а друге тлумачення стосується камінного храму в Єрусалимі. Ми бачимо надзвичайну точність і багатогранність пророцтв Біблії даних для нас Богом, які служать для нас знаменнями Його беззаперечного існування, мудрості та влади, яку Він має над усім всесвітом.

Що пророцтво говорить про наш час? Здавалося б, що пророцтва про барана і козла не стосуються нашого часу, якби не вислів Ісуса Христа про майбутнє осквернення храму, як за часів сказаних у пророка Даниїла (Матв.24:15; Мар.13:14). Це означає, що майбутній храм, який відбудують перед приходом антихриста, теж буде осквернений так само, як це здійснив Антіох IV Єпіфан. Нічого більшого з цих пророцтв ми не можемо взяти.

Ми не маємо жодного права переносити пророцтва про барана і козла на антихриста, як це дехто любить робити. Також ми не можемо тлумачити пророцтво про 2300 вечорів та ранків, як Вільям Мюллер для визначення дати кінця світу (див. додатки 1, 6), тому що це буде

повним заблудженням. До речі Вільям Мюллер покаявся у тих ересях, що він проповідував, але його продовжують триматися його прями послідовники – вайтівці.

Пророцтва про Месію.

У них говориться, що до завершення 70 сімниць, тобто через 490 років (Дан.9:24-27), вже повинні були відбутися дуже важливі духовні події: 1) будуть омиті гріхи; 2) буде проголошена «правда вічна», тобто Євангеліє; 3) зупиняться видіння і пророки, тому їх більше не буде до певного часу; 4) буде помазаний Месія.

Описані події є надзвичайно значущими, але в пророцтві не дано точки відліку з якої потрібно почати рахувати 490 років, а дано лише точку відліку для обчислення смерті Месії, що мала бути через 7 семиріч і 62 семиріччя, а точніше кажучи **посеред останнього із них**, з моменту видання указу про відновлення стін Єрусалиму. В сукупності це складає 69 семирічок, що становить 483 роки, **мінус 3,5 роки**, бо сказано, що після 62 семиріччя **Месії вже не буде**, тобто Його уб'ють, під час 62 семиріччя, і це настає точно посередині нього, тому Бог перестане сприймати храмові жертви (Дан.9:26,27). Це означає, що з моменту видання указу про відновлення стін Єрусалиму до смерті Ісуса Христа, згідно пророцтв, **має пройти 479 повних роки.**

Цар Артаксеркс Довгорукий царював з 465 року по 424 рік до народження Ісуса Христа, а видав наказ на двадцятий рік свого правління (Неєм.2:1-8), тобто через 19 повних років, що вказує на 446 рік до народження Ісуса Христа.

Отже, Христа мали розіп'яти через: 479 – 446 = 33 повних років після народження!

Неймовірно, але пророцтво точно вказує на роки життя і смерті Ісуса Христа!

На Ньому точно збулися і всі інші пророцтва про Месію, Сина Давидового!

Він народився у Віфлеємі (Мих.5:2) і заїхав у Єрусалим на молодому осяті (Зах. 9:9).

Його кістки не були перебиті (Пс.33:21) і ділили одяг Його жеребкуванням (Псалом 21:19).

Він був проданий за 30 срібників (Зах.11:12-13) тим, хто їв з Ним із однієї миски (Пс.40:10).

Йому призначили частку злодіїв, але поховали в новій гробниці (Іс.53:2-9).

Також Він воскрес, як ніхто інший (Пс.15:10).

Тільки Ісус Христос ввійшов у храм Зоровавеля (Аг.2:2-9), який потім зруйнували!

Задумайтеся над цим! Це беззаперечні докази! Їх не можна спростувати жодним чином!

Скільки ще потрібно знамень? – Іншого Месії вже не може й бути! Але євреї, щоб не бачити, як збулися пророцтва на Ісусі Христі, почали закривати очі свої від пророцтв, ніби їх не існує! Вони почали зовсім відмовлятися від

пророцтв Божих і від обітниць даних Давидові, бо вони будь-яким способом хочуть зневажити Спасителя, щоб збулося ще одне пророцтво, що вони будуть ридати за Ним, коли Він приїде вдруге (Зах.12:10-14).

Отже, маючи силу-силенну доказів, яких є набагато більше, ми можемо з усією впевненістю сказати, що Ісус Є Христос (Месія), а Біблія – це Істина, що не помиляється!

Жодна правдива людина не може відкинути факти повного виконання пророцтв Божих, тому їй не залишається нічого іншого, як сприйняти їхню правдивість і визнати Ісуса з Назарету за Месію, тобто Христа, Божого, що означає, що Він Є Помазаник Божий, тобто Цар Небесний, даний усім людям для їхнього спасіння від грядущого страшного суду Божого, тому потрібно виконувати виключно Його Слово, яке є запорукою нашого спасіння.

Далі пророцтва із книги Даниїла звіщають, що храм і місто будуть зруйновані, як від паводку, що й було здійснено римським полководцем Титом у 70 році після народження Ісуса Христа під командуванням свого батька Віспасіана. Єрусалим зрівняли із землею, що згідно пророцтв Даниїла, малося тривати аж до кінця світу (Дан.9:26). Те, що це місто зараз вже знову відбудоване, ще раз говорить для нас, що ми знаходимося перед самим кінцем світу цього.

Слова пророцтва: «і утвердить завіт для багатьох одне семиріччя» варто розглядати з точки зору формування Нового Завіту, що не виник за мить і не міг бути переданий весь Учителем за першу половину семиріччя проповіді. Адже, навіть, склад апостолів прийшлося поповнювати, тому формування умов спасіння ще продовжувалося. Христос ще змушений був відкривати учням розум для розуміння Писання (Лук.24:45). А потім ще зійшов Дух Святий.

Завершення формування основ новозавітного спасіння відбулося наверненням язичників, що, можливо, й сталося протягом 3,5 років після вознесіння Спасителя. На жаль ми не можемо перевірити часу першої проповіді в Самарії, часу хрищення ефіопського євнуха або сотника Корнилія, але само собою зрозуміло, що перше семиріччя з часу виходу Сина Божого на проповідь Євангелії була вирішальною для її започаткування, утвердження і поширення.

Посеред цього семиріччя була припинена жертва в храмі, яку ще приносили, але вона була вже неприємна для Бога. На це вказує роздерта Ним завіса в храмі (Лук.23:45), що вказала на кінець старозавітного служіння.

Дехто говорить, що слова про утвердження завіту говорять про антихриста, але звідки така химерна думка? Які для цього є підстави? Що говорить про це контекст? – На користь цієї

думки немає жодних підстав! Але головний контекст говорить про прихід Месії і про Його помазання, який приніс «правду вічну», тобто Новий Завіт! Щодо руйнівника Тита або Віспасіана, то про який завіт «для багатьох» може йти мова? Отже, відповідь є очевидною.

Ще одним викрутасом у тлумачення пророцтва про семиріччя є їхній розрив, що є просто недопустимим з математичної, статистичної або історичної точки зору. В такому випадку під знамення можна підставити будь-яку дату, що не варто й розглядати.

Саме їхня нерозривність і надає їм силу знамення. Те, що в пророцтвах нібито пропущено одне семиріччя, лише означає, що воно почалося попереду видання указу про відновлення стін Єрусалиму, але не відразу після освячення відбудованого храму, а лише після відділення народу ізраїльського від язичників, що дуже добре описано в книзі Єздри в 9-10 розділах. Раніше від освячення народу Божого семиріччя просто не могли початися, а почалися після вказаних подій, коли гріх перестав відділяти їх від милості Божої.

Що пророцтво говорить про наш час? Пророцтва про семиріччя розкривають попередні пророцтва про камінь, що відірвався від гори, тобто про перший прихід Ісуса Христа, і про Його смерть, вказуючи на точну дату Його заги-

белі, тому пророцтва книги Даниїла повстають перед нами не, як окремі фрагменти, що відірвані один від одного, а складають єдиний комплекс взаємодоповнюючих одкровень Божих.

Пророцтва про Селевків і Птоломейв.

Далі, в 11 розділі книги Даниїла, ми маємо більш деталізовані пророцтва про ту частину царств, що утворилися після розпаду імперії Олександра Македонського. У нас знову є приклад того, як точно збуваються пророцтва із Біблії. Вони збувалися з 538 року по 164 рік до народження Ісуса Христа. Ми не будемо переписувати весь одинадцятий розділ із книги Даниїла, а будемо лише вказувати номери віршів та подамо тлумачення до них.

1-2 вірші. Дарій Мідянин був царем Вавилону в імперії Ахеменідів під головуванням Кіра II. Його змінили три наступники: Камбіз II, Смердіс і Дарій I. Четвертий цар, який «перевершить всіх великим багатством», — це Ксеркс I. Він прославився, дійсно, незчисленими багатствами та відомий невдалим походом проти греків.

3-4 вірші. Потім Олександр Македонський підкорив Вавилон Греції. Він мав величезну владу, і «діяв по своїй волі», не прислуховуючись навіть до своїх генералів. Через 4 роки він помер. Його діти були ще маленькими, а рід-

ний брат – слабоумним, тому царство розділили його чотири полководці, маючи меншу силу.

5 вірш. Одним із його полководців був Селевк I Никатор, який спочатку діяв від імені Птолемея I Лага і, поширивши підконтрольні йому території від Індії до Сирії, згодом забрав у нього до своїх рук більшу частину царства.

6 вірш. Згодом у цих родин була спроба поріднитися через одруження дочки Птолемея II Філадельфа, спадкоємця Птолемея I Лага із Антиохом II Феосом, що був спадкоємцем Селевка Антиоха I. Цар Птоломей II Філадельф видав за царя Антиоха II свою дочку Вереніку, віддавши їй в придане Палестину. Але Антиох II уже був жонатий на Лаодиці і мав від неї двох синів — Селевка Калинника та Антиоха. Хоч Лаодика з дітьми і була відсторонена, але згодом знову повернулася в палац, отруїла чоловіка і стратила Вереніку із сином, поставивши на престол свого сина від Феоса – Селевка II Калинника, тому «дочка південного царя не втримала сили в руках своїх, не встояв і рід її».

7-9 вірш. «Відгалуження кореня», тобто брат Вереніки Птоломей III Івергет, що був сином царя Птолемея II Філадельфа, здійснив похід проти «царя північного», бажаючи помститися за смерть своєї сестри під час Лаодикейської, тобто третьої сирійської, війни Селевків із Єгиптом. Він убив Лаодику, а потім

заволодів належні Сирії області. Його нашествя зупинило повстання в Єгипті. Вертаючись додому, він захопив величезні скарби: 40000 талантів срібла, 2500 коштовних посудин, та ідолів захоплених в Єгипті ще Камбізом II.

10-13 вірші. Згодом до влади «північних» царів прийшов Антиох III і почав воювати проти Єгипетського царя Птолемея IV Філопатора, що названо четвертою сирійською війною. Але єгиптяни вели перемовини, щоб виграти час, завдавши йому великої поразки. Через 13 років Антиох III за допомогою Пилипа V Македонського примножив своє військо і виступив проти Єгипту під час п'ятої сирійської війни з малолітнім новим фараоном Птолемеєм V Спіфаном.

14-17 вірші. На бік сирійського царя перемтулася частина іудеїв і повстали, але були покарані Птолемеєм V. Антиох III знову відвоював собі Палестину, почавши завоювання саме з неї. Бажаючи захопити весь Єгипет хитрістю, він віддав заміж за фараона свою семирічну доньку Клеопатру, яка перейшла на бік Птолемея V, тобто «задум не здійснився» і «не отримав користі». Народження Птолемея VI нічого не дало.

18-20 вірші. Антиох III Великий завоював острови: Родос, Самос, Колофон, Фокею та інші, але його зупинив «деякий вождь», тоб-

то римський консул Корнелій Сцепіон Азіатський. Він перекинув ганьбу поневолених на завоювника, розбивши його, і, окрім повернутих земель, відібрав у нього ще й землі Малої Азії, що Риму не належали. Антиох III загинув під час повстання, що піднялося проти нього після пограбування храму Бела в Еламі.

Після нього зацарював його син Селевк IV Філопатор, що хотів забрати все дорогоцінне з єрусалимського храму, пославши туди Еліодора під приводом збору податків, але був отруєний і загинув «не від повстання» і «не від битви».

21-27 вірші. Згодом до влади прийшов Антиох IV Спіфан, царюючи від 175 року по 164 рік до народження Месії, усиновивши свого племінника, що був спадкоємцем трону, якого убили.

В Єгипті померла Клеопатра I. Опікуни Птолемея VI Філометора, отримавши владу, хотіли відвоювати захоплені території, тому відбулася битва у шостій сирійській війні. Сирійці підготувалися заздалегідь і напали першими під приводом захисту Птолемея VI від його брата, тому єгипетські полчища були розбиті, і в 169 році до народження Ісуса Христа був захоплений Мемфіс, що дозволило контролювати повністю величезну дельту річки Ніл.

Антиох IV Спіфан відсторонив від служіння в єрусалимському храмі первосвященника Онію

III, що названий у пророцтві «**вождем завіту**», і поставив первосвящеником його огреченого брата Язона, що перейменував Єрусалим, назвавши його Антиохією. Біля храму був побудований стадіон, де спортсмени бігали роздягненими за древньою традицією олімпійських ігор, що почало приваблювати людей. Одягнені священики теж почали приймати участь в олімпійських іграх. Служіння в храмі почало занепадати.

Але потім Єпіфан змінив Язона, зрадивши його, на більш радикально настроєного на еллінізацію первосвященика Менелая. Потім первосвященики змінювалися знову й знову.

28-31 вірші. Не наситившись грабунками різних країн Антиох IV обібрав єрусалимський храм і здійснив свій другий похід на Єгипет у 168 році до народження Ісуса, взявши в облогу Олександрію, але «китимські», тобто римські, кораблі Гая Попилія Лената під Олександрією зашкодили йому, тому він знову повернувся в Єрусалим спалюючи по дорозі міста.

Антиох IV Єпіфан захотів круто викоринити іудаїзм та огречити євреїв, тому заборонив жити по закону і святкувати свята. Він наказав спалити всі сувої з храму і поставив у ньому ідола. Євреї могли бути страчені за зберігання сувоїв, обрізання дітей або виконання суботи.

16 грудня 167 року до народження Ісуса Христа по його наказу спорудили жертвник ідолу і почали приносити 25 числа кожного місяця в жертву свиню в честь дня народження Єпіфана. Очищення храму відбулося в грудні 164 року.

32-35 вірші. Потім повстали Маккавеї під приводом Маттафія, чим він і надав свою посильну допомогу народу Божому.

36-39 вірші. Ми маємо опис характеру Антиоха IV Єпіфана, який часто приписують антихристу, але описаного царя теж можна назвати антихристом, бо виступаючи проти Бога він повставав і проти Грядущого Месії, тому вони мають між собою схожі характери.

40-45 вірші. Фінальні вірші з 11 розділу книги Даниїла деталізують останній похід Антиоха IV Єпіфана під «**кінець часу**» його правління, згадують повстання проти нього і загибель царя.

Що пророцтво говорить про наш час? Пророцтва про царювання Селевкідів стосуються нашого часу так само, як і пророцтва про барана і козла. Названі в цьому видінні періоди стосуються Антиоха IV Єпіфана, які перекликаються із пророцтвами про царювання антихриста в межах окреслених Ісусом Христом (Матв.24:15; Мар.13:14), що ми вже розглядали раніше.

Видіння князя Михаїла.

В 12 розділі книги Даниїла ми бачимо особу того, що «**повстане**» за «**синів народу твого**», тобто євреїв. Це князь Михаїл, що згадується в попередніх пророцтвах (Дан.10:13,21). Через те, що він впливав на рішення про те, щоби дати Даниїлу пророцтва і пояснити їх (Дан.10:21), ми бачимо, що це не людина, а небесний ангел, що веде битву із духами злоби піднебесних. Згідно контексту Біблії, це архангел Михаїл (Од.12:7, Іуд.9). Слова «повстане» означають духовну підтримку, блокування злобних духів або щось подібне (Од.12:7, Іуд.9).

Що пророцтво говорить про наш час?

Якщо період протяжністю в 1335 днів, що вказаний в книзі Даниїла, порівняти з певними умовностями із часом царювання антихриста, тобто 1260 днів, нам відкриється лише те, що чаші гніву будуть зливатися 75 днів, що не дає нам жодної важливої інформації, бо Церкви Божі на цей час вже будуть підняті на небеса і чаші гніву їх не торкнуться.

Висновки до пророцтв книги Даниїла.

Ми стисло розглянули пророцтва книги Даниїла, які є дуже важливими свідченнями помазання Ісуса Христа, що Творець-Вседержитель ніколи не помиляється і знає все наперед, що Біблія – це Слово Боже. Ця книга є комплексом складних взаємодоповнюючих

пророцтв про майбутні царства, християнство і кінець світу.

Разом із тим варто визнати, що пророцтва книги Даниїла хоч і говорять про друге пришествя Спасителя, але далеко не в тій мірі, що Новий Завіт і книга Одкровення, тому книгу пророцтв Даниїла варто розглядати саме через призму апокаліпсичних пророцтв апостола Івана, а не навпаки. При цьому не можна забувати про історичний контекст книги Даниїла, щоби не шукати в ній того, чого там немає.

Саме ігнорування історичного контексту призвело до виникнення ересі мюллеризму (див. додаток 1, 6). Ігнорування або повне незнання історичного контексту книги Даниїла призводить до того, що пророцтва про Селевків переносять на антихриста, що теж призведе до заблудження у майбутньому, тому варто цього остерігатися самому та остерігати інших, нагадуючи, що ці пророцтва вже збулися, щоби утихомирити запал тих дослідників, що не звертаються до контексту та історичних джерел і дуже вільно тлумачать пророцтва, що є недопустимим.

Агнець і 144 000 євреїв на Сіоні (14:1-5)

Наступний розділ книги Одкровення починається з опису пропечатаних 144 000 єврейських дівичів, що відповідає сьомому розділу пророцтв книги Одкровення і вказує на те, що

уже була знята шоста печать. Також було вказане місце їхнього розташування – гора Сіон.

Головними особливостями вказаного числа праведників є: 1) пісня хвали Богу, яку ніхто не міг вивчити, окрім них; 2) невідступне слідування за Ісусом Христом, в тому числі і в питанні одруження; 3) в їхніх устах немає жодного лукавства, тому їхні уста завжди промовляли відверту правду, яка багатьом могла дуже й дуже не подобатися.

Перший ангел із вічним Євангелієм звіщає про суд Божий (14:6-7)

Далі ми бачимо опис ангела, що летить небом і проповідує вічне благовістя, що залишилося незмінним і називається Новий Завіт, що буде залишатися незмінним на всі віки.

Тут не говориться про якісь радіо-, теле- або інтернетпередачі, тому описані ангели будуть справді летіти небом і проповідувати спасіння Іменем Ісуса Христа всім людям на землі, що є ще одним проявом величезної милості Божої до заплутаних лжевченнями людей, які не змогли б розібратися без допомоги ангелів.

Повідомлення першого ангела про грядущий суд Божий вказує на те, що всі три ангели здійснюють своє служіння перед початком звучання семи труб, тобто під час затишшя, що сталося після розпечатування сьомої печаті, щоби якнайбільше число спасених ввійшло в

число Церкви під час вознесіння при звучанні сьомої труби, а потім настане суд від семи чаш гніву. Можливо, покаяння 144000 дівичів буде наслідком благовістя описаних тут ангелів.

Другий ангел звіщає падіння Вавилону (14:8)

Наступний ангел звіщає повне падіння, себто розтління, Вавилону, уточнюючи, що це є велике місто. Його можна впізнати з опису в 17-му розділі. Це Рим, який міцно асоціюється із центром кафолістів, який став причиною їхнього виникнення (див. додаток 10).

Вавилон – це місто, яке зараз не існує, але стало стійким символом змішання всього. Називаючи Рим Вавилоном, Бог вказує на єкуменію, тобто змішання воедино всіх релігій: християнства, поганства і закваски іродової (Мар.8:15). Звістка останнього ангела, що летить небом, говорить, що падіння кафолістів досягло свого дна – більше падати вже нікуди. Це означає, що між кафолістами та прихильниками антихриста не буде великої різниці.

Бог через ангела з небес милостиво застерігає нас від величезної небезпеки, щоби ново-навернені із числа усіх народів не потрапили до підступної лжецеркви кафолістів.

Третій ангел застерігає нас від поклоніння: звірові і образу його; від прийому мітки звіра; від вічних мук (14:9-12)

Останній із трьох ангелів застерігає від поклоніння антихристу, образу його і від

прийому його тавра, тому що пожнуть вічні муки, а також ми бачимо застереження, щоби не зійти з дороги терпіння, віри і слідування за Ісусом, щоби не пішли шляхом насилля, а слідували за дорогоцінним Учителем аж до самого кінця, смиряючись аж до самої смерті і, можливо, для декого навіть до смерті хресної.

На цьому благовістя небесних ангелів, що має бути по милості Божій, для спасіння спраглих людських душ завершується, але нам потрібно зробити деякі важливі висновки.

Які умови спасіння людей були проголошені ангелами?

1. Прийняти Вічне Євангеліє, яке не змінилося і зараз називається Новий Завіт. Це книга християнської віри, що є доступною зараз усім людям. Його потрібно прийняти чистим без жодних домішок, без передання старців, без церковних історій і тому подібного.

2. Потрібно поклонятися Богу, боятися Його і славити Його в Дусі Святому та Істині (Ів.4:23), тобто очистившись від своїх гріхів Кров'ю Ісуса Христа (1Ів.1:7).

3. Потрібно уникати Вавилону, цебто Риму, і породжених ним ідеологій та релігій, тобто кафолістів (див. ілюстрацію 2 у кольоровій вкладинці та додатки 10, 11), що заражені за-

кваскою іродовою, тобто політикою, душоубством та екуменією.

4. Уникати поклоніння антихристу, образу його і прийому тавра його.

Ці принципи потрібно запам'ятати назавжди і керуватися ними у житті вже зараз, щоби не загинути в пеклі, тому що це є дороговказ, даний Богом через ангелів небесних.

Як ми бачимо, умови спасіння не змінилися зовсім, не дивлячись на скрутний час!

Євангеліє залишиться незмінним і вічним (Од.14:6), тому ніхто не зможе спастися своєю праведністю, мучеництвом або будь-яким іншим способом без віри в Спасителя! Спасіння душ, як і раніше, буде відбуватися по милості Божій (Рим.5:15-21; Єф.2:8-9), по вірі в Ісуса Христа (Дії 4:10-12) через народження згори (Ів.3:3,5), через покаяння і хрищення, через дар Духа Святого (Дії 2:37-38).

Не варто придумувати якісь інші шляхи спасіння, тому що їх не існує!

Шлях спасіння не змінився ні для ста сорока чотирьох тисяч, ні для величезного натовпу! Всі вони спасуться виключно вірою в Ісуса Христа, покаянням і народженням згори, тому що іншого шляху для спасіння не існує!

А це означає, що вони будуть частиною Вселенської Церкви!

Блаженство померлих у Господі (14:13)

Цей вірш відкриває переживання християн періоду царювання антихриста.

Буде настільки багато глибоких і тяжких переживань, що смерть буде сприйматися ними як справжнє щастя, тому що вона даватиме довгоочікуваний спокій та єднання із улюбленим Спасителем. Смерть заради Ісуса Христа буде не страшною, а бажаною. Християни будуть нести покладений на них хрест, але волітимуть радше померти, аніж далі жити. Кожен день такого життя буде справжнім героїзмом, який ми зараз не розуміємо.

Іншою стороною їхнього блаженства є надзвичайна нагорода від Ісуса Христа, Який після зустрічі з ними на хмарах витиратиме сльози із їхніх очей власноручно і утішатиме їх та оберігатиме їх, щоби вони не мали ні турбот, ні печалей, ні жодних страждань. Він захищатиме їх і від нападів та звинувачень сатани після Тисячолітнього Царства і на другому суді над мертвими нечестивцями, що має бути після нього.

Ангели Божі жнуть землю (14:14-20)

Далі у пророцтві ми бачимо видіння Ісуса Христа і ангелів із серпом у руках. Спаситель уже не розпечатує печаті, бо вони вже розпечатані, але сидить на хмарах, що вказує на те, що Він уже зійшов на хмари, а серп говорить, що Він прийшов за Церквою.

Як відомо, до врожаю Вседержителя відносяться Церкви Божі та всі люди, які повірили в Ісуса Христа, але дуже пізно, тому не ввійшли в число Церкви. Не ввійшов у число Церков Божих і Ізраїль, тому має бути двоє жнив: для християн та решти народів разом з Ізраїлем.

Перший ангел збирає перший врожай по всій землі, тобто Вселенську Церкву. Слова «земля була пожата», – говорять про вознесіння Церков на хмари для зустрічі із Господом, що відповідає дії сьомої труби із паралельного опису пророцтв. Тут ми не зустрічаємо жодного кровопролиття, все мирно і тихо.

Другий ангел жне другий врожай, тобто здебільшого Ізраїль, тому жнива відбуваються довкола міста, тобто біля Єрусалиму. Обрізані грона по всій землі після того, коли земля вже була пожата першим ангелом, вказує на спасіння решти із числа народів та Ізраїлю, що повірили, але не ввійшли до Церков Божих.

Далі ми читаємо, що виноградні грона були кинуті в точило гніву, а це означає, що другий урожай разом з євреями зазнає на собі сім чаш гніву, тому що вони не ввійшли в число Церков. Описане у пророцтві кровопролиття відповідає по своїй протяжності території сучасної держави Ізраїль, тому стосується виключно євреїв.

Ми бачимо, що Церква та Ізраїль наслідують різну долю, тому що спасіння можливе лише

через Ісуса Христа. Після вознесіння Церкви євреї вже зрозуміють, що Ісус Є Христос, але ввійти в число Церкви вже не зможуть, тому їм потрібно буде перенести на собі гнів Божий у вигляді семи чаш гніву, які ми будемо розглядати далі по тексту.

Г. 7 чаш гніву Божого виливається на землю та царство звіра (розділи 15 – 16)

Перед тим, як розбирати сім чаш гніву Божого нам обов'язково потрібно наголосити на деякі речі, щоби не виникало зайвих питань. Частина із них ми вже розглядали, а частину ні. Ми розглядали пророцтва з четвертого розділу книги Одкровення по одинадцятій як єдиний ланцюг послідовних історичних подій, що виникали внаслідок розпечатування книги із сімома печатами та трубежу семи труб на небі.

Потім під час розбору 12-го розділу книги Одкровення ми зафіксували початок нової лінії опису тих же історичних подій за допомогою нових паралельних пророцтв та образів, що дублювали і доповнювали попередній опис історичних подій, але новий опис здійснювався під іншим кутом, тобто із земної точки зору, у вигляді хронологічного переліку злочинів, які здійснював диявол, використовуючи земні царства для переслідування народу Божого.

Обидва паралельні описи одних і тих же історичних подій, як ми вже відмічали, були не-

обхідними і доводили нас аж до семи чаш гніву Божого, а потім на цьому обривалися, тому що в цьому місці вони зливаються воедино. Пророцтва про сім чаш гніву є спільним для обох паралельних гілок пророцтв, які ми розглядали раніше, і є продовженням для кожної із них, об'єднуючи їх в єдине ціле.

Наступною особливістю семи чаш гніву Божого є те, що вони не могли проливатися до тих пір, поки на землі були Церкви Божі, тому що були дані Ісусом Христом обітниці, що кінець світу буде так, як за днів Ноя та Лота:

Луки 17-й розділ: «26 І як було за днів Ноя, так буде і за днів Сина Людського: 27 Їли, пили, женилися, виходили заміж, аж до того дня, коли Ной зайшов у ковчег, і прийшов потоп і всіх винищив. 28 Так само, як було і за днів Лота: їли, пили, купували, продавали, садили, будували; 29 Але в той день, коли Лот вийшов із Содому, пішов із неба дощ вогняний і сірчаний і всіх вигубив; 30 Так буде і в той день, коли відкриється Син Людський».

Отже, перед початком виливання гніву Божого всі Істинні Його Церкви були підняті на небо, а решта віруючих, які не ввійшли в число Церкви, залишилися на землі і будуть терпіти гнів Творця-Вседержителя на собі, тому чаші гніву можуть вільно виливатися на землю.

Всі обітниці Ісуса Христа будуть дотримані повністю.

Переможці у протистоянні зі звіром співають Богу на скляному морі (15:1-4)

Перед тим як будуть вилитися на землю чаші гніву Божого, ми бачимо Церкву, яка безтурботно славить Отця Небесного, співаючи на небесах пісню складену Мойсеєм і Агнцем.

Це своєрідне свідчення того, що всі переживання християн вже позаду, що вони не несуть на собі лють гніву Судді Праведного, що вони вже на небі. Це нагорода для вірних дітей Божих, які до кінця свого земного життя жили і поводитися з усіма так, як Ісус Христос та апостоли.

А Господь у цей же час буде здійснювати помсту за них чисто і свято так, як ніхто із праведників помститися не зможе. Він відплатить всім злодіям по ділам їхнім. Ніхто не втече.

Храм скинії на небі (15:5-8)

Далі семи чистим і світлим ангелам, які одразу ж вийшли із храму, як тільки-но він відкрився після сьомої труби (Од. 11:19), було дано одним із серафимів сім золотих чаш гніву Вседержителя, які не були їм доступні до певного часу, тому вони самостійно розпоряджатися ними не могли і не зможуть. Аж до самого завершення гніву храм наповнився славою Божою, яка нікого не допускала всередину, тому що її ніхто не міг витримати. Це говорить, що Господь не

хотів сприймати жодного служіння, поки повністю не вгамується гнів Його і поки не будуть покарані всі грішники за всі гріхи їхні.

Страшно впасти в руки Бога Живого і в полум'я ярості Його.

Далі будуть описуватися дії чаш гніву Судді Праведного, Непідкупного, Всевидячого і Всезнаючого. Ці дії будуть всім зрозумілі, тому ми на них особливо зупинятися не будемо.

Перша чаша – тяжкі гнійні рани на людях, що прийняли поклоніння звірові (16:1-2)

Дія першої чаші подібна до однієї із кар єгипетських (Вих. 9:8-11), що ще раз засвідчує для євреїв, що їм являє Свою десницю той же Бог, що і при Мойсеєві та при Аароні.

Особливістю цієї карі є те, що нею були покарані лише ті люди, які покорилися владі антихриста. Тепер всі їхні звернення до антихриста, на якого вони надіялися, нікому не допоможуть. Не допоможуть ні зеленка, ні перепис, ні будь-які інші ліки.

На відміну від кар єгипетських, ніхто не збирався і не буде збиратися відміняти або зупиняти дію чаш гніву Божого. Послідовникам антихриста не буде більше ні пощади, ні помилування. Їхні муки не припиняться більше ніколи, а будуть лише безкінечно наростати і наростати. Від болі та муки вони не зможуть стояти, але ніхто їм більше співчувати не буде.

Страшно впасти в руки Бога Живого і в полум'я ярості Його.

Друга чаша – перетворення морських вод на кров мерця (16:3)

Дія другої і третьої чаші гніву Божого теж подібна до кари єгипетської (Вих.7:17-21), але є певні особливості. Після другої чаші буде вражене тільки море. Можливо, під морем розуміється світовий океан, а якщо ні, то назву цього моря визначити буде дуже складно.

Кров у морі буде подібна до крові мерця. Все буде переповнювати жахливий сморід. Всі морські або океанічні тварини загинуть, ніхто не зможе харчуватися морепродуктами. Воду ще можна буде пити із джерел, річок та озер.

Третя чаша – перетворення вод річок та джерел у кров (16:4-7)

Після третьої чаші гніву не залишиться зовсім джерел питної води, але запаси води у емкостях, можливо, залишаться чистими. Всі ці покарання люди будуть переживати за те, що проливали власноручно невинну кров християн або мовчки погоджувалися із винищенням дітей Божих, тому Бог буде напувати убивць та їхніх співучасників кров'ю. Вода буде отруєна кров'ю, тому люди будуть страждати і корчитися в тяжких муках. Воду можна буде конденсувати лише з повітря або брати з роси, що по милості Божій буде ще доступним.

Під час опису дії третьої кари зустрічається вираз «ангел вод». Це не означає, що цей ангел розпоряджається водами на власний розсуд, як йому захочеться. Він є всього-на-всього одним із «сантехніків», які вірно виконують волю Господаря Всесвіту.

Четверта чаша – сильна спека (16:8-9)

До нестачі питної води четверта чаша гніву Божого додасть спеки (Мал.4:1). Черговий цикл сонячної пасивності буде завершено величезним вибухом його активності. Пророцтва розповідають, що в Тисячолітньому Царстві сонце буде сяяти в сім раз яскравіше (Іс.30:26), а місяць буде сяяти як сучасне сонце.

Ми бачимо, що ангели виступають у ролі «кочегарів» сонця. Воно розпалюється або затухає не само по собі, а тільки ангелами по волі Вседержителя.

Незважаючи на величезні чудеса Божі, люди так і не збиралися коритися перед Владикою, тому що їхнє серце було жорстоким, як у фараона єгипетського. У них не вистачало розуму ні на що, окрім гріха. Вони сварилися на Бога і ніхто із них не славив Його.

Якби вони прославили Творця і покалися перед Ним, то Він би їх помилував, але нічого подібного у їхніх серцях та головах не виникало.

П'ята чаша – царство звіра покрив морок (16:10-11)

Дія п'ятої чаші теж буде подібна до однієї із кар єгипетських (Вих.10:21-23). Тоді через темряву ніхто не вставав із місця свого. Не допомагали жодні джерела світла, тому що темрява прощупувалася руками і стояла стіною, як густий дим при пожежі.

Морок покрив тільки царство звіра, а у всіх інших землях світило сонце.

Яка дія буде від мороку? Похолодання чи парниковий ефект? Скоріше всього останнє, тому що буде сильна спека. Морок буде нагріватися, тому що він чорний, і буде зберігати тепло, як термос. Смог буде тільки примножувати страждання людей, які будуть кусати свої язики від нестерпного болю і ран.

Шоста чаша – пересохла річка Євфрат (16:12)

Завданням шостої чаші буде прокладення шляху для царів-учасників армагедонської битви та їхніх військ, що після шостої печаті вже давно опустилися до застосування примітивної зброї.

Бог для них готує дорогу і веде їх потрібним Йому шляхом.

Підготовка до Армагедону (16:13-16)

Далі з тексту ми бачимо, що армагедонську битву починають і ведуть нечисті духи. Це місце Писання нам відкриває, що гріховні діяння

теж не відбуваються самі собою, тому що їх організовують нечисті духи.

Особливе зосередження цих духів ми бачимо в устах урядовців, що борються із народом Божим, що хочуть їх зламати і позбавити вірності Господу. Їхнє скупчення досягає навіть того, що вони спроможні здійснювати різноманітні лживі чудеса.

Притаманною властивістю духів злоби піднебесних є їхня нечистота, тому що вони не спроможні зберігати чистоту розуміння і дотримання Слова Божого, весь час домішуючи до нього що-небудь своє лукаве, що вводить у гріх та погибель.

Дехто вважає, що армагедонська битва буде лише після Тисячолітнього Царства, забуваючи, що ця битва отримала таку назву по причині її місцезнаходження. 16-й вірш цього розділу говорить про війська антихриста чітко, що вони будуть зібрані: «... на місце, що по-єврейськи називається Армагедон», що однозначно вказує на армагедонську битву.

Сьома чаша – найбільший землетрус за всю історію існування землі (16:17-21)

Остання чаша буде призначена для того, щоби знищити військо антихриста за допомогою небувалого за всю історію людства землетрусу і граду величиною з талант, тобто

26 кілограм, що цілком співпадає з іншими пророцтвами про знищення Гога із Магога (Іез.38:17-22, 39:1-16).

Останній землетрус із пророцтв книги Одкровення має бути таким сильним, що зрівняються із землею всі міста по всій землі і гори, що неодмінно потягне за собою виникнення величезного цунамі.

На цьому гнів Божий для жителів землі має завершитися повністю.

Д.) походження великої блудниці її провину та суд над нею (розділи 17-18):

Наступний обвинувачений, який повстає перед нами на суді Божому, є дуже дивним, тому що має незвичайний опис. Загадковим є те, що ми спостерігаємо кілька різноманітних образів, які нібито не змішуються між собою, але мають між собою тісні стосунки як окремі особи.

Розбираючи 12-й розділ книги Одкровення, ми вже розглядали питання про те, хто є червоним змієм або драконом із сімома головами та десятьма рогами. Головним доказом того, що він є прообразом Римської імперії, було те, що тільки вона переслідувала Ісуса Христа, бо, згідно пророцтва, дракон переслідував Немовля, Яке було підняте до Бога і стане Царем усіх Царів (Од.12:5, 19:15), що є беззаперечним доказом розглянутого тлумачення.

Тут ми зустрічаємо повторний опис дракона, якого названо червоним звіром із сімома головами та десятьма рогами. Образ дракона і звіра відрізняється лише тим, що дракон одночасно уособлював у собі і диявола, і Римську імперію, а звір – Римську імперію та антихриста одночасно, що є очевидним з тексту пророцтв.

Серед образів цього міста ми зустрічаємо велику блудницю, червоного звіра із сімома головами та десятьма рогами, Вавилон великий, мати блудницям і гидотам земним, місто велике, що царює над всіма царствами земними, житло для бісів і пристановище всякому нечистому духу, нечистій та огидній птиці.

Головними провинями цього міста є гріх блуду, убивство християн, одержимість бісами, чаклунство. За ці гріхи воно буде жорстоко покаране перед Богом. Але перед покаранням його справа буде розглянута окремо з точки зору її обвинувачення, тому далі ми теж маємо початок третьої окремої історії опису її життя з чітко вираженими паралельними в часі пророцтвами, які ми будемо розглядати далі.

Велика блудниця (17:1-6)

Протягом опису історії міста Риму в книзі Одкровення неодноразово говориться про його перший гріх – це блуд із царями земними, що має пряме і переносне значення.

Такої розпусти, як у Римі не існувало більше ніде, тому він недаремно названий іменами «велика блудниця», «матір всіх блудниць» і «гидот земних», що говорить про те, що він у своїх гріхах опустився і впав нижче інших народів, а всі решта лише повторювали його приклад одержимості, тому що він виконував усі віяння всякого нечистого духа (Од.18:2).

Місто уособлює, в першу чергу, його жителів, а не стіни, тому, опускаючи цілком зрозуміле пряме значення (Лев. 18:4-30), варто зупинитися на інакомовному значенні цього гріха.

Перелюб – це гріх втрати подружньої вірності. Кожен окремий житель Риму і вся їхня сукупність належать Творцю і зобов'язані зберігати свою вірність виключно Йому, але замість Нього вони обирали своїми богами царів і виявляли перед ними всіляку гріховну покору, що інакомовно названо перелюбом.

Не була винятком і римська Церква, яка стала невід'ємною частиною Риму, повторюючи всі його гріхи без виключення. В Римі почався відступ християнства (див. додатки 8-10), де кафолісти сприйняли душоубство, а потім іконопоклонство та хрищення немовлят (див. додатки 2, 9). Саме в Римі святе життя було визнане єрессю (див. додатки 8, 10).

Кінцевим результатом історії римської Церкви стало утворення для неї окремої держави –

Ватикану. Це частина міста Риму у володінні голови римської Церкви. Це окрема держава в державі. Це окрема держава в місті. Це окреме місто в місті. Це означає, що ми маємо окремого кандидата на роль Вавилонської блудниці, що уособлює в собі Церкву-відступницю, що цілком імовірно, тому цю версію тлумачення відкидати не варто.

Завдяки римській Церкві, було введено це-заропапізм, змінено євхаристію, прийняте поклоніння мертвим, тобто трупам, хрестам та іншим речам (див. додаток 1-5).

Саме римська Церква визнала верховенство над собою спочатку кесаря (Од.17:3), а потім поставила над собою головами римських ксьондзів, що мали і мають величезну кількість богохульних титулів, відрікаючись усіма своїми скоєними діяннями від Бога та Слова Його.

Це римські кафолісти визнали один із рогів червоного дракона рівноапостольним (див. мал. 5). Своїм беззаконням саме вони забезпечили появу чотирьох вершників апокаліпсису і приведуть до влади антихриста, приймаючи найбільш активну участь у політиці, тому недаремно Рим названий ще й Вавилоном.

Вавилон – це місто, яке зараз не існує, але стало стійким символом змішання всього і вся. Називаючи Рим Вавилоном, Бог вказує на змішання воєдино всіх релігій: християнства і

поганства; християнства та закваски іродової (Мар.8:15); християнства та всіх можливих гріхів так, що падіння досягло дна, тому більше падати нікуди (Од.14:8, 18:2).

Завершується вказаний уривок оголошенням ще одного дуже і дуже тяжкого гріха Риму – убивства християн, якими вона насолоджувалася та упивалася, тому що їх спалювали, щоби освітлювати імператорські сади, вбивали для розваги у Колізеї і там же їх живими згодовували диким звірам ради кривавого видовища. Не описати всіх звірств і тортур, болю, страждання і мук, що зазнали християни в Римі та Римській імперії.

Не відставала в цьому і римська Церква. Існують підрахунки, що там, де вона панувала, було страчено під час інквізиції біля п'ятнадцяти мільйонів християн. Що це за Церква така? А скільки крові вона ще проллє за часів панування антихриста?

Таємниця великої блудниці і звіра (17:7-15)

Беззаперечним доказом того, що змальований звір це Римська імперія, є опис та пророцтво про царювання імператорів, які були сучасниками апостола Івана (Од.17:10). Це шість імператорів із династії Юліїв-Клавдіїв (Од.17:9) та сьомий імператор невідомого походження (див. мал. 4). Пророцтва книги

Одкровення були дані десь приблизно під час правління імператора **Нерона**, тому до п'яти попередніх імператорів належать: **Юлій Цезар, Октавіан Август, Тиберій, Калігула, Клавдій**, а сьомим став **Макр**, який мав невідомий родовід і царював дуже короткий час.

Поруч із тлумаченням семи голів як семи римських імператорів, пророцтво одночасно здійснює прив'язку їхнього значення і до пагорбів (Од.17:9), що з однаковим успіхом вказує на Рим і на сім династій, які володіли і будуть володіти Римом, відновивши існування імперії.

Десять рогів – це десять царів, що прийдуть до влади під кінець існування світу разом із антихристом, щоби поставити його на престол. Останній імператор Риму, тобто антихрист, названий восьмим із числа семи (Од.17:11).

Отже, ми маємо складний збірний образ уособлення Риму та Римської імперії крізь час, а до семи монархічних династій Римської імперії варто віднести: **Юліїв-Клавдіїв, Флавіїв, Антонінів, Северів, Костянтина, Валентиніана-Феодосія** і, наприклад, **Віндзорську** династію або будь-яку іншу, що має відновити Римську імперію наприкінці світу (див. ілюстр. 3 у кольоровій вкладинці), у сукупності із десятима президентами держав ядерного клубу.

На завершення огляду складного образу звіра та блудниці варто підкреслити, що блудниця сиділа на багатьох племенах, языках і народах не тільки тоді, але і зараз, коли Римська імперія вже розпалася, але ще не відновилася. Рим і сьогодні має дуже велику владу!

Загальновідомо, що сьогодні 75% держав є учасниками Римського статутного права (див. ілюстр. 6 у кольоровій вкладиці), а решта, за виключенням Ізраїлю, Британського, що є ще одним свідченням того, що Рим передав усю свою владу і силу Англії, тому антихрист має прийти саме звідти. Цікаво, що Римської імперії не існує, а її право залишилося. Додайте сюди ще майже півтора мільярди кафолістів, які проживають у різних державах, і ви побачите, що Рим та Ватикан панує над царями, народами, племенами та языками і сьогодні (Од.17:18).

Звір спалює велику блудницю (17:16-18)

Наприкінці світу велику блудницю, тобто Рим, жорстоко знищать десять царів останнього часу, які зненавидять її лютою ненавистю так, що будуть мучити її і спалять до тла. У пророцтві сказано, що вони її роздягнуть і з'їдять її плоть.

Незважаючи на те, що в людській історії та культурі канібалізм був і є досить поширеним явищем, що марно антихриста називають звіром і він буде насправді споживати в їжу

людей, як і решта його царів, у даному місці Писання мова йде про місто Рим, яке є дуже і дуже багатолюдним, тому їсти їх прийшлося б дуже довго. Тому скоріше всього слова пророцтва мають образне значення.

Образ роздягнутої блудниці говорить, що десять царів осудять її і відкриють їй справжнє її положення, яке вона займає перед ними, а з'їдена плоть міста Риму може означати, що на його місці не залишиться ні людей, ні стін.

Розтління великої блудниці (18:1-3)

Далі ангел, що зійшов із небес відкриває всім гучним голосом вину Риму, що дуже схоже на звістку другого ангела із паралельного опису пророцтв про суд над антихристом (Од.14:8), тому це може бути маркером, що відкриває нам можливий час подій. В такому разі після співставлення паралельних пророцтв та їхніх тлумачень ми побачимо, що вказані події, можуть відбуватися після розпечатування сьомої печаті і перед трубежем семи труб.

Нагадаємо, що блуд Риму полягав у тому, що замість служіння Богу Істинному він обирав собі богом своїх царів, виявляючи їм та торговцям гріхом всіляку гріховну покору. Не без їхньої участі Рим, а точніше його жителі, перетворилися на місце проживання і скупчення всякого нечистого духа та всякої огидної птиці, що живиться падаллю.

Повеління народу Божому вийти із міста-блудниці, бо буде суд (18:4-8)

Наступний голос із неба найбільш серйозним чином попереджає християн перед початком трубежу семи труб, щоби вони вийшли із Риму, тому що він буде покараний голодом, вогнем і смертю, а якщо діти Божі залишаться в ньому, то будуть покарані з усіма римлянами.

Попередні пророцтва говорять, що це покарання здійснять десять рогів, тобто царів, що будуть віддані антихристу, які зненавидять це місто і спалять його (Од.17:16). Їм Бог дасть наказ відплатити Риму за все завдане їм зло і відплатити вдвоє більше, тому що Рим обіцяв їм перемогу і спасіння, а довів їх до пекельних мук та погибелі.

Вони покарають Рим із особливою жорстокістю, але Бог милостиво пошле ангела Свого попередити християн, щоби вони втекли від справедливого суду над великою блудницею.

Причитання царів земних і купців за знищенням Вавилоном (18:9-19)

Інші люди будуть спостерігати за покаранням Риму, царі і купці будуть плакати від страшних мук його і за майном, що пропало, а останні ще й тому, що урвався їхній заробіток.

Десять царів антихриста прикладуть все старання, щоби знищити його за один час (Од.18:17-19), а один із ангелів показав наскільки швидко все відбудеться (Од.18:21).

Радість святих через знищення Вавилону, який проливав кров святих (18:20-19:6)

Натомість голос пророцтва закликає всіх радіти, тому що Вавилон, який проливав кров святих і мучив їх, покараний і більше його вже ніколи не буде.

6-й вірш 19-го розділу говорить, що зацарював Господь Бог Вседержитель, що вказує на те, що помста над Римом буде попереду звуку сьомої труби із паралельного опису пророцтв, тобто набагато раніше, ніж будуть вилиті на землю чаші гніву Божого.

Невеличкий підсумок. Отже, ми розглянули величезний історичний період, що описаний у пророцтвах. Його головною метою було підготувати землю до початку Тисячолітнього Царства, яке не могло прийти, поки не буде зроблено чотири речі: 1) поки не було розпечатано книгу із сімома печатами; 2) поки не відбулося воскресіння Церкви при останній трубі (1Кор.15:52); 3) поки не було вилито сім чаш гніву Божого; 4) поки під час пришествия не буде її очищено від скверни.

Згідно хронології пророцтв, до поточного місяця, що ми розбираємо, перші три частини підготовки землі до Тисячолітнього Царства вже повинні були повністю відбутися. Залишилася лише остаточна зачистка землі від антихриста, від усіх противників Божих та від усіх

скверн і спокус, що буде здійснена лише під час зішестя Месії із хмар, до якого ми прийшли впритул, тому що всі наявні раніше перешкоди були усунені.

На завершення хочеться поділитися ще одним спостереженням. Дуже і дуже багато стихійних лих, погибельних чудес і покарань Божих має злитися на цю грішну землю, знищуючи величезну кількість людей, але будуть на землі люди, які не зникнуть, а переживуть їх усі, тому що Творець наш буде карати милостиво. Якби Він захотів би знищити всіх, то нікого не залишилося б у живих. Дійсно наш Бог багатомилостивий, людинолюбний і багатотерпеливий, тому що не до кінця гнівається і не в повному гніві Своему карає.

Це спостереження є надією на те, що Бог дозволить нам уникнути всіх описаних у пророцтвах лих (Лук.21:36). Далі залишається спокійна, тиха і мирна частина пророцтв, що сповіщає нам про виконання всіх даних раніше обітниць для праведників і грішних.

2) Становлення Тисячолітнього Царства:

Розділ книги Одкровення про Тисячолітнє Царство не є якимось відірваним у своєму описі, але він починається із воскресіння Церкви, тобто із сьомої останньої труби, і описує процес зішестя Ісуса Христа на землю у величчі і славі для зачистки від звіра, від лжепророка,

від всіх і всього, що належить їм. Далі ми читаємо про Тисячолітнє Царство і, що найцікавіше, що буде потім. Нам залишилося коротко розглянути лише чотири останніх розділи.

А.) Одруження Ісуса Христа і Церкви (19:7-10)

Ми вже говорили, що першим, що зробив Господь, коли зацарював над усією землею, підняв Свою Наречену-Церкву до Себе на небо для зустрічі на хмарах. Це ж ми спостерігаємо і в указаному уривку.

Іншими словами, ми знову читаємо опис того, що відбувалося під час звуку сьомої труби, тому що розповідь про події відбувається після певної перерви із нахлистом, тобто із повторним змальовуванням одних і тих же подій після раніше наявного відступу в розмові на іншу тематику, щоби дати слухачам точку опори для створення цілісної картини і розуміння поданих Богом подій.

Даний уривок фактично звіщає, що одразу після сьомої труби почав здійснюватися шлюб Агнца та Церкви Його, яка вже приготувала себе, піднявшись на хмари та одягнувшись у білий одяг, що символізує праведність святих.

Образ покликаних на весілля в цьому місці Писання означає всіх піднятих на небо. Їхньому блаженству не буде меж, всі печалі забудуться.

Від радості і блаженства від побаченого апостол Іван упав до ніг ангела, що говорив із ним, і поклонився йому, але той строго зупинив його, тому що він є співробітником його і всім, хто правдиво свідчить про Ісуса Христа, тому що кожне таке свідчення дає лише Дух Пророчий, себто Дух Святий (1Ів.4:1-3). Ангел нагадав апостолу Слово Боже: **«Богу поклонись і Йому одному служи!»** (Матв.4:10; Лук.4:8).

Церква та Спаситель перебуватимуть на хмарах протягом виливання семи чаш гніву, а під час останньої чаші опустяться на землю (Ів.12:26).

Б.) Зішестя Ісуса Христа з небес на землю для армагедонської битви (19:11-16)

Далі ми бачимо Ісуса Христа в славі і в повному обладунку, що наповнює спокоєм праведників і страхом нечестивих, бо Він не помиляється і праведно судить, воює праведно. Він мав багато діадем та Імен. Одне із них відоме тільки Йому, а інше відкрите для всіх – «Слово Боже», – що вказує на нерозривний зв'язок та єдність Учителя Божого і Його Вчення, тобто Євангелії.

Це Ім'я відкриває нам, що кожна людина, читаючи Новий Завіт, заглядає в Саме Серце Ісуса Христа, тому єдиним способом, щоби віддавати Йому належну честь і славу, є дослідження Вчення Нового Завіту. Без цього всі

інші способи поклоніння Богу будуть лживі. Це Ім'я є строгим попередженням, що без вивчення Слова Божого пізнати Ісуса Христа або наблизитися до Нього неможливо. Не можна і спастися без дотримання вимог даних Ісусом Христом через Писання.

Перед нами змальований справжній вигляд Ісуса Христа як вершника. Його опис абсолютно не схожий на опис вершника на білому коні, що з'явився після розпечатування першої печаті, що є ще одним доказом того, що вони різні.

Останнім штрихом із портрету Господа, який ми бачимо в цьому уривку, є наявність крові на Його військових обладунках, яка свідчить, що жарти вже закінчились повністю. Настав час для серйозної судової розмови із не менш серйозними наслідками. На обладунках кров антихриста і всіх противників Божих, які були або будуть знищені теж праведно і будуть знищуватися Словом Правди із Уст Його (Од.19:21).

Через те, що їхнім духом повністю заволодіє дух антихриста, він буде вириватися і виходити із їхніх тіл найбільш мерзеним і кривавим способом від одних лише слів правди Ісуса Христа. Вони не зможуть переносити Духу Його і присутності Його в славі.

Ми бачимо жажливі наслідки поклоніння антихристу, образу його та прийому тавра його і

беззаконня його, але той хто їх не прийме, ще може розраховувати на помилування, призвавши Ім'я Господа Ісуса Христа, навіть, під час фінальної зачистки землі.

Розглянутий нами уривок розповідає про армагедонську битву, яка почнеться перед самим виливанням гніву сьомої чаші і завершиться нею та зішестям Ісуса Христа на гору Оливну.

В.) Знищення звіра, лжепророків і нечестивих (19:17-21)

Розпочинається опис армагедонської битви видінням ангела на сонці, що звіщає повну поразку ворогів Божих. Звір та лжепророк були полонені і живими були вкинуті в озеро вогняне, а решта знищені Духом Уст Його, що виходить у вигляді меча обосічного (Од.19:15).

Г.) Сатана закутий у кайдани (20:1-3)

Завершується армагедонська битва сковуванням змія, тобто дракона, який є одночасно і сатаною, і дияволом. Його ізолюють у безодні на тисячу років, щоби не спокушав народи, а потім випустять, щоби випробувати тих людей, які не знали спокусу, щоби вірних долучити до решти праведників на новому небі та новій землі.

З ним ангели поводяться, як зі псом на прив'язі: якщо треба – випустили, а якщо ні – прив'язали. Після завершення тисячі років його вкинуть у геєну вогненну, як повний

непотріб, разом з усіма його прислужниками, тому що не полюбили правду, а полюбили гріх. У них не знайшлося любові до Слова Божого, до Ісуса Христа та до Духа Святого. Вони не хотіли слухатися, тому будуть покарані.

Г.) Перше воскресіння – для праведників (20:4-5)

Ми знову стикаємося із пророцтвами про воскресіння праведників, яке має відбутися до вознесення Церкви, тому що чітко сказано, що живі християни при зустрічі з Господом Ісусом Христом на хмарах не випередять померлих, які воскреснуть раніше (1Фес.4:15-17), а лише потім Він зійде на землю для армагедонської битви (див. ілюстрацію 1 у кольоровій вкладці).

Повторне пророцтво про воскресіння праведників обумовлене не лише актуальністю теми або потребою в деталізації подій, але ще й необхідністю вказати точно на початок Тисячолітнього Царства, що починається першим воскресінням, а закінчується другим.

У повторному описі на воскресіння Церкви вказують слова, що душі воскреслі мали свідчення Ісусове і не поклонилися ні звірові, ні образу його і не прийняли тавра його.

Д.) Тисячолітнє Царство (20:6)

Досить довгий час, вивчаючи книгу Одкровення, дослідники не помічали і не розгляда-

ли питання Тисячолітнього Царства, хоча про нього пророцтва сповіщали чітко і доволі багато. Розуміння цього питання є досить різним і в наш час, тому варто розглянути про нього декілька загальних питань.

Що таке Тисячолітнє Царство? Тисячолітнє Царство – це період царювання праведників після першого воскресіння на чолі з Ісусом Христом (Од.20:4).

Хто буде перебувати в Тисячолітньому Царстві? Його учасниками будуть Господь, Церква і залишки народів (Зах.14:16), які призвали Ім'я Ісуса Христа при Його зішесті, але не ввійшли у Церкву. Вони будуть мати різний стан, можливості і місцеперебування.

Церква і всі учасники воскресіння будуть мати нове тіло (Ів.3:2), будуть царювати на землі (Од.5:10) і будуть перебувати з Ісусом Христом нерозлучно (Ів.12:26) на небесах (2Кор.5:1-2). Вони будуть нарівні з ангелами і не будуть одружуватися (Лук.20:34-36). У них буде можливість спускатися на землю разом із Господом так само, як у ангелів. Учасники першого воскресіння не будуть боліти (Од.21:4).

Залишки народів разом із євреями, які призвали Ім'я Ісуса Христа при Його зішесті, але не ввійшли в Церкву, будуть здійснювати земне життя, тому в Тисячолітньому Царстві у них будуть народжуватися діти (Іс.11:8, 60:22,

65:23; Іез.47:22), залишаться гріх і смерть (Іс.65:20), будуть хвороби (Іез.47:12; Од.22:2), але не буде старості (Іс.65:20). Там буде інша природа (Іс.11:6-8, 30:26, 65:25; Іез.47:1-12). Залишаться засуhi (Зах.14:17-18), а значить і інші стихійні природні явища. Пекло буде продовжувати «працювати» і приймати душі мертвих грішників.

Е.) Спокушання народів (20:7-10)

Метою затримки суду над змієм, тобто драконом, який одночасно є сатаною і дияволом, було надати повторну можливість всім учасникам Тисячолітнього Царства добровільно вибрати своє підданство – Боже або диявольське, тому він буде випущений зі своєї в'язниці.

Всі охочі прослідують за ним, враховуючи жителів із колишніх земель Гога і Магога. Зверніть увагу, що мова іде не про самого Гога і Магога, а лише про їхні землі. Згодом усіх учасників диявольського походу попалить вогонь Божий із неба, а змій, тобто дракон, який є одночасно і сатаною, і дияволом (Од.20:2), буде осуджений вже остаточно і його вкинуть у озеро вогняне на вічні муки (20:10).

В останній цитаті дослівно сказано: **«будуть мучитися вдень і вночі на віки вічні»** (Од.20:10), тобто без відпочинку і вічно, тому як можуть говорити люди, які називають себе віруючими християнами, що вічних мук не іс-

нує? Невже вони цього ніколи не читали? Подібне вчення існує лише серед лжепророків (див. додатки 6, 7), а для них Слово Боже не авторитет, тому від них почути подібні вислови можна запросто, а ми це місце повинні запам'ятати назавжди, щоби нас ніхто і ніколи не збив із дороги правильного розуміння Писання.

Є.) Друге воскресіння – для нечестивих, друга смерть у вогняному озері (20:11-15)

Все, що можна виміряти, рано чи пізно завершується. Тисячолітнє Царство не є винятком, тому воно має завершитися після виділеного йому часу, тобто через тисячу років, що завершуються воскресінням людей, які не захотіли мати єдність із Богом, тому вони воскреснуть, будуть осуджені і їх вкинуть у озеро вогняне на вічні муки (Мар.9:43-48).

Навіщо воскрешати мертвих із пекла, щоби вкинути у геєну вогненну? Часто можна почути це та подібні питання. Його люблять задавати прихильники вчення лжепророків (див. додаток 6). Тяжко дати на нього відповідь достеменно, але з людської точки зору, знаючи властивості нашого тіла та різницю між мертвими і живими, можна спробувати це зробити.

Коли ми бачимо тіло померлої людини, що ми бачимо? Йому холодно? – Ні! А може жарко? – Ні! А може йому болить, коли йому роблять розтин? – Ні!

Тепер давайте підійдемо з іншої сторони. Ми читали про душі вбитих праведників. Чи потребували вони їжі? Чи насолоджувалися нею? Чи могли вони щось побудувати?

Душа без тіла неповноцінна в матеріальному світі! Воскресіння потрібне, щоби всі душі були повноцінними і могли реагувати на матеріальні подразники! У випадку з пеклом отримані тіла дозволять більше відчувати болі і муки. Вони не захотіли бути з Богом, тому позбавлені Його милості, тому навіщо Йому легшувати їхні страждання, якщо вони не співчували стражданням Сина Його Ісуса Христа?

Бог відкривається повністю. Далі ми читаємо: **«від лица Його втекли небо і земля, і не знайшлося для них місця».** Бувають випадки, коли деякі речі не можна ніде помістити. Вони нібито і необхідні, але є речі набагато цінніші за них. Щось подібне відбулося з небом і землею, які втекли від лица Божого, тому що ніщо тлінне не може бути поруч із Ним, тому Він відкривається тільки тоді, коли нікому не завдасть шкоди Своєю присутністю. Це і є відповідь на питання: **«Чому ми не бачимо Бога? Де Він? Який Він?».** Повністю відповідь на ці питання ми отримаємо тільки у вічності.

Подібні питання може задавати немовля, перебуваючи в лоні матері поки не вийде звідти, але батьки відповідають на його потреби вже

тоді, захищаючи його вже в утробі. Єдиним матеріальним доказом наявності батьків для немовляти в лоні мами є пуповина, яка міцно тримається і живить його поживними речовинами. Пуповиною Божою для нас є пророцтва Біблії, що тримають і животворять нас, даючи нам справжню віру, що від самого Господа.

Для немовляти занадто передчасний прихід у присутність батьків буде обов'язково смертельним. Так само і Бог тимчасово відділений від нас, щоби дати нам змогу підготуватися до зустрічі з Ним, як немовляті, щоби сформувалися всі потрібні нам духовні органи.

Книга життя. Ще одним із найцікавіших місць Біблії є опис **вселенського суду**, коли буде суд над всіма грішниками, які будуть намагатися себе повністю оправдати. Книга життя – це реєстр праведників, де записані їхні імена та життя (Од.20:15).

Що відбувається зазвичай на суді? Підсудні говорять: «А ми не чули! Нам ніхто не казав!». Інші будуть казати: «Це нам дозволив робити наш тато і мама. А це нам дозволив робити священник». Священики і лжепророки скажуть: «Ми читали зі святих книг. Ми робили так, як нас учили наші святі. Ми проповідували Твоїм Ім'ям. Чому Ти нас не зупинив?». Дехто скаже: «Ми не винні! Це не ми!», – як Адам, який потім звинувачував Бога.

Звичайно, що це фантазії, але навряд чи вони будуть далекі від реальності. Люди, зазнавши пекла і знаючи, що їх чекають вічні муки в тілі в геєні вогнєній, спробують зробити все, щоби туди не потрапити. Подружжя буде звинувачувати одне одного. Діти батьків, а батьки дітей. Будуть звинувачувати всіх родичів, сусідів, знайомих і незнайомих. Всіх кого можна, щоби відтягнути час погибелі хоч на одну мить.

Але буде відкрита книга, де буде записане все, що вони говорили і робили, чули і бачили, що думали і переживали, що любили, що ненавиділи, тому не оправдається ніхто, тому що оправдання дається даром тільки щирим послідовникам Ісуса Христа, а відступники від істини відкинули найдорогоцінніше, що є в житті – Спасителя, шлях спасіння Його і голос совісті.

Як добре, що Ісус Христос подарував усім людям спасіння даром і всі люди мають можливість отримати його вже зараз. Блаженні ті, хто отримали спасіння Боже вже зараз! Горю тим, хто його не має або зволікає ним скористатися!

Любий друже! Бог любить тебе! Він гукає тебе таким, як ти є (Матв.11:28)! Ісус Христос не відмовить тобі у спасінні, тому що Він за тебе страждав (Ів.6:37). Він стоїть біля дверей серця твого і чекає, щоби ти впустив Його і

дав Йому там місце для проживання (Од.3:20). Невже ти відмовиш Йому? Поспіши до Нього поки ще є час, щоби уникнути вічних мук, щоби перебувати у вічній любові Його!

Молися, кайся, читай Слово Боже, відвідуй зібрання справжніх християн і Він буде завжди з Тобою, а ти із Ним. Це буде блаженство, якого не можна буде передати словами.

Смерть і пекло були вкинені в гесну вогненну. Останні розділи книги Одкровення насичені короткими стислими істинами, які більше ніде не зустрінеш. Утилізація смерті і пекла в гесні вогненній є яскравим тому підтвердженням. Дехто говорить, що це образні поняття, але спробуйте це пояснити багачу, який мучився у пеклі, та всім іншим, хто там перебував.

Смерть це образне поняття? Тоді чому вона розлучає душу з тілом? Невже образні поняття можуть таке робити? Безпідставність образного тлумачення смерті і пекла є очевидною. Це стараються зробити для того, щоби потім стверджувати, що пекла не існує. Подібні твердження поширені лише серед неосадукейських Церков (див. додаток 6).

Яка різниця між пеклом і гесною вогненною? Така ж сама, як між попереднім утриманням під вартою і ув'язненням. Очевидно, що перше та друге позбавляє волі в'язня. Так само

пекло і гесна вогненна – це місце для мук, але після пекла душа ще вийде на суд, а із гесни вогненної не вийде ніколи. До того ж, страждання у гесні вогненній будуть набагато тяжчі, тому що у ньому грішники будуть мучитися в тілі.

Як мучився багач у пеклі, якщо він не мав тіла? У вогні, який може мати різну природу. Навіть на землі пекти може і без вогню. Обпекти може кислота, рідкий азот і тому подібне. Бог Є Творцем нашої душі, тому Він має вогонь, який може пекти і душу. Він Сам є таким вогнем, тому що від Нього грішна душа горить, але не згорає (Євр.12:29). Це і є друга смерть.

Слова пророцтва про море, яке віддало своїх мерців, говорять лише про те, що при воскресінні їхні тіла були забрані із моря, а їхні душі мучилися в пеклі, як і решти грішників.

Ми бачимо, що для Всемогутнього Бога немає нічого непосильного!

3) Вічність після Тисячолітнього Царства

Після завершення Тисячолітнього Царства виникає закономірне і жагуче питання: «А що буде далі?». Дати відповідь саме на це питання і покликани наступні розділи книги Одкровення.

А.) Нове небо і нова земля (21:1)

Перед нами Бог знову повстає як Творець.

Іванові було показано створення нового неба і нової землі.

Якщо для Тисячолітнього Царства земля тільки обновилася, то після нього ми бачимо створення нового неба і землі, тому що попередні «втекли» і «не знайшлося їм місця».

Наш Бог Є Бог Всемогутній, тому Йому не тяжко створювати щось нове. Він створив нове небо і нову землю та нове небесне святе місто Єрусалим!

Б.) Новий Єрусалим (21:2-22:21)

Далі ми знаходимо опис небесного Єрусалиму та його характеристики. Ми не будемо на цьому зупинятися. Варто лише зазначити, що його висота, довжина і ширина дорівнювала **12 000 стадій**. Вказана одиниця виміру мала різну довжину у різних народів, але в середньому дорівнює десь біля двохсот метрів, тому зазначені виміри міста неважко перевести в кілометри. В такому разі висота, ширина і довжина небесного Єрусалиму становитиме по **2400 кілометрів** кожна, а об'єм становитиме **13 824 000 000 кілометрів кубічних**, що становить **1,2% від сучасного обсягу Землі**, яка заселена тільки на поверхні і лише місцями, а в Небесному Єрусалимі можна буде жити всюди на всіх можливих поверхах.

Сучасне населення Землі становить аж **7,6 мільярдів людей**. Якщо їх усіх поставити поряд на відстані півметра один від одного, то вони займуть площу, що становить **1900**

квадратних кілометрів, а це лише **0,03% від площі одного поверха Небесного Єрусалиму**, яких у ньому може бути аж **800 000**, тому обсяги Небесного Єрусалиму неймовірно величезні.

Нікому тісно не буде, тому не даремно Ісус Христос говорить, що «**в домі Отця Мого осель багато**». Дорогий друже! Там буде достатньо місця і для тебе.

Освітленням міста буде слава Божа і Христос, а храму там не буде, тому що храмом буде Бог. Від незбагненої краси міста апостол Іван знову бухнувся у ноги ангелу, але той незмінно зупинив його, нагадавши апостолу Слово Боже: «**Богу поклонись і Йому одному служи!**» (Матв.4:10; Лук.4:8).

Далі Ісус Христос особисто називає книгу Одкровення Своїм свідченням для Церков та застерігає від змін тексту пророцтв, тому що, якщо хтось додасть до нього щось від себе, зазнає язви із цих пророцтв, а хто відніме – втратить спасіння.

Завершується книга палкими закличками Духа Святого і Нареченої, тобто Церкви, прийти і пити воду живу даром. Це заклик для кожного із нас, тому, друже, схилися на коліна і помолися Богу від усієї душі у молитві щирого покаяння.

Висновки.

Ми вже розібрали книгу Одкровення повністю, але дуже часто після бесід на апокаліпсичні теми у багатьох виникає питання: «Що робити?». Це питання є цілком закономірним, логічним і правильним. Звичайно, що самою першою відповіддю буде порада налаштувати правильні стосунки з Богом, а лише потім можуть бути якісь роздуми про щось матеріальне, тому поради будуть поділені на духовні і матеріальні.

Ми не будемо претендувати на роль експертів, але можемо лише поділитися тим, що є. А маємо ми не так вже й багато. З огляду розбору книги Одкровення, що ми здійснили, під час влади антихриста самим безпечним місцем проживання для християн буде їхнє перебування поруч із двома пророками, які в книзі Одкровення названі двома світильниками та двома маслинами, тому варто приготувати закордонні паспорти завчасно для всієї родини, щоби до коронації нового короля Англії вчасно виїхати. Проте, поруч із ними теж буде не легко, що видно по євреям, які ходили по пустині зі своїми отарами, тобто зі своїм молоком і м'ясом. **Хоча легкої дороги не буде ніде!**

Для тих людей, які не зможуть туди дістатися дано поради в матеріальній частині.

У будь-якому випадку, щоби обітниці дані Богом для філадельфійської Церкви стали нашими, нам потрібно буде точно дотримуватися вчення Ісуса Христа так, як вона. Тоді Всемогутній Господь буде тримати нас під Своїм захистом і настановами, тому нам необхідно привести себе в належний духовний стан, що буде угодний для Творця душ наших. Отже, почнемо розглядати найпростіші духовні питання.

Духовні питання.

I. Рекомендації для тих, хто не вірить у Бога.

Якось довелося чути дуже просту історію, про навернення одного безбожника. Йому християнин почав проповідувати про Бога. Атеїст зупиняв його, кажучи, що він не вірить в Нього. Тоді благовісник запропонував йому молитися однією короткою молитвою: «Боже! Якщо Ти є, відкрийся мені! Амінь!». Невіруючий чоловік знову почав заперечувати, але проповідник сказав, що від цієї молитви нікому шкоди не буде, але, якщо Бог є, то Він обов'язково відкриється! Той почав молитися запропонованою молитвою і через деякий час став віруючим.

Це дуже добра порада, яку варто наслідувати. Потрібно щиро молитися від усієї душі до Бога наступними словами:

«БОЖЕ! ЯКЩО ТИ Є, ВІДКРИЙСЯ МЕНІ! АМІНЬ!».

Від цієї молитви нікому не буде шкоди, тому моліться так, як запропоновано. Вона спонукає Бога, щоби Він відкривався, тому наш Творець обов'язково відкриється. Потрібно лише уважно ставитися до Його проявів у нашому серці і житті.

Також багато людей стало віруючими, читаючи Біблію. Частина із них захотіли знайти в ній хоч якусь неправду, ретельно вивчаючи її, але, не знайшовши у ній жодної лжі, самі ставали віруючими. Таких прикладів є багато, тому ретельно вивчайте Біблію і побачите самі, що це не звичайна книга, а Слово Боже, що не помиляється. Справжня віра Божа походить лише від слова Його (Рим.10:17).

А ще можна почитати літературу древніх і сучасних професорів-християн, яких є дуже багато, які відкривають факти фальсифікації аргументів теорії еволюції і наводять неспростовні аргументи про розумний задум і створення життя, що називається креаціонізмом.

Знайдіть лекції по креаціонізму професора Оксфордського, Лондонського, Женевського і Цюрихського університетів Уальдера Сміта (A. E. Wilder-Smith). Також почитайте книги, статті та виступи по креаціонізму австралійського генетика Майкла Дентона (автор книги «Криза теорії еволюції»), доктора біології Пола Нельсона, доктора біології Діна Кеньона

з університету Сан-Франциско, який був спочатку відомим еволюціоністом, але згодом під час наукових досліджень повірив у Бога і став креаціоністом, доктора природничих наук Стіва Майєра (один із авторів книги «Наука і докази існування розумного задуму у всесвіті»), доктора біохімії із Лихайського університету Майкла Біхі (автор книги «Чорний ящик Дарвіна»), молекулярного біолога Скотта Мінніха із Айдахо, професора юридичних наук Філіпа Джонсона (автор книги «Випробування теорії Дарвіна»), молекулярного біолога Джеда Макоско із Каліфорнійського університету із Берклі, математика Бейлорського університету Вільяма Дембскі (автор книги «Гіпотеза про задум»), Джонатана Уельса (автор книги «Ікони еволюції») та інших учасників зустрічі вчених-християн у Пахаро Дюнз в Каліфорнії в 1993 році.

Про сучасних вчених-креаціоністів інформація всіляко обмежується, але можна послухати лекції звичайного вчителя-креаціоніста Кента Ховінда про вік землі, динозаврів, Едемський сад, потоп та інші, які є найбільш доступними. Можна попросити відповідну літературу у віруючих.

Проте, саме головне – це читати Біблію, молитися і відвідувати Зібрання християн.

II. Рекомендації для тих, хто повірив у Творця всього сушого і шукає Церкву Божу.

В такому випадку попросить у Господа прощення за всі скоєні гріхи:

«БОЖЕ! ПРОСТИ МЕНІ ВСІ МОЇ ГРІХИ! НАВЧИ МЕНЕ!

БУДЬ ЗІ МНОЮ! ЖИВИ В МОЄМУ СЕРЦІ! АМІНЬ!».

Радимо знайти зібрання МСЦ ЄХБ і відвідувати його.

Чому саме МСЦ ЄХБ? Скажемо зразу, що за цю пораду були певні зауваження від служителів із Церков МСЦ ЄХБ, тому що спасає не братство, а Бог! – Так! Вірно! Це не єдине братство, де Ісус Христос спасає людей! Є інші братства, тому, хто має знання, той знайде і їх!

Але ця порада стосується простих людей, які знайшли в цій книзі одкровення Божі, і, як малі діти (Мт.18:3-10), хочуть знайти філадельфійську Церкву Божу відразу без зайвих пошуків та зусиль, тому, не вдаючись у різноманітні пояснення, їм дається рекомендація, бо Господь із простими людьми поводить Себе просто (Пс.17:26-27; 2Цар.22:26-27/2Сам.22:26-27) і ми за прикладом Його поступимо так же само (Лук.1:53).

МСЦ ЄХБ – це сучасна філадельфійська Церква, що малосильна, але зберегла Слово терпіння Христового і не відреклася від Нього (Од.3:3-13). Ось повна назва цього братства:

МІЖНАРОДНИЙ СОЮЗ ЦЕРКОВ ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТІЯН – БАПТИСТІВ.

Це не значить, що в них немає проблем, але вони ідуть правильним шляхом хоча б зараз. У них чисті, скромні і святі проповіді! Послухайте проповіді їхніх старців, які вірно перенесли найжорстокіші гоніння, і оцініть їх з точки зору святості. Буде не тільки цікаво, але й повчально, тому що вони йшли вузьким шляхом, не відступаючи від Ісуса Христа.

Вони інколи помилялися, але Господь вирівнював їх.

Це братство не стало учасником екуменії. У ньому немає ні миколаїтів, ані їхнього вчення. Воно чисте від ересей, від закваски іродової, садукейської, фарисейської і від скверни світу (Як.1:27; 2Пт.1:7). Для автора цієї книги величезна честь рекомендувати людям для спасіння своїх душ саме його, тому що воно живе істинно, движиме Духом Святим і саме вірне.

Саме із цього братства варто очікувати двох пророків останнього часу, що ми читаємо із книги Одкровення в одинадцятому розділі, тому ми радимо знайти Церкву із братства МСЦ ЄХБ і відвідувати її. Вона може бути неприглядною, але буде святою!

III. Рекомендації для тих, хто не може знайти Церкву Божу.

Що робити, якщо я не можу знайти порекомендоване зібрання?

Не засмучуватися, але продовжувати пошуки і молитися:

«БОЖЕ! ДОПОМОЖИ МЕНІ ЗНАЙТИ ТВОЮ ЦЕРКВУ! АМІНЬ!».

IV. Рекомендації для тих, хто знаходиться на шляху Божому.

Що робити, якщо я вже вірю в Бога і знаходжуся в Церкві МСЦ СХБ?

А) Ісус Христос звелів нам молитися, щоби уникнути цих грядущих лих (Лук.21:36). Просити у Господа, щоби Він відкрив кожному християнину те, що потрібно робити далі.

Б) Поститися найбільш серйозним чином, щоби зберегти вірність Богові.

Г) Чекати двох пророків останнього часу. Вони скажуть нам те, що нам робити далі!

Д) Зосередитися на благовісті спасіння Божого!

Матеріальні питання.

Деякі здивування виникли і через наявні в книзі рекомендації по матеріальним питанням, але вони мусять бути у цій книзі. **Чому?** Справа в тому, що після проведення бесід по книзі

«Дика Маслина» у багатьох виникла цілком передбачувана і невірна реакція. Хтось сказав, що не буде лікувати зуби, бо скоро прийде Христос. Інші сказали, що не варто одружуватися по цій же причині. А невірнучі взагалі впадуть у відчай (1Кор.15:31-34; Мал.3:13-18).

Чому така реакція є невірною? Хто був уважним до цієї книги, то у ній із самого початку були дані поради полікуватися, тому що в майбутньому такої можливості може і не бути. Навіть, по цій книзі з моменту її написання прогнозується, що Спаситель прийде в інтервалі 10-15 і більше років, тому чим жувати їжу весь цей час? – Полікуйте зуби, щоби потім не проклинати автора цієї книги, а краще благословіть його Ім'ям Божим!

Стосовно одруження! Вирішуйте ці питання із Богом самі на свій страх і ризик, щоби не впасти у спокуси та гріх. Не приймайте рішення самі, а пізнавайте Його волю. Можливо, Він вбачатиме Свою волю для якоїсь окремої людини у служінні через одруження, тому в жодному разі не нарікайте на автора цієї книги, а краще благословіть його Ім'ям Божим!

Таким самим має бути підхід і до решти пропозицій по матеріальним питанням, що є орієнтовними, щоби дати поштовх і напрямок для певних роздумів, але остаточне рішення має прийняти кожен самостійно перед Богом і в

жодному разі не гнівайтесь на немічного авто-ра цієї книги, а краще благословіть його Ім'ям Божим! Сумлінно трудіться і чекайте спасіння Божого!

Отже, що можна зробити вже зараз?

1. **Полікуйте зуби і підлікуйтеся**, тому що в майбутньому такої змоги може вже не бути.

2. **Заготуйте НАЗи та АРи** (див. додатки 13 і 14). Знайдіть однодумців, організуйте лісові табори та відпрацюуйте навички виживання.

3. **Якщо Бог відкрив, що потрібно переїжджати в село, переїжджайте, але пам'ятайте, що це буде дуже й дуже нелегко:**

- шукайте однодумців та село, де є віруючі, подалі від міст-мільйонників із річкою, лісом наскільки можна південніше;
- купуйте хати з криницями, садами і великими городами (біля 1 га) біля пустирів;
- можна купити там дачі або переїхати назовсім;
- частину городу засаджуйте культурами, які не бояться шкідників (топінамбур, спаржа), та плодовими деревами (горіхи, їстівні каштани);
- вирощуйте зернові, круп'яні та пряні культури;
- майте драча та жорна, не лишнім буде автоклав для риби і для тушонки;

- вивчайте харчові і лікарські властивості диких рослин, грибів;
- учіться полювати, ловити рибу і господарювати (купіть кіз, сійте своє насіння);
- вчіться готувати консерви (добре зберігаються перекручені сухофрукти і горіхи залиті медом, а також м'ясо залите розсолем або пересипане сіллю);
- майте запаси ліків або знайдіть їхні природні замінники;
- приготуйтеся до того, що під час лиха можуть з'їхатися всі діти.

4. **Якщо Бог відкрив, що потрібно кочувати, купіть причіпний будиночок**, майте котли, буржуйки для приготування їжі без газу і засоби для обеззараження води.

5. Через те, що гроші стануть раптом непридатними, не тримайте їх готівкою, а купіть щось на них, наприклад, будиночок або земельну ділянку поруч і засадіть її швидкорослими деревами (павловнія або адамове дерево, клени) на паливо або на щось подібне. Майте мотоблоки із п'ятирічним запасом палива. Майте п'ятирічні запаси банок, солі, мила, сірників, прального порошку, оцту, спецій, банок, консерваційних кришок, ліків і т. д. Майте металічні бочки для зберігання від гризунів зерна, борошна. **Будьте готові все це покинути за першим же покликом Божим!**

6. **Віддайте всі борги і надалі уникайте їх зовсім. Ввійдіть у режим жорсткої економії, так, щоб нічого не купувати і не продавати.** Повністю перейдіть на натуральне господарство. Рештою грошей допоможіть братам і сестрам віддати борги, допоможіть їм переїхати, сприяючи в першу чергу віруючим сиротам, вдовам та інвалідам, і жертвуйте на благовістя, тому що всі гроші пропадуть (Як.5:3).

7. **Купуючи товари, враховуйте, що не буде електрики та палива,** тобто майте коси, сокири, лопати, механічні стригальні машинки, бритви і тому подібне в запасі.

8. Пам'ятайте, що це все не захистить від мародерів або грабіжників. Не забувайте християнської жертвовності та гостинності, щоби прийняти, якщо потрібно, ангелів. **Головною метою цих запасів є вижити в перші шоківі і найстрашніші місяці при очікуванні одкровення Божого через майбутні дві маслини.** Моліться і будьте готові до всіх можливих випробувань, якщо вирішили залишатися на місці, а також і тоді, коли будете тікати продуманим і благословенним Богом маршрутом (Лук.21:21).

9. **Не забудьте взяти з собою Біблію,** пісенники та цю книгу і поширюйте її тлумачення.

10. **Не залишайте Зібрання Божого за жодних обставин.**

Додаток 1. Що таке пророцтво?

Пророцтво, прозорливість, віщування, гадання, прогнозування – це слова значення яких стосується одкровення майбутнього або таємного, але вони мають певні відтінки.

Прогнозування – це певні обґрунтовані висновки про найбільш вірогідні очікувані результати, які не опираються на одкровення згори, а опираються на людські знання законів природи, природного середовища і явищ, технології, фізіології і т. д., що не дає гарантії обов'язкового їхнього здійснення і може багаторазово змінюватися. Це відноситься до звичайної нормальної людської діяльності, що не засуджується жодною релігією.

Гадання – це визначення майбутнього або таємного, але не на підставі теорії ймовірності, бо тоді це можна було б віднести до прогнозування. **Гадання** – це «бачення» майбутнього або таємного на підставі певного фатального «одкровення» різноманітних сил через певні ознаки. Гадання можуть здійснюватися по різному, тому їхня назва залежить від способу гадання: ворожки – на картах, мольфари – на залізі, астрологи – по зорях і календарю, чарівники – на посуді (в т. ч. кавовій гущі), відуни – по хмарах, крику птахів або звірів, хіроманти – по руках... Гадання здійснюють спіри-

ти, визиваючи «духів померлих», дехто гадає на дзеркалах, а інші, спостерігаючи за рухом води, вогню і т.д. Точність вгадування або впливу на майбутнє залежить від «сили» гадалки. Різноманітні прикмети (забобони) – це теж спосіб гадання, але «народного». Хоча гадання і передбачає «потойбічний» вплив, але ніхто не хвилюється про те, які сили або духи впливають і як. Перед Богом грішить і той, хто здійснює гадання, і той, хто звернувся за ним. Зараз гадалок і знахарів ще називають екстрасенсами, медіумами, біоенергетиками... **Гадання – це смертний і дуже поширений гріх, за який Бог наказує цілі народи** (Втор. 18:9-14).

Віщування (лжепророцтво) – це самовільне проголошення майбутнього або таємного без одкровення Божого (Іер.23:21-40). Це той випадок, коли людина видає свої думки, бажання, переживання, досвід і сни за одкровення згори в той час, коли Бог не посилав їх. Якби людина завжди називала думки думками, бажання бажаннями, переживання переживаннями, досвід досвідом, сни снами, то гріха не було б, а так ми маємо справу зі звичайною фальсифікацією. При цьому фальсифікація може бути якісною, тобто в нашому випадку збутися, або неякісною, – тобто не збутися. Можуть віщувати, навіть, Іменем Божим і вгадувати, але від цього фальсифікат не стає «фірмовим» або

«ліцензійним». **Достатньо, щоб хоча би один раз хоч одне одкровення не збулося – як у Нострадамуса, Ванги, Кейнса, Фатіми, Месінга, щоб визнати людину віщуном. Віщування – це смертний гріх** (Втор. 18:9-14).

Прозорливість – це усвідомлене або неусвідомлене проголошення волі Божої або одкровення правди чи присуду Божого, що носить, як правило, разовий характер. Воно було здійснено грудними дітьми, які прославляли Христа в храмі або, навіть, і ослицею, що викричала Валаама, але від цього ослиця не стала пророком, як і грудні діти. Прозорливість може проявитися і через тих, хто знаходиться в неналежному стані перед Богом, наприклад, Кайяфа, не розуміючи, що сказав, відкрив присутнім значення жертви Месії (Ів. 18:14). Подібні одкровення не є пророцтвом, але і не є гріхом.

Пророцтво – це одкровення таємниць Всевишнього, що здійснюється рабами Божими і виключно тільки по волі Його (2Пт. 1:21). Отже, виходячи із вказаного визначення, пророцтво повинне відповідати наступним вимогам:

1) авторство пророцтва належить виключно Богу і проголошується тільки Його Іменем;

2) через те, що автором пророцтва є Бог, воно ніколи не може протирічити або вимагати протилежного тому, що Він учить, тобто пророцтво завжди узгоджене з Біблією;

3) пророцтво здійснюється винятково через рабів Божих і не може звіщатися через грішників (2Пт. 1:21);

4) на пророкування повинна бути воля Божа;

5) виконання пророцтв гарантує Сам Бог, тому воно збувається завжди і повністю у визначений Ним час.

Пророцтво завжди на 100% відповідає всім цим правилам!

Те, що не відповідає хоча б одному із вказаних правил відноситься до лжепророцтв.

Додаток 2. Походження ікони «Спас нерукотворний»

Потрібно зразу ж визнати, що про зображення Спасителя не існує жодної згадки серед апостолів, які невідступно супроводжували Ісуса Христа навіть на Голгофу і далі (Ів.19:35-26; Дії 1:21-23). У Слові Божому немає жодного свідчення про те, що подібне зображення у когось зберігалось або хтось через нього зцілювався. Чи могли апостоли залишити таку величезну подію про створення нерукотворного відбитка лиця Ісуса Христа на рушнику без уваги? Однозначно, що ні! Якби нерукотворне зображення Спасителя було Ним створене насправді, то воно було б єдиним у світі. Його не можна було б обійти увагою, забути про нього

або залишитися до цього зображення байдужим. А що про це говорять історичні джерела?

Історію виникнення ікони пов'язують зі зціленням царя Авгара із Едеси, але потрібно досліджувати не народні перекази, а історичні свідчення, тому що завжди є любителі, щоби дописувати те, чого не було насправді. Історик Євсевій (263р-340р) свідчить, що читав «документи про переписку» царя Авгара з Ісусом Христом із архівів Едеси, тому точнішого джерела годі й шукати. Із них він дізнався, що Авгар, будучи вражений тяжкою хворобою, попросив допомоги в Ісуса Христа, визнавши Його за Господа, пропонуючи Йому місце перебування для проповіді Слова Божого, але Ісус Христос, відхиляючи пропозицію тим, що Його помазання зв'язує Його з Єрусалимом, пообіцяв після воскресіння послати до нього одного із учнів, який і зцілить його. Після воскресіння Христового, як повідомляв Євсевій, апостол Хома послав до Едеси Фадея, одного із семидесяти апостолів, який надав царю зцілення і поширив там християнство. При цьому Євсевій нічого не згадує про отримання Авгарем зображення Ісуса Христа. Це вказує на велику різницю між історичними свідченнями та «дуже вільними» переказами. Історичні джерела розповідають, що зцілення царя Авгара відбулося не через зображення на рушнику, як це

говорять перекази, а через молитву про зцілення одного із послідовників Спасителя. Євсевій описує, що зцілення відбулося не відразу після прохання Авгара, а набагато пізніше після смерті, воскресіння і вознесіння Месії.

Якщо Євсевій у III- IV століттях досліджував першоджерела і старався опиратися на них, то наступні «письмові згадки» не згадують жодних листів, а містять різноманітні вигадки, які повністю перекреслюють час і спосіб зцілення Авгара, що описані Євсевієм.

Першими історію про нібито існуючий відбиток зображення Ісуса Христа на рушнику записали у V столітті вірмени у книзі «Історія Вірменії», а в VI столітті сирійці вже розповідали про «нерукотворну» ікону як про «суперзброю», яка допомагала перемагати у різноманітних війнах.

Між іншим, немає жодної ікони Спасителя датованої раніше IV століття. Її просто не існує, як **не існує жодної «нерукотворної» ікони, що була би намальована без фарб!**

Подивіться скільки зараз існує ікон, які називають «нерукотворними». І всіх їх називають «нерукотворними». Їх «нанерукотворили» тисячі тисяч по храмах, хатах та різноманітних виданнях і будуть їх «нерукотворити» і надалі.

Отже, ніде в світі немає жодного достеменного зображення Ісуса Христа. Немає жодного

свідчення про наявність або зберігання «нерукотворної» ікони серед перших християн. Його немає у листуванні Авгара. Воно відсутнє і в Євсевія. Причина цього очевидна: такої ікони ніколи не існувало! Її намальовали пізніше!

«Спас нерукотворний» – це малюнок невідомої людини, що з'явився набагато пізніше (Іер.23:21-22).

Той, хто мав і має страх Божий, ніколи не буде молитися до жодного зображення, тому що це заборонено вченням Самого Ісуса Христа (Лук.4:8; Од.2:14-15,9:20; Дії 19:26), тому що немає жодного дозволу здійснювати щось подібне, тому що немає жодного повеління поклонятися зображенням. Навіщо ризикувати спасінням, порушуючи заборону Божу і виконуючи те, чого Він не дозволяв і не просив?

Додаток 3. Історія виникнення туринської плащаниці

Туринська плащаниця була виставлена на огляд сім'єю Жофрея де Шарні, настоятеля Нормандії, що доглядала Жака де Моле після жорстоких тортур інквізиції у 1307 році, який був 23-м останнім легальним магістром ордена тамплієрів, який перевів їх у підпільний стан, заснувавши перші масонські ложі. Каткування голови лицарського ордену хрестоносців, який

було засновано під час першого хрестового походу, було чітко задокументоване і зберігається в архівах аж до сьогоднішнього дня, відкриваючи нам історію виникнення туринської плащаниці.

Його допит робив верховний інквізитор Франції Гільом Імбер, який через свою посаду не мав права катувати вогнем, ламанням кісток або стисканням. Записи свідчать, що він вирішив катувати магістра так само, як Ісуса Христа. Руки Жака де Моле прив'язали до стіни піднятими вгору. Потім його бичували нагайками із заплетеними на їхні кінчики залізними кульками. На голову магістру тамплієрів одягли терновий вінок, а потім там же у підвалі розп'яли на хресті, поїли оцтом і підрізали ножем. Потім зняли з хреста і загорнули у полотнище, яке, нібито, він використовував для таємних ритуалів. Від великих мук він «визнав» усе в чому його звинувачували. Інквізиції було дано наказ Жака не вбивати, тому його відпустили. Згодом він відрікся від своїх «свідчень», тому 18.05.1314 року був спалений на вогні.

Отже, після тортур, магістра тамплієрів передали на догляд сім'ї Жофрея де Шарні у плащаниці, яку вони згодом, після його смерті, мовчки виставили для загального огляду.

Негативне зображення на полотні пояснюється тим, що воно виникло в результаті дії

молочної кислоти, що утворилася в тілі жертви від надмірних тортур у величезній кількості, попадаючи на тканину із потом та кров'ю.

Найбільш вагомими аргументами беззаперечно вказують на те, що зображення на плащаниці не належить Ісусу Христу, а належать Жаку де Моле.

По-перше, спосіб саржевого діагонального переплетіння ниток, яким була виготовлена плащаниця, був винайдений лише в XI столітті, тому вона була зіткана не раніше вказаної дати. Це дуже вагомий аргумент, який не можна ігнорувати.

По-друге, наявне мозаїчне зображення Жака де Моле, що було зроблене за його життя, і зображення на плащаниці **повністю схожі**. По-третє, задокументований опис страждання магістра, який був загорнутий у плащаницю, і виявлення її в домі його проживання свідчать на користь останнього. Між іншим, радіовуглецевий метод дослідження дати її виготовлення теж вказує на ті ж самі 1262—1384 роки.

Отже, **зображення на туринській плащаниці не є зображенням Ісуса Христа!** На ній зображений двадцять третій магістр ордена тамплієрів Жак де Моле, який вважається засновником масонів.

Виникають питання: «Що скажуть перед Богом ті люди, які поклонялися туринській

плащаниці і цілували зі сльозами зображення верховного жерця тамплієрів? А може бути і таке, що це прихований обряд поклоніння послідовників тамплієрів своєму магістру, куди попадають різноманітні ловителі гав, називаючи її зображенням Ісуса Христа, оскверняючи таким чином Ім'я Спасителя?».

Складається враження, що люди повністю безвідповідальні і готові поклонятися, цілуючи зі сльозами все підряд, не потребуючи жодного обґрунтування Словом Божим. Це самообман! Це ознаки відсутності здорового глузду, бо «глухий вірить кожному слову» (Пр.14:15). Це лжива любов, лжива пошана, лживої віри, тому що наш дорогоцінний Спаситель і апостоли вчили, що справжня пошана в тому, щоби не порушувати заповідей Ісуса Христа (Ів.14:15; 2Ів.1:9). Хто має страх Божий ніколи не буде молитися до жодного предмета, тому що це заборонено Самим Богом, тому що немає жодного дозволу здійснювати щось подібне, тому що немає жодного повеління поклонятися різним речам. Навіщо ризикувати спасінням, порушуючи заборону Божу і виконуючи те, чого Він не дозволяв і не просив (Ієр.23:21-22)? Якщо якийсь предмет колись і дійсно належав Ісусу Христу, то це ще не означає, що із нього треба робити ідола (Дії 19:26). Навіщо гнівити Господа (Рим.1:18-25)?

Додаток 4. Які є види гріха?

Гріх – це порушення будь-якої заповіді Слова Божого.

Порушення народних традицій – це не гріх (Марк 7:1-12). Порушення законів держави – це буде державний злочин, але не завжди державний злочин є гріхом. Можна пригадати час, коли садили у в'язницю за колоски, підібрані на полі після жнив, але, згідно заповідей Божих, підбирати колоски після жнив – це праведні вчинки. Господь заохочував залишати колоски для бідних (Лев.19:9; 23:22).

Гріх – це винятково біблійна категорія.

Тільки Бог може вказувати, що є гріх, а що ні.

Люди такого права не мають.

У духовній практиці існує потреба описувати гріхи з різних сторін, тому була, є і буде необхідною різноманітна класифікація гріхів. Їх поділяють на: розкаятні і нерозкаятні; навмисні і ненавмисні; свідомі і несвідомі; одноразові, поодинокі або постійні; одноосібні і гуртові (народні); вільні і невільні; прощені і непрощені; смертні і несмертні.

Є класифікація гріхів за їхнім змістом: ідолопоклонство (Дії 19:26), блуд (Лев.18:4-30), убивство, грабіжництво, наклеп, лжесвідчення, обман, чаклунство, осквернення трупами лю-

дей, споживання крові, сріблολюбство і тому подібне. Їх поділяють по глибині враження на: скверну духа; скверну душі і скверну тіла. Гріх може поділятися за авторством або місцем його першого або найбільшого скоєння. Є гріхи Адама (перворідний), Валаама (Од.2:14-15; Чис.25:1-9), Іезавелі (3Цар.21:5-25; Од.2:20), содомські (Плач 4:6) і так далі. Інколи гріхи поділяють по тому, чиї накази або права були порушені, тому він може бути проти Бога, проти ближнього, проти батьків, проти брата (Бут.42:21), проти Мойсея, проти Авраама, проти Ісуса Христа. Також варто поділяти гріхи на: старозавітні, новозавітні та універсальні (Дії 15:20,29). Можливо, це не повний обсяг класифікацій, але розглянемо хоча би ці.

Розгляд гріха за всіма цими класифікаціями дає найбільш вичерпну інформацію про нього і дозволяє відразу оцінити його протяжність, поширення, стан, спосіб виправлення або покарання, походження. Всі класифікації гріха допомагають більш точно вникнути в його суть для забезпечення потрібного освячення і винесення справедливого вироку людині, що згрішила. Отже, наявність відповідної класифікації гріха є дуже важливою. Наведемо декілька пояснень.

Якщо в людини виникло яесь гріховне бажання, але вона його не втілила, то осквер-

нення досягло лише її духа (Рим.7:7,14). Коли людина гріховне бажання не відкидає, але його довго розглядає і схиляється на його сторону, то відбулося осквернення душі (Як.1:15), а осквернення тіла відбувається при його втіленні в життя (1Кор.7:1). При різному способі осквернення потрібне різне покаяння. Якщо, наприклад, крадіжка ще не була втілена, то достатньо покаяння, а якщо вже було щось вкрадене, то покаяння недостатньо, тому що потрібно повернути вкрадене і додати грошову компенсацію у розмірі п'ятої частини від її вартості (Лев.6:2-5).

За навмисне убивство передбачалася смерть (Чис.35:16-21), а за ненавмисне існував механізм захисту (Чис.35:11-12,22-28).

Гріх може бути розкаяним перед Богом, але не прощений ближніми, тому що у них не попросили за нього прощення! Може бути і навпаки: у людей попросили пробачення, а у Бога ні.

Більшість категорій наведених класифікацій нам зрозумілі, але не всі. Деякі плутають, що викликає підміну понять, тому нам потрібно зупинитися на деяких із них.

Розкаяний гріх – це порушення заповідей Слова Божого, яке людина визнала, осудила і прийняла принесену за неї Ісусом Христом жертву примирення перед Богом (Рим.5:11; 2Кор.5:18-21; Кол.1:14; Мар.1:15; Дії 2:37-47).

Навмисний гріх – це порушення заповідей Слова Божого людиною, яка мала попередні задуми скоїти його і готувалася до нього.

Свідомий гріх – це порушення заповідей Слова Божого людиною, яка розуміла, що вона порушує заповідь Божу і знала, що її за це чекає покарання.

Вольні гріхи – це порушення заповідей Слова Божого, яке людина здійснює без примусу. Ми у Біблії можемо прочитати про невільний гріх Неємана (4Цар.5:18-19).

Прощені гріхи – це розкаяні гріхи, за які Бог більше не звинувачує людину, тому що зняв із неї провини за їхнє скоєння (Пс.31:5).

Смертні гріхи – це порушення заповідей Слова Божого, за які в Старому Завіті передбачалася смертна кара. До смертних гріхів відносяться: **побиття батьків** (Вих.21:15); **лихослів'я на батьків** (Вих.21:17); **убивство**, яке вже вище описувалося (Вих.21:12-14, 16-21, 29); **блуд** (Лев.20:9-18; Вт.22:22-30; Вт.24:1-4); **людоловля** (Вт.24:7); **чаклунство** (Вт.18:10-12; Лев.20:27); **ідопоклонство** (Вт.13:1-18); **лжепророцтво** (Вт.13:1-5, 18:20-22); **святотатство** (Вих. 29:37, 30:10, 32, 36; Лев.6:25-30, 7:1-6, 10:12-19, 14:13, 19:8, 21:1-6, 21-23, 27:28-30; Ієз.22:26, 44:12-13; Євр.10:29; 2Кор.7:1). Проте, в пекло люди попадатимуть і за несмертні гріхи.

З моменту заснування Церкви їй не було надане право на смертну кару, але за смертні гріхи Церква повинна піддавати анафемі, тобто відлученню, тих, хто скоював смертні гріхи, і цього їй було цілком достатньо (Ів.8:3-11; 1Кор.5:1-5,11-13; Лук.9:54-56; Гал.1:8-9). В разі покаяння такої людини її можна приймати назад у члени Церкви (Матв.12:30-32).

Апостол Іван, згадуючи про християн, які мають смертні гріхи (1Ів.5:16-21), дає зрозуміти, що за таких не потрібно молитися, а апостол Павло уточнює, що із ними та подібними до них потрібно не спілкуватися і не їсти разом (1Кор.5:11,13).

Дехто плутає смертні і нерозкаяні гріхи, але це повна нісенітниця, що стає очевидним при більш детальному розгляді. По-перше, тому що виходить, що за нерозкаяні гріхи віруючих не потрібно молитися (1Ів.5:16-21), а потрібно молитися за вже розкаяні гріхи, але навіть молитися за розкаяні гріхи, якщо вони вже розкаяні повністю і відбулося примирення з Богом?

По-друге, Сам Христос молився за нерозкаяні гріхи, коли говорив: «Отче! Прости їм! Бо не знають, що роблять!» (Лук.23:34). Очевидно, що всі, хто Його розпинав, мали за це гріх, але нерозкаяний! Деякі із них покалися лише після смерті Спасителя.

По-третє, Ісус Христос учив нас, що нам потрібно молитися «за тих, хто зневажає і тіснить

вас», щоби бути синами Отця вашого Небесного (Матв.5:44). Як правило, у більшості випадків зневагу ми зустрічаємо від нерозкаяних невірних, хоча успішно тіснити і зневажати можуть і браття-християни посеред Церкви, що особливо видно тоді, коли «більшість так не думає».

По-четверте, навіщо дублююча класифікація? Тим більше, що кожна із вказаних категорій має свій неповторний зміст.

Отже, пояснення, що смертні гріхи – це нерозкаяні гріхи, є поверхневим і помилковим.

Універсальні гріхи – це порушення заповідей Слова Божого, які залишилися незмінними для часів Нового та Старого Завітів і залишаються в Тисячолітньому Царстві. Їхній перелік ми знаходимо під час спроби поєднати Старий і Новий Завіти (Дії 15:1-30). До них відносяться заповіді утримання від **«крові, блуду, задавленого, ідоложертовного, не бажати іншим того, чого собі не бажаєш»**. Серед них є частина смертних гріхів: **блуд, ідолопоклонство** прямо, а **убивство, лжепророцтво, чаклунство, людоловля, лихослів'я і побиття батьків** опосередковано через останню заповідь. До універсальних гріхів увійшли і не смертні гріхи стосовно: **крові, задавленого** прямо і **цілий пласт інших гріхів** опосередковано, наприклад, **пограбування**. Частина смертних

гріхів у Новому Завіті змінила свій зміст. **Відбулася зміна святинь**, тому що жертва Ісуса Христа, а також хліб і вино, які є прообразом Його жертви, замінили святині Старого Завіту (Євр.9-10 розділи). **Відбулася зміна Імені Божого, тому змінилося і поняття лжепророцтва** (1Пв.4:1-3).

Між іншим, 21 вірш 15 розділу Дій апостолів при перекладі повинен звучати так: **«Як рід Мойсея проповідує по містах із давніх-давен і читає у синагогах по суботах»**, що нівельовано у синодальному та інших перекладах по суб'єктивним причинам.

Значення цього вірша, по-перше, виявляє його єдність із попередніми віршами, показує його необхідність і доцільність, а по-друге, направляє до єврейських рабинів і надає суттєвого значення їхньому поняттю утримання від крові, блуду, задавленого, ідоложертовного, не бажати іншим того, чого собі не бажаєш. Не дивно, що справжнє значення вірша багатьом муляло, тому що кожен рабин однозначно назве всі ікони всіх святих ідолами. Звичайно, вони не визнають поклоніння Ісусу Христу, що й зумовило їхнє відторгнення Месії, але стосовно питання Помазання Ісуса ми і не повинні брати у них консультацій. Нас не повинно збивати їхнє невір'я, тому що ми маємо достатньо місць Писання, які дозволяють вірити в Ісу-

са Христа і без настанов іудейських (Ів.5:23; Матв.1:23; 28:17; Ів.20:28; Дій 7:59; Од.5:8).

Дехто намагається не помічати певних віршів у 15-му розділі Дій апостолів, кажучи, що вони не говорять про заповіді Старого Завіту. Тоді виникає закономірне питання: «А про які інші заповіді тут може йти мова взагалі? Де ви візьмете поняття про те, що таке блуд або як утримуватися крові чи задавленого?» Також виходить, що в Новому Завіті немає жодної заповіді, яка забороняла би шлюб між найближчими родичами!

Взагалі цей розділ із книги Дій апостолів унікальний не тільки тому, що в ньому описується перший і останній апостольський собор Церкви, визнаний усіма сучасними Церквами, у якому ні в кого не виникає жодних сумнівів, але він унікальний перш за все розподілом заповідей між Старим і Новим Завітами. У ньому нібито на сито просіюються всі без виключення старозавітні заповіді і лише частина їх визнаються Духом Святим правомірними для того, щоб ми наслідували їх у Новому Завіті.

15-й розділ стосується класифікації гріхів по Завітах, тому коротко пригадаємо його зміст.

Спочатку у 1-у вірші іудеями-християнами ставиться питання обрізання для антиохійців. Далі відбувається суперечка, яка примусила обраних Церквою йти в Єрусалим для її розв'язку.

У 5-му вірші в Єрусалимі вже піднімається питання не тільки обрізання, але і виконання всього закону Мойсеєвого, тобто всіх заповідей, які дані Богом через Мойсея, в тому числі і висічених ним на скрижалях, тобто всього Старого Завіту.

6-й вірш розповідає про скликання апостольського собору, де в 10-му вірші апостол Петро називає поставлені питання спокушанням Бога, тому що Старий Завіт ніхто не виконав, а Павло і Варнава у 12-у вірші розповіли, що Бог здійснює труди і серед необрізаних поган, які не виконували Старого Завіту і не дотримувалися всіх десяти заповідей.

Апостол Яків після тлумачення пророцтв у 19-му вірші запропонував рішення, щоби не затрудняти поган не виконуваними труднощами, тобто, згідно контексту, заповідями, даними через Мойсея, і в 20 вірші конкретизує, що необхідно написати листа, де вказати залишені зі Старого Завіту заповіді, щоби утримувалися від занечиснення ідолського, від блуду, від задушенини, від крові і не бажали другим того, чого собі не бажать, так само, як проповідують єврейські рабини.

У 28 вірші всі визнають, що подана пропозиція від Духа Святого і далі відбувається її тиражування по всіх Церквах.

Отже, відбувся чіткий поділ на заповіді: виключно старозавітні і універсальні, які мають своє поширення і на Новий Завіт.

Без усвідомлення того, що в цьому розділі відбувається розмежування заповідей між Завітами, ми отримаємо розтління Церков, що є очевидним.

Додаток 5. Становлення культу хреста

Вигадки про хрест, на якому розп'яли Ісуса Христа, дуже різноманітні і розказують не про один, а відразу про всі три хрести, включаючи і сусідні хрести розбійників. Вони описують матеріал їхнього виготовлення, а також те, хто і де посадив для них дерева. На одному із таких місць навіть побудували храм.

Походження хреста. Існує дуже багато неймовірних легенд про походження дерева із якого виготовили хрест для Ісуса Христа та, навіть, про хрести розбійників. Ці історії протирічять одна одній, але кожна із них претендує на свою винятковість, не даючи жодної підстави на їхнє Боже авторство, вказуючи, що це звичайний народний фольклор від народних лжевчителів, тому не варто звертати на нього жодної уваги, тому що народні вигадки ще ніколи і нікого не спасали на суді Божому і спасти не зможуть.

Хтось говорить, що це брус занесений водами потопу. Дехто розповідає, що із райського дерева. Інші кажуть, що із посохів різних праведників.

Отже, всі ці безвідповідальні легенди протирічять одна одній, не маючи біблійного або апостольського походження, тому й не можуть бути використані за Божу основу для збудування Церков (Гал.1:8-9; Єф.2:20-22), тому їх варто відкинути і не згадувати!

Пошуки хреста. Вперше історію про те, що хрест шукали і, нібито, розкопали описали в 390 році у книзі «Церковні історії» Геласія Кесарійського, що потім перекочує в латинський переклад цієї книги, зроблений Руфіном. Наступним її описував Амвросій Медіоланський у 395 році. Зазначені джерела описують, що Олена, яка була матір'ю імператора Костянтина, нібито, проводила розкопки в Єрусалимі і за допомогою місцевого населення шукала гробницю Ісуса Христа. Процес пошуків різні джерела знову описували по різному, але згодом вона знайшла не тільки гробницю, але, начебто, і три дерев'яні хрести.

Визначення хреста. Різні джерела вказують різні способи визначення.

У Руфіна справжність хреста, згідно рекомендації єрусалимського єпископа, визначали шляхом їхнього прикладання до смертельно

хворої жінки, яка, нібито, відразу одужала після прикладання останнього, третього хреста.

А Амвросій і решта авторів говорять, що їх покладали на мерця, під час похоронної процесії, що проходила поруч. Мрець, з їхніх слів, воскрес після прикладання третього хреста.

Вірмени в «Історії Вірменії» взагалі написали, що хрест Ісуса Христа розцвів.

Історичні свідчення. Історик Євсевій (263-340 рр.), який пережив Олену та Костянтина, у своїй праці «Життя Костянтина» детально описує виявлення гробниці Ісуса Христа. Згідно його опису гробницю було знайдено під час боротьби із язичницькими храмами. За наказом Костянтина хотіли розрівняти насип на якому було побудовано поганський храм венери, але раптом наткнулися на печеру, що супроводжувалося «знаменням рятівного воскресіння».

Хоча Євсевій і не уточнює суті знамення, але загальновідомо, що знаменням воскресіння Ісуса Христа є пуста гробниця із полотнищами без тіла (Ів.20:6-7).

Сократ Схоластик (380-439 рр.) і Євсевій цитували листи імператора Костянтина із наказами стосовно побудови храму на місці відкриття «знамення найсвятіших страстей».

Про царицю Олену повідомляється, що вона побудувала храм у Віфлеємі неподалік від печери, де народився Ісус Христос.

Отже, історики, які були сучасниками Олени, нічого не повідомляють ні про знайдений «животворний хрест», ні про її участь у цій події, а перші записи легенди, що ми розглядаємо, виникли на рубежі IV-V століть, тому наявність фальсифікації очевидна.

Гріховність культу хреста. У сучасному служінні кафолістів величезне місце займають зображення хреста. Їх ставлять на перехрестях, кладовищах, у храмах, тримають у руках, носять на шиї, цілують, поклоняються, накладають на себе хресні знамення, освячуючи ним воду, їжу і все підряд. Існує окремий обряд почитання і прославлення хреста, тому поклоніння хресту є ідолопоклонством (Од.2:14-15; Дії 19:26; Матв.4:10).

Відсутність спадкоємності культу хреста. Розглядаючи поведження із хрестом кафолістів, виникає цілий ряд питань: «Як без хреста могли здійснювати служіння апостоли і перші християни? Чому вони не відкопали його раніше?». Не важко побачити і законотвірну відповідь на них: «Він був непотрібним!». Це відкриває різне ставлення до дерев'яного хреста перших християн і кафолістів.

Причини. Далі виникає наступне питання: «А що змінилося у вірі кафолістів, що вони вже не можуть жити без дерев'яного або залізного хреста?». Відрікшись від святого життя,

вони придумали мирську святість, що не бореться із їхніми гріхами, бо походить не від Слова Божого, а від хрестів та ікон, від помахів ними або перед ними, тому що їхня віра сплелася із язичницькою. Потреба у зображеннях і в культурі хреста, відкриває духовну мертвість кафолістів та язичницьке коріння їхнього світогляду, що опирається не на Слово Боже, а на далекі від правди народні перекази, які під час осмислення та переказів подаються так, щоби було красивіше, цікавіше і щемливіше, але це вже не віра, а усна народна творчість нарівні із гарними казочками та хитромудрими байками.

Усна народна творчість ніколи не дасть спасіння, яке залежить виключно від наслідування Слова Божого та прикладу Ісуса Христа. Тут можна згадати лише слова, сказані Спасителем до лаодикійського служителя: **«ти кажеш: Я багатий, розбагатів і не маю ні в чому нужди. А не знаєш, що ти нужденний, і нікчемний, і жалюгідний, і сліпий, і голий! Раджу тобі купити в Мене золото у вогні очищене, щоби збагатитися, і білий одяг, щоби зодягтися, і щоби не було видно сорому твоєї наготи, і помаж мастилом очі свої, щоби бачити. Кого Я люблю, того викриваю і караю. Будь же ревним і покайся! Ось Я стою біля дверей і стукаю. Хто почує Мій голос і відчинить двері, Я ввійду до нього...»** (Од.4:17-19).

Хресне знамення. Любителі хрестити себе руками надають багато значення символізму цього процесу, але не знають, що при цьому вони змальовують перевернуту диявольську зірку! Ось наочне зображення того, що відбувається (див. мал. 6). Тепер виникає закономірне питання про те кому ж вони хрестяться? Згадайте виникнення «пекельних» ікон! Невже це випадковість?

Малюнок 6. Траєкторія руху руки під час нанесення хресного знамення

Додаток 6. Лжецеркви

Розглянемо лжецеркви, які заснували лжепророки, які проповідують лжевчення. Ми не будемо розглядати їхні лжевчення, тому що це не має жодного сенсу через те, що вони засновані лжепророками. Що б вони не проповідували, це не потрібно досліджувати, тому що це походить із уст обманщиків. Якби люди ретельно вивчали ці питання, то щонайменше б три нинішні «християнські» віровчення не мали б ніяких послідовників, тому що достовірно відомо – вони засновані лжепророками. Зараз стисло буде подано їхній опис.

«Адвентисти сьомого дня», яких ще називають вайтівцями, беруть свій початок від баптиста Вільяма Міллера, якого відлучили за лжевчення, бо він проголосив, що **пришестя Ісуса Христа має відбутися у 1843 році**. Ця звістка дуже швидко поширилася і набула багатьох прихильників. Назначені строки минали, переносилися, знову минали і в кінцевому результаті він відрікся від своїх переконань, але його послідовники, зокрема, Олена Вайт проголосила, що строки вірні, лише тлумачення подій неправильне, що знайшло радісну підтримку серед багатьох обманутих заблудженнями Вільяма Міллера.

Згодом Олена Вайт почала промовляти свої лжепророцтва.

У 1847 році вона проголосила про те, що рабство в Америці буде існувати аж до самого пришестя Ісуса Христа, Який прийде і визволить із рабства всіх рабів.

Рабство відмінили, але без пришестя Ісуса Христа.

Цього цілком достатньо, щоб назвати Олену Вайт лжепророчицею.

У неї були дуже дивні пророцтва про походження чорної раси. Також є лживі одкровення про видіння небесного храму, про який апостол Іван казав, що там храму немає (Од.21:22). Дуже перекрученими є її віщування про те, що Ісус Христос не мав сили зайти у святеє святих, але вона сама туди дуже вільно заходила і побачила скрижалі Мойсея – заблудження очевидне.

Отже, адвентизм – це не просто вчення про суботу та свинину, як дехто думає, а набагато глибше заблудження, тому що воно засноване лжепророком.

«Свідки Ігови» теж виникли завдяки Вільяму Міллеру, бо були засновані його послідовником Чальзом Тейзом Раселом, який згодом захоплювався адвентизмом і перейняв багато ідей від Олени Вайт: заперечення триєдності Бога; ствердження, що Ісус Христос – це архангел Михаїл, який був братом ангела-відступника, але адвентисти від цього вчення відреклися, а свідки ще деякі з них зберіга-

ють. Пізніше Расел відокремився і в 1879 році заснував власне видавництво, яке у 1881 році реформував у знамените «товариство вартової вежі», яке в 1884 році було офіційно зареєстроване в США як акціонерне товариство. Своїх розповсюджувачів він називав вісниками, яких разом із його послідовниками почали називати раселітами. У 1908 році він розлучився зі своєю дружиною через те, що вона вимагала повноправної участі в управлінні товариством і звинувачувала його в аморальній поведінці. Буде цікаво дізнатися ще декілька фактів із його «бурхливого» життя. Так, у 1913 році Расел безуспішно позивався до суду на «Brooklyn Daily Eagle» за нібито безпідставне викриття, коли ця газета розкритикувала його шахрайську спробу продавати звичайну пшеницю за нечуваною ціною в 60 доларів за бушель (35,2 літри), називаючи її «чудо-пшеницею». В цей же час він пробував позиватися проти Дж. Росса за памфлет, де викривалося його повне невігластво. Проте Расел не лише програв цю справу, а ще й викрив себе, сказавши неправду під клятвою, що він знає грецьку мову. В кінці судового розгляду Расел визнав, що все, сказане про нього у памфлеті, – правда! **Цього достатньо, щоб визнати Чальза Тейза Расела не тільки лжепророком, але й шарлатаном.** Проте, зупинимося детальніше ще на декількох фактах.

Незважаючи на ці невдачі, Расел продовжував привертати до себе людей своїми фантастичними тлумаченнями пророцтв повними драматизму і попередженнями про те, що **Армагедон вибухне в 1914 році.** Коли вказаний рік минув, Расел змінив дату на 1915 рік. 1916 року Расел помер, залишивши своїх послідовників розчарованими від пророцтв, що так і не здійснилися. **Цього достатньо, щоб визнати Чальза Тейза Расела лжепророком.**

Наступним «пастором» цієї організації став новообраний голова правління корпорації Джозес Франклін Рутерфорд, який продовжував лякати раселітів Армагедоном. Він видав книгу «The Finished Mystery», в якій передрікав, що **в 1918 році Бог знищить усі церкви й мільйони їхніх парафіян,** та оголосив, що до 1920 року всі держави поглине анархія. Рутерфорд учив, що єдиний спосіб уникнути суду та руйнування, що насувається, – це приєднання до товариства вартової башти. Страх перед Армагедоном примушував раселітів наполегливо працювати, продаючи книги Рутерфорда та інші видання вартової башти. Коли пророцтва про 1918 і 1920 роки провалилися, Рутерфорд у своїй книзі «Millions Now Living Will Never Die» призначив новий термін. Він учив, що **Тисячолітнє Царство почнеться 1925 року,** коли оживуть старозавітні святі – Авраам, Іс-

аак, Яків і Давид. **Товариство вартової башти навіть побудувало розкішний особняк в іспанському стилі під назвою «Бет-Сарим» (Дім князів), в якому ці воскреслі патріархи нібито мали оселитися. Ну а між тим у цей особняк спокійно переїхав сам Рутерфорд.** Під час Великої Депресії, коли рядові раселіти невтомно ходили по домівках, продаючи літературу товариства, і працювали у Вефілі, тобто у штаб-квартирі організації, за 10-15 доларів на місяць, Рутерфорд роз'їжджав на новенькій дорогій машині. Через шість років після смерті Рутерфорда, який помер у 1942 році, від старозавітних святих все ще не було ні слуху, ні духу, тому товариство без шуму продало «Бет-Сарим», перегорнувши ще одну ганебну сторінку своєї лжепророцької історії. **Цього достатньо, щоб визнати Джозеса Франкліна Рутерфорда лжепророком.**

Далі «пастора» призначили теж разом із обранням голови корпорації, якою була одна й та ж сама особа: Нейтан Гомер Нор. Він реорганізував корпорацію, запровадивши колегіальне управління. Під керівництвом Натана Г. Нора (1905-1977 роки) товариство вартової башти тимчасово припинило проголошувати лжепророцтва і вдалося до іншої стратегії. Оскільки багато вчень товариства можна було спростувати за допомогою ключових віршів будь-яко-

го перекладу Біблії, Нор поставив за мету опублікувати іншу Біблію, якою могли б користуватися раселіти. Ця праця, що отримала назву «Переклад Нового Світу» (ПНС), грубо перекутила текст багатьох біблійних віршів в інтересах вчення вартової башти. Найяскравішим прикладом таких викривлень був вірш Івана 1:1, який у звичайних перекладах ясно говорив про божественність Ісуса: «Слово було Бог». Раселіти заперечують божественність Христа, тому в ПНС ця фраза звучить так: «...і Слово було богом», слово «богом» – з малої літери. **Цього достатньо, щоб визнати Нейтана Гомера Нора лжепророком.**

Після смерті Нора Фредерік Франц став черговим президентом товариства вартової башти. У період із 1960 по 1966 роки темпи зростання організації значно зменшилися. В цій ситуації товариство вартової башти видало нову книгу і встановило новий термін кінця світу. У своїй роботі Life Everlasting in the Freedom of the Sons of God (1966) віце-президент Франц (1894-1992) дійшов висновку, що **осінь 1975 року ознаменує початок сьомого періоду людської історії.** Товариство було достатньо обережним, щоб не публікувати прямо вираженого пророцтва, але для кожного раселіта все було і так ясно, що Армагедон скоро розпочнеться. **Деякі з них 1974 року навіть продали свої бу-**

динки, за що отримали схвалення керівництва. Тисячі нових людей ставали раселітами доти, поки 1975 рік не скінчився. Тоді багатьом стало зрозуміло, що Бог не керує товариством вартової башти, й вони покинули організацію. Керівники товариства відмовилися визнати, що вони помилилися щодо 1975 року, надавши розчарованим послідовникам вказівку «змінити точку зору». **Цього достатньо, щоб визнати Фредеріка Франца лжепророком.**

Тільки невіглас або повний неук може ігнорувати вище названі історичні факти. Звичайно, що сторожова вежа буде вперто називати ці всі факти «наклепом» або «ворожою змовою», але **пора глянути правді у вічі – це задокументовані історичні факти.** Адже збереглися архіви з журналами колишнього видавництва, навіть радіовиступи Рутерфорда. Ці факти є повна правда, хоча вони від них відмовляються.

«Мормони» або **«святі останніх днів»** засновані Джозефом Смітом у 1830 році, коли він видав книгу мормона – неіснуючого історика і пророка, про якого ніхто ніколи не чув, а також про стосунки Бога з доколумбовою Америкою. Бог так не працює, бо Він вчить, що потрібно приймати свідчення не менше ніж від 2-3 чоловік (Втор.19:15). Сам Джозеф Сміт мав від 30 до 40 жінок серед яких була 14-річна дівчинка.

В 1844 році він балотувався в президенти США. Деякі джерела подають цитати з його виборчої компанії: «Я можу хвалитися більше за будь-яку іншу людину. Я – єдина людина від днів Адама, кому вдалося зберегти всю Церкву цілою. Величезна більшість зберегла мені вірність. Ні Павлові, ні Іванові, ні Петру, ні Ісусу це не вдавалося. Я хвалюся, що жодна людина не здійснила такої роботи, як я! Послідовники Ісуса розбіглися від Нього; але святі останніх днів від мене не втекли!»

Вчення мормонів явно протирічить Біблії. Вони вчать, що кожна людина може стати Богом. Також вони пропонують приймати хрищення по декілька раз, за померлих родичів для спасіння померлих родичів. **Цього достатньо, щоб визнати Джозефа Сміта лжепророком.**

Є ще дуже багато інших подібних лжевчень, заснованих лжепророками, які мають дуже багато послідовників, наприклад, іслам (мусульманство), але вони не називають себе Церквою, тому у цьому додатку їх розглядати не варто. Проте ми зробимо маленьке виключення для мусульман (магометан), тому що у них є дуже багато послідовників.

Про слабкість та недолугість мусульманства свідчить уже те, що вони навертають у свою віру не проповідями, а завоюваннями. Вони не можуть навертати у свою віру Словом Божим

та Істиною, тому що їх у них немає. У них немає правонаступництва святих книг.

Коран і всі його лжепророцтва написані з уст лише однієї людини, яка визнавала святість Ісси (Ісуса) та Мусси (Мойсея), але відкидала святість їхніх книг і їхнього вчення, тому заблудження очевидне. Мусульманство з'явилося у VI столітті на багато пізніше іудаїзму та християнства і, опираючись на їхніх пророків, заперечує їхні пророцтва, тобто заперечує свою основу, на яку вони опираються, що говорить не тільки про наявність лжепророцтв, але і про наявність хибної аргументації, навіть із людської точки зору.

Цього достатньо, щоб визнати Магомета лжепророком.

Вивчаючи Біблію і застосовуючи подані знання та приклади, потрібно просити милості Божої, щоб уникнути всіх пасток, які розставлені лжепророками, лжевченнями, лжецерквами та лжехристиянами!

Додаток 7. Лжесвятий дух.

Особливістю дії лжесвятого духа є наявність обману, який буває прямим, грубим і відвертим, а інколи витонченим труднодоступним, щоби його не можна було перевірити, запам'ятованим у лжесмирненні, у лжестрах і лжему-

дрість, що не мають нічого спільного з Богом, з Ісусом Христом, з Духом Святим та зі Словом Божим, але використовуються лише для того, щоби прикривати свій відступ, який веде у погибель.

Лжесвятий дух – це дух антихриста, що об'єднує лжехристиян у лжецерквах довкола лживих і поверхневих тлумачень істини. Його головна мета – погубити справжніх християн.

Лжесвятий дух пропонує для дітей Божих лжевладу і лжесилу, тому є найбільш тонкою спокусою, що вловлює тих християн, які не мають вірності у найменших основах Слова Божого, які не думають про те, що відбувається, які видають бажане за дійсне.

Найпоширенішим лжедаром від лжесвятого духа є лжемови. Коли до людини із даром лжемов підходять і запитують: «Про що ти молишся?». У відповідь можна почути: «Не знаю!», а потім почує безсоромну і лжемудру божбу: «Бог знає!». Де в цих словах мудрість? Що тут сказано? Про це теж не всі задумуються.

Бог знає всяку лжу, що промовляють люди.

Якщо люди лжесвідчать на суді, а потім їх перепитують: «Чи є все сказане тобою правда?», – і почують у відповідь: «Бог знає! Так!», – то хіба ці слова додадуть до лжесвідчення правди? Невже після цього лжесвідчення стане дозволеним або оправданим Богом? Хіба після

таких слів гріх лжесвідоща не стане ще тяжчим?

Невже після слів «Бог знає!», – молитва стане зрозумілішою. Невже після слів «Бог знає!», – Бог знімає відповідальність за будь-які сказані слова? Де тут страх Божий? Де тут є натяк на найменший розум? – Немає!

Можемо продовжити далі. Чи існували коли-небудь такі слова, які не міг би знати Син Божий Ісус Христос? Якщо відповідь буде «Так!», – тоді це означає, що Ісус Христос не Бог, тому що не знає найменшого людського слова, а якщо відповідь буде «Ні!», – тоді Він не міг вимовити у молитві жодного незрозумілого для Себе слова, тому що такого для Нього не існувало.

Ісус Христос розумів усі Свої молитви, повинні їх розуміти і ми, а значить лжедари лжемов від лжесвятого духа потрібно виключити із житку раз і назавжди.

А чи існували коли-небудь такі слова, які не міг знати Дух Святий? Якщо відповідь буде «Так!», – тоді це означає, що Дух Святий теж не Бог, тому що не знає найменшого людського слова, а якщо відповідь буде «Ні!», – тоді Він не міг вимовити у молитві жодного незрозумілого для Себе слова, тому що для Нього такого теж не існувало.

Давайте пригадаємо чи є хоч одне місце Писання, де Дух Божий вимагав говорити ко-

му-небудь щось незрозуміле? Такого не існує! Тоді що то за недолугий дух, що дає мову, але не в змозі дати її зрозуміти. Хіба розуміння Слова Божого це не саме перше, що дає Дух Божий?

Тепер давайте пригадаємо, що вимагає від Своїх дітей і від всіх людей на землі Бог. Ось деякі із Його слів, які Він вживає: «Пізнайте!» (Єф.5:17; Рим.12:2; 2 Ів.1:1; Ос.6:3-7; 1Ів.5:20; Євр.10:26; Тит1:1; 2Тим.2:7), «Зрозумійте!» (2Кор.1:13; Ів.17:8; Лук.24:45). Чи є тут або десь у Біблії хоча б один заклик або натяк на те, що ми повинні щось не розуміти? Чи є у Нього прохання або запрошення говорити Йому все підряд, втративши свідомість або зміст того, що говориться? Невже Він хоче, щоби ми Йому приносили неповноцінні та недолугі жертви? Звісно, що відповіді будуть негативними, тому варто протверезіти, щоби не бути покараними Богом за розповсюдження дії лжесвятого духа!

Дух Святий – Є Духом знання, премудрості, зрозумілості і говорить Церквам ясно (1Тим.4:1), тому пора припинити оправдовувати ересі белькотання, які лживо і безпідставно видають за дари Духа Святого.

У цьому додатку навмисно не розглядалися лживі тлумачення Писання та недолугі твердження, які розповсюджує лжесвятий дух, щоби приховати свою вовчу сутність, тому що

тоді потрібно було би написати цілу окрему книгу, яких вистачає і на дану тематику, але відмітимо лише один штришок.

Слова Писання «молитися духом» не означають незрозумілої молитви, а слова «молитися розумом» означають, що те, що ми розуміємо, потрібно ще й розумно подавати для інших, щоби зрозуміле для нас було зрозумілим і для інших. Ми зробили тільки спробу пробудити смисл у тих, які не знають смислу молитви або хочуть його втратити.

Під дією лжесвятого духа знаходяться різноманітні трясуні: квакери, п'ятидесятники, харизмати та інші. Трясуни не люблять своєї справжньої назви, але дуже люблять видавати себе за інші віри, щоби ввійти в довіру. Вони отримали свою назву через те, що під час впливу на них лжесвятого духа вони трясуться або навіть падають на підлогу і валяються.

Були випадки, коли під час хліболамання служитель починав у молитві трястися і падав на стіл, перекидаючи його. Історія знає велику кількість прикладів їхнього обману, але це абсолютно їх не засмучує. Їхній дух особливо облесливий та оманливий. Свій початок вони отримали після англійської революції у XVII столітті від кальвіністів.

Згодом окремі осередки трясунів почали поширюватися серед католиків і православних,

що ще раз підкреслює екуменічну сутність трясунів. Також дух трясунів не покидає їх і після відвертого гріхопадіння прекрасно живуючись із гріхами, що ще раз підтверджує його гріховне походження.

Остерігайтеся лжедарів лжесвятого духа!

Додаток 8. Імператор Костянтин

Біографія. Костянтин I, Костянтин Великий, Флавій Валерій Аурелій Константінус народився 27 лютого 272 року в сім'ї Констанція Хлора, який був префектом Галії. Його мама Олена стала християнкою лише у 313 році після видання Міланського едикту.

При дворі правителя Діоклетіана, де Костянтин був у заручниках і перебував всю свою юність, було багато християн, з якими він міг вільно спілкуватися.

У 293 році батько майбутнього імператора Констанцій Хлор став заступником августа (старшого імператора), тобто цезарем, точніше – одним із тетрархів.

У 305 році обидва августи подали у відставку, тому при владі лишилися їхні заступники, цезарі Констанцій I Хлор і Галерій, розділивши імперію на заході і сході.

Батько Костянтина, маючи слабе здоров'я і відчуваючи наближення смерті, зажадав по-

вернення сина і, коли той утік із заручників, встиг проголосити його августом після себе. Галерій мусив із цим змиритися, але визнав Костянтина не августом, а цезарем, призначивши августом Флавія Севера. Костянтин мав бути підлеглим Флавію, але, завдяки справедливій політиці батька, мав величезну підтримку населення і особисто віддані йому війська.

Під час повстання народу в 306 році у Римі Максиміан привів до влади свого сина Максенція і обманом змусив здатися і накласти на себе руки Флавія Севера, який прийшов придушувати повстання.

У 308 році, щоби зупинити заколотників, які плели складні інтриги, Галерій був змушений призначити августом Костянтина.

Із 312 року август Костянтин почав війну із бунтівниками, а згодом покорив і всю імперію, перемігши вдруге останнього августа Ліцинія в 324 році.

18 вересня 324 року Костянтина оголосили єдиним правителем Римської імперії.

У 324 – 330 роки імператор Костянтин засновує Константинополь.

22 травня 337 року Костянтин Великий помер.

Віра. Здійснюючи огляд життя цієї людини складається враження, що він хотів знайти певні містичні ознаки своєї обраності, а потім,

отримавши, шанував їх, як відповідний культ поклоніння протягом усього свого життя.

У 310 році після відвідин гаю аполона йому явилось видіння бога сонця, тому Костянтин активно розвивав культ імператора і культ непереможного сонця, які намагався поєднати із поклонінням християнському Богові.

 Із 312 року Костянтин, після того як йому приснився Христос, наказав накреслити на щитах і прапорах свого війська символ у вигляді букв «X» і «P», які були накладені одна на одну, як показано поруч на малюнку, що має вигляд враженого хреста.

В 313 році після першої перемоги над Ліцинієм і мирного договору з ним Костянтином було видано Міланський едикт.

У 313 році Костянтин доручив римському єпископу Мильтіаду розв'язати суперечку, яка з'явилася в християнській Церкві в Африці. Для залагодження протистояння август скликав два собори, в Римі в 313 році та в Арелаті (Арлі) в 314 році, які засудили донатистів і стали першим прецедентом сумісної діяльності держави та Церкви. Він донатистів то переслідував, то милував, то знову переслідував.

У 325 році на Першому Нікейському соборі, будучи вже імператором, Костянтин рішуче підтримав кафолістів проти аріан, яких спочатку переслідував, а потім наблизив до себе.

У 330 році, тобто за сім років до своєї смерті, він поруч із новозбудованими Церквами у Константинополі побудував храм фортуни, оновив язичницькі святилища і поставив свою статую в образі аполона, який вітав схід сонця. Був привезений і встановлений пам'ятник на честь лживої богині афіни палади.

У 337 році перед самою смертю Костянтин Великий був хрищений аріаніном Євсевієм Нікомедійським. Існують версії хрищення Костянтина Сильвестром та Євсевієм Римським, але істориками встановлено, що вони неправдиві.

Оцінка життя і діяльності Костянтина з точки зору Нового Завіту. Насамперед потрібно обумовити, що ніхто не збирається обговорювати питання спасіння цього імператора. Ніхто у цих роздумах не збирається відправляти його в пекло або рай, тому що зовнішніх судить Бог (1Кор.5:12-13), але нам потрібно розглянути його життя з християнської точки зору на предмет наявності помилок, щоби мати до них виважений підхід.

Позитивні сторони імператора Костянтина є беззаперечними і підкупили багатьох християн. До них варто віднести припинення гоніння християн; повернення відібраного майна; терпеливе поводження із християнами. Подібні досягнення царів не потрібно принижувати, а

визнавати їх і дякувати за милості Божі, дані через них для Церкви.

Але є певні речі, які не дозволено робити жодному цареві. Ми знаємо історію про царя Озію, якого Бог благословляв і підтримував, поки він не захотів кадити у храмі як священик. Тоді Бог вразив його проказою (2Пар.26:16-21). Щось подібне відбулося з імператором Костянтином, який був змушений бути оточеним занепалими християнами, як проказою, аж до самої смерті.

Навернення Костянтина. І Лактанцій, і Євсевій сходяться у тому, що навернення Костянтина у християнство відбулося у 312 році під час першого походу на Рим. Підтвердженням цього є видання Міланського едикту, тому однозначно можна сказати, що він у цей час уже мав чітко сформовані і виражені симпатії до християнства.

Катехумен імператора. Про його катехумен, тобто оголошення, як кандидата у члени Церкви, Євсевій говорить, що він відбувся одразу ж після видіння, але історик забуває про одну річ, що це оголошення має зробити не сам кандидат у польових бойових умовах, а помісна Церква, яка повинна була взяти над ним піклування, тому можна задати питання: «А чи був цей катехумен взагалі? Яка Церква вела над ним опікування? Де він відвідував

служіння?». Найбільш вірогідно, що відповіді будуть негативні.

Якраз у цьому і проявилася загадковість по-статі Костянтина. Він нібито і кандидат у християни, а нібито і ні, що нагадує стан сучасних «відкріплених» християн, які нібито в Церкві, а разом із тим ніде. Невідомо, як із ним потрібно було поступати, тим більше, що це був лише кандидат, тому можна було б сказати: «Що із нього вимагати?».

Всі чули про його навернення в християнство, але ніхто не встановив його достеменності. Він мав багато позитивних вчинків, але ним не опікувалася жодна Церква. Можливо, що у цьому йому потакав якийсь запопадливий сардиський або лаодикійський придворний зламаний пресвітер, який не міг дати належної оцінки поточної ситуації і відповідної настанови. Проте, якщо такі настанови і були, то вони ігнорувалися.

У християн склалося хибне враження про духовний стан імператора, тому до нього почали звертатися за допомогою як до християнина. Окрім того, всіяке вихвалання його особи створювало враження його досконалості і потреби наслідування прикладу його життя і вчинків, що ще більше ускладнило наслідки падіння багатьох християн.

Для уникнення подібних ситуацій потрібно завжди вияснити і уточнювати поточний стан

співбесідника і давати відповідні настанови. У наведеному випадку при кожній зустрічі Костянтина із Церквами або пресвітерами потрібно було уточнювати: «Чи був у нього катехумен? Яка Церква веде над ним опікування? Де він відвідує служіння?». При позитивних відповідях і свідченнях потрібно було б вияснити наявність повноваження на розв'язок тих чи інших питань.

Якщо припустити, що катехумен був, то виникає інше питання: «Чи він дійсний після скоєння оголошеним будь-якого смертного гріха?». Саме це питання і поставили донатисти, але вони поставили його не прямо, а в зауваженому значенні, самі допускаючи величезну кількість помилок. Поведінка Костянтина була величезним випробуванням для християнства. Якби катехумен імператора був, то його потрібно було б скасувати через здійснювані ним вйни.

**Коли, де, хто і як викрав у християн свя-
тиню?** Учасники римського та арелатського соборів скликаних імператором Костянтином у 313-314 роках вирішили, що християнам непотрібно жити святим життям. Цим вони забрали зі свого життя приклад Ісуса Христа, втративши із Ним духовний зв'язок, і позбавили себе та свої Церкви святості (див. додаток 10). Святе життя стало ересю!

Хрищення Костянтина Великого. Воно було таким же туманним, як і його «християнське» життя. Згідно історичних свідчень, за рік до своєї смерті у 326 році, згідно наклепу, він наказує стратити свого невинного сина Кріспа, а потім, усвідомивши свою помилку, стратив його мачуху Фаусту, яка цей наклеп організувала, що свідчить, що його життя було повністю язичницьке.

Відчуваючи наближення смерті, на останньому 65-ому році життя Костянтин переїхав у Нікомедію і на смертному одрі звелів аріанському єпископу Євсевію Нікомодійському себе охристити. Згодом кафоліанці придумали міф, що на імператора напала проказа і йому уві сні явилися апостоли Петро з Павлом і веліли звернутися за лікуванням до римського пресвітера Сильвестра, а той нібито надав йому хрищення і проказа зійшла, але істориками доведено, що їхній міф був придуманий пізніше.

Отже, імператор Костянтин прийняв хрищення не через докори сумління, не через щире розкаяння, а по причині наявності хвороба та наближення смерті, тому тяжко що-небудь стверджувати про щирість його переконань та мотивів. Хай із ним розбирається Сам Бог.

Сам же обряд хрищення імператора став результатом посіяних ним же заблуджень, тому що на арелатському соборі було вирішено, що

немає значення те, хто здійснює священнодійство – чи то буде еретик, чи то буде усім відомий блудник, як і немає значення те, над ким – чи то буде нерозкаяна людина або взагалі невірюща людина.

Для Костянтина, згідно арелатського собору все це не мало жодного значення. Все це перекривав факт здійснення хрищення, яке було прирівняним до здійснення якогось магічного незворотного ритуалу, що діятиме безумовно.

Ми бачимо, що Костянтин звів християнські заповіді до рівня свого язичницького розуміння.

З цієї точки зору насильницьке хрищення народів або хрищення немовлят стали законними ланками одного ланцюга, але насправді – це сильне заблудження.

Дар Костянтина. Після смерті Костянтина Великого у VIII столітті тогочасний римський духовний голова кафолістів підробив грамоту від імені покійного імператора, який нібито дарував римській Церкві західну половину Римської імперії. Факт підробки доведено у праці Лоренцо Валла «Про фальшивість Костянтинового дару».

Духовний стан Церков. На початку приходу до влади Костянтина Великого більшість Церков ще старалася жити свято, але після перших соборів багато із них залишили це прагнення, як доведену ересь, тому не дивно, що ці Цер-

кви, збочивши, повністю пройнялися іродовою закваскою (Мар.8:15). Для багатьох служителів обман і політика стали нормою життя, що є очевидним із вище наведених прикладів під-робки історичних свідчень.

Проте, заради об'єктивності, варто сказати, що багато Церков і служителів не схвалювали соборів на чолі з імператором Костянтином і намагалися протистояти їхньому негативному впливу, що говорить про дію обітниці із книги Одкровення 3:10: «... **Я збережу тебе від години випробування, що має прийти на весь всесвіт, щоби випробувати мешканців землі**». Ця обітниця діяла, діє і буде діяти на далі, тому що Христос сказав: «...Я побудую Зібрання Моє, і брами пекельні не здолають Його» (Матв.16:18).

Далі в історії можна спостерігати величезну боротьбу за чисте і святе життя, якою боролися Церкви і всі християни, які хотіли слідувати за Ісусом Христом згідно Його заповідей.

Додаток 9. Міланський едикт та його наслідки

Так називається закон Римської імперії, який був прийнятий у 313 році августами Костянтином і Ліцинієм, що регулював відносини між державою і християнством.

Міланським едикт нагадував про рівність всіх релігій, але насправді створив засади для встановлення християнства пріоритетною релігією Римської імперії і для наступних релігійних реформ Костянтина Великого.

Текст Міланського едикту зберігся в двох примірниках: його грецький варіант уміщено до «Церковної історії» Євсевія, а інший (оригінальний) до твору Лактанція «Про смерть гонителів». Обидва варіанти цього документа є однаковими за змістом і відрізняються лише незначними подробицями. Нижче наводимо його український переклад А. Колодного:

«Як і раніше ми засвідчували те, що свободу в релігії обмежувати не слід, а що навпаки – потрібно надати право турбуватися про Боже-ственні справи розуму і волі кожного за власним його бажанням, ми повеліли і християнам дотримуватися віри відповідно до вибраної ними релігії. Але, оскільки в указі, яким надавалося їм таке право, були реально при цьому поставлені ще й різні інші застороги, то певне деякі з них невдовзі зустріли перепони до такого дотримання.

Коли ми: Костянтин-Август і Ліциній-Август, благополучно прибули в Медіолан і піддали обговоренню все, що стосувалося суспільної користі і благополуччя, то серед іншого, що здавалося нам для багатьох людей

корисним, ми зокрема визнали потрібним укласти цю ухвалу, спрямовану на підтримання страху і благоговіння до Божества, а саме – дарувати християнам і всім свободу слідувати тій релігії, якої кожний забажає, щоби наявне на небесах Божество, яким би воно не було, могло бути милостивим і прихильним до нас і до всіх, що знаходяться під нашою владою. Отже, ми ухвалили, керуючись здоровими і вірними намірами, прийняти таке рішення, щоб взагалі нікого не позбавляти свободи слідувати і дотримуватися сповідуваної у християнстві віри і щоб кожному була надана свобода слідувати тій релігії, яку він вважає найкращою для себе, щоб Верховне Божество, яке вшановується нами за власним переконанням, могло проявляти у всьому звичайну милість і своє благовоління нам.

Тому належить честі кожного знати, що нам бажано було, щоб цю волю нашу потрібно було подати письмово, щоб після усунення всіх абсолютно обмежень, які були наявні в надісланому раніше нашому указі щодо християн і які здавалися зовсім недобрими й невідповідними з нашою ласкою, щоб це було усунуте і нині кожний із бажаючих дотримуватися релігії християн міг робити це вільно і безперешкодно, без будь-якого для себе обмеження і затруднення. Роз'яснити це все ми визнали

потрібним, щоб знали всі, що ми і християнам дарували право вільного і необмеженого дотримання своєї релігії.

Бачачи, що їм це було дозволено нами, твоя честь прийме, що й іншим також надана, заради спокою нашого часу, подібна ж повна свобода в дотриманні своєї релігії, так що кожний має право вільно обирати і вшановувати те, що йому угодно. Це нами ухвалено з тією метою, щоб не здавалося, що нами нанесений якийсь ущерб якомусь із культур чи релігій.

Окрім цього, щодо християн ми ухвалюємо, щоб ті місця, де вони раніше, як правило, мали свої зібрання, про які раніше в нашому указі було зроблене відоме ухвалення, якщо вони виявляться купленими в попередні роки якимись іншими особами чи ж у казни або ж у когось іншого, – ці особи мають негайно і без якихось хитань повернути їх християнам безоплатно і без вимоги будь-якої пізнішої оплати; водночас і ті, що одержали ці місця як дарунок, хай по можливості скоріше віддадуть їх християнам. При цьому ті, хто одержали їх в подарунок, якщо будуть очікувати чогось від нашого благовоління, хай попросять відповідної винагороди і звернуться з цим до місцевого єпарха, а відтак щоб і вони за нашою милістю не залишалися без задоволення. Все це має бути передане спільноті християн негайно,

без будь-якого зволікання. Проте нам відомо, що християни мали у своєму володінні не тільки місця, де вони, як правило, збиралися, а й інше, що становило власність не окремих осіб, а власність християнських общин.

Все це, відповідно до закону, який ми вище визначили, також потрібно віддати християнам, тобто общинам і їхнім зібранням, без будь-яких хитань і застережень, з дотриманням вище означеного правила, щоб ті, хто безоплатно поверне їх, також сподівалися одержати якусь винагороду від нашої доброти.

У всьому зазначеному вище слід надати общинам християн все можливе сприяння, і так, щоб повеління наше виконане було найскоріше, щоб і в цьому виявилось сприяння нашої милості про суспільний спокій. І тоді, внаслідок цього, як було вище зауважено, надійде нам Божественне до нас благословення, яке у надто великій мірі вже відчуте нами, перебуватиме воно з нами завжди, сприяючи нашим успіхам і суспільному благополуччю.

А щоб цей милостивий закон наш міг стати всім відомим, написаному тут слід надати публічне об'явлення, виставити його повсюди і довести до загального відому так, щоб закон цей нашої милості ні для кого не залишався невідомим».

Незважаючи на певну декларативність цього документу, він мав величезний вплив і отримав

значне продовження в політиці Костянтина Великого.

Історик Євсевій описував те, що тоді відбувалося, так: «Коли проголосили свободу віросповідання, то одразу, наче світила, всюди, на кожному місці, повстали християнські общини, які ховалися за часів переслідування.

На батьківщину поверталися з вигнання сповідники святої віри, вони радісно і весело проходили містами і селами. Цілі громади вірних співали на площах псалми і побожні пісні.

А ті, хто раніше погрожували їм смертю, тепер бажали щастя, здивовані цими чудесами. Вони викрикували і славили Бога християн — Істинного Бога.

Всюди відбувалися урочисті освячення церков, збирались єпископи, священики і вірні з усіх кінців світу, і всі вони були членами великої родини Христової.

Сила Святого Духа всіх оживляла. В них було одне серце, одна думка і одне прославляння Христа Спасителя. Згадка про всі попередні кривди і терпіння минула, всі тішились новим часом і надією на краще майбутнє; ясний, нічим не захмарений день світив променями небесного світла над Христовою громадою усієї землі!»

Імператор надавав християнським Церквам все більше і більше нових пільг.

Він звільнив їх від сплати данини і податків, а єврейські синагоги та язичницькі капища не звільнив. Імператор дозволив їм приймати пожертвування і сам активно фінансував величезні суми на будівництво храмів.

Коли хтось був незадоволений світським судом, міг вимагати альтернативного суду будь-якого єпископа. Тих, хто провинився, але у будь-який момент зажадав опіки Церкви, віддавали під єпископську опіку.

Надавалася пільга на подушний податок тим, хто приймав хрищення, що призвело до «омолодження» віку тих, хто хотів його прийняти.

При прийомі на державні посади перевагу віддавали християнам.

Після запровадження зазначених реформ християнином стало бути вигідно, тому в Церкві ринула величезна кількість нерозкаяних людей, які по своїй суті залишалися язичниками. Перебуваючи в Церквах, вони шукали ідолів, тому Міланський едикт не тільки започаткував шлюб Церкви та імператора, але ознаменував і початок «християнського ідолопоклонства».

З часом частина Церков стала «державною», тому почала сприйматися, як частина державної бюрократії та ідеології. Християн почали зобов'язувати воювати. Недержавні

Церкви почали сприйматися як еретики і відступники від чинного порядку, тобто від більшості.

В результаті реформи Костянтина мали на Церкви тлінний, тобто згубний, вплив.

Згодом слідувати заповідям Ісуса Христа ставало не легше, а навпаки – ще тяжче.

Додаток 10. Донатисти та інші Церкви

У багатьох людей склався хибний стереотип, що під час життя апостолів Церкви були монолітними і у всьому єдиними (Дії 2:2,43-47; 4:32-37), тому вони вважають, що треба зробити так, щоби була одна віра, один Бог, як того навчали апостоли (Єф.4:5). Бажання правильне, але методи пропонуються бузувірські. Описуючи істину про одного Бога, віру і хрищення, апостоли не помилялися, тому що відкривали для людей Божі стандарти, але наявність високих стандартів Вседержителя не говорить про те, що всі оточуючі можуть їм відповідати, що всіх людей можна привести у відповідність їм, що людей потрібно «підтягувати» до вказаних Святим Духом вимог за допомогою залякування, різноманітного примушування, застосування сили або зброї, тому що єдність повинна досягатися інакше – через пізнання, проповідь і власний приклад.

Як правило, прибічники насильного об'єднання «вір» і «церков» не хочуть думати (Пр.8:12, 14:22; 2Пет.1:5-6; Вт.32:28-29; Дії 17:11; Матв.24:39), не хочуть досліджувати Слово Боже (Ів.5:39-40) і не хочуть шукати істини (Ів.8:31-46) та проповідувати її. Їхні «благі наміри», нібито, дають їм право на застосування насилля (Матв.5:39-48; Рим.12:19-21; 2Пет.2:19-22), тобто меча, кулаків або вогню, щоби примусити всіх думати, жити і робити так, як їм того хочеться. Христос нікому не давав права поширювати Свою віру шляхом насилля (Матв.28:15). Не знаючи того, що є істиною, вони хочуть заставити інших жити так, як їм заманеться. Таке розуміння не від Бога.

Ми не знаходимо такого підходу ні в Ісуса Христа, ані в апостолів. Знаючи істину, Спаситель показував приклад її виконання, а потім проповідував її і запрошував приєднатися до неї інших людей добровільно (Матв.11:28-30; Дії 2:41; 1Пет.5:2; 2Тим.3:12; Флм.1:14; 2Кор.9:7). Навертання у віру або досягнення єдності за допомогою меча, кулаків – це якраз і є свідченням відсутності істини і духовного безсилля, тобто поганства.

Під час життя і проповіді Ісуса Христа серед народу ізраїльського теж існував поділ віруючих на окремі групи з причини різного розуміння і сповідання Слова Божого. До того-

часних течій віросповідання відносилися усім знайомі фарисеї і садукеї. Також ми зустрічаємося з іродіанами (Матв.22:16; Мар.3:6). Окремою групою трималася частина учнів Івана Христителя аж до самої його смерті.

За життя апостолів духовна єдність християн теж час від часу переживала потрясіння різної величини. Можна побачити бурхливу реакцію Єрусалимської Церкви на перше хрищення язичників апостолом Петром (Дії 11:2-3,18). Наступне «велике змагання» з'явилося в Антиохії і докотилися аж до Єрусалиму через питання обрізання та виконання заповідей, даних через Мойсея (Дії 15:1-2,5). Ми читаємо про конфлікти через «гуманітарку» (Дії 6:1), що призвело до появи дияконського служіння, а також через «подвійні стандарти» апостола Петра (Гал.2:11-14), який дуже бажав усім догодити, але в кінцевому результаті діло дійшло до образи. Можна згадати про суперечки через «неузгоджений склад» групи благовістя (Дії 15:36-39), що сталося через «думки» апостола Павла. Далі ми знаходимо приклад формування «груп підтримки» для різних «авторитетів» у Коринфі (1Кор.3:3-5), а у другому розділі книги Одкровення розповідається про виникнення серед християн уже сформованої окремої течії – миколаїтів.

Отже, ми бачимо, що і в першоапостольських Церквах, як і в інших об'єднаннях громадян, постійно виникали сутички різноманітних інтересів, які, по милості Божій, частіше всього успішно розв'язувалися апостолами. Після смерті апостолів духовне життя в Церквах почало занепадати, що ми бачимо на прикладі послання Ісуса Христа до семи Церков, тому не варто дивуватися духовному стану християн за часів імператора Костянтина.

Донатизм – це релігійно-політичний рух, який виник під приводом боротьби за святість Церков. Він виник на початку IV століття і був названий ім'ям одного із його поборників. Згодом донатисти почали ділитися на рогатистів, урбаністів, клавдіан та інших.

Чому це був рух? Відповідь буде дуже простою, тому що це був конфлікт, який вийшов за рамки наявних Церков, захопивши багатьох людей, які часто навіть і не думали приймати хрищення або отримувати катехумен у донатистів, але, маючи зиск, приймали у ньому участь.

Донатистів узяли під свій захист «воїни правди», тобто миколаїти-циркумцеліони, які проводили своє життя як Робін Гуд. Поборники святості, здебільшого, не приймали участі у звірствах циркумцеліонів, але, не маючи відокремлення від їхньої допомоги, вони запля-

мували себе, свою репутацію і рух через рясні звинувачення кафолістів, які раді були звалювати всі злодіянства на донатистів.

Перестали повертатися борги та сплачуватися податки. Багатих грабували. Здійснювалися розбої на дорогах. Відбувалися вбивства, знущання. Руйнувалися Доми Молитви кафолістів. Не можна перерахувати всіх злодіянь циркумцеліонів, а найгірше було те, що всьому надавався релігійний підтекст і всі беззаконня здійснювалися «ради Христа». Це справжнє святотатство. Складається враження, що Ім'я Спасителя навмисно хотіли дискредитувати.

Почався справжній хаос, тому цей рух ми навіть не назвали християнським. Не даремно Ісус Христос та апостоли застерігали Церкву від подібних помилок (Кол.4:5; 1Фес.4:12; 1Кор.6:1-8; Мар.8:15; 2Кор.6:14-18).

Чому цей рух був політичним? Християни знехтували попередженнями Ісуса Христа і апостолів (Кол.4:5; 1Фес.4:12; 1Кор.6:1-8; Мар.8:15; 2Кор.6:14-18), тому що для розгляду питань віри запросили світську владу, тобто імператора Костянтина.

З того моменту, коли державні органи в особі імператора або якимось іншим способом почали приймати участь у розв'язку догматичних питань християнської віри, ці питання автоматично стали політичними, а Церкви, які допу-

стили втручання держави у своє духовне життя, втратили вірність Ісусу Христу (Од.17:1-2; 18:1-9; 1Цар. (1Сам.) 12:16-18; Мар.8:15).

Якби імператор Костянтин мав розум, то поступив би так, як Галіон (Дії 18:12-17), але, якщо розуму не вистачало у християн, то що вже можна говорити про інших людей.

Чому цей рух був релігійним? Там де втрачена вірність заповідям Спасителя і прикладу Його життя (Од.17:1-2; 18:1-9; 1 Цар. (1Сам.) 12:16-18; Мар.8:15) мова вже не може йти про живу християнську віру, тому що там Бог відсутній, а залишилася тільки сардиська релігійність.

Чому старання донатистів були приречені на провал? По-перше, вимагаючи суддівства імператора Костянтина донатисти захотіли отримати одкровення Божої Істини від язичника, що вже є абсурдом. Вони попросили грішника, щоб він научив їх жити свято (Матв.7:15-23). Що у них могло вийти інакше (2Кор.6:14-18)? Це однаково, що поставити вовків доглядати за отарою. По-друге, вони не відцуралися від допомоги циркумцеліонів, тому заплямувалися.

Які негативні наслідки діяльності соборів у 313-14 роках? Результатом дій соборів та імператора Костянтина стало те, що всі Церкви стали чутливими до державного впливу та політики, а настрої і віра християн стали предме-

том політичної боротьби, що обумовило неминучий взаємозв'язок політики і релігії. Надалі політики старалися використати різноманітні релігійні питання на свою користь, а укази уряду набували статус «одкровення згори», а війни отримували релігійне забарвлення та підтримку.

Чи всі Церкви були поділені на кафолістів і донатистів? Ні! Це буде дуже хибне і примітивне бачення тодішньої історії, тому що тоді не існувало жорсткої ієрархії влади духовенства, а священнослужителі обиралися церковними громадами. Багато із них намагалися жити свято, згідно Писання, не підтримуючи тяжб кафолістів і певної купки донатистів на чолі з імператором Костянтином, тому і їхні рішення, прийняті на римському та арелатському соборах у 313-314 роках, вони вважали неправомірними, тому ігнорували.

Можливо, що у всій цій християнсько-політичній каламуті, не так багато Церков зберегло чистоту своєї віри. Якщо згадати послання до семи Церков, то побачимо, що тоді лише одна філадельфійська Церква із семи Церков виявилася бездоганною у збереженні заповідей Ісуса Христа, що складає 14%. Якби в Римській імперії за часів імператора Костянтина 14% Церков зберегло чистоту свого християнського віровчення, то це був би непоганий результат.

Згадуючи наведені приклади, нам варто не забувати, що у всі часи будуть залишатися люди, які будуть зберігати свою вірність Господу і жити за Його прикладом та заповідями.

Арелатський собор 314 року. На ньому було прийнято цілий ряд суперечливих рішень, які не надали усім групам християн свободи віросповідання, тому вони не могли зупинити наявні протистояння, а лише загострили їх.

Собор прийняв постанови, які розміщено в порядку спадання сили суперечок і протистояння між кафолістами та донатистами:

1) відлучати від Церкви дезертирів, а також тих, хто ухилився від військової служби (так зване третє правило);

2) служителі-зрадники, які під час гоніння видали владі «списки братів», повинні бути позбавлені священства, але залишити правомочними усі потім здійснені ними рукопокладення;

3) прийняти розглянутий порядок прийому у члени Церкви переїжджих християн, смертельно хворих та віровідступників;

4) навернених із єретиків приймати у членство через рукопокладення згідно римського звичаю без повторного перехрищування, як це було прийнято раніше;

5) заборонити служителям змінювати своє місце служіння і позичати кошти під відсотки;

6) дозволити здійснення служіння служителям-прочанам із інших регіонів під час подорожі;

7) святкувати Пасху одночасно по всій імперії відповідно рішення римської Церкви;

8) підтвердити заборону на здійснення хліболамання дияконами;

9) заборонити обіймати державні посади без благословення священнослужителя;

10) заборонити християнам працювати жокєями та артистами;

11) радити чоловікам після розлучення не одружуватися аж до смерті дружини від попереднього шлюбу.

Найбільш спірними питаннями були чотири перші із них, які ми розглянемо, а решта були цілком нейтральними, які не викликали особливих суперечок, тому ми їх розглядати не будемо.

Відлучення відмовників від служби в армії. Як відомо, арелатський собор у 314 році був скликаний імператором Костянтином у відповідь на прохання донатистів переглянути рішення римського собору. Вони обидва проходили під його началом.

Очевидно, що питання відлучення від Церков тих, хто ухилився від служби в армії, потрібно було перш за все не учням Спасителя, а саме імператору, щоби жоден християнин не

покидав служби в армії, а добросовісно міг помирати і вбивати інших людей ради нього та його інтересів. Оскільки це питання викликало розкол, то його можна було б і треба було б відкласти на майбутнє, щоби уникнути протистояння, але його все-таки прийняли саме для того, щоби догодити імператору, тому що для християн уникання від служби в армії та від будь-якої державної служби взагалі не було і не є гріхом, а тут відразу ж повинні були накладати покарання від Церкви, та ще й відлучення.

Фактично арелатський собор зобов'язав християн здійснювати насилля і вбивати інших згідно будь-якого наказу уряду, але, як відомо, від рішення собору приклад Ісуса Христа та апостолів не змінилися (Матв.5:39-48; 10:16; Лук.6:26-36; 9:54-56; Єф.6:12; 2Ів.6-11). Від християн ради служби в армії почали вимагали діяти проти совісті одним із двох варіантів:

1) зрадити священним заповідям і прикладу Ісуса Христа, щоби виконати рішення собору;

2) зрадити рішенням собору, щоби зберегти вірність заповідям і прикладу Ісуса Христа.

Для здійснення запропонованого вибору перед дітьми Божими повстало питання: «Хто вище: заповіді Господа Бога чи арелатський собор?». Окрім того, прийнявши відступницьке рішення, догоджаючи не Ісусу Христу, а імператору Костянтину, який носив титул «вер-

ховного жерця всіх релігій», тобто «pontifex maximus», арелатський собор став на дорогу відступництва.

Для християн стало очевидним придворне призначення і роль арелатського собору, тому вони прийняли рішення ігнорувати собор, а юнаки йшли бунтувати із циркумцеліонами.

Ставлення до зрадників і віровідступників. Багато не потрібно думати, щоб зрозуміти, що служителі-зрадники здійснювали рукопокладення тих «братів», які їх не засуджували, які були їм близькі «по духу» або взагалі згідно «підказки» уряду, тому потрібно було б здійснити їхнє перезатвердження в Церквах і рукопокласти знову. Варті свого звання не мали б шкоди, але були б розвіяні всі сумніви стосовно них, тому що всі рішення в Церквах мають прийматися колегіально, тобто добровільно за загальною згодою усіх присутніх. Тільки тоді вони були б загальноновизнаними.

Донатисти відмовлялися визнавати священнодіяство священників, які допускали скоєння гріхів. Також вони не хотіли приймати в члени Церкви людей, які публічно відрікалися від Месії.

Прийом у членство навернених із еретиків. Донатисти, продовжуючи традиції своїх попередників, наполягали на тому, щоби навернених із ересей перед рукопокладенням

перехрищувати, а кафолістам було достатньо лише їхнього повторного рукопокладення.

Які питання піднімали донатисти? Підсумовуючи описані вище питання, можна побачити, що головними особливостями вчення цієї гілки християнства були:

1) обов'язкова досконала святість кожного члена Церкви;

2) обов'язкова досконала святість кожного учасника священнодійства.

Як ми бачимо, нічого гріховного у їхніх вимогах не було. Вони повністю відповідали заповідям Божим, як у Новому, так і в Старому Завітах (1Пет.1:15-16; Од.20:6).

Хто такі донатисти? Донатисти – це представники справжніх християн, які зосередилися на окраїнах римської імперії і, згідно Слова Божого, намагалися дотримуватися Божих вимог до святості Церков і священнодійства. Їх назвали донатистами, щоби принизити, заплямувати і зробити їх страшними.

Хто такі кафолісти? В очах донатистів і відповідно до матеріалів цього ж таки арелатського собору, що відбувся у 314 році, до них належали священнослужителі, які були рукопокладені зрадниками, що видавали переслідувачам списки членів Церкви, а також пособники «верховного жерця».

В чому єресь кафолістів? Напевно, учасники арелатського собору самі не розуміли наслідків впливу на догматику прийнятих ними рішень, які згодом почали розумітися не так, як думалося спочатку. Учасники арелатського собору під керівництвом імператора Костянтина у 314 році вирішили, що християнам непотрібно жити святим життям. Святе життя стало єрессю.

Почалося велике падіння, яке призвело до появи на світ великої блудниці.

Як поводити себе інші християни? Церкви, які не схвалювали рішення кафолістів і придворні розборки із ними донатистів, відповідно до своєї віри старалися стояти осторонь конфлікту і не втручатися у їхні політичні інтриги, надіючись, що все стихне і минеться, але за їхнє прагнення жити свято **їх теж зарахували до донатистів.**

Свобода і гоніння. Виявляється, що при імператорі Костянтині свободу отримали тільки відступники від святого життя – кафолісти, а ті, хто хотіли жити свято, почали і надалі зазнавати гоніння, що цілком підтверджує слова сказані апостолом Павлом у 2 Тимофія 3:12: **«і всі, хто захоче жити благочестиво у Христі Ісусі, будуть переслідувані».**

Подальша історія християн. Після переслідувань імператором Костянтином їхня історія

не завершилася. Наступні імператори теж хотіли мати придворну Церкву, яка би благословляла війська на війну, тому Зібрання справжніх християн були заборонені під страхом смерті, але вони успішно проіснували аж до VII століття. Деякі джерела розповідають, що в цей час у них почався справжній розквіт аж до підкорення території їхнього перебування арабами.

У VIII – IX століттях під час масового введення поклоніння іконам та руху іконоборства донатистів зарахували до числа іконоборців і складалось враження, що вони нібито зникли, але це буде невірне уявлення. Під час хрестових походів донатистів у XI–XIII століттях залишили в спокої, а у XIV столітті, ще до появи Мартіна Лютера і протестантизму, їх почали називати анабаптистами, яких згодом почали називати: баптистами. Від них також пішли меноніти і аміші.

Кафолісти у свою чергу розділилися на католиків і православних, а згодом від католиків відокремилися лютерани та інші протестанти.

Донатисти, іконоборці, анабаптисти, баптисти, меноніти і аміші не входять до числа протестантів, тому що вони існували раніше і не збиралися реформувати католиків та протестувати проти них, а лише проповідували і молилися Богу так, як і раніше у першоапостольських Церквах.

Додаток 11. Чому баптисти не протестанти?

Ні для кого не секрет, що Мартін Лютер був противником анабаптистів, які існували ще до нього, і наказував знищувати їх фізично. Існують історичні джерела, які розповідають про це однозначно. Кожен може пересвідчитися у цьому самостійно.

Існує однойменна книга Віктора Сильвестровича Немцова з цього приводу, а також дослідження Вернона-Лайса та інших авторів, тому наведемо головні думки із цих джерел.

Як правило, християн поділяють на три релігійні групи. Їх відносять: до православних, до католиків або протестантів. Баптистів дуже часто називають «протестантами», але це не відповідає дійсності. Баптисти ніколи не були протестантами.

Початком протестантської реформації прийнято вважати 31 жовтня 1517 року, коли Мартін Лютер прибив 95 тезисів до дверей придворної вітенберзької Церкви в Германії, але це була лише одна із цілої низки подій, що призвели до відкритого розриву із головою римської Церкви.

Другою дуже важливою подією, що дуже часто опускається, був 2-й сейм або собор у Шпеєрі 25 квітня 1529 року. Це був католиць-

кий собор, що ставив за свою мету вжити заходи проти турок і зупинити ріст лютеранства та інших непідконтрольних груп.

Деякі лютеранські князі предстали перед цим Сеймом із офіційним протестом проти питань, що, на їхню думку, йшли в розріз із Словом Божим. Протест був підписаний курфюрстом Іваном Саксонським, маркграфом Герогом Бранденбурзьким, ландграфом Пилипом Гесенським, графом Вольфгангом Ангальським і представниками чотирнадцяти імперських міст. Протест повинен був огородити їх від рішень сейму. Він був єдиним можливим захисним заходом.

Відомий історик Пилип Шаф робить варту уваги примітку: «На підставі цього звернення і протесту лютеран почали називати протестантами» («Історія християнської Церкви», том VII, сторінка 692). Ті ж самі факти містить і католицька енциклопедія.

Лютеранські та реформаторські керівники, які подали протест на знаменитому сеймі у Шпеєрі, говорили виключно від свого імені, а не від імені баптистів, про яких вони самі говорили, що: «всі анабаптисти і перехрищенці, чоловіки або жінки, підлягають суду і страти вогнем, мечем або будь-яким іншим способом, як і належить чинити із такими особами, без попереднього розслідування перед духовними

суддями». Отже, баптисти не були причетними до цього протесту, тому не можуть носити ім'я «протестантів». Продовжимо далі пояснення, чому баптисти не є протестантами, подавши наступні основні причини.

Баптисти не є протестантами історично. Протестантизм розпочався у XVI столітті. До цього руху належать лютеранські, реформаторські та інші Церкви, що колись входили до складу католицької віри, які, залишивши її, заснували свої Церкви та деномінації.

Що стосується баптистів, то вони ніколи до католицької віри не входили, тому і не покидали її, як зробив Лютер, Кальвін і Цвинґлі. Вони не покидали її, тому що ніколи в ній не були. Їхнє існування ніколи не починалося разом із реформацією. Вони існували за сотні років до неї.

Баптисти не намагаються простежити своє історичне минуле до часів апостолів. Вони тільки стверджують, що у всі часи існування християнства були Церкви, що дотримувалися того ж самого віровчення і поглядів, яких сьогодні дотримуються баптисти. У різний час їх називали по різному в залежності від існуючих примх і поглядів суспільства, але віра залишалася однією тією ж самою. Їм давали самі різноманітні імена: монтаністи – у 150 році, новатійці – у 240 році, донатисти – у 305 році, павликіани – у 650 році, альбігойці – у

1022 році, вальденси – у 1170 році, а ім'я «анабаптисти» почали використовувати ще задовго до початку протестантської реформації. Повна історична інформація спростовує погляд про те, що, поки не з'явився Мартін Лютер зі своїм протестом, було тільки одне віровчення – римо-католицьке. Кожен, хто це сверджує не проштудіював усі наявні історичні свідчення.

Тепер наведемо ще одне свідчення із небаптистських джерел про древність баптистів. Кардинал Гостій, який проживав у 1504-1579-х роках був католицьким прелатом і присвятив усе своє життя дослідженню і викоріненню не-католицьких Церков. Голова римської Церкви Павло IV призначив його одним із голів знаменитого трентського собору. Гостій старанно вів справу контрреформації. І знав, як ніхто інший історію не-католицьких Церков до реформації і під час неї, тому що реформація розпочалася, коли він був уже майже повнолітнім і застав багато живих свідків дореформаторських подій, а також мав доступ до історичних джерел із Ватикану.

Кардинал Гостій засвідчив: «Якби баптистам не завдавали мученицької смерті і не вирізали ножами на протязі минулих 1200 років, то їх було б незрівнянно більше, ніж реформаторів» (Letters Apud Opera, pp. 112, 113).

Зверніть увагу, що католицький учений говорить не тільки про гоніння, що були завдані баптистам, але чітко відокремлює їх від реформаторів, і вказує на глибину їхньої історії, яка, згідно його слів, нараховує 1200 років до початку протестантської реформації.

Існують вичерпні історичні свідчення стра-ти баптистів ще до 1529 року.

Баптисти не є протестантами по догма-тиці. Точка зору, що баптисти мають спільні загальні погляди із протестантами немає жодної підстави. Мартін Лютер вивчав учення анабаптистів і не погоджувався із ними. Наведемо приклад лише найбільших відмінностей.

1. Тільки Слово Боже. Баптисти вірять всім серцем, що для життя і благочестя достатньо лише Слова Божого. Ми читаємо: «Все Писання натхненне Богом і корисне для повчання...» (2Тим. 3:16). Різні протестантські деномінації мають символи віри, катехізиси та цілий асортимент доктринальних мірил і стандартів, а баптисти дотримуються виключно Біблії.

2. Голова – тільки Ісус Христос. Баптисти вірять, що Христос є Головою Церкви, як написано у Писанні: «...Христос Глава Церкви...» (Єф. 5:23). Над баптистськими церквами немає земного голови. Баптисти не мають організаційної структури, яка керувала б місцевими общинами. Кожна місцева Церква діє на власний

розсуд і відповідальна лише перед Христом, Який Є її Головою.

3. Ніякого впливу держави. Баптисти вірять всім серцем, що Церкви мають бути вільними від впливу держави, а держава має бути вільною від впливу Церков. Христос навчав ясно, що: «...віддавайте кесарю кесарево, а Богу – Боже» (Матв.22:21). Баптисти всіма силами уникають від будь-якого союзу держави із Церквами, і вірять, що керовані державою Церкви – це пародія на християнство і є прямим відступом від вчення Ісуса Христа.

Всі протестантські реформатори нав'язали своїм послідовникам державні Церкви! Сьогодні ми насолоджуємося відділенням Церков від держави тільки завдяки неусипній активності баптистів із перших днів їхньої історії.

4. Виключно особиста відповідальність. Баптисти твердо вірять в особисту підзвітність перед Богом, тому що Писання говорить: «Тому що кожен із нас сам за себе буде відповідати Богу» (Рим.14:12). Священик не може відповідати за інших. Церква теж не може перед Богом відповідати за інших. Ніяка людина не може відповідати перед Богом за інших.

Ніхто не зможе спасатися вірою своїх батьків. Ніхто не спасеться приналежністю до якої-небудь релігії. Кожен буде відповідати Богу сам за себе особисто. Як правило, протестанти не

дотримуються цього вчення, що ґрунтується на заповідях Священного Писання.

5. Хрищення тільки по вірі. До того ж баптисти завжди дотримувалися хрищення по вірі. Ніхто із протестантських реформаторів не дотримувався цього вчення. У Писанні віра і покаяння завжди були попередниками хрищення. На день П'ятидесятниці Петро сказав до народу ясно: «Покайтеся, і хай прийме хрищення кожен із вас...» (Дії 2:38). Із цього випливає, що, якщо немовлята не здатні покаятися, то їх неможна христити. Неможна христити невіруючих. У вченні про хрищення реформатори прослідували за католицизмом, а баптисти твердо стояли на заповідях Ісуса Христа і Його апостолів.

6. Святе життя є обов'язковим. Опираючись на заповіді Божі, баптисти завжди старалися допускати до членства лише тих людей, які мали народження згори, тобто тих людей, які показали свою віру в Ісуса Христа. В апостольських Церквах тільки ті віруючі, хто прийняв Слово Боже і покався у гріхах, допускалися до хрищення і приймалися у члени Церкви (Дії 2:41).

Із огляду цих простих пунктів стає більш яскраво видно, що баптисти – це не протестанти.

Баптисти не є протестантами по своїй поведінці. Декілька найпростіших спостере-

жень вказують на те, що баптисти корінним чином відрізняються від протестантів по ще багатьом питанням. Протестантські Церкви посилаються на свого засновника. Лютерани вказують на Мартіна Лютера, реформаторські Церкви на Жана Кальвіна, пресвітеріани були засновані Джоном Ноксом. Методисти відкрито признають Джона Веслі своїм засновником. А хто заснував баптистські Церкви? Це історичне питання заслугове серйозного вивчення. Неможливо знайти людину, яка заснувала баптистські Церкви. Якби нам і прийшлося називати засновника із числа людей, нам прийшлося б називати Петра, Павла, Якова та Івана.

Ми відрізняємося від протестантів своїм місцем народження. Лютерани родилися в Німеччині, реформаторські Церкви у Швейцарії та Нідерландах, пресвітеріани в Шотландії, епископали в Англії, але баптистам потрібно називати своїм місцем народження Палестину.

Символ віри баптистів – це не аугсбургське сповідання віри, не дортські канони чи вестмінстерське сповідання віри, але звичайне Слово Боже, тому не можна ототожнювати баптистів та протестантів.

Баптисти ніколи не мали жодного зв'язку із протестантами і ніколи не ототожнювали себе із католицькою вірою. На протязі багатьох років, до і після реформації, вони зберігали свою

самобутність і залишалися вірними лише Слово Боже. Справжні баптисти дотримуються простого вчення Ісуса Христа і апостолів. За ці дані Богом доктрини вони завжди були готові померти, що вони неодноразово доводили протягом багатьох століть.

Під час реформації, менше ніж за 10 років у Ротенбурзі було страчені майже 900 баптистів. Ці страсти часто були дуже оскаженілими і жорстокими. Вирок одному баптисту, Михайлу Сетлеру, звучав так: «Михайла Сетлера віддати кату, який був повинен відвести його на місце страсти і відрізати в нього язик. Потім він повинен вкинути його на віз і двічі рвати його тіло гарячими щипцями. Потім він повинен привести його до воріт міста і там знову терзати його тіло таким же чином». Так помер Михайло Сетлер у Ротенбурзі 21 травня 1527 року. Його дружина разом з іншими жінками була втоплена, а декільком чоловікам відрубали голову.

Баптисти не є протестантами, але твердо дотримуються приписів та прикладу дій Ісуса Христа і апостолів. Баптисти вірять, що чисте Слово Боже є абсолютно авторитетним для застосування у всіх питаннях віри та життя. Баптисти відкидають всі людські передання та обряди, які виникли не від апостолів.

Підсумовуючи вище сказане, варто зробити певні висновки і розподіляти всі існуючі

новозавітні віровчення більш правильно на: християн, кафолістів (див. додаток 9) і Церкви засновані лжепророками (див. додатки 6, 7).

Християни дотримуються виключно Слова Божого. Такими були: монтаністи, новатійці, донатисти, павликіани, альбігойці, вальденси, анабаптисти, баптисти, меноніти, аміші.

Насправді цих назв може бути набагато більше. Якщо читати хроніки переслідування християн, то там перераховується дуже і дуже багато назв різних віруючих груп, напевно, десь близько біля сотні. Серед них є й такі, що ніхто не знає того, що вони проповідували.

Це не означає, що їхні вчення в усьому вірні. Тут мова іде лише про те, що вони проголошували, що основою їхньої віри є виключно Слово Боже.

Кафолісти з'явилися і розвивалися під впливом держави та політики, але, не маючи змоги виправдати свою поведінку Словом Божим, вони почали опиратися на передання своїх старців та собори, якими вони свавільно замінили заповіді Божі. До них відносяться: католики, православні та протестанти: лютерани, кальвіністи, пресвітеріани, методисти, єпископали.

Є Церкви, що засновані лжепророками (див. додатки 6, 7). Із-за лжепророцтв їхніх засновників їх не потрібно розглядати зовсім, але ми згадаємо про них, тому що вони є части-

ною нашого сьогодення. Будемо завжди пам'ятати про їхню нищість і нищість їхнього вчення. До таких відносяться: мормони, вайтівці, раселіти, а також варто віднести трясунів різного толку: харизмати, квакери, п'ятидесятники, які ще називають себе християнами віри євангельської, а також смородинці та багато інших.

Лжепророцтва трясунів на відміну від інших не є історичними, а носять побутовий характер, але гріх від них не менший ніж від відвідування циганських ворожок. До того ж побутові лжепророцтва тяжче виявити і викрити, як і у випадку з циганами.

Додаток 12. Хрестові походи.

Протягом двох століть із 1096 року по 1270 рік вивували війни, які в крові, злобі і ненависті загубили дуже багато душ, але самим наймовірним у цих подіях було те, що війна велася «ради Господа», але вівці Божі воювати не можуть (Матв.5:39-48; 10:16; Лук.6:26-36; 2Ів.6-11). Спаситель прийшов, щоби спасати, а не губити (Лук.9:54-56), а війни ведуть злодії (Ів.10:10-11) і козли (Матв.25:32-46).

Під час хрестових походів виникли перші таємні ордени із числа хрестоносців, які почали здійснювати зовсім не християнські таємні ритуали. Хрестоносці – це вовки у овечій шкурі.

Таємниця беззаконня серед християн набувала все більшої і більшої сили.

1096-1099 роки. Його очолювали: брат французького короля Філіпа I – Вермандуа, який був сином київської княжної Анни Ярославни, тобто доньки Ярослава Мудрого, граф Раймонд Тулузький, граф Стефан Блуанський і Шартарський, герцог Роберт Нормандський, граф Роберт II Фланерський, Гофрив Бульйонський, Боемунд Тарентський. Хрестоносці захопили Антіохію, Едеси, Єрусалим. Заснували там свої держави: королівство Єрусалимське, графство Едеське, князівство Антіохійське, графство Тріполі.

1147-1149 роки. Похід вели: Французький король Людовик VII, німецький імператор Конрада III Штауфен, племінник Конрада III Фрідріх Швабський. Він завершився невдало. У 1151 році турки знищили графство Едеське. 1187 року правитель Сирії, Єгипту, Месопотамії Саладін завоював Єрусалим.

1189-1192 роки. Похід здійснювали: Німецький імператор Фрідріх I Барбаросса, король Франції Філіп II Август, англійський король Ричард Левове Серце. Звільнити Єрусалим не вдалося. У 1191 році Ричард Левове Серце укладає перемир'я з Саладіном, згідно якого за хрестоносцями залишається прибережна смуга між Тіром і Яффою, вони одер-

жують дозвіл на паломництво прочан в Єрусалим.

1202-1204 роки. Похід був під керівництвом графа Тібо Шампанського, Людовика Блуаського і Шартарського, Симона Монфортського. Хрестоносці пограбували Константинополь. Створили держави хрестоносців: Латинську, Нікейську, Трапезундську імперії, Емірське царство, Фессалонікійське королівство, Герцогство Афіньське.

1212 рік. Дитячий хрестовий похід! Відбувся під «началом» 12-річного хлопчика Стефана (за іншими джерелами Етьєна) із французького містечка Клуа. Діти були забиті при зустрічі із військами, а залишки були продані в рабство в Алжир.

1217-1221 роки. Похід під патронатом короля Угорщини Ендре II та австрійського герцога Леопольда VI був спрямований проти Єгипту, завершився невдачею.

1228-1229 роки. Похід вів Фрідріх II Штауфен. Хрестоносці оволоділи Єрусалимом і одержали право вільно відвідувати святі місця.

1248-1254 роки. Започаткував Людовік IX. Похід проти Єгипту завершився невдачею і полонем Людовіка IX.

1270 рік. Похід повторно очолював Людовік IX. Похід проти Тунісу завершився поразкою і смертю короля.

Хрестові походи – це найбільші злочини в історії людства, які здійснювалися під приводом святих цілей, які здійснювалися «ради Спасителя», «ради святих земель», «ради гробу Господнього» і так далі. Після хрестових походів подальші війни обов'язково проходили під гаслами: «за віру!» або «за батьківську віру!», але справжні духовні війни ведуться не мечами проти людей, а проповіддю Євангелії для спасіння душ людських (Єф.6:12-18).

Додаток 13. НАЗ.

Існують типові інструкції МНС України, по комплектуванню та використанню НАЗу та АРу в екстремальних ситуаціях. Вони розкидані по різним постановам КМУ та іншим джерелам, тому наведемо їх перелік із описом деяких можливостей від досвідчених інструкторів по виживанню.

Спеціалісти в галузі виживання мають багато корисних порад, які можуть стати у нагоді християнам під час різноманітних скрутних обставин. Вони можуть навчити плести пастки для риби, «вийти сухими із води» при переправі на інший беріг річки без човна або мосту, плести гамаки для ночівлі або розводити багаття не маючи сірників. Все це потрібно знати для виживання, але спеціалісти радять мати

при собі для виживання певний мінімум речей, які поділяють на нерозлучний аварійний запас, тобто «НАЗ», і аварійний рюкзак, тобто «АР».

Спеціалісти по виживанню завжди носять при собі НАЗ. Не розлучаються з ним ні в місті, ні на роботі, ні на відпочинку. Він вміщається у маленьку коробочку в нагрудній кишені або може мати додаткові ємкості, наприклад, для сірників із волосінню та риболовними гачками. До НАЗу можуть входити різні речі. Ось деякі з них:

1. Чохол зі строкатої яскравої тканини зі світлоповертачами (щоби легко знаходити);
2. Жорсткий водонепроникний футляр із нержавіючої сталі із даними про власника (його частину можна використовувати для кип'ятіння води або обігріву жаром);
3. Біндери канцелярські (служують підставкою при кип'ятінні);
4. Велика прозора повітряна кулька (ємкість для води, лінза, сигнали);
5. Червона повітряна кулька (сигнальний буй та ліхтар, гермобокс, перев'язка);
6. Герметичний свисток набитий сірниками із запалом та ваткою для розпалу із нанесеними на ньому світловідбивними знаками SOS азбукою Морзе;
7. Пластиковий багаторазовий мінізаписник та олівчик;

8. Набір риболовних гачків, голок і від капельниці теж (поплавок), волосінь, сіті;
  9. Міні-ножик-кресало і магній на шпильці;
  10. Гроші, наприклад 200 грн.;
  11. Лезо одноразового скальпеля, пінцет;
  12. Три пробники із під духів із перекиснем, йодом і марганцівкою (останні два препарати для обеззараження води);
  13. Мінігермобокс для ліків із написами назв таблеток по 3-4 штуки: нітрогліцерин (від серця), аква tabs (обеззараження води), кетанов (обезболююче), фіназепам (заспокійливе), лоперамід (від розладу шлунка), парацетамол (жаропонижуючі);
  14. Мінілінза і неодимові кульки (компас);
  15. Чорний перець-горошок для полегшення травлення непридатної їжі;
  16. Сіль кам'яна (антисептик);
  17. Мініточило із наклеєним дзеркалом (для подачі сигналів);
  18. Кусочок срібла для обеззараження води;
  19. Лейкопластир, спиртові салфетки, ізолістричка;
  20. Мініліхтарик, батарейки, діод;
  21. Клей, пластикові стяжки.
- На природі до НАЗу обов'язково входить хороший ніж, паракорд і тент. Їх не можна класти у рюкзак. Вони обов'язково повинні бути всюди зі своїм господарем.

Поданий перелік речей є орієнтовним і ні до чого не зобов'язує. Рішення про наявність і склад НАЗу кожен приймає самостійно під свою особисту відповідальність.

Додаток 14. АР.

Спеціалісти по виживанню готують людей до виживання під час різноманітних стихійних лих та на випадок настання апокаліпсису. Під час останнього вони рекомендують заздалегідь приглянути для себе місце для евакуації подалі від великих міст, де пропонують розмістити і зберігати запаси інструментів, одягу та їжі. На випадок надзвичайних ситуацій вони пропонують, щоби кожен член сім'ї знав про місце збору та маршрути евакуації у безпечне місце і зарані заготовлені проміжні сховища речей необхідних для подальшої евакуації, але, згідно їхніх правил, кожна людина завжди повинна тримати при собі НАЗ, а також тримати напоготові аварійний рюкзак, який би містив усі необхідні для евакуації речі, тобто АР.

АР – це узагальнена назва набору речей, які необхідні кожній людині, щоби вижити у будь-якій надзвичайній ситуації. Він має об'єм більше 30 літрів і містить необхідні для виживання предмети: індивідуальний одяг, предмети гігієни, медикаменти, інструменти, засоби індивідуального захисту та продукти харчування.

Всі речі в АРі повинні періодично поновлюватися, бути високої якості і не повинні використовуватися власником у повсякденному житті. АР призначений для максимально швидкої евакуації із зони надзвичайної події, будь-то землетрус, повінь, пожежа, загострена криміногенна обстановка, епіцентр військових дій і так далі.

Перелік речей АРУ із рекомендаціями дій у надзвичайних ситуаціях зібрані у відповідних інструкціях, що затверджені МНС України і рекомендуються для використання населенням.

АР потрібно укладати за принципом «важке – вниз» і розподіляти вантаж рівномірно. Буде добре, якщо рюкзак буде укомплектований спеціальною накидкою від дощу.

Орієнтовний список необхідних для АРУ речей залежить від особливостей потреб його власника, але є певна загально рекомендована його частина:

1. Біблія та інша духовна література;
2. Ніж (краще декілька), сокира, туристична пилка.
3. Сірники (туристичні), запальничка, кресало (краще декілька).
4. Посуд: казанок, фляга, ложка, кружка (краще металеву 0.5 л), розкладний стаканчик.
5. Міні-палатка із одним запасним місцем, поліуретановий килимок товщиною 20 мм,

спальник (краще дві штуки), космічне одіяло, тент 2х3м.

6. Шнур синтетичний 4-5 мм (близько 20 м), паракорд (близько 20 м), шпагат (50 м).

7. Нитки та голки, риболовні сіті, волосінь та гачки.

8. Ліхтарик-джигалка (краще кілька) та батарейкові із запасом батарейок.

9. Найважливіші документи у водонепроникній упаковці. Фото рідних і близьких.

10. Кредитні картки та готівку. Нехай у вас буде при собі невеликий запас готівки.

11. Дублікати ключів від будинку і машини.

12. Карту місцевості та дані про способи зв'язку в обумовленому місці зустрічі родини.

13. Невеликий радіоприймач з можливістю прийому в УКХ і FM діапазоні. Запасні батарейки до радіоприймача (якщо потрібні). Мобільний телефон (якщо є) із зарядним пристроєм.

14. Компас, годинник (водонепроникні та антимагнітні).

15. Мультируль (лезо ножа, шило, пила, викрутка, ножиці і т.п.).

16. Сигнальні засоби (свисток, фальшфейер, стробоскоп).

17. Пакети для сміття, об'ємом 120 літрів, що можуть замінити намет або тент, якщо розрізати.

18. Рулон широкого скотчу.

19. Блокнот і олівець.

20. Аптечка першої допомоги: бинти, лейкопластир, вата, йод; активоване вугілля (інтоксикація); парацетамол (жарознижувальний); пенталгін (знеболююче); супрастин (алергія); імодіум (діарея); фталазол (шлункова інфекція).

21. Одяг: комплект нижньої білизни (2 пари), шкарпетки бавовняні (2 пари) і вовняні, запасні штани, сорочка або кофта, плащ-дошовик, в'язана шапочка, рукавички, шарф (може знадобитися в найнесподіваніших ситуаціях). Зручне, надійне взуття. При наявності морозів необхідно враховувати зимовий варіант одягу та взуття.

22. Засоби гігієни: зубна щітка і зубна паста, мило, рушник, туалетний папір, кілька упаковок одноразових сухих хусток або серветок, кілька носових хусток, вологі серветки. Жінкам – засоби інтимної гігієни. Можна взяти бритву.

23. Приналежності для дітей (якщо необхідні).

24. Запас їжі на кілька днів – все, що можна їсти без попередньої обробки і не займає багато місця, що довго зберігаються (не швидкопсувні):

- запас питної води на 1-2 дні, який треба періодично оновлювати (вода не повинна бути застоюною);

- висококалорійні солодощі: кілька батончиків;

- набір продуктів: пару банок хороших консерв, галети, суп-пакети, м'ясні та рибні консерви. Якщо ще дозволяє місце можна упакувати крупи;

- горілка, вино, спирт (для ліків, дезінфекції і розпалу).

25. Під час зими необхідно враховувати наявність обігріву палатки.

26. В особливих випадках забруднення повітря потрібно передбачати наявність респиратора та протигазу (при наявності вулканічного попелу).

27. При наявності у Вашій місцевості диких та небезпечних звірів потрібно врахувати потребу у наявності зброї та комплектів до неї.

28. Під час тривалого перебування в надзвичайних ситуаціях потрібно забезпечити наявність засобів для фільтрації питної води.

29. Сімейні цінності, реліквії, але ні в якому разі не на шкоду всьому іншому.

Всі речі повинні бути запаковані в рюкзак у один великий герметичний мішок, а також погруповані за цільовою ознакою у менші герметичні мішки.

Потрібно вміти користуватися всіма зібраними в АРі речами та застосовувати їх у польових умовах, тому необхідно здійснювати

тренувальні виходи на природу під обов'язковим контролем досвідчених та дипломованих інструкторів.

Поданий перелік речей є орієнтовним і ні до чого не зобов'язує. Рішення про наявність і склад АРу кожен приймає самостійно під свою особисту відповідальність.

Ось кілька російськомовних інтернет-джерел із поясненнями про використання АРу та інше потрібне для виживання:

1) Стас Тихонов – Вживання і Бушкрафт (найбільш реалістичні уроки);

2) Gleb Skorobogatov (уроки виживання від інтелектуала);

3) Лесные (уроки виживання і тайгова романтика);

4) Григорий (ази виживання від учителя);

5) Таежник ГИЛ (практика тайгових відряджень);

6) Адвокат Егоров (про виживання для аристократії);

7) Чернолесье (книга по виживанню);

8) Примітивні технології виживання (описує виробництво найнеобхідніших речей примітивним способом).

Додаток 15. Третій Рим

Перший Рим. Рим – це столиця сучасної Італії, яка, згідно переказів, була заснована Ромулом і Ремом у 753 році до народження Ісуса Христа. Його називають «вічним містом», тому що римляни будували дуже міцні споруди, застосовуючи цемент із вулканічного попелу, який із плином часу не руйнується, а ще більше набуває міцності.

Рим ще називають «містом на семи пагорбах», які забудовувалися не одразу, а поступово. Остання назва закріпилася за Римом завдяки пророцтву апостола Івана (Од.7:5,7-10, 18:2-24), де окрім «міста на семи пагорбах» він ще називається «великою блудницею».

Також у пророцтвах апостола Івана римська імперія має алегоричний опис у вигляді змія (дракона), що можна побачити у дванадцятому та тринадцятому розділах книги Одкровення, де описується майбутній останній римський імператор **«восьмий із числа семи»**, тобто антихрист, який за деякими тлумаченнями нібито спочатку буде царювати над іншим містом, що теж знаходиться на семи пагорбах, тобто буде новим Римом, що для декого стало дуже важливим.

Другий Рим. Претендентом на новий Рим стала Візантія, що простягалася на семи па-

горбах Босфорського мису. 1 травня 330 року відбулася офіційна пишна церемонія переносу столиці Римської імперії у Візантію, що перейменували на Новий Рим.

Проте, ця назва не прижилася і згодом столицю почали називати Константинополем, тобто містом Костянтина. Слов'яни згодом називали це місто Царгород, а нинішня його назва після завоювання турками – це Стамбул.

Третій Рим. Найбільш ревним претендентом на останній новий Рим є Москва, що нібито теж розташована на семи пагорбах, але є підозра, що після постійних забудов та розширень кількість заселених нею пагорбів стала більшою, але це вже не має жодного значення.

Вперше теорію про третій Рим було сформовано православним ігуменом Філофеєм, який у листі до князя Василя III, тобто батька Івана Грозного, написав: «Два Рима впали, третій стоїть, а четвертому не бути». Надихнула на подібні твердження ігумена не наявність під Москвою семи пагорбів, а одруження Івана III, який був батьком Василю III, із Софією Палеолог, яка походила від візантійської царської династії Палеологів, тому він порівнював його із Костянтином Великим.

Інші претенденти. Цікаво відмітити, що не має інших кандидатів, які би претендува-

ли на роль Нового Риму, тому Москва і Стамбул знаходяться поза конкуренцією. Проте, теоретично ним може виявитися навіть Київ, що зараз знаходиться вже на десяти пагорбах, який теж колись знаходився на семи пагорбах.

Цікаво, що дехто хоче побудувати на півдні України небесний Єрусалим, що теж є не менш амбіційними прагненнями, а, можливо, навіть, багатократно більш амбіційнішою заявою ніж претензія на звання нового Риму. Це лжепророки, які обіцяють своїми видіннями Ізраїль.

Ще одним претендентом на звання Нового Риму, згідно деяких тлумачень, є штаб-квартира ООН у Нью-Йорку, який розташований на узбережжі двох річок, тому разом із найкрупнішими островами може налічувати сім і більше пагорбів.

Потрібно пам'ятати, що виконавцем пророцтва буде не той, хто бажає, а той, на кого вказано провидінням Божим, тому всі можливі розуміння щодо нового Риму можуть бути враз перекреслені новим претендентом або тлумаченням.

Додаток 16. Відповіді на запитання читачів

Питання. Чому книга названа «Дика Маслина»?

Відповідь. Тому що це євангельський образ, який стосується християн-язичників (Рим.11:17-25). Навернені в християнство із різних народів названі привитою дикою маслиною, а євреї – природною. Вказане місце Писання закликає не величатися, а боятися, тому що Бог може відкинути і їх! Коли ж спасіння прийме певне число навернених із народів, Бог пошле спасіння і євреям.

Питання. Чому не олива?

Відповідь. В українській мові одночасно існують слова маслина і олива. Вони обидва означають один і той же відповідний вид плодового олійного дерева та його плоди, але олива ще має значення автомобільних мастил, тому був зроблений відповідний вибір.

Що стосується українських перекладів Біблії, то їх існує аж одинадцять: 1) Нечуя-Левицького, Пулюя і Куліша; 2) Огієнка; 3) Хоменка; 4)

Філарета; 5) Гижі; 6) Турконяка; 7) раселітів; 8) редакція під керівництвом Бульчука; 9) Морачевського; 10) Бачинського; 11) Дулумана. Також є багато перекладів тільки Нового Завіту окремо: 1) Кобрина; 2) Кобилянського; 3) Галущинського; 4) Києво-Галицької Митрополії; 5) Герасимчука; 6) Українського Католицького Університету; 7) Деркача; 8) Кравчука та інші.

Описані переклади частково використовують слово олива, а частина маслина, тому в назві книги немає жодної помилки. Обидва слова є допустимими і правильними, тому переживати з цього приводу не варто.

Питання. Яка різниця між попередніми версіями книги?

Відповідь. Всього існує чотири електронні видання книги: «Дика Маслина». Суть цієї книги в усіх виданнях залишилася незмінною у всіх виданнях.

Друге видання містить уточнення про звіра з двома рогами ягняти.

У третьому виданні додано матеріали про суперкомп'ютер.

Четверте видання є останнім і дає відповіді на запитання читачів.

Воно також доповнене результатами її обговорення у м. Біла Церква в Домі Молитви по вул. Островського, 16. Планується, що саме четверте видання буде надрукованим для поширення у паперовому варіанті.

Прохання до тих читачів, які мають у себе попередні версії електронного видання книги «Дика Маслина», видалити їх і не поширювати. У них немає нічого поганого, але це робиться для того, щоби уникнути плутанини, у наступних читачів.

Питання. Які джерела були використані для написання книги «Дика Маслина»?

Відповідь. Частина джерел були вказані в тексті книги. Із книг Святого Письма найчастіше використовувалися: російський Синодальний переклад, український переклад Огієнка, Нечуя-Левицького, грецький Новий Завіт (Текстус Рецептус).

Під час написання книги були використані переклади різноманітних історичних джерел: «Міланський едикт» в перекладі Колодного, «Іудейські старожитності» Йосипа Флавія, «Церковна історія» та «Хроніки» Євсевія Кесарійського, матеріали римського та арльських

соборів, трактати Вернона-Лайса та інші. Хто бажає, той може знайти ці всі джерела сам і познайомитися.

Для написання книги були використані електронні видання різноманітних книг та дисертацій на відповідні теми, а також загальнодоступні матеріали із Вікіпедії, наприклад, про хрестові походи та про царські династії.

Також було опрацьовано десь біля десятка тлумачень інших авторів.

На превеликий жаль автор не сподівався, що з нього вимагатимуть бібліографічний список, який становив більше п'ятдесяти найменувань тому і не зберіг його після декількох років її написання.

Питання. Що таке «пекельні» ікони?

Відповідь. Це ікони, які на відміну від звичайних, мали два шари зображення. На верхньому шарі фарби зображалися звичні для кафолістів малюнки Спасителя, Марії та апостолів, але на спідньому шарі фарби під ними були заховані ікони диявола, злих духів, фекалій і т. д..

Ікони, деяким іконам їхні автори домальовували роги, хвости, а потім робили їх непомітними для очей. Іко-

нописці таємно потішалися тим, що примушували людей поклонитися зображенню диявола, наводячи на них прокляття.

Їхнє виникнення пов'язують із церковними розколами в рядах самих кафолістів, але для свого оправдання, вони безпідставно звинувачували у цьому іконоборців, яким були огидні всі види ікон, тому вони не могли їх малювати у жодному випадку.

Проте, дослідники цього питання упускають із виду іншу групу людей, яким це вигідно, бо є частиною їхнього служіння дияволу. Це учасники таємних товариств, які зародилися серед кафолістів і чудово себе почувають у лоні їхніх Церков, осквернюючи її не тільки іконами та трупами, але й «пекельними» Бібліями, які вони оскверняли фекаліями та зображеннями дефекації на їхніх сторінках, а потім здійснювали по ним служіння. Таким же самим чином вони поступали з усіма святинами кафолістів.

По своїй суті, так звані «пекельні» ікони є продовженням чаклунства і наявних серед кафолістів поганських обрядів, які вони зазвичай здійсню-

ють посеред своїх літургій, наприклад, здійснюючи молитви до мерців. Це щось на зразок того, коли кафолісти живим людям ставлять свічки на смерть, тобто за «упокій душі». Як тут не згадати слова Ісуса Христа: «Ви не знаєте чому кланяєтеся!» - і: «Вийди від неї народе Мій!» (Ів. 4:22; Од.18:1-5,24).

Отже, не дивно, що Бог заборонив поклонитися будь-якому зображенню, щоб зберегти Своїх дітей від будь-якого осквернення!

Тож розумні люди після того, як вони почули про існування «пекельних» ікон, більше ніколи не будуть поклонятися жодному зображенню ні під яким приводом.

ББК 346.9(411)
УДК 67.9 (075.8)
Ч-88

ПОЛЩУК Анатолій Миколайович
ДИКА МАСЛИНА

Монографія

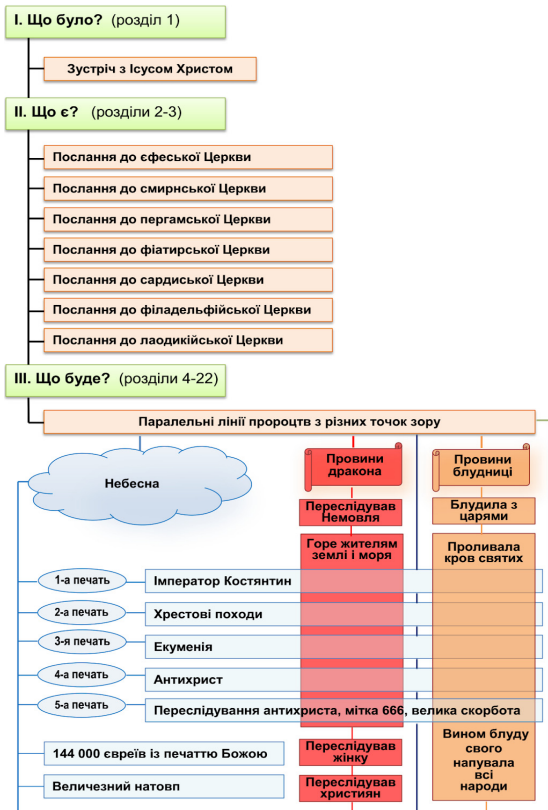
Оригінал-макет, верстка,
дизайн обкладинки Довбуш Р.

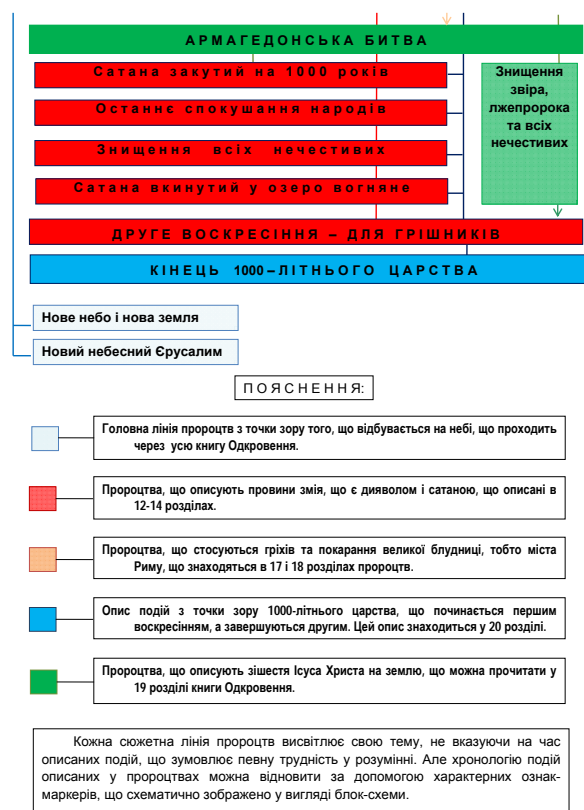
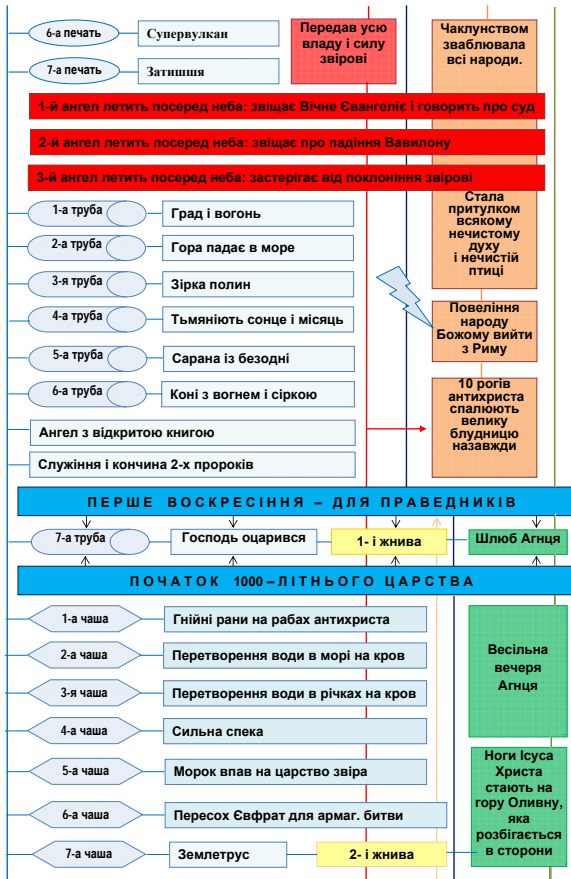
Формат 61x86/32. Папір офсетний.
Друк офсетний. Умовних друкованих аркушів 30.
Гарнітура Times. Замовлення 1376.

Видруковано у приватній друкарні ПП Мельник М.В.
м. Ужгород, вул. Швабська 71А. тел. 067-310-42-42
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготовлювачів і
розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 6471 від 07.11.2018р.

ISBN 978-966-97853-1-2

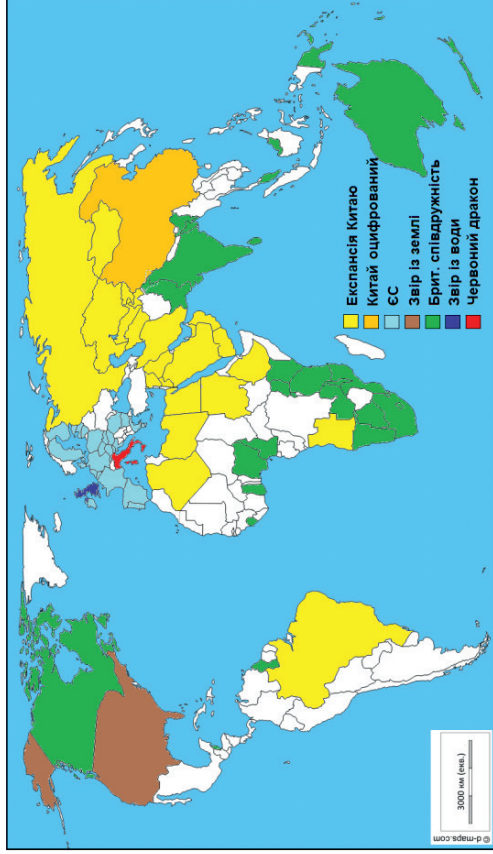
Ілюстрація 1. Структура книги Одкровення з елементами тлумачення

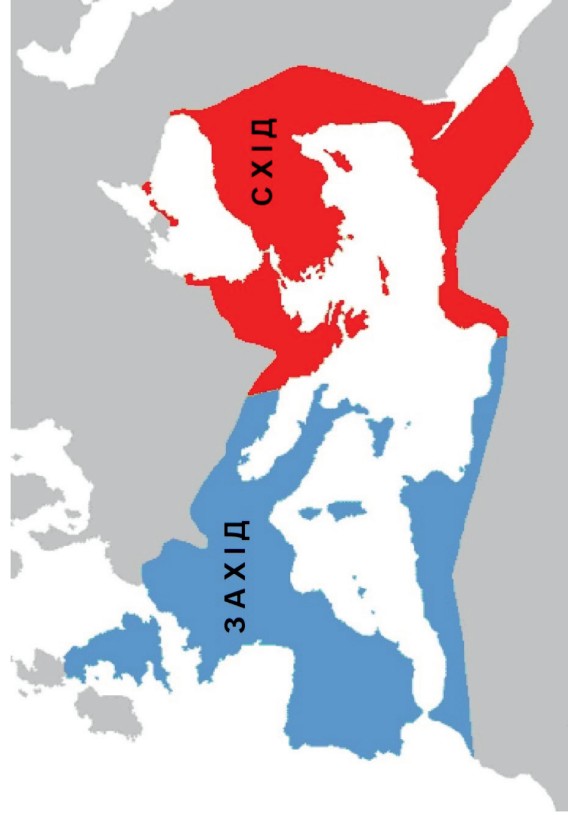

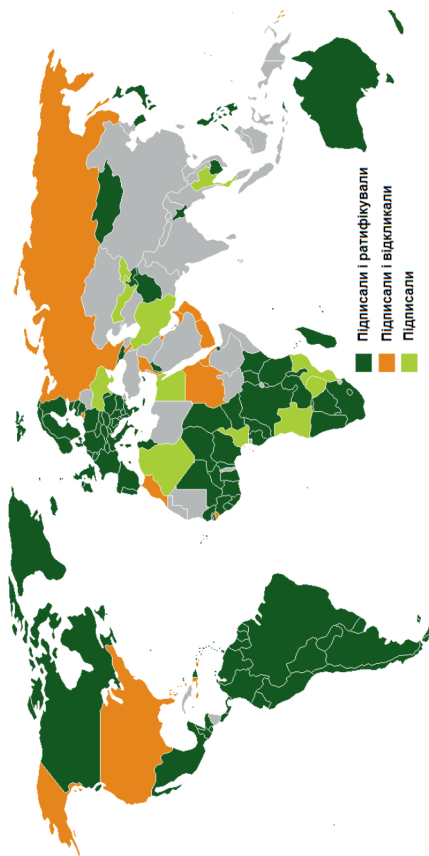
6

Ілюстрація 4. Території контрольовані звіром, що вийшов із води

Ілюстрація 5. Поділ Римської імперії на Східну і Західну частини

7

Ілюстрація 6. Країни-учасники Римського статуту